

REPUBLIKA HRVATSKA
SPLITSKO-DALMATINSKA ŽUPANIJA
ŽUPAN

Klasa:400-04/12-01/25
Urbroj:2181/1-05-12-1
Split 5. lipnja 2012.

PREDSJEDNIKU
ŽUPANIJSKE SKUPŠTINE
gosp. Petroslavu Sapunaru
-ovdje-

PREDMET: Izvješće o stanju u gospodarstvu Splitsko-dalmatinske županije s prikazom financijskih kretanja u 2011. godini

Na temelju članka 60. Poslovnika Županijske skupštine Splitsko-dalmatinske županije („Službeni glasnik Splitsko-dalmatinske županije“, broj 13/09) u privitku Vam dostavljamo Izvješće navedeno u predmetu, radi rasprave na sjednici Županijske skupštine.

PRAVNI TEMELJ: Na temelju članka 20. Statuta Splitsko-dalmatinske županije („Službeni glasnik Splitsko-dalmatinske županije“, broj 11/09,07/10 i 10/10),

STRUČNA IZRADA: Upravni odjel za gospodarstvo, razvitak i europske integracije

PREDLAGATELJ: Župan

DONOSITELJ: Županijska Skupština

IZVJESTITELJ: **mr.sc. Ivan Udovičić, dipl.ing** , pročelnik Upravnog odjela za gospodarstvo, razvitak i europske integracije

ŽUPAN

Ante Sanader, dipl.ing.

Na temelju članka 20. Statuta Splitsko-dalmatinske županije („Službeni glasnik Splitsko-dalmatinske županije“, broj 11/09, 7/10 i 10/10), Županijska skupština Splitsko-dalmatinske županije na sjednici, održanoj 2012., donijela je

ZAKLJUČAK
o prihvaćanju Izvješća o stanju u gospodarstvu Splitsko-dalmatinske županije s prikazom financijskih kretanja u 2011. godini

I.

Prihvaća se Izvješće o stanju u gospodarstvu Splitsko-dalmatinske županije s prikazom financijskih kretanja u 2011. godini koje je sastavni dio ovog Zaključka.

II.

Ovaj Zaključak objavit će se u «Službenom glasniku Splitsko-dalmatinske županije».

KLASA:
URBROJ:
Split, lipnja 2012.

PREDSJEDNIK
ŽUPANIJSKE SKUPŠTINE

Petroslav Sapunar, prof.

Dostaviti:

1. Upravni odjel za gospodarstvo, razvitak i europske integracije, ovdje
2. Službeni glasnik, ovdje
3. Pismohrana, ovdje

Obrazloženje:

Temeljem Programa rada Županijske skupštine Splitsko-dalmatinske županije za 2012. Klasa:021-04/12-02/03, Ur, broj:2181/1-01-12-01 od 13. ožujka 2012., u točki 9. navedenog Programa od strane Upravnog odjela za gospodarstvo, razvitak I europske integracije izrađeno je navedeno Izvješće, koje se dostavlja u privitku, te se stoga predlaže kako je ranije iznijeto.

SPLITSKO DALMATINSKA ŽUPANIJA
UPRAVNI ODJEL ZA GOSPODARSTVO, RAZVITAK I EUROPSKE INTEGRACIJE

***IZVJEŠĆE O STANJU U GOSPODARSTVU
SPLITSKO-DALMATINSKE ŽUPANIJE S PRIKAZOM
FINANCIJSKIH KRETANJA U 2011. GODINI***

Split, svibanj 2012.

Sadržaj:

1.	UVOD	1
2.	KRETANJA U GOSPODARSTVU REPUBLIKE HRVATSKE	7
3.	KRETANJA U GOSPODARSTVU SPLITSKO-DALMATINSKE ŽUPANIJE	18
4.	VANJSKOTRGOVINSKA RAZMJENA	26
5.	FINANCIJSKI REZULTATI GOSPODARSTVA	29
6.	ZAPOSLENOST I NEZAPOSLENOST	34
7.	AKTIVNOSTI UPRAVNOG ODJELA ZA GOSPODARSTVO, RAZVITAK I EUROPSKE INTEGRACIJE.....	39
8.	ZAKLJUČAK	45
	PRIVITAK 1 - pokazatelji poslovanja gospodarstva RH ukupno i po županijama	46
	PRIVITAK 2 - pokazatelji poslovanja gospodarstva Splitsko-dalmatinske županije	62

1. UVOD

U izradi ovog Izvješća, koje se temelji na statističkim izvješćima o broju i strukturi gospodarskih subjekata Županije, tablice 1-3 te slika 1, kao i izvješćima o njihovom financijskom poslovanju u proteklom periodu, te prethodnim izvješćima i analizama *UO za gospodarstvo, razvitak i europske integracije* koristila se raspoloživa dokumentacija financijske agencije FINA, Hrvatske narodne banke, Državnog zavoda za statistiku Republike Hrvatske, HGK i Županijske komore Split, Obrtničke komore, Turističke zajednice županije, Hrvatskog zavoda za zapošljavanje - Područna služba Split, Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje, Ministarstva financija – Porezna uprava (Središnji ured i Područni ured Split), te Porezni vjesnik – službeno glasilo Porezne uprave RH.

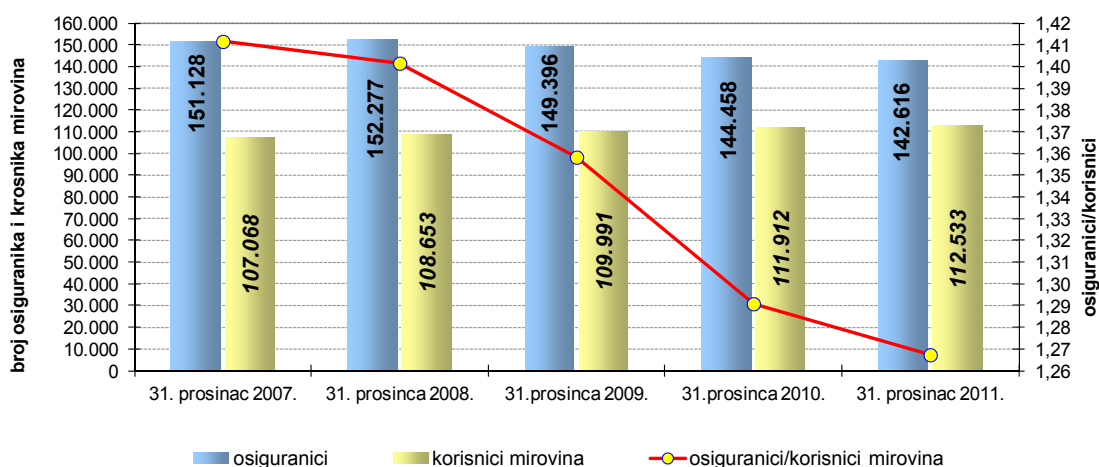
Tablica 1. Prikaz broja i strukture gospodarskih subjekata: prosinac 2007., 2008., 2009., 2010. i 2011.

županija	godina	Registrirane pravne osobe - ukupno -	Trgovačka društva		Poduzeća i zadruge		Registrirane ustanove, tijela, udruge i organizacije	Subjekti u obrtu i slobodnim zanimanjima	Broj zaposlenih
			registrirana	aktivna	registrirana	aktivna			
Splitsko-dalmatinska	2007.	31.187	13.530	10.545	12.957	434	4.700	10.401	141.847
	2008.	32.354	14.573	11.659	12.809	443	4.972	12.142	146.500
	2009.	32.931	15.092	11.823	12.580	370	5.259	11.715	142.550
	2010.	33.404	15.946	12.598	11.920	310	5.538	11.324	136.608
	2011.	34.399	17.299	11.923	11.253	185	5.847	11.136	135.141

Na području Županije u prosincu 2011. godine je bilo 34.399 registriranih pravnih osoba od čega je njih 13.998 bilo aktivno, a od kojih je 11.923 trgovačkih društava u kojima dominiraju društva s ograničenom odgovornošću (11.708). Prema obliku vlasništva u aktivnim pravnim subjektima njih 83,4% je u privatnom vlasništvu.

Tablica 2. Kretanje broja osiguranika prema osnovama osiguranja

	prosinac 2007.		prosinac 2008.		prosinac 2009.		prosinac 2010.		prosinac 2011.	
	RH	SDŽ	RH	SDŽ	RH	SDŽ	RH	SDŽ	RH	SDŽ
radnici kod pravnih osoba	1.272.172	119.190	1.301.463	122.388	1.251.498	118.486	1.217.295	115.845	1.221.299	115.341
radnici kod fizičkih osoba	162.731	19.268	159.282	18.785	140.630	17.227	125.209	15.411	118.577	14.322
obrtnici	81.963	8.901	79.149	8.667	75.051	8.260	70.616	7.761	67.998	7.575
poljoprivrednici	39.824	1.418	36.777	1.213	33.806	1.071	31.703	954	30.378	911
samostalne prof. djelatnosti	15.377	1.500	21.113	3.475	21.725	3.455	23.107	3.563	22.753	3.561
ostali	7.396	851	7.064	749	7.523	897	7.433	924	7.128	906
ukupno	1.579.463	151.128	1.604.848	155.277	1.530.233	149.396	1.475.363	144.458	1.468.133	142.616

Slika 1. Kretanje odnosa broja osiguranika i korisnika mirovine

U periodu 2007.-2011. godine došlo je do pada broja osiguranika za 8.512 (5,63%), što je dodatno pogoršalo i tako neprihvatljiv odnos osiguranika i korisnika mirovine, koji je smanjen s 1,41 u 2007. godini na 1,27 u prosincu 2011. godine (poželjana vrijednost preko 3), slika 1.

U 2008. godini (godini koja je prethodila recesiji) broj osiguranika iznosio je 152.277, a zaposlnika 146.500. U godinama koje su slijedile bilježen je kontinuirani pad broja zaposlenih i broja osiguranika (broja zaposlenih za 11.359 odnosno 7,75%, tablica 1

Tablica 3. Broj poduzetnika i broj zaposlenih obuhvaćenih obradom godišnjih financijskih izvještaja za 2011.

Područje djelatnosti		broj poduzetnika	prosječan broj zaposlenih
A	POLJOPRIVREDA, ŠUMARSTVO I RIBARSTVO	203	955
B	RUDARSTVO I VAĐENJE	44	328
C	PRERAĐIVAČKA INDUSTRIJA	1.152	18.547
D	OPSKRBA ELEKTRIČNOM ENERGIJOM, PLINOM, PAROM I KLIMATIZACIJA	26	29
E	OPSKRBA VODOM; UKLANJANJE OTPADNIH VODA, GOSPODARENJE OTPADOM TE DJELATNOSTI SANACIJE OKOLIŠA	70	1.959
F	GRAĐEVINARSTVO	1.675	9.513
G	TRGOVINA NA VELIKO I NA MALO; POPRAVAK MOTORNIH VOZILA I MOTOCIKALA	2.949	17.169
H	PRIJEVOZ I SKLADIŠTENJE	463	4.357
I	DJELATNOSTI PRUŽANJA SMJEŠTAJA TE PRIPREME I USLUŽIVANJA HRANE	1.010	6.284
J	INFORMACIJE I KOMUNIKACIJE	279	1.426
K	FINANCIJSKE DJELATNOSTI I DJELATNOSTI OSIGURANJA	46	103
L	POSLOVANJE NEKRETNINAMA	812	560
M	STRUČNE, ZNANSTVENE I TEHNIČKE DJELATNOSTI	1.314	3.494
N	ADMINISTRATIVNE I POMOĆNE USLUŽNE DJELATNOSTI	602	3.253
O	JAVNA UPRAVA I OBRANA; OBVEZNO SOCIJALNO OSIGURANJE	7	23
P	OBRAZOVANJE	105	600
Q	DJELATNOSTI ZDRAVSTVENE ZAŠTITE I SOCIJALNE SKRBI	123	855
R	UMJETNOST, ZABAVA I REKREACIJA	124	793
S	OSTALE USLUŽNE DJELATNOSTI	294	1.045
	FIZIČKE OSOBE BEZ DJELATNOST	20	8
UKUPNO SVE DJELATNOSTI		11.318	71.301

Struktura aktivnih pravnih osoba po djelatnostima je prikazana u tablici 4. U strukturi aktivnih pravnih osoba na području Županije dominira trgovina s udjelom od 23,12%, a slijedi je građevinarstvo s 13,13%, stručna, znanstvena i tehnička djelatnost sa 9,59% te prerađivačka industrija sa skromnih 8,86%.

Tablica 4. Aktivne pravne osobe - stanje 31. prosinca 2011. godine

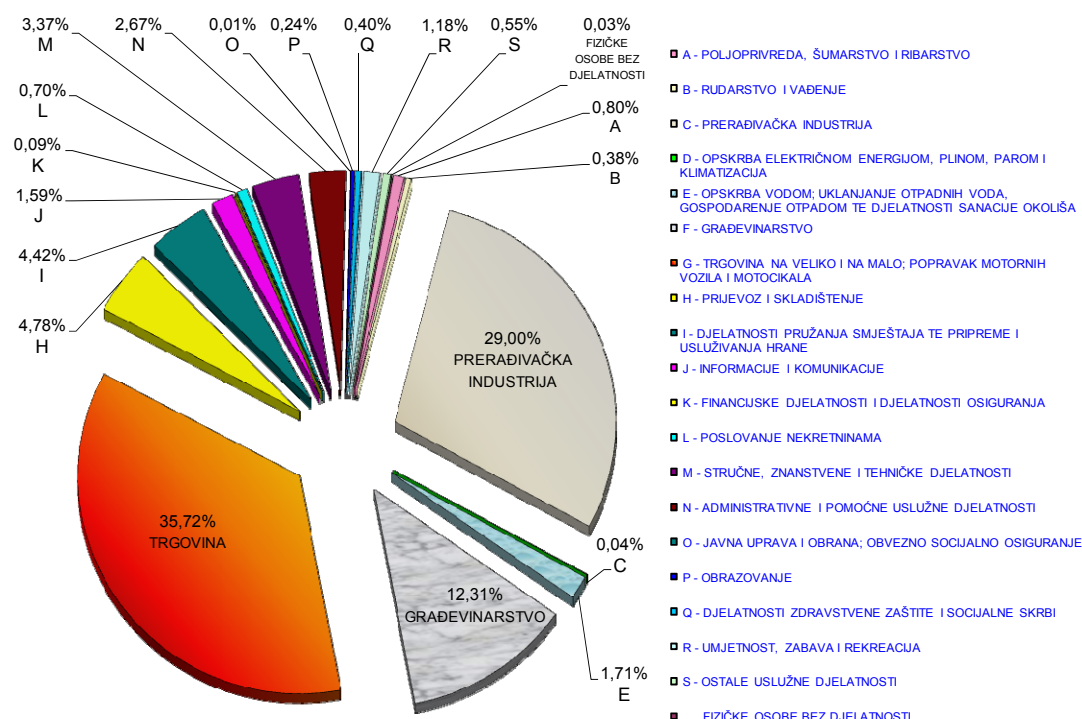
djelatnost	Republika Hrvatska	Splitsko-dalmatinska županija	Udjel SDŽ u RH, u %	Udjel djelatnosti u SDŽ u %
A Poljoprivreda, šumarstvo i ribarstvo	2.729	212	7,77	1,51
B Rudarstvo i vađenje	281	55	19,57	0,39
C Prerađivačka industrija	13.178	1.240	9,41	8,86
D Opskrba električnom energijom, plinom, parom i klimatizacija	495	38	7,68	0,27
E Opskrba vodom, uklanjanje otpadnih voda, gospodarenje otpadom i sanacija okoliša	679	83	12,22	0,59
F Građevinarstvo	14.784	1.838	12,43	13,13
G Trgovina na veliko i malo, popravak motornih vozila i motocikla	31.994	3.237	10,12	23,12
H Prijevoz i skladištenje	3.968	470	11,84	3,36
I Djelatnost pružanja smještaja te pripreme i usluživanja hrane	6.826	1.089	15,95	7,78
J Informacije i komunikacije	4.966	327	6,58	2,34
K Financijske djelatnosti i djelatnosti osiguranja	1.090	61	5,60	0,44
L Poslovanje nekretninama	5.222	926	17,73	6,62
M Stručne, znanstvene i tehničke djelatnosti	15.745	1.343	8,53	9,59
N Administrativne i pomoćne uslužne djelatnosti	4.476	673	15,04	4,81
O Javna uprava i obrana; obvezno socijalno osiguranje	1.151	130	11,29	0,93
P Obrazovanje	2.833	303	10,70	2,16
Q Djelatnosti zdravstvene zaštite i socijalne skrbi	2.013	183	9,09	1,31
R Umjetnost, zabava i rekreacija	5.014	592	11,81	4,23
S Ostale uslužne djelatnosti	11.486	1.198	10,43	8,56
ukupno	128.930	13.998	10,86	100,00

Ovako strukturirano gospodarstvo Županije unatoč recesiji u odnosu na 2010. godinu ostvarilo je veći ukupni prihod za 6,71%, a ukupni rashod je isto tako povećan u odnosu na prethodnu godinu za 2,28% što je u konačnosti rezultiralo s pozitivnim konsolidiranim financijskim rezultatom poslovne godine od ~367 milijuna kuna, tablica 5 (informacijom financijske agencije FINA je obuhvaćeno poslovanje 11.318 poduzetnika).

Tablica 5. Osnovni podaci o financijskom poslovanju gospodarstva Splitsko-dalmatinske županije

	2008. - kuna -	2009. - kuna -	2010. - kuna -	2011. - kuna -
Ukupni prihodi	46.959.514.507	42.416.387.720	37.968.079.492	40.516.073.188
Ukupni rashodi	47.029.954.238	42.488.015.094	38.950.158.796	39.837.174.205
Porez na dobit	468.251.055	356.171.555	327.958.123	311.927.292
Konsolidirani financijski rezultat	- 538.690.786	-427.798.932	-1.310.037.427	366.971.690

U strukturi ukupnih prihoda trgovina i dalje sudjeluje s visokih 35,72% (u prethodnoj godini udjel je iznosio 38,19%, u 2009. godini 39,4%, u 2008. godini 39,02%, te u 2007. godini 41,28%), a prerađivačka industrija sa 29% (u prethodnoj godini udjel je iznosio 22,9%, a u 2009. godini 24,44%), slika 2 i tablica 6.

Slika 2. Struktura ukupnog prihoda po djelatnostima za 2011. godinu

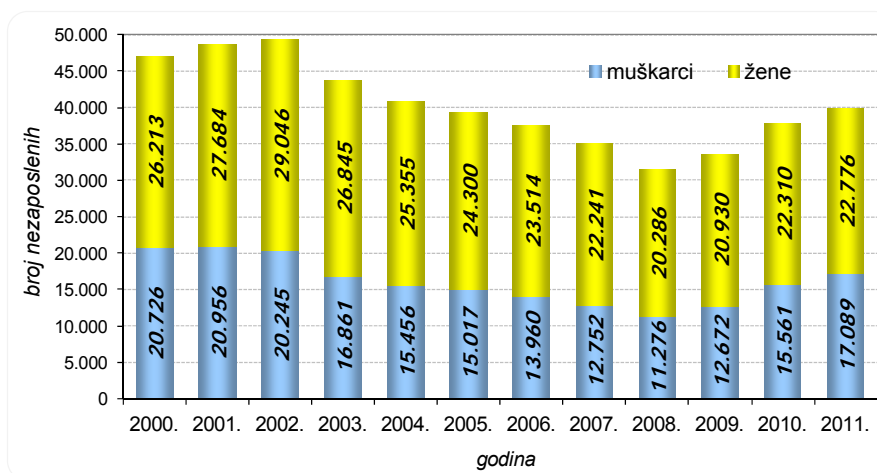
Tablica 6. Struktura ukupnog prihoda po djelatnostima za period 2007. - 2011. godina

Područje djelatnost	Ukupni prihodi u 2011. godini 1000 kn	udjel u %				
		2011.	2010.	2009.	2008.	2007.
Prerađivačka industrija	11.749.851	29,00	22,90	24,44	26,20	24,60
Građevinarstvo	4.988.942	12,31	15,52	13,95	13,61	16,67
Trgovina	14.472.592	35,72	38,19	39,39	39,21	38,00
Poljoprivreda, šumarstvo i ribarstvo	324.412	0,80	1,04	0,81	0,83	0,77
pružanje smještaja te pripreme i usluživanja hrane	1.791.044	4,42	4,07	3,62	3,49	3,33
Prijevoz, skladištenje i veze	1.934.673	4,78	5,51	5,15	4,80	5,28
stručne, znanstvene i tehničke djelatnosti	1.366.862	3,37	3,31	3,59	3,68	3,75
Ostale djelatnosti	3.887.698	9,60	9,46	9,03	8,18	7,60
ukupno	40.516.073	100,00	100,00	100,00	100,00	100,00

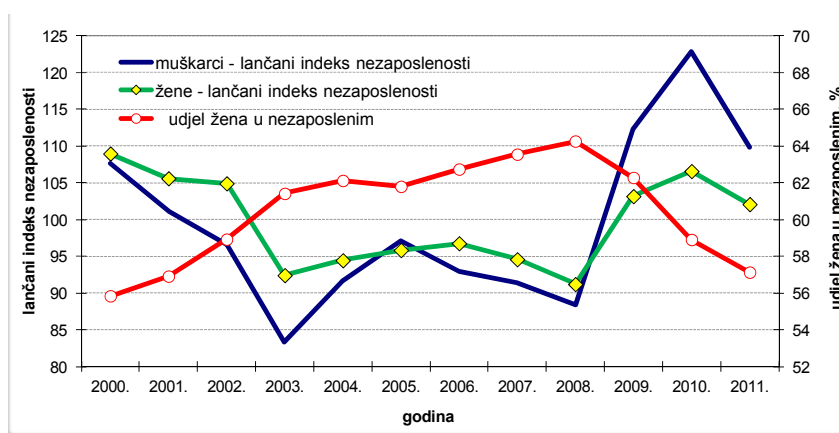
Značajno je primjetiti da je kontinuirani rast udjela građevinarstva u periodu 2001.-2007. godine (s 6,67% u 2001. na 14,23% u 2006. godini odnosno na 15,18% u 2007. godini), te kontinuirani rast udjela djelatnosti prijevoza, turizma te poslovanja nekretninama rezultiralo smanjenjem udjela kako prerađivačke industrije tako i udjela trgovine iako su i jedna i druga djelatnost ostvarile veće prihode u odnosu na prethodne godine. No znatnije smanjenje građevinskih aktivnosti i obima proizvodnje prerađivačke industrije u periodu 2008. - 2010. godine rezultiralo je ponovnim povećanjem udjela trgovine u strukturi ukupnih prihoda na ~40%, koji se u 2011. godini smanjio na 35,7% iz razloga znatnijeg udjela prerađivačke industrije (s 22,9% u 2010. na 29% u 2011. godini). Povećanje udjela prerađivačke industrije u 2011. godini rezultat je ostvarenja neto dobiti u djelatnosti brodogradnje, a što je rezultat jednokratnog prihoda za izvlaštenu imovinu prema odluci Vlade RH.

Nastavak recesije, odnosno smanjenje ukupne gospodarske aktivnosti rezultirali su smanjenjem broja zaposlenih (tablica 1 i 2). Broj zaposlenih sa 146.500 u 2008. godini, godini početka recesije, smanjio se na 135.141 zaposlenih u prosincu 2011. godine. Posljedično dolazi i do povećanja broja nezaposlenih (slika 3), odnosno kontinuiranog rasta stope registrirane nezaposlenosti (19,8% u prosincu 2009. godine; 22,1% u prosincu 2010. godine), koja je u prosincu 2011. godine dosegla visoku vrijednost od 23,4% (na državnoj razini stopa nezaposlenosti iznosila je 17,8%).

Iz prikaza na slici 3 i 4 uočava se i dalje visok udjel žena u broju nezaposlenih (57,13% u 2011., u 2010. 58,91%, a u 2009. godini 62,29%), te njegov kontinuirani pad od 2008. godine kada je iznosio maksimalnih 64%. U periodu od 2002. do 2008. godine iako se broj nezaposlenih žena kontinuirano smanjivao (s 29.046 u 2002. godini na 20.286 u 2008. godini, no ne značajno da bi doprinio poboljšanju slike nezaposlenosti žena) rastao je njihov udjel u broju nezaposlenih, slika 4. U 2011. godini je došlo do novog povećanja nezaposlenih žena, i to za 466 više nego u prethodnoj godini, odnosno za 2,1%..

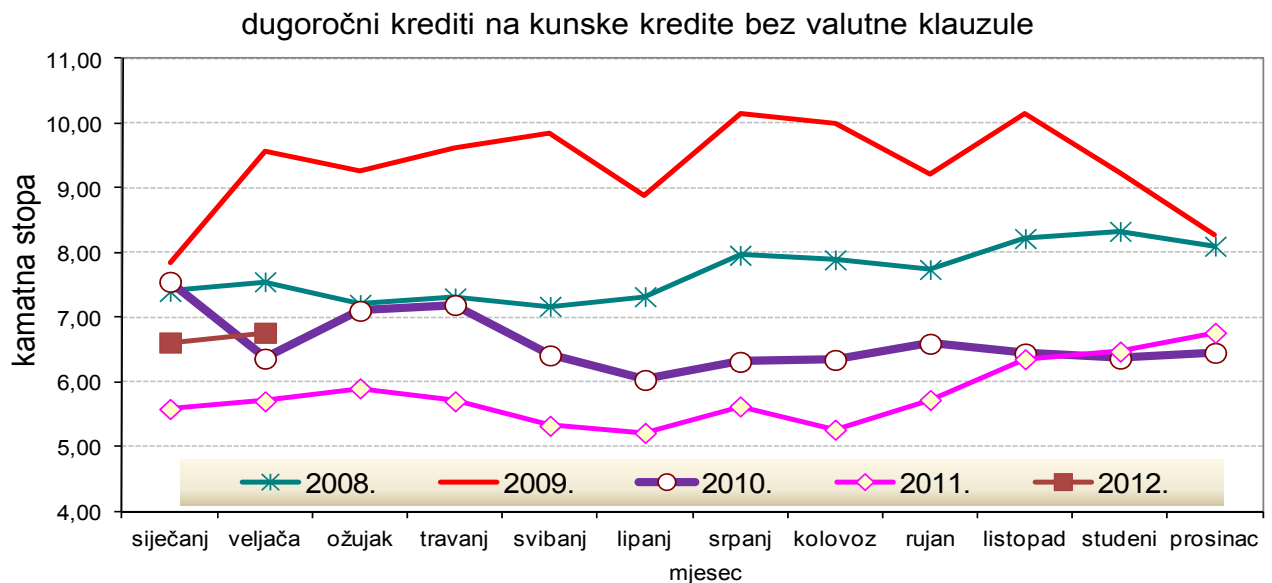

Slika 3. Kretanje broja nezaposlenih za period 2000. - 2011. Godina

Slika 4. Kretanje lančanog indeksa nezaposlenih i udjela žena u nezaposlenim u Županiji

Razlog smanjenju ukupnih gospodarskih aktivnosti na području Županije zasigurno se nalazi i u promjenjivim i nepovoljnim kretanjima na financijskom tržištu (nedostatna i sve skuplja sredstva, poglavito u razdoblju 2007.-2009., slika 5).

Slika 5. Kretanje prosječne mjesečne kamatne stope poslovnih banaka na kunske dugoročne kredite trgovačkim društvima za razdoblje siječanj 2008. – veljača 2012. godine, u %

U većem dijelu 2007. godini kamate na dugoročne kredite bez valutne klauzule su bilježile rast s 6% na početku godine na 6,9% na kraju godine, a u 2008. godini su narasle na 8% da bi se taj trend rasta nastavio sve do listopada 2009. godine kada dosežu visoku stopu od 10,16%.

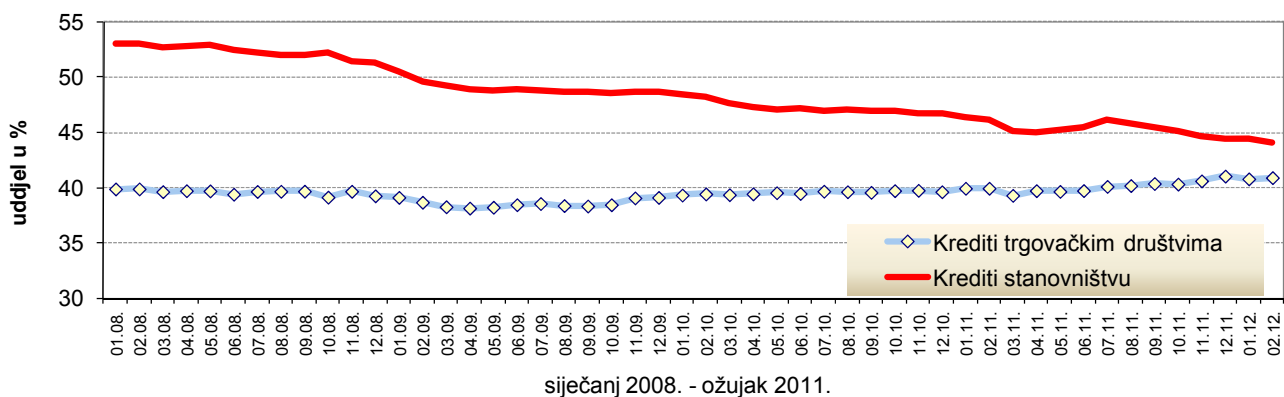
Od listopada 2009. godine kamate na dugoročna kredite imaju trend pada koji je nastavljen do lipnja 2011. godine. Učin smanjenja kamata poslovnih banaka na dugoročne kredite očekivan je i potvrđen u rezultatima poslovanja gospodarstva u 2011. godini.

Promatrajući izvedene financijske pokazatelje uspješnosti poslovanja u 2011. godinu u odnosu na 2010. godinu, može se zaključiti da je 2011. godina bila bolja od prethodne 2010. godine. Povećana je rentabilnost prometa, rentabilnost ukupne imovine i rentabilnost vlastitog kapitala. Povećana je ekonomičnosti poslovanja i produktivnost rada po zaposlenom mjerena ukupnim prihodom i neto dobiti.).

Od lipnja 2011. godine kamatne stope na novčanom tržištu kontinuirano rastu (povećane za ~2%), te su dosegle razinu onih iz veljače 2010. godine.

U današnjim uvjetima poslovanja bankama je u prvom planu sigurnost njihovih ulaganja pa tek onda profit. Upravo zbog toga razloga banke kreditiraju stanovništvo u većoj mjeri nego gospodarstvo jer se mogu osigurati raznim jamcima, hipotekama, policama osiguranja i slično, slika 6.

Iz prikazanih podataka za 2008.-2011. i prv dva mjeseca 2012. godine vidi se da banke i dalje (unatoč blagom povećanju udjela kredita trgovačkim društvima) više, lakše i brže kreditiraju stanovništvo nego gospodarstvo.

Slika 6. Kretanje udjela distribucija kredita stanovništvu i trgovačkim društvima u razdoblju siječanj 2008. veljača 2012. godine, u %

Za istaknuti je da je uvidom u odobrene kredite vidljiv utjecaj gospodarske krize na pad kreditnog zaduženja, kako gospodarstvu tako i stanovništvu. Naime, u ožujku 2012. godine je, nakon šest mjeseci, realiziran pad ukupne vrijednosti kreditnog zaduženja kod poslovnih banaka (za 1,8 milijardu kuna) u okolnostima razduženja svih sektora.

Za sektor stanovništva proces razduživanja nije novost, on realno traje posljednje tri godine. U ožujku je smanjenje bilo znatno (za 796 milijuna kuna) te je i nominalna godišnja razina rasta smanjena do vrlo niskih 1,7% i to u okolnostima godišnje deprecijacije kune prema euru (1,7%) i švicarskom franku (9,5%) uz koje je indeksirano nešto manje od 80% kredita ovog sektora (znači, realnog godišnjeg rasta nije niti bilo). Korporativni sektor, koji je ipak financiran izdašnije tijekom posljednje godine, u ožujku se razdužio za 473 milijuna kuna što je snizilo i godišnju stopu rasta do 8,6%, najnižu u posljednja četiri mjeseca. U ožujku se razdužio i sektor države za 245,4 milijuna kuna te je godišnja stopa rasta oštro pala na tek 2,1%, najnižu razinu od sredine 2010. godine.

2. KRETANJA U GOSPODARSTVU REPUBLIKE HRVATSKE

Poduzetnici Hrvatske u 2011. godini poslovali su i dalje u uvjetima recesije. Negativni trendovi iz poslovne 2010. godine, koju je u Hrvatskoj, kao i u svijetu, obilježilo prelijevanje učinaka svjetske financijske krize započete u 2008. godini na realni sektor gospodarstva, su nastavljeni i u 2011. godini.

Na gospodarska kretanja hrvatskog gospodarstva najveći je utjecaj ekonomija Europske unije buduće da se oko 60% ukupne robne razmjene ostvaruje na tom području. Gospodarski rast u državama EU27 bio je u 2011. godini 1,5% (u prethodnoj godini 2,0%). Ostvareni rast na tržištu EU27 posebno kod naših najvažnijih vanjskotrgovinskih partnera Italije i Njemačke pozitivno je djelovao na inozemnu potražnju te je povećan izvoz hrvatskih poduzetnika.

Poslovnu je 2011. godinu u svijetu obilježio usporavanje gospodarskog rasta, 2,8% rasta za najrazvijenije države G20 nakon 5,0% rasta u 2010. godini. Usporene stope gospodarskog rasta u 2011. godini ostvarene su i u azijskim gospodarstvima, u Kini 9,2% (10,4% u 2010. godini), u Indiji 7,3% (10,3% u 2010. godini), u Indoneziji 6,5% (6,2% u 2010. godini). Usporeni gospodarski rast imala su i gospodarstva Brazila 2,7% (7,5% u 2010. godini), Kanade 2,5% (3,2% u 2010. godini), SAD-a 1,7% (3,0% u 2010. godini), Njemačke 3,0% (3,7% u 2010. godini) i Italije 0,4% (1,8% u 2010. godini).

Navedena kretanja na vanjskom tržištu, te smanjenje unutrašnje potražnje zbog smanjenja osobne i investicijske potrošnje doprinjelo je padu bruto domaćeg proizvoda od 6,0% u 2009. godini i pad od 1,2% u 2010. godini da bi u 2011. godini gospodarstvo stagniralo – stopa rasta bruto domaćeg proizvoda od 0,0%., Prिवitak 1 tablice 1.1 i 1.2.

U recesijskim i stagnacijskim uvjetima poslovanja gospodarstva Hrvatske povećan je broj nezaposlenih pa su smanjeni prihodi kućanstava. Straha od gubitka posla rezultirao je smanjenjem potražnje za kreditima, a što je za posljedicu imalo zanemariv rast potrošnje kućanstava od 0,2%.

U odnosu na prethodnu godinu u 2011. godini ostvareno je, tablica 7 i 8 te Prिवitak 1:

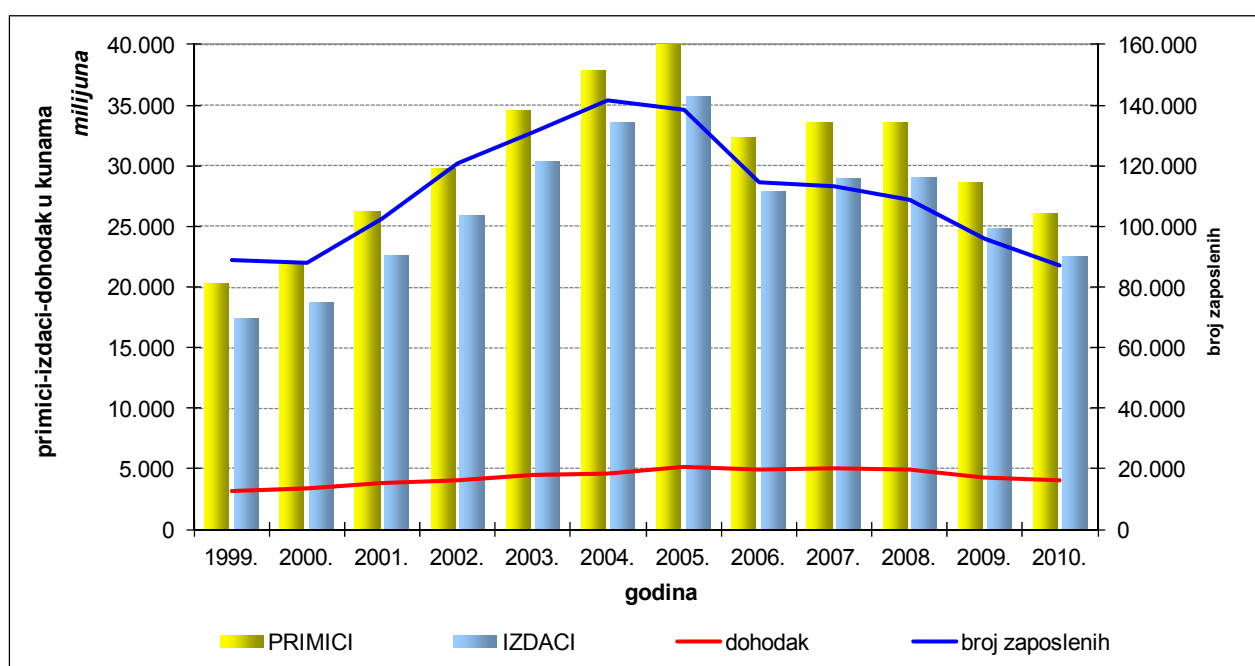
- povećanje ukupnih prihoda za 5,81%, a ukupnih rashoda za 5,18%
- pozitivni konsolidirani financijski rezultat od 7,18 milijardi kuna (u 2010. 2,3 milijarde kuna)
- povećanje dobiti za 18,77%
- povećanje dobiti razdoblja za 210%
- smanjenje uvoza za 1,0%, te povećanje izvoza za 2,2%
- smanjenje investicija u novu dugotrajnu imovinu za 11,65%
- smanjenje državne potrošnje za 0,2%
- rast prometa u trgovini na malo za 1%
- povećanje broja noćenja turista za 7%.
- pad industrijske proizvodnje za 1,2%.
- pad građevinskih radova od 9,1%
- povećanje stope registrirane nezaposlenosti sa 17,4 na 17,8%.

Tablica 7. Konsolidirani financijski rezultati gospodarstva Republike Hrvatske u milijunima kuna

godina	Ukupno poduzetnici				
	dobit nakon oporezivanja	gubitak nakon oporezivanja	konsolidirani financijski rezultati	broj poduzetnika	Broj zaposlenih
2005.	27.236	9.764	17.472	71.803	813.762
2006.	30.313	10.428	19.885	78.509	844.307
2007.	36.668	11.904	24.764	83.532	896.013
2008.	34.746	17.517	17.228	89.656	933.958
2009.	26.438	22.041	4.397	91.320	889.396
2010.	27.709	25.393	2.316	96.758	843.948
2011.	32.911	25.731	7.180	98.530	851.386

Tablica 8. Financijski rezultati poduzetnika Hrvatske u 2011. godini, u milijunima kuna

	2010.	2011.	Indeks 2011./2010.
Broj zaposlenih	843.948	851.386	100,88
Ukupni prihodi	590.499	624.807	105,81
Ukupni rashodi	582.228	612.393	105,18
Dobit prije oporezivanja	33.667	38.262	113,65
Gubitak prije oporezivanja	25.395	25.849	101,79
Porez na dobit	5.956	5.234	87,88
Dobit razdoblja (dobit nakon oporezivanja)	27.709	32.911	118,77
Gubitak razdoblja (gubitak nakon oporezivanja)	25.393	25.731	101,33
Konsolidirani financijski rezultat – dobit (+) ili gubitak (-)	2.316	7.180	310,02
Investicije u novu dugotrajnu imovinu	37.339	32.990	88,35
Prosječne mjesečne neto plaće u kunama	4.685	4.729	100,94

Slika 7. Rezultati poslovanja obrtnika RH za period 1999.. – 2010. god.

Ukupni prihodi poduzetnika Republike Hrvatske u 2011. godini su u odnosu prema 2010. godini bili veći za 5,81%, a ukupni rashodi manji za 5,18%, što je u konačnosti rezultiralo pozitivnim konsolidiranim financijskim rezultatom od 7,18 milijardi kuna, tablica 7 (Privitak 1, tablice 1.3-1.9).

Veliko povećanje neto dobiti u 2011. godini rezultat je ostvarenja neto dobiti u djelatnosti brodogradnje (4,2 milijarde kuna) što je rezultat jednokratnog prihoda za izvlaštenu imovinu prema odluci Vlade RH. Nadalje, dogodile su se i određene statusne promjene kod poduzetnika koji su u godišnjim financijskim izvještajima za 2010. godinu iskazali gubitak, a u međuvremenu su brisani ili su pripojeni drugom poslovnom subjektu koji je u 2011. godini poslovao s dobiti.

Za razliku od proteklih godina kada su najveću dobit razdoblja ostvarili poduzetnici iz telekomunikacija, u 2011. godini imamo najveću dobit kod Brodograđevne industrije 3. maj d.d. iz Rijeke sa 2,6 milijardi kuna te 1,96 milijardi kuna dobiti INE d.d. U prvih 10 poduzetnika koji su poslovali s dobiti ušao je i drugi poduzetnik iz brodogradnje Brodosplit iz Splita sa 1,6 milijardi kuna na četvrtom mjestu, Privitak 1-tablica 1.6. Rezultat je to jednokratnih prihoda brodogradnje za izvlašćivanje imovine odlukama Vlade RH.

U 2011. godini poduzetnici Hrvatske ostvarili su 624,8 milijardi kuna ukupnih prihoda i 612,4 milijardi kuna ukupnih rashoda. U 2011. godini poduzetnici Hrvatske su prema prethodnoj godini povećali ukupne prihode za 5,8% i ukupne rashode za 5,2%. Povećanje je zabilježeno u prerađivačkoj industriji (povećanje prihoda 9,8% i rashoda 6,4%), u trgovini (povećanje prihoda 6,2% i rashoda 5,9%) Uz građevinarstvo (smanjenje prihoda 4,6% i rashoda 1,3%) djelatnost informacija i komunikacija je imala također smanjenje prihoda 0,4% i smanjenje rashoda 0,9%.

U 2011. godini poslovni su prihodi sudjelovali sa 96,7% udjela u ukupnim приходima, financijski sa 2,7% a izvanredni sa 0,6% a udjeli u dobiti od pridruženih poduzetnika manje od 0,1%. U odnosu na 2010. godinu poslovni prihodi su u 2011. povećani za 5,9%, financijski prihodi također su povećani za 10,1% dok su smanjeni izvanredni prihodi i dobiti od pridruženih poduzetnika.

Poslovni prihodi na domaćem tržištu sudjelovali su sa 77,4%, prihodi na stranom tržištu sa 16,1% a prihodi od kompenzacija i subvencija i ostali prihodi sa 6,5% u ukupnim poslovnim приходima. U odnosu na 2010. godinu došlo je do relativnog povećanja udjela prihoda na inozemnom tržištu. u 2011. godini od ukupnih prihoda od prodaje roba i usluga u vrijednosti od 564,9 milijardi kuna 467,6 milijarde zarađeno od domaćih a 97,3 milijarde kuna od stranih kupaca. Na inozemnom tržištu u 2011. godini svoje proizvode i usluge plasiralo je svega 12,7% poduzetnika njih 12.479 dok je preostalih 86.051 poduzetnika poslovalo isključivo u Hrvatskoj.

Promatrajući izvedene financijske pokazatelji uspješnosti poslovanja u 2011. godinu u odnosu na 2010. godinu, možemo zaključiti da je 2011. godina bila bolja od prethodne 2010. godine. Naime, povećana je rentabilnost prometa (s 0,39 na 1,15%), rentabilnost ukupne imovine (s 0,22 na 0,67%) i rentabilnost vlastitog kapitala (s 0,61% na 1,92%). Povećana je ekonomičnosti poslovanja i produktivnost rada po zaposlenom mjerena ukupnim prihodom (s 699.866 kn na 733.870 kn) i neto dobiti (s 2.744 kuna na 8.433 kuna).

Podaci za 2011. godinu još jednom su potvrdili da je u prosjeku uspješnost svih poduzetnika Hrvatske, bez banaka i osiguravajućih društava, veoma mala. Inače i u proteklim godinama uspješnost naših poduzetnika mjerila se relativno malim pozitivnim pokazateljima uspješnosti poslovanja.

Visinom ukupnog prihoda prednjači Grad Zagreb, čiji su poduzetnici u 2011. godini, kao i prijašnjih godina, ostvarili nešto više od polovine ukupnih prihoda hrvatskoga poduzetništva (52,7%). Tome zasigurno pridonose velika državna javna i druga velika poduzeća, koja svoju aktivnost obavljaju i na područjima drugih županija, kao i veliki trgovački lanci, sjedišta kojih su, gotovo u pravilu, u Gradu Zagrebu, a prodajni su im prostori locirani diljem zemlje. Udio drugih županija u ukupnom prihodu svih poduzetnika je kako slijedi: Splitsko-dalmatinske županije 6,5% udjela, Primorsko-goranske županije 5,8% te Zagrebačke 5,5% udjela i na kraju svega 0,3% udjela Ličko-senjske županije. Struktura ukupnih rashoda veoma je slična strukturi ukupnih prihoda. Za istaknuti je da su u odnosu na 2010. godinu ukupni prihodi povećani u 20 županija i to od 2,4% Zadarskoj županiji do 14,5% u Primorsko-goranskoj županiji. Ukupni prihodi su smanjeni samo u Istarskoj županiji 4,9%. U isto vrijeme su ukupni rashodi smanjeni samo u Istarskoj županiji 2,8%. U 20 županija ukupni rashodi su povećani, od 1,0% u Dubrovačko-neretvanskoj do 17,1% u Sisačko-moslavačkoj županij

Analiza financijskih rezultata poduzetnika Hrvatske **po djelatnostima** pokazuje da su tri najznačajnije djelatnosti, prerađivačka industrija, trgovina i informacije i komunikacije i one sudjeluju s preko 50% udjela u ukupnim rezultatima poslovanja, što je konstanta u posljednjih deset godina. U 2011. godini te tri djelatnosti sudjelovale su sa 44,3% u ukupnom broju poduzetnika, sa 53,1% u broju zaposlenih, 65,1% u ukupnom prihodu, 65,2% u ukupnim rashodima, 65,3% dobiti nakon oporezivanja, 44,1% gubitaka nakon oporezivanja i 44,7% u ukupnim investicijama. U trinaest djelatnosti ostvarena je neto dobit razdoblja dok je u šest ostvaren neto gubitak razdoblja u 2011. godini. Ostvarena je neto dobit od 7,2 milijarde kuna što je povećanje od 210,1% u odnosu na 2010. godinu.

Kad se analizira konsolidirani financijski rezultat ili neto dobiti sektora u 2011., na prvom mjestu je prerađivačka industrija sa 6,6 milijardi kuna ispred djelatnosti informacija i komunikacija sa 2,4 milijardi kuna, slijedi trgovina sa 1,2 milijarde kuna neto dobiti te stručne, znanstvene i tehničke djelatnosti koje su imale 1,1 milijardu kuna neto dobiti u 2011. godini. Prerađivačka industrija u 2011. godini imala je 12,9 milijardi dobiti i 6,2 milijardi gubitaka te 6,6 milijardi kuna neto dobiti.

Djelatnosti koje su imale neto gubitak u 2011. godini su: građevinarstvo 2,7 milijardi kuna, poslovanje nekretninama sa 1,7 milijardi kuna neto gubitka i djelatnost pružanja smještaja te pripreme i usluživanja hrane 1,3 milijarde kuna neto gubitka.

U posljednjim godinama imamo dominaciju poduzetnika u trgovini u kojoj je registriran svaki treći poduzetnik. Prema podacima za 2011. godinu od 98.530 poduzetnika njih je 27.717 (28,1%) bilo u trgovini, zatim slijede stručne, znanstvene i tehničke djelatnosti sa 14.345 poduzetnika (14,6%), građevinarstvo sa 12.351 poduzetnika (12,5%) i prerađivačka industrija sa 11.817 poduzetnika (12,0%).

Najbolje rezultate ostvarili su mali poduzetnici koji su ostvarili 20 milijuna kuna neto dobiti nakon 3,6 milijardi kuna neto gubitka u 2010. godini. Srednje veliki su također smanjili neto gubitak za 42,9% jer je ostvareno 201 milijun kuna neto gubitka nakon 353 milijuna kuna neto gubitka u 2010. godini. Veliki su povećali neto dobit za 17,5%, ostvareno je 7,4 milijarde kuna neto dobiti nakon 6,3 milijarde kuna neto dobiti u 2010. godini., tablica 9.

Tablica 9. Konsolidirani financijski rezultati – dobit ili gubitak razdoblja poduzetnika RH 2006. – 2011. – po veličinama, u milijunima kuna

godina	ukupno	mali	srednje veliki	veliki
2006.	19.885	5.952	3.056	10.878
2007.	24.679	7.092	4.256	13.416
2008.	16.314	5.091	2.754	8.469
2009.	2.439	687	573	1.179
2010.	2.316	-3.597	-353	6.265
2011.	7.180	20	-201	7.361

Sektor velikih poduzetnika u 2011. godini sudjelovao je sa:

- 0,4% udjela u broju poduzetnika
- 32,6% u broju zaposlenih
- 48,0% u ukupnom prihodu
- 45,0% dobiti razdoblja
- 28,9% gubitku razdoblja
- 51,8% investicija u novu dugotrajnu imovinu

Nadalje, sektor velikih poduzetnika je u 2011. godini ostvario 7,36 milijardi neto dobiti razdoblja, dok je ukupni rezultat poduzetnika svih veličina bio neto dobit razdoblja od 7,18 milijardi kuna.

Sektor srednje velikih poduzetnika sudjelovao je u 2011. godini sa 1,3% udjela u broju poduzetnika, 18,4% u broju zaposlenih, 18,2% u ukupnom prihodu, 12,8 dobiti razdoblja, 17,2% gubitka razdoblja, 16,2% investicija u novu dugotrajnu imovinu te 201 milijun kuna neto gubitka razdoblja.

Sektor malih poduzetnika je u 2011. godini sudjelovao sa 98,3% udjela u broju poduzetnika, 49,1% u broju zaposlenih, 33,8% u ukupnom prihodu, 42,2 dobiti razdoblja, 53,9% gubitka razdoblja, 32,0% investicija u dugotrajnu imovinu i 20 milijuna kuna (0,3%) neto dobiti razdoblja.

U novu dugotrajnu imovinu u 2011. godini poduzetnici su uložili 33,0 milijarde kuna odnosno 11,6% manje nego prethodne godine. U 2011. godini u odnosu na 2010. godinu smanjeni su ukupni prihodi pa su i smanjene investicije u 12 od 21 županije. Najviše su investirali poduzetnici Grada Zagreba koji su u 2011. godini ostvarili 49,8% ukupnih investicija poduzetnika Republike Hrvatske.

Slijede poduzetnici Primorsko-goranske županije sa 9,6%, Splitsko-dalmatinske županije 9,3%, Istarske županije sa 8,9% te investitori Zagrebačke županije 6,9% udjela u ukupnim investicijama poduzetnika Hrvatske. Najmanje su investirali u 2011. godini poduzetnici Požeško-slavonske županije svega 0,5% a poduzetnici Ličko-senjske 0,7% te Virovitičko-podravske županije također 0,7% ukupnih investicija poduzetnika Hrvatske.

Stagnacija hrvatskog gospodarstva u okruženju neizvjesnosti svjetskih financijskih tržišta, određuje slab priljev inozemnog kapitala posljednje tri godine. Tijekom 2011. godine, na ovoj osnovi je u Hrvatsku ukupno uloženo 1,048 milijarde eura, što je 3,6 puta više nego prethodne godine, ali ujedno i 56% manje nego 2009. godine te 75% manje nego 2008. godine.

Najveći dio ulaganja u 2011. godini je imao karakter vlasničkih ulaganja (*1,9 milijardi eura*), vrijednost reinvestirane dobiti je iznosila 300,7 milijuna eura, dok su obveze prema vlasnički povezanim poduzećima smanjene (*-1,2 milijarde eura*).

Najviše pojedinačne vrijednosti izravnih ulaganja su realizirane u djelatnosti financijskog posredovanja (*267,3 milijuna eura*), poslovanju nekretninama (*246,4 milijuna eura*), kemijskoj industriji (*236,8 milijuna eura*) te, što je posebno zanimljivo, kroz vlasnička ulaganja u nekretnine (*146,3 milijuna eura*). Najznačajnije zemlje ulagači bile su Nizozemska, Njemačka, Austrija i Luksemburg.

Vrijednost izvoza RH, izražena u kunama, je u 2011. godini povećana za 1,0%. U većem djelu godine se ta stopa kretala oko 5%, ali je krajem godine, zbog razlike u vrijednosti izvezenih brodova, ali i niza drugih roba, došlo do usporavanja rasta izvoza. Na godišnjoj razini najviše je povećan izvoz industrijskih strojeva i uređaja, metala, otpada (*čiji je najveći dio činio metalni otpad*) te naftnih derivata.

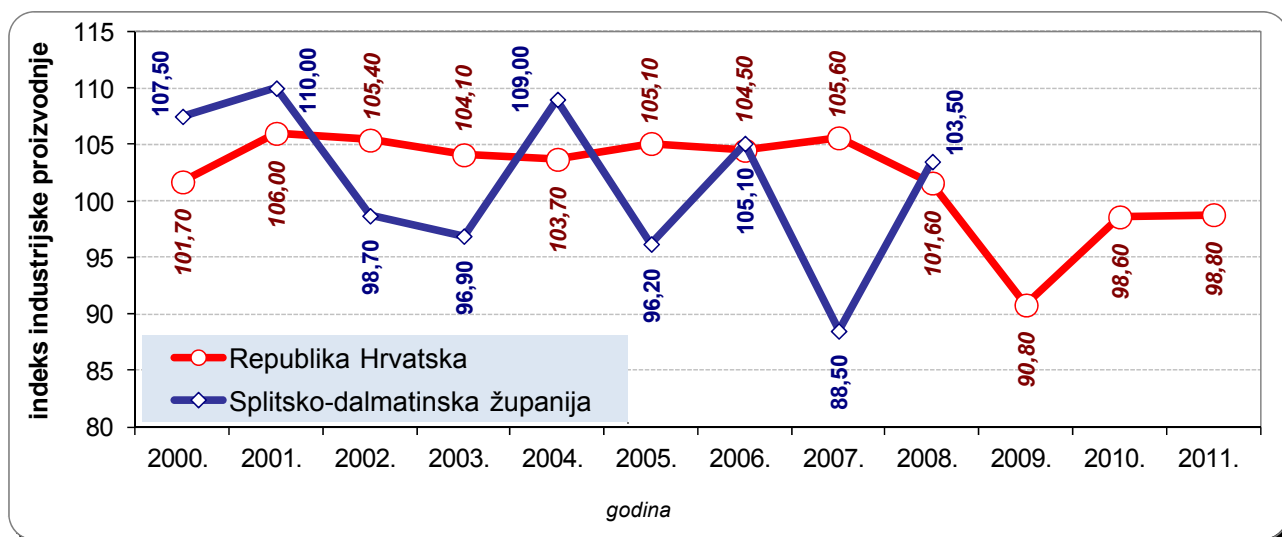
Kod uvoza je, na godišnjoj razini, zabilježen pad od 1,4%, no taj bi pad bio i izraženiji da nije bilo utjecaja rasta cijena. Naime, u 2011. godini je najviše povećan uvoz energije, odnosno, naftnih derivata, električne energije, sirove nafte i zemnog plina kod kojih je rast cijena bio među najizraženijima. Pored toga, značajno je povećana i vrijednost uvoza odjeće te prehrambenih proizvoda.

Robni je deficit, treću godinu za redom, smanjen na godišnjoj razini i to za 4,8%. Tako je njegov udio u BDP-u sa 23,5% u pretkriznoj 2008. godini pao na približno 12,5%. U tom kontekstu, povećana je i pokrivenost uvoza izvozom, sa 58,7% u 2010. godini na 60,3%. Deficit je u eurima iznosio 5,8 milijardi eura i smanjen je za 6,7% u odnosu na prethodnu godinu.

Promet u trgovini na malo je nakon trogodišnjeg opadajućeg trenda, porastao nominalno za 4%, a realno za 1% u odnosu na 2010. godinu (*16,1% realno manji u odnosu na 2008. godinu*).

U 2011. godini (*već treću godinu uzastopce*) zabilježen je pad industrijske proizvodnje i to za 1,2%, što znači da je razina industrijske proizvodnje na okvirno 80% one iz 1990. godine i oko 88% proizvodnje iz 2008. godine, (slika 6, Priloga 1 tablica 1.11). Promatrano prema industrijskim djelatnostima prošlogodišnji je pad rezultat smanjenja proizvodnje u sve tri industrijske djelatnosti. Ipak, najveći pad (-7%) bilježi se u opskrbi električnom energijom, plinom, parom i klimatizacija tj. u proizvodnji električne energije i plina.

Pored opskrbe i kod rudarstva i vađenja se bilježi pad. I u ovoj djelatnosti pad je jednim dijelom vezan uz plin, odnosno vađenje sirove nafte i prirodnog plina bilo je smanjeno u 2011. godini u odnosu na prethodnu godinu. U prerađivačkoj industriji zabilježen je lagani pad 0,2%. Najznačajniji utjecaj na negativna kretanja unutar prerađivačke industrije imao je pad proizvodnje električne opreme (-10,5%), što je djelomično rezultat smanjene graditeljske aktivnosti (*indeks fizičkog obujma građevinskih radova na zgradama u prvih je jedanaest mjeseci smanjen za 11,2%*).

Slika 8. Kretanje lančanog indeksa industrijske proizvodnje, 2000. – 2011. godina

U građevinstvu je na godišnjoj razini pad aktivnosti od 5,4%, pri čemu su radovi na zgradama smanjeni za 5,5%, a na ostalim građevinama za 6%. Prošla je godina bila treća godina zaredom u kojoj je bilježen pad građevinske aktivnosti. Pritom je najizraženiji pad zabilježen u 2010. godini (-15,9%), da bi, dijelom i pod utjecajem tako niske baze, u prošloj godini pad usporio na -9,1%. U 2011. godini snažnije je smanjen fizički obujam građevinskih radova na zgradama (-11,1%) nego na ostalim, prvenstveno infrastrukturnim objektima (-7,4%) i to kao posljedica do kraja još neispuhanog "balona" na tržištu nekretnina, odnosno postojanja veće količine izgrađenog, a neprodanog stambenog i poslovnog prostora na tržištu. U strukturi gradnje prema vrstama građevina, u prošloj je godini 46,5% sati odrađeno na zgradama, a 53,5% na ostalim građevinama. Prema vrstama gradnje, na novim građevinama odrađeno je 58,5% ukupnih sati rada, a na rekonstrukcijama, popravcima i održavanju 41,5%.

U prosincu prošle godine ostvareno je 6,5% više noćenja u odnosu na isti mjesec prethodne godine, čime je nastavljen uzlazni trend koji traje od početka prošlogodišnje turističke sezone. Tako je u 2011. godini, ostvareno **7% više noćenja** u odnosu na prethodnu godinu. Naime, već je u prvih devet mjeseci prošle godine, ostvareno više noćenja nego u cijeloj 2010. godini. Time je prošle godine postignuta nova rekordna razina broja ukupnih noćenja u zadnjih dvadesetak godina. Već uobičajeno u gotovo svakom mjesecu pa tako i u prosincu bilježi se brža dinamika rasta broja noćenja stranih turista (7,7%) u odnosu na domaće turiste (4,9%). U strukturi noćenja stranih turista, najveći su broj, istodobno, ostvarili turisti iz Italije, Njemačke i Austrije. Prema preliminarnim podacima HNB-a, u prvih devet mjeseci 2011. godine, ostvaren je devizni prihod od turizma u iznosu od 6 milijardi eura, što je 6,8% više u odnosu na isto razdoblje prethodne godine.

Traje već treća uzastopna godina snažnog pogoršavanja likvidnosti i novčanih tokova u realnom sektoru, tablica 10 i tablica 1.10 - Privitak 1. U razdoblju od te tri krizne godine se vrijednost neizvršenih obveza uvećala za čak 23,2 milijarde kuna (125%), broj poslovnih subjekata s blokiranim računima za 18,6 tisuća (36%), a broj zaposlenih u njima za 15,8 tisuća (30%). Samo u zadnjem kvartalu broj blokiranih poslovnih subjekata je povećan za 5,2 tisuće, a iznos njihovih neizvršenih obveza za 1,7 milijardi kuna, čime je zaključena godina s ponovno probijenim rekordom od 41,7 milijardi kuna neizvršenih obveza.

Tablica 10. Kretanje broja insolventnih pravnih osoba, broja zaposlenih i iznosa nepodmirenih naloga za plaćanje u periodu prosinac 2005. – prosinac 2011. godine

	prosinac 2005.	prosinac 2006.	prosinac 2007.	pProsinac 2008.	prosinac 2009.	prosinac 2010.	prosinac 2011.
Broj insolventnih pravnih osoba	20.446	22.349	24.992	26.196	26.997	33.521	33.521
Iznos nepodmirenih naloga za plaćanje, milijuna kuna	10.979	12.117	14.316	14.390	21.990	29.557	29.557
Broj zaposlenih kod insolventnih pravnih osoba	36.230	29.853	30.120	45.754	48.454	44.807	44.807

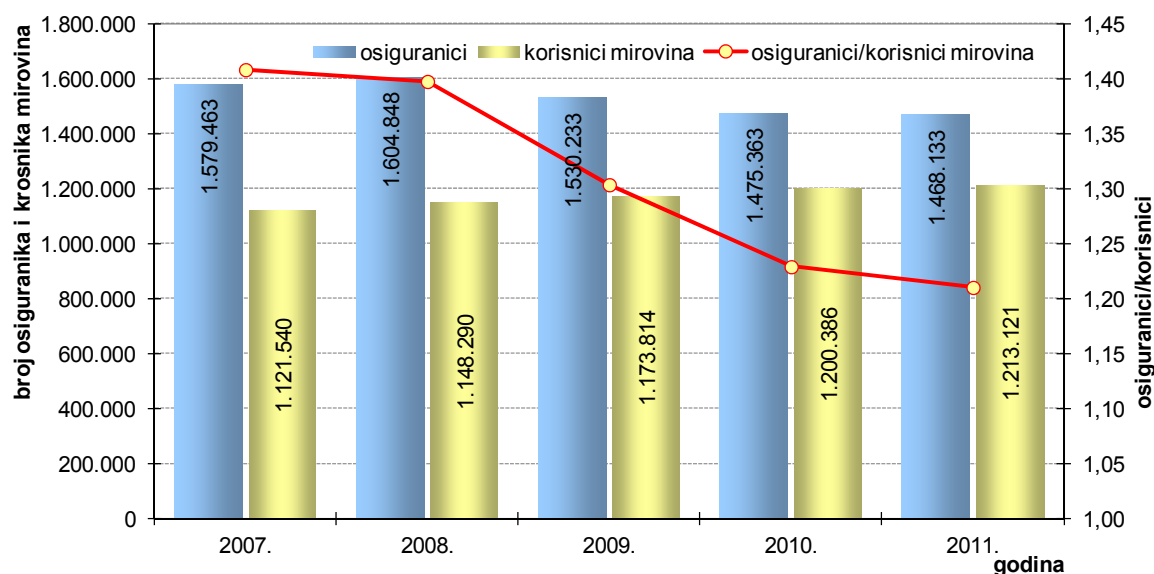
Tijekom 2011. godine, najveće apsolutno povećanje neizvršenih obveza kod pravnih osoba je zabilježeno u građevinarstvu (za 1,9 milijardi kuna) i trgovini (za 1,2 milijarde kuna), dok je u četiri osnovne djelatnosti zabilježen skroman pad: prerađivačkoj industriji (-14,2 milijuna kuna), djelatnosti pružanja smještaja te pripreme i usluživanja hrane (-11,5 milijuna kuna), ostalim uslužnim djelatnostima (-40 milijuna kuna) te obrazovanju (-4,9 milijuna kuna). Djelatnosti s najvišom vrijednošću neizvršenih obveza ostaju trgovina, građevinarstvo i prerađivačka industrija sa 67% ukupne vrijednosti svih neizvršenih obveza.

Najznačajnji dio vrijednosti neizvršenih obveza jesu i dalje one s ročnošću dužom od godine dana, koje čine više od četiri petine ukupnih neizvršenih osnova za plaćanje: tijekom 2011. godine njihov iznos je porastao za 3,2 milijarde kuna do 34,8 milijardi kuna.

Nepovoljan element gospodarskih kretanja i dalje je visoka stopa registrirane nezaposlenosti (31. prosinca 2011. godine iznosila je 17,9% (tablica 11; Prिवitak 1 tablica 1.2), te odnos osiguranika i korisnika mirovine (slika 9; Prिवitak 1 tablice 1.12 i 1.13).

Tablica 11. Kretanje broja zaposlenih, nezaposlenih i aktivnog stanovništva RH za period 2000.- 2011.

	Prosinac 2000.	Prosinac 2007.	Prosinac 2008.	Prosinac 2009.	Prosinac 2010.	Prosinac 2011.
Aktivno stanovništvo	1.700.020	1.781.357	1.759.428	1.748.752	1.701.521	1.683.310
Broj zaposlenih	1.321.476	1.516.909	1.518.973	1.457.207	1.381.676	1.367.872
Broj nezaposlenih	378.544	264.448	240.455	291.545	319.845	315.438

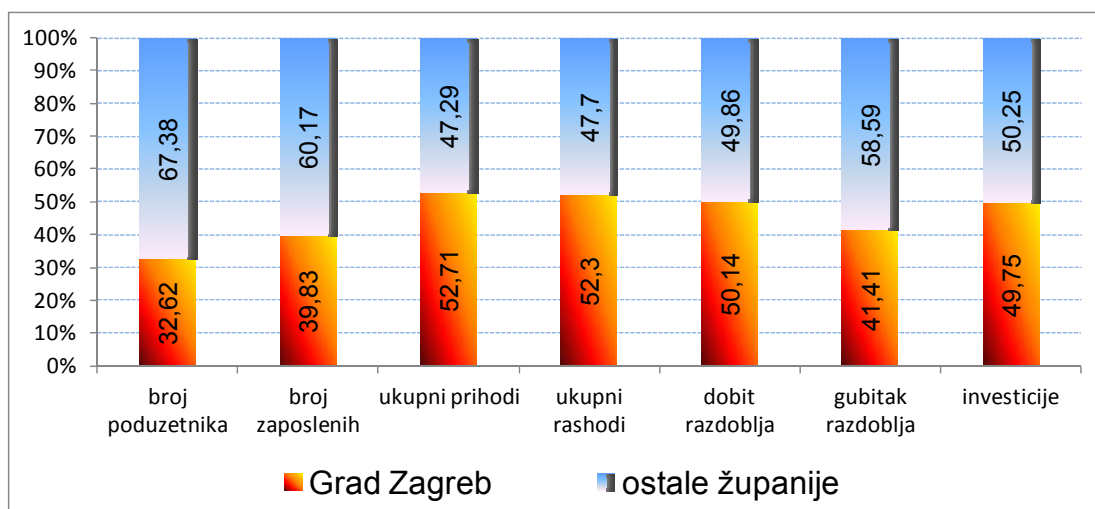

Slika 9. Kretanje broja osiguranika i korisnika mirovine, 2007. – 2011. godina

U 2011. godini su prosječne mjesečne neto plaće kod velikih poduzetnika bile 5.943 kuna što je 25,7% više od prosjeka svih poduzetnika (4.729 kuna). Zaposleni kod malih poduzetnika, kao i proteklih godina, primili su prema godišnjim financijskim izvješćima najmanje prosječne mjesečne neto plaće i to u iznosu 3.845 kuna što je 18,7% manje od prosjeka svih poduzetnika. Prosječne mjesečne neto plaće kod srednje velikih poduzetnika u 2001. godini bile su 4.939 kuna što je 4,4% više od prosjeka svih poduzetnika Hrvatske.

Raspoređenost poduzetnika po županijama je neravnomjerna i karakterizira je velika koncentracija broja poduzetnika na samo nekoliko županija, a što se ne mijenja već duže vrijeme. Najviše je poduzetnika koncentrirano na području Grada Zagreba, s čijeg je područja obradom obuhvaćeno 32.144 poduzetnika, odnosno 32,6% svih podnositelja godišnjih financijskih izvještaja za 2011. godinu. Grad Zagreb i Zagrebačka županija čine poduzetnički potencijal od 38.209 poduzetnika ili 38,8% svih poduzetnika Republike Hrvatske. Po broju poduzetnika slijede županije Splitsko-dalmatinska (11,5%), Istarska (9,2%), Primorsko-goranska (8,9%) te Zagrebačka (6,2%), Prिवitak 1 tablica 1.8.

Kao i po brojnosti, tako i po visini ukupnih prihoda Grad Zagreb je prvi s udjelom od 52,7%, slijede Splitsko-dalmatinske županije 6,5% udjela, Primorsko-goranske županije 5,8% te Zagrebačke 5,5% udjela i na kraju svega 0,3% udjela Ličko-senjske županije. Struktura ukupnih rashoda veoma je slična strukturi ukupnih prihoda, , tablica 12 i Privitek 1. tablica 1.6.

Slika 10. Udjel Grada Zagreba u poduzetništvu Republike Hrvatske u 2011. godini

Tablica 12. Koncentracija ukupnog prihoda i neto dobiti u županijama u 2011. godini, u %

županija	udjeli 5 najvećih poduzetnika		udjel županijskog središta	
	ukupan prihod	dobit nakon oporezivanja	ukupan prihod	dobit nakon oporezivanja
Bjelovarsko-bilogorska	20,3	7,7	60,0	52,8
Brodsko-posavska	24,6	13,9	63,2	64,3
Dubrovačko-neretvanska	17,8	10,8	59,1	61,4
Grad Zagreb	21,1	27,8	100,0	100,0
Istarska	20,7	18,6	25,8	15,8
Karlovačka	31,3	50,0	75,9	88,8
Koprivničko-križevačka	47,5	49,6	55,8	61,1
Krapinsko-zagorska	22,7	42,5	15,0	11,0
Ličko-senjska	26,4	40,0	23,3	20,9
Međimurska	13,0	18,9	52,2	50,5
Osječko-baranjska	21,7	9,3	53,1	66,9
Požeško-slavonska	33,0	23,1	62,7	74,0
Primorsko-goranska	26,0	64,0	57,8	85,7
Sisačko-moslavačka	48,7	41,2	28,7	20,2
Splitsko-dalmatinska	19,8	51,6	58,2	76,8
Šibensko-kninska	29,9	5,7	64,0	53,1
Varaždinska	34,1	24,7	60,5	48,8
Virovitičko-podravska	33,5	62,3	51,3	69,8
Vukovarsko-srijemska	22,8	22,6	38,4	19,9
Zadarska	22,7	16,5	59,1	52,0
Zagrebačka	23,4	10,0	26,8	18,7

Na razini hrvatskoga poduzetništva za troškove za osoblja tijekom 2011. godine ukupno je izdvojeno 79,5 milijarde kuna. U 2011. godini u odnosu na 2010. godinu došlo je zbog povećanja broja zaposlenih od 0,9% do apsolutnog povećanja izdataka za troškove osoblja za 0,7% i povećanja mase novca za neto plaće za 1,8%.

Po županijama se udjel troškova za osoblje u ukupnim rashodima kretao od 11,3% u Virovitičko-podravskoj županiji do 19,3% u Dubrovačko-neretvanskoj, a u Splitsko-dalmatinskoj županiji iznosio je 14,4% (odnosno 5,73 milijardi kuna).

Struktura imovine i dalje je relativno nepovoljna jer je prevelik udio dugotrajne imovine. Vrijednost ukupne aktive je krajem 2011. godine iznosila 1.0079 milijardi kuna. U strukturi aktive najveći udjel ima 64,5% dugotrajna imovina, zatim slijede 34,6% udjel kratkotrajne imovine, 0,9% plaćeni troškovi budućeg razdoblja i obračunati prihodi i manje od 0,1% potraživanja za upisani a neplaćeni kapital. U usporedbi sa stanjem sredstava s početka 2011. godine zadržana je gotovo ista struktura imovine, tablica 13.

Tablica 13. Imovina poduzetnika Hrvatske na kraju 2009., 2010. i 2011. godine

imovina	Stanje 31. prosinca, milijuna kuna			Indeks 20110./2010.	Struktura u %		
	2009.	2010.	2011.		31.12. 2009.	31.12. 2010.	31.12. 2011.
Dugotrajna imovina	680.314	700.543	696.271	102,5	65,2	65,3	64,5
Kratkotrajna imovina	353.030	361.779	383.219	106,5	33,8	33,7	34,5
Ukupno aktiva	1.043.188	1.072.400	1.079.490	104,0	100,00		

U usporedbi sa stanjem izvora sredstava s krajem 2010. godine došlo je do negativnog pomaka u smanjenju relativnog udjela vlastitog kapitala i rezervi i povećanju relativnog udjela kratkoročnih i dugoročnih obveza što govori o većoj zaduženosti te većim troškovima financiranja s jedne strane i s druge strane nepravovremenim podmirivanjem obveza prema dobavljačima. Dugoročne i kratkoročne obveze bile su veće od vlastitog kapitala i rezervi za 227,2 milijarde kuna u 2010. godini a taj odnos je pogoršan u 2011. godini kada su ukupne obveze bile veće za 277,6 milijardi kuna od vlastitog kapitala i rezervi.

Udjeli dugotrajne i kratkotrajne imovine po županijama vrlo su različiti. Tako se udjeli dugotrajne imovine kreću u rasponu od 45,4% u Brodsko-posavskoj županiji pa sve do 78,7% u Ličko-senjskoj županiji. Udjeli kratkotrajne imovine kreću se u rasponu od 21,1% u Ličko-senjskoj županiji do 54,1% u Brodsko-posavskoj županiji.

Nezadovoljavajuću strukturu imovine prati nepovoljna struktura kapitala i obveza a što se izravno odražava na financijsku stabilnost koja je kod nekih županija znatno narušena. Krajem 2011. godine kod poduzetnika Republike Hrvatske u financiranju imovine vlastiti izvori činili su ukupno 35,9%, a tuđi 64,1%. Udjel se vlastitih sredstava po županijama kretao se od 20,8% u Bjelovarsko-bilogorskoj do 48,4% u Ličko-senjskoj županiji.

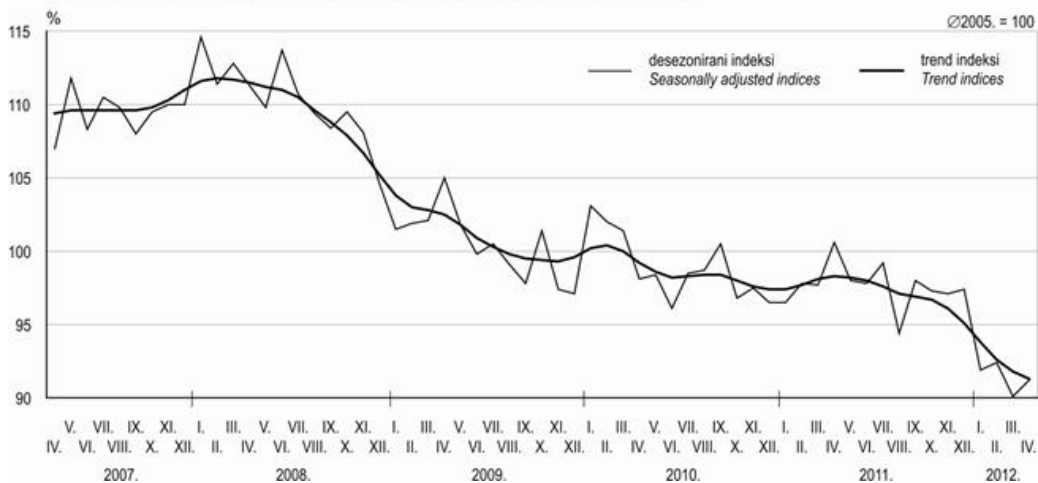
- **Obilježja gospodarskih kretanja u 2012. godini**

Pokazatelji gospodarske aktivnosti dostupni na mjesečnoj razini za razdoblje od siječnja do travnja 2012. upućuju na divergentna kretanja. Industrijska proizvodnja, čije promjene obično pokazuju iznimno visoku korelaciju s promjenama ukupne gospodarske aktivnosti, u promatranom je razdoblju zabilježila pad.

Negativna kretanja industrijske proizvodnje, koja traju od studenog prošle godine i dalje se nastavljaju. Tako je u ožujku 2012. godine industrijska proizvodnja bila za 9,3% manja (*prema desezoniranim podacima 7,7% manja*) u odnosu na isti mjesec prošle godine, što ujedno predstavlja i najveći pad proizvodnje još od kraja 2009. godine. U travnju 2012., u usporedbi s travnjem 2011., industrijska proizvodnja u Republici Hrvatskoj, kalendarski prilagođena, bilježi pad za 9,4%, slika 11. Strukturno je to rezultat snažnog pada u sve tri industrijske djelatnosti, odnosno pada proizvodnje u rudarstvu i vađenju (-12,9%), prerađivačkoj industriji (-8,5%) te opskrbi električnom energijom, plinom, parom i klimatizacija (-13,9%). Unutar prerađivačke industrije pad proizvodnje je zabilježen u 17 od ukupno 24 grane. Kod nekih grana (*njih 11*) prerađivačke industrije bilježi se višemjesečni trend godišnjeg pada proizvodnje.

Ukupna desezonirana industrijska proizvodnja u Republici Hrvatskoj u travnju 2012., u usporedbi s ožujkom 2012., bilježi rast za 1,2%. Ukupan broj zaposlenih osoba u industriji u travnju 2012. manji je za 0,3%, u usporedbi s ožujkom 2012., a u usporedbi s travnjem 2011. manji je za 3,3%.

G-1. INDEKSI OBUJMA INDUSTRIJSKE PROIZVODNJE REPUBLIKE HRVATSKE, TRAVANJ 2007. – TRAVANJ 2012.
INDUSTRIAL PRODUCTION VOLUME INDICES OF REPUBLIC OF CROATIA, APRIL 2007 – APRIL 2012

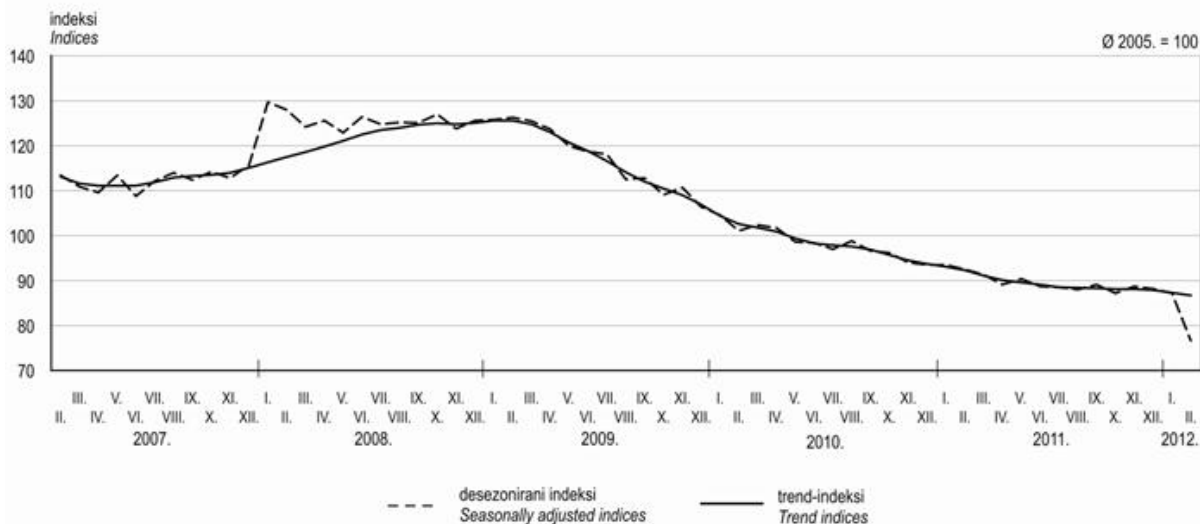

Izvor: Državni zavod za statistiku

Slika 11. Indeks obujma industrijske proizvodnje Republike Hrvatske: travanj 2007. – travanj 2012. godine

Gospodarska aktivnost u djelatnosti građevinarstva u prvim mjesecima 2012. godine je nastavila padati, slika 12. Na godišnjoj razini nastavljen je, već trideset i peti mjesec zaredom, pad građevinske aktivnosti koji je u veljači iznosio visokih 16,9%. U strukturi građevinskih radova prema vrstama građevina 47,7% sati odrađeno je na zgradama, a 52,3% na ostalim građevinama. Istodobno je, prema vrstama gradnje, na novim građevinama odrađeno tek 52,9% ukupnih sati rada, što je među najnižim do sada zabilježenim udjelima.

G-1. INDEKSI FIZIČKOG OBUJMA UKUPNIH GRAĐEVINSKIH RADOVA OD VELJAČE 2007. DO VELJAČE 2012.
TOTAL VOLUME INDICES OF TOTAL CONSTRUCTION WORKS, FEBRUARY 2007 – FEBRUARY 2012

Izvor: Državni zavod za statistiku

Slika 12. Indeks obujma industrijske proizvodnje Republike Hrvatske: travanj 2007. – travanj 2012. godine

U prva dva mjeseca ove godine ukupno su izdana 1.222 odobrenja za građenje, što je 14,5% manje nego u istom razdoblju prethodne godine. Pritom je predviđena vrijednost građevinskih radova niža za 27,9% pod utjecajem visokog pada vrijednosti radova na ostalim građevinama (-37,8%) i nešto blažeg pada vrijednosti predviđenih radova na zgradama (-21,1%). Istodobno je odobrena izgradnja 1.843 stana (5,7% manje nego u prva dva mjeseca 2011. godine) korisne površine od 165.932 m² (8,1% manje)..

Prema podacima Državnog zavoda za statistiku (DZS) nakon što je u veljači prekinut višemjesečni trend rasta, u travnju se ponovno bilježi povećanje broja noćenja turista na godišnjoj razini. U prva četiri mjeseca ostvareno je 9,3% više noćenja u odnosu na isto razdoblje prošle godine. Zbog pozitivnih kretanja u siječnju i ožujku i na kumulativnoj se razini bilježi porast broja noćenja, odnosno u prva tri mjeseca ove godine, ostvareno je 11,4% više noćenja u odnosu na isto razdoblje prošle godine. I na kumulativnoj se razini, kod stranih turista, bilježi brža dinamika rasta broja noćenja u odnosu na domaće turiste. Najviše noćenja stranih turista ostvarili su i dalje turisti iz Slovenije, Njemačke i Austrije.

Unatoč nominalnom (14,8%) i realnom (13,2%) rastu na mjesečnoj razini, promet u trgovini na malo ipak je na godišnjoj razini u ožujku bio 1,1% realno manji. Iako je ovo već četvrta godina za redom da je u ožujku ostvaren realni pad prometa, na ovogodišnje smanjenje ipak je primarno utjecalo povećanje stope PDV-a koje je uslijedilo 01. ožujka ove godine. U prva tri mjeseca ove godine promet je bio nominalno veći 2,5%, a realno 0,5% u odnosu na isto razdoblje prošle godine.

Ukupan izvoz Republike Hrvatske u razdoblju od siječnja do travnja 2012., prema privremenim podacima, iznosio je 22,3 milijarde kuna. Istodobno je uvoz iznosio 39,5 milijardi kuna. Vanjskotrgovinski deficit iznosio je 17,2 milijarde kuna. Naime, kod izvoza je u prva tri mjeseca zabilježen lagani rast na godišnjoj razini (1,1%), dok je rast uvoza usporen (na 4,1%), tako da je povećanje robnog deficita na godišnjoj razini bilo daleko manje (8,3%) u odnosu na kraj siječnja i veljače.

Nakon oštrog rasta u veljači, krajem ožujka je, prvi puta od kolovoza prošle godine, realiziran mjesečni pad vrijednosti neizvršenih osnova za plaćanje. Pad je bio relativno blag, na razini od 0,8% (za 340 milijuna kuna), no u kontekstu kretanja posljednjih nekoliko godina dobiva na značaju, (Privitak 1 tablica 1.10).

U ožujku je smanjen dug samo pravnih osoba (kod obrtnika je povećan za 125 milijuna kuna), pri čemu najviše onih iz djelatnosti hoteljerstva i ugostiteljstva (za 461 milijun kuna). Treba napomenuti kako je ova djelatnost jedina kod koje je i na godišnjoj razini zabilježeno znatnije smanjenje duga, ukupno za 366,9 milijuna kuna.

Djelatnost koja ima najoštrij rast duga ostaje građevinarstvo, gdje je u ožujku povećana vrijednost neizvršenih osnova za 204,6 milijuna kuna do razine od 8,6 milijardi kuna.

Iako je vrijednost neizvršenih osnova smanjena, broj nelikvidnih/insolventnih poslovnih subjekata je nastavio rasti (za 371) do 72,9 tisuće, najviše razine od sredine prošle godine.

3. KRETANJA U GOSPODARSTVU SPLITSKO-DALMATINSKE ŽUPANIJE

Gospodarska kretanja u Splitsko-dalmatinskoj županiji, kao i u Republici Hrvatskoj, u 2011. godini karakterizirana su ukupnim smanjenjem gospodarskih aktivnosti, koja su i onako nepovoljan element gospodarskih kretanja visoku stopu nezaposlenosti u Županiji dodatno povećali. Pozitivni pokazatelji u financijskom dijelu poslovanja su uglavnom rezultat neto dobiti u djelatnosti brodogradnje kao rezultat jednokratnog prihoda za izvlaštenu imovinu prema odluci Vlade RH. U odnosu na prethodnu godinu ostvaren je:

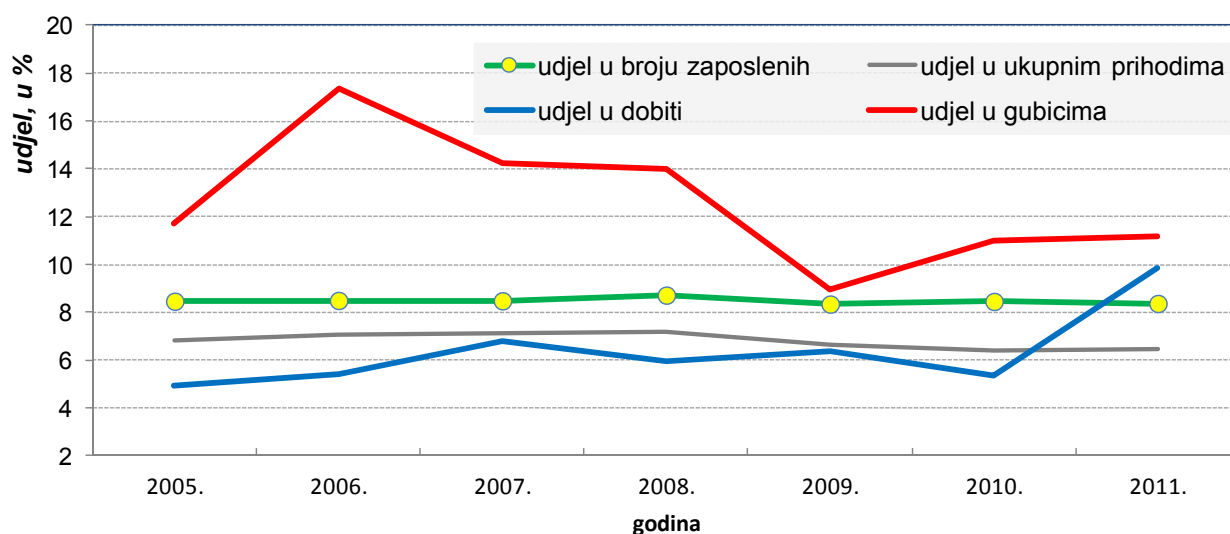
- rast ukupnih prihoda za 6,71%
- rast ukupnih rashoda za 2,28%
- pozitivni konsolidirani financijski rezultat u iznosu od 367 milijuna kuna (u 2010. godini ostvaren je negativni konsolidirani iznos od 1,3 milijarde kuna)
- povećanje dobiti razdoblja za 118,9%
- povećanje gubitka za 3,31%
- smanjenje investicija u novu dugotrajnu imovinu za 8,86%
- rast turističkog prometa: broja turista za 3,68% te noćenja za 4,58%, Pravitak 2 slika 2.14 i 2.15 te tablice 2.33-2.37
- pad broja ukupno zaposlenih za 1.467, odnosno za 1,07% (tablica 1)
- porast nezaposlenih za 5,27%
- smanjenj prihoda od prodaje u inozemstvu za 4,88%
- smanjenje vanjskotrgovinske razmjene za 9,17% uz smanjenje vanjskotrgovinskog deficita za 75,5%.

Iz prikaza u tablici 14 i slici 13, te tablica 2.1-2.5 u Pravitku 2, vidljiva je uloga gospodarstva Splitsko-dalmatinske županije u gospodarstvu Hrvatske. Udjel broja poduzetnika Županije u ukupnom broju poduzetnika Hrvatske ima trend rasta, a u 2011. godini iznosio 11,49%. Udjel u iskazanom gubitku nakon oporezivanja ponovno je ima isto trend rasta te je povećan sa 10,98% u 2010. godini na 11,19% u 2011. godini.

Tablica 14. Gospodarstvo Splitsko-dalmatinske županije u odnosu na gospodarstvo Republike Hrvatske

broj poduzetnika				broj zaposlenih			
godina	Republika Hrvatska	Splitsko-dalmatinska županija	udjel županije u %	godina	Republika Hrvatska	Splitsko-dalmatinska županija	udjel županije u %
2009.	91.320	10.402	11,39	2009.	889.396	74.255	8,35
2010.	96.758	10.952	11,32	2010.	859.808	72.738	8,46
2011.	98.530	11.318	11,49	2011.	851.386	71.301	8,37
ukupni prihod, mil. kuna				ukupni rashod, mil. kuna			
godina	Republika Hrvatska	Splitsko-dalmatinska županija	udjel županije u %	godina	Republika Hrvatska	Splitsko-dalmatinska županija	udjel županije u %
2009.	613.367	42.416	6,92	2009.	603.876	42.488	7,04
2010.	590.499	37.968	6,43	2010.	582.228	38.950	6,69
2011.	624.807	40.516	6,48	2011.	612.393	39.837	6,51
dobit nakon oporezivanja, mil. kuna				gubitak nakon oporezivanja, mil. kuna			
godina	Republika Hrvatska	Splitsko-dalmatinska županija	udjel županije u %	godina	Republika Hrvatska	Splitsko-dalmatinska županija	udjel županije u %
2009.	26.438	1.677	6,34	2009.	22.041	1.977	8,97
2010.	27.709	1.488	5,37	2010.	25.393	2.787	10,98
2011.	32.911	3.246	9,86	2011.	25.731	2.879	11,19

U broju zaposlenih, koji je od 2001. godine imao trend rasta tako da je u 2008. godini dosegao udjel od preko 8%, u 2011. godini Županija sudjeluje s 8,37% uz istovremeni udjel od 13,03% u broju nezaposlenih (u 2010. godini 12,7%). Udjel u ukupnim prihodima je povećan sa 6,43 % iz prethodne 2010. godine na 6,48%, a udjel u ukupnim rashodima je smanjen sa 6,69% (u 2010. godini) na 6,51% u 2011. godini.

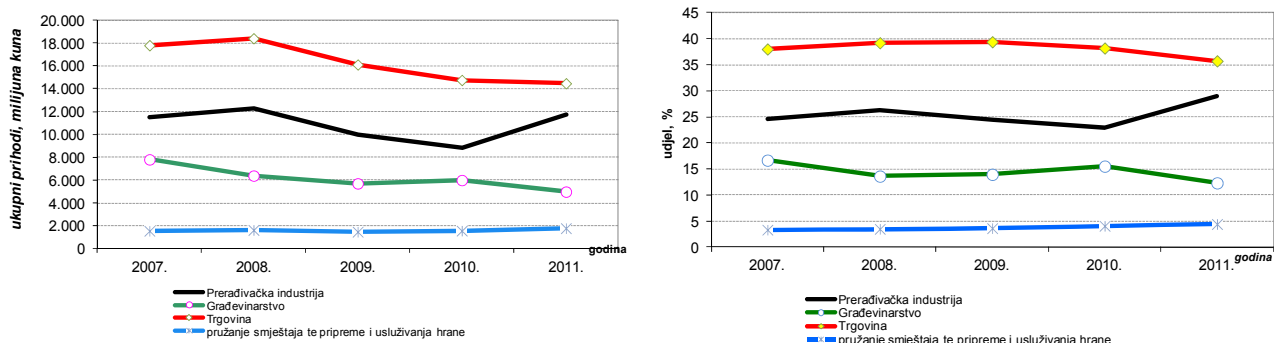
Slika 13. Gospodarstvo Splitsko-dalmatinske županije u odnosu na gospodarstvo Republike Hrvatske

U strukturi aktivnih pravnih subjekata Županije po djelatnosti uočava se visok udjel broja subjekata u djelatnosti rudarstva i vađenja (19,57%), te poslovanja nekretninama od 17,40% u ukupnom broju aktivnih pravnih subjekata Republike Hrvatske, (Privitak 2, tablica 2.2). S obzirom na strukturu gospodarstva Županije udjel broja aktivnih pravnih subjekata od ~16% u djelatnosti turizma je očekivan.

Sukladno značaju i udjelu gospodarstva Županije u gospodarstvu Republike Hrvatske (Privitak 1) ostvaren je i odgovarajući udjel u bruto domaćem proizvodu (Privitak 2, tablica 2.3 i slika 2.1), koji se kreće na razini od 75 do 83% od prosjeka RH. Prema službenim podacima Državnog zavoda za statistiku Županija je u 2009. godini imala BDP po stanovniku od 7.952 EUR-a, a prema procjenama za 2011. godinu smanjen je na razinu od ~7.0500 EUR-a.

U odnosu na konsolidirane financijske rezultate poslovanja poduzetnika RH koji su devet godina za redom imali pozitivan rezultat, rezultati poduzetnika s područja Županije nema taj kontinuitet već je nakon pozitivnog rezultata u 2005. godini u iznosu od 94 milijuna kuna u idućim godinama ostvarivan negativan rezultat i to u iznosu od 1,3 milijarde kuna u 2010. godini. Iskazana dobit u brodogradnji za 2011. godinu doprinjela je ostvarenju pozitivnog konsolidiranog rezultata od 367 milijuna kuna (u prethodnoj godini negativni iznos od 1,3 milijardi kuna). U Privitku 2 na slikama 2.2-2.8 dat je prikaz kretanja konsolidiranog financijskog rezultata po ključnim djelatnostima u periodu 2005.-2011. godina, a iz koji se uočava da prerađivačka industrija (izuzetak 2011. godina) i „turizam“ kontinuirano imaju negativni konsolidirani financijski rezultat, a trgovina, prijevoz i skladištenje te i građevinarstvo (izuzev 2010. i 2011. godine kada je ostvaren negativni rezultat) su ostvarivali u istom periodu pozitivni rezultat.

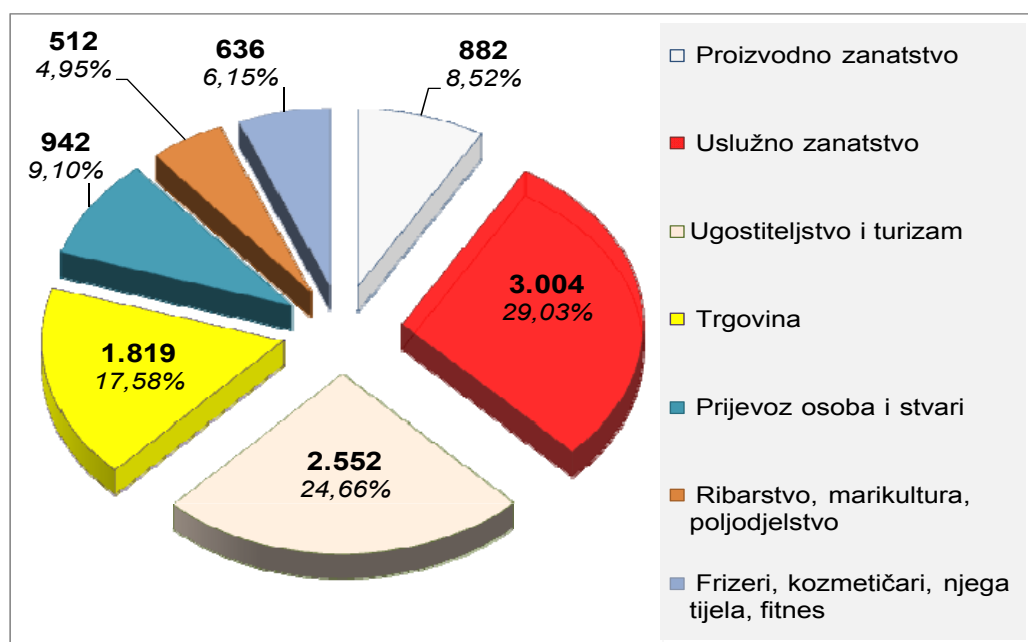
U odnosu na 2010. godinu ukupni prihodu su veći za 6,71% i iznose 40,52 milijarde kuna, a ukupni rashodi istovremeno su povećani za 2,28% i iznose 39,84 milijarde kuna. Ovakvo kretanje ukupnih prihoda (slika 14; Privitak 2 tablice 2.6-2.18) i ukupnih rashoda odredile su dinamiku i razinu ostvarene dobiti i gubitka. Dobit gospodarstva Splitsko-dalmatinske županije u 2011. godini iznosi 3,26 milijardi kuna što je za 118,9% veće nego u prethodnoj godini. Gubitak od 2,89 milijardi kuna što je povećanje za 3,31%, tako da je konsolidirani financijski rezultat znatno povećan u odnosu na prethodnu godinu i iznosi 367 milijuna kuna.

Slika 14. Kretanje iznosa i udjela ukupnih prihoda po djelatnostima za period 2007. – 2011. godina

S obzirom na ulogu obrtništva u gospodarstvu Županije, a iz razloga cjelovitog sagledavanja stanja i problematike razvitka obrtništva uz rezultate poslovanja niže se daje i prikaz strukture obrtništva u 2011. godini po djelatnostima (slika 15 i 16; Privitak 1 - tablica 1.9, 1.12 - 1.16, Privitak 2 – slike 2.10 i 2.11 te tablice 2.23 i 2.24). Prezentirani podaci se temelje na evidenciji koju vodi Obrtnička komora, Instituta za javne financije (Statističko izvješće o obradi godišnjih prijava poreza na dohodak od obrta i lobodnih zanimanja od 2005. do 2009. godine), podacima Državnog zavoda za statistiku (DZS) i Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje (HZMO).

Ukupan broj aktivnih obrtnika u bazi podataka je 11.565 (u prethodnoj godini bilo ih je aktivno 10.241). Prema podacima HZMO-a već petu godinu za redom bilježi se smanjenje broja obrtnika-osiguranika. Udjel obrtništva Splitsko-dalmatinske županije u poslovanju obrtništva Republike Hrvatske prikazan je u tablici 15.

Slika 15. Struktura obrtništva Županije

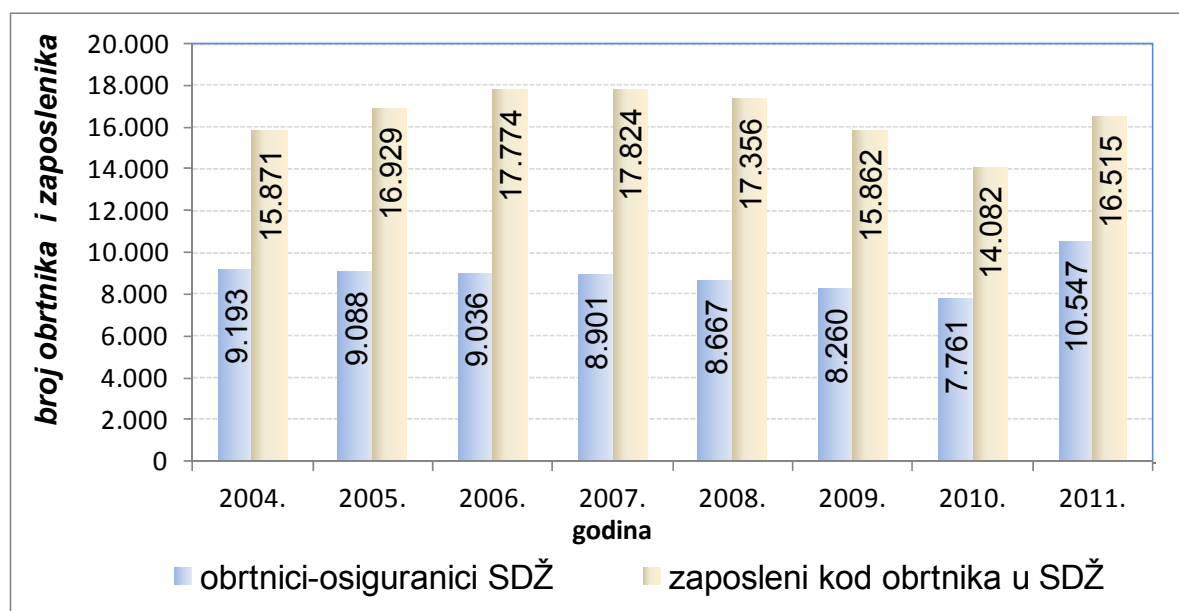
Tablica 15. Udjel obrtništva Splita u obrtništvu RH za period 2005. -2010. godina, u %

godina	primici	izdaci	dohodak	gubitak	broj zaposlenih	broj prijava
2005.	9,00	8,65	11,15	6,31	10,75	10,14
2006.	9,39	8,95	11,59	5,99	10,41	10,05
2007.	9,14	8,72	11,29	5,72	10,41	9,71
2008.	9,28	8,81	11,64	5,22	10,56	9,83
2009.	9,13	8,55	12,00	4,74	10,78	9,82
2010.	9,17	8,61	11,86	5,32	11,05	9,57

Ovako strukturirano obrtništvo polučilo je prema dostupnim podacima Ministarstva financija–Porezna uprava (Središnji ured i Područni ured Split) poslovne rezultate prikazane u tablici 16 te slici 2.10 i tablici 2.24 u Privatku 2, iz kojih se od 2007. godine uočava kontinuirani pad broja prijava i broja zaposlenih. U periodu 2005.-2008. godine razine dosegnutih iznosa primitaka, izdataka i dohodka su približno iste, a od 2009. godine one bilježe znatniji pad.

Tablica 16. Rezultati poslovanja obrtnika Županije za period 2005. -2010. godina

godina	PRIMICI	IZDACI	DOHODAK	GUBITAK	broj zaposlenih	broj prijava
	- kuna -	- kuna -	- kuna -	- kuna -		
2005.	3.640.717.256	3.097.039.758	577.514.632	33.837.134	14.906	12.359
2006.	3.038.378.405	2.498.927.960	566.547.081	27.096.635	11.915	12.270
2007.	3.068.946.777	2.524.282.642	567.849.608	23.185.474	11.804	11.682
2008.	3.114.332.477	2.560.428.143	576.854.026	22.949.692	11.497	11.527
2009.	2.612.375.850	2.122.465.825	512.672.610	22.762.585	10.344	11.171
2010.	2.389.480.526	1.939.741.786	474.206.833	24.468.093	9.635	10.719

Slika 16. Obrtnici-osiguranici i zaposleni kod obrtnika Splitsko-dalmatinske županije

Iz prikaza kretanja broja prijava poreza na dohodak od obrta i slobodnih zanimanja po djelatnostima, Privitak 2 tablica 2.23, uočava se da je najveći broj prijava/obrnika u trgovini i turizmu s pojedinačnim udjelom od 12,59% odnosno 16,77%, dok je udjel proizvodnog zanatstva na razini od ~9%. U strukturi zaposlenih ove djelatnosti sudjeluju s po ~15%, tablica 17.

Splitsko-dalmatinska županija je prepoznala ovaj doprinos malog i srednjeg poduzetništva razvitku gospodarstva te već više od deset godina temeljem *Programa poticanja malog i srednjeg poduzetništva*, kojim su utvrđene osnovne smjernice razvitka poduzetništva, prioriteta u razvitku, načini pomoći i poticanja malog i srednjeg poduzetništva na području Županije, te iznosi i izvori sredstva namijenjeni poticanju malog i srednjeg poduzetništva, sustavno ulaže u njegov razvoj, a što je vidljivo i iz analize poticajnih mjera prezentiranih u Poglavlju 7 ovog izvješća.

Sukladno postignutim rezultatima potrebno je nastaviti sustavnim poticanjem ovog zdravog i fleksibilnog dijela gospodarstva i to na novim spoznajama i općeprihvaćenim načelima i modelima realizacije. Uspješna realizacija sustavnih poticajnih mjera nastaviti će se u suradnji s resornim Ministarstvom poduzetništva i obrta to kroz projekte Poduzetnički impuls I, II i III.:

Tablica 17. Zaposleni u obrtu i djelatnostima slobodnih profesija prema spolu i NKD-u 2007. u 2011. godini

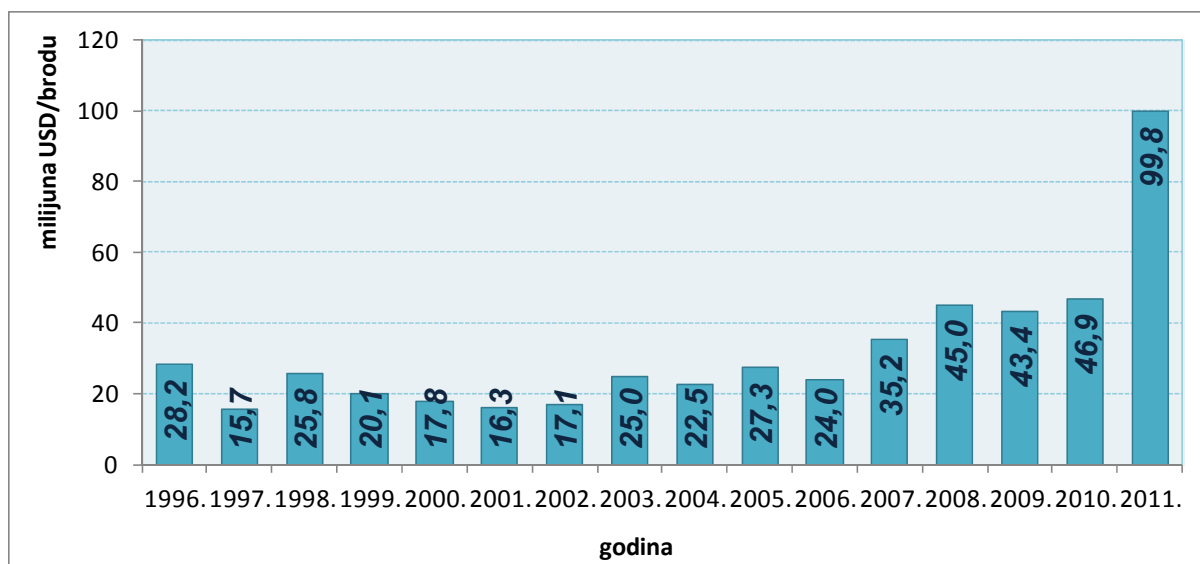
		Republika Hrvatska			Splitsko-dalmatinska županija		
		ukupno	žene	udjel žena, u %	ukupno	žene	udjel žena, u %
A	Poljoprivreda, šumarstvo i ribarstvo	8.819	2.540	28,80	758	137	18,07
B	Rudarstvo i vađenje	241	59	24,48	14	1	7,14
C	Prerađivačka industrija	33.509	12.614	37,64	3929	1849	47,06
D	Opskrba električnom energijom, plinom, parom i klimatizacija	-	-		-	-	
E	Opskrba vodom; uklanjanje otpadnih voda, gospodarenje otpadom te djelatnosti sanacije okoliša	169	33	19,53	29	6	20,69
F	Građevinarstvo	24.239	2.260	9,32	2439	301	12,34
G	Trgovina na veliko i na malo; popravak motornih vozila i motocikala	31.151	16.150	51,84	3514	2038	58,00
H	Prijevoz i skladištenje	13.179	1.362	10,33	1401	201	14,35
I	Djelatnosti pružanja smještaja te pripreme i usluživanja hrane	31.230	16.300	52,19	4072	1917	47,08
J	Informacije i komunikacije	1.295	307	23,71	102	25	24,51
K	Financijske djelatnosti i djelatnosti osiguranja	1.007	664	65,94	147	102	69,39
L	Poslovanje nekretninama	565	290	51,33	106	60	56,60
M	Stručne, znanstvene i tehničke djelatnosti	15.953	8.992	56,37	1559	885	56,77
N	Administrativne i pomoćne uslužne djelatnosti	3.368	1.696	50,36	388	203	52,32
O	Javna uprava i obrana; obvezno socijalno osiguranje	9.335	2.647	28,36	2029	82	4,04
P	Obrazovanje	445	130	29,21	47	13	27,66
Q	Djelatnosti zdravstvene zaštite i socijalne skrbi	12.349	9.929	80,40	1628	1301	79,91
R	Umjetnost, zabava i rekreacija	2.865	911	31,80	283	53	18,73
S	Ostale uslužne djelatnosti	14.104	10.357	73,43	1431	1095	76,52
T	Djelatnosti kućanstava kao poslodavaca; djelatnosti kućanstava koja proizvode različitu robu i obavljaju različite usluge za vlastite potrebe	4.670	4.208	90,11	1567	1499	95,66
U	Djelatnosti izvanteritorijalnih organizacija i tijela	-	-		-	-	
	Nerazvrstani prema djelatnostima	835	309	37,01	15	7	46,67
	UKUPNO:	209.328	91.758	43,83	25458	11775	46,25

Iz tablice 1.17 (Privitak 1) te tablice 2.25 i slike 2.12 (Privitak 2) uočava se veći udjel Županije u izvozu nego u uvozu Republike Hrvatske, i to poglavito zbog utjecaja brodogradnje na ukupni izvoz gospodarstva Županije kao i na samo poslovanje njenog gospodarstva (tablica 25 – poglavlje 4; Privitak 1 slika 1.1 - 1.5 te tablica 1.20). Za razliku od ukupnog gospodarstva koje ostvaruje znatno manji izvoz od uvoza brodogradnja ima veći izvoz od uvoza. Tako je u 2011. godini u ukupnom uvozu gospodarstva Županije brodogradnja sudjelovala s 14,46%, da bi istovremeno u ukupnom izvozu sudjelovala sa 56,03%. Ova odstupanja u odnosu na prethodne godine (udjel u uvozu ~30%, a u izvozu ~65%) posljedica je globalne recesije i padu narudžbi novogradnji na svjetskom tržištu, (privitak 1 - tablica 1.19 i slika 1.6).

Svi pokazatelji pokazuju da su narudžbe novih brodova krenule, ali još uvijek daleko od stanja iz 2007. godine kada je evidentirano 5.295 novougovorenih gradnji. Knjiga narudžbi naših brodogradilišta prema stanju svibanj 2012. godine sadrži 21 brodova ukupne vrijednosti 895 milijuna USD, tablica 18. Stanje ugovorenih novogradnji zasigurno je rezultat i nedovršenog procesa privatizacije i zabrane ugovaranja novih brodova u 2010. godini. Iz slike 17, te slike 1.2 u Privitku 1 uočava se porast vrijednosti isporučenih novogradnji, odnosno da su naša brodogradilišta nazočna na tržištu brodova više dodane vrijednosti te tehnološki zahtijevnije.

Tablica 18. Isporučeni i brodovi u knjizi narudžbi hrvatskih brodogradilišta, svibanj 2012.

Brodogradilište	Isporučeni brodovi u 2011.	ugovoreni brodovi	do godine
ULJANIK	5	8	2012./2013.
3. MAJ	5	5	2012./2013.
BRODOSPLIT & BRODOSPLIT BSO	3	5 (3+2)	2012./2013.
BRODOTROGIR	1	3	2012./2013.

Slika 17. Prosječna vrijednost isporučenih brodova Brodosplita u periodu 1996.-2011.

Jedno od obilježja gospodarstva Županije je i neravnomjerna raspodjela gospodarstva po područjima županije, a što je u osnovi posljedica dugogodišnje koncentracije razvitka u priobalju i većim urbanim centrima (Privitku 2: tablice 2.22, 2.26 i 2.27). Ovo stanje Županija intenzivno pokušava promijeniti kroz program razvitka gospodarskih zona, koji i u ovoj ranoj fazi izgradnje iskazuje pozitivne pomake. Naime, uvidom u kretanje vanjskotrgovinske razmjene po gradovima/općinama u proteklih pet godina vidljivo je povećanje udjela grdova/općina unutar kojih su već gospodarske zone razvijene, a isto tako ovaj pomak je vidljiv i kroz praćenje novih djelatnosti na područjima tih istih lokalnih samouprava.

Uz ovu koncentraciju pojavljuje se i koncentracija značaja pojedinih tvrtki, a što je vidljivo iz tablica 19 i 20. Prema veličini ukupnih prihoda u prvih pet pozicionirana su četiri poduzetnika iz djelatnosti trgovine, a od njih u pozicioniranju prema izkazanoj dobiti u prvih pet su tvrtke Kerum d.o.o. i Studenac d.o.o. Tvrtke Kerum d.o.o. i Brodomercur d.d. već niz godina su rangirani među prvih pet po veličini ukupnog prihoda na razini Splitsko-dalmatinske županije.

Tablica 19. Prvih pet poduzetnika u županiji prema veličini ukupnog prihoda u 2011. godini

redni broj	naziv poduzetnika	sjedište poduzetnika	ukupan prihod u 000 kuna	udjel u ukupnim prihodima Županije, u %
1.	Brodosplit-brodogradilište d.o.o.	Split	3.513.269	8,67
2.	Tommy d.o.o.	Split	1.309.547	3,23
3.	Brodomercur trgovina i usluge d.d.	Split	1.065.786	2,63
4.	Kerum d.o.o.	Split	1.064.886	2,63
5.	Studenac	Omiš	1.064.144	2,63
Ukupno gospodarstvo Splitsko-dalmatinske županije			40.516.073	

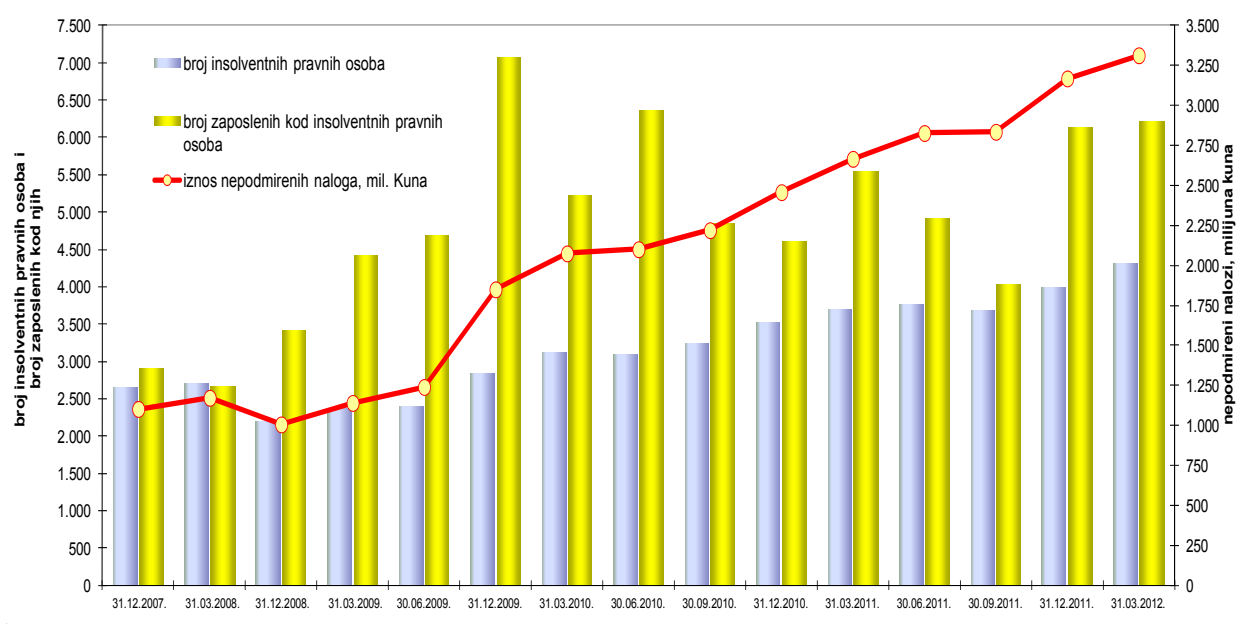
Tablica 20. Prvih pet poduzetnika u županiji prema veličini dobiti razdoblja u 2011. godini

redni broj	naziv poduzetnika	sjedište poduzetnika	dobit razdoblja u 000 kuna	udjel u ukupnim prihodima Županije, u %
1.	Brodosplit-brodogradilište d.o.o.	Split	1.565.760	48,06
2.	Brodotrogir d.d.	Trogir	139.487	4,28
3.	Brodosplit-brodogradilište spec. objekata d.o.o.	Split	137.393	4,22
4.	Kerum d.o.o.	Split	50.485	1,55
5.	Ad plastik d.d.	Solin	50.245	1,54
Ukupna dobit gospodarstva Splitsko-dalmatinske županije			3.257.762	

Sagledavajući kretanje insolventnosti pravnih osoba na području Županije nastavljen je kontinuirani rast od prosinca 2008. godine, s naglaskom na intezivniji rast od lipnja 2009. godine (iznos nepodmirenih naloga porastao je s 1,24 milijarde kuna na 3,31 milijarde kuna u ožujku 2012. godine), tablica 21 i slika 13.

Tablica 21. Insolventnost pravnih osoba na području Splitsko-dalmatinske županije

	30.09.2010.	31.12.2010.	31.03.2011.	30.06.2011.	30.09.2011.	31.12.2011.	31.03.2012.	indeks ožujak 2012./ prosinac 2011.	indeks prosinac 2011./ prosinac 2010.
broj insolventnih pravnih osoba	3.243	3.523	3.691	3.762	3.684	3.996	4.311	116,80	113,43
broj zaposlenih kod insolventnih pravnih osoba	4.848	4.604	5.546	4.904	4.032	6.129	6.213	112,03	133,12
iznos nepodmirenih naloga, tisuća kuna	2.219.835	2.457.898	2.666.365	2.827.612	2.835.315	3.169.074	3.313.857	124,28	128,93

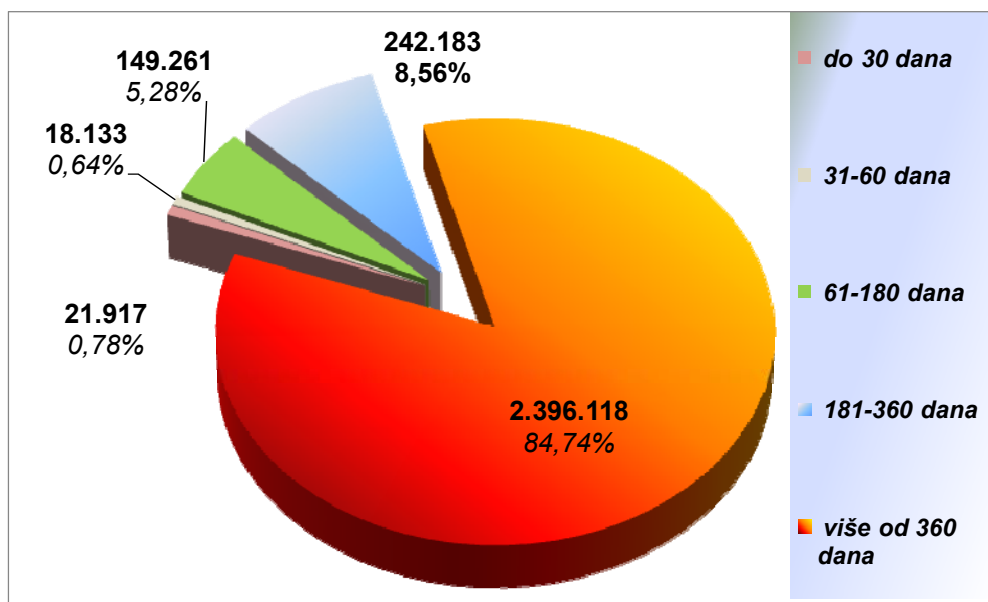
Slika 18. Kretanje broj insolventnih pravnih osoba s prikazom iznosa nepodmirenih naloga na području Splitsko-dalmatinske županije u periodu prosinac 2007. – ožujak 2012. godine

U promatranom periodu (prosinac 2008. – ožujak 2012. godine), dva koeficijenta pokazatelja insolventnosti (broj insolventnih pravnih osoba i iznos nepodmirenih naloga) imaju kontinuirani trend rasta te na zoran način predstavljaju intezitet recesijskih procesa u gospodarstvu koji u sprezi s nerješanim procesom privatizacije i nerješanim stečajevima ukazuju na svu ozbiljnost situacije i nužnost novog promišljanja poticajnih mjera kako na razini države tako zasigurno i na razini lokalnih/regionalnih samouprava.

U strukturi nepodmirenih obveza pravnih osoba prema trajanju blokade računa uočava se da oni s trajanjem blokade više od 360 dana imaju znatan udjel (u broju insolventnih pravnih osoba 75,62%, a u iznosu prijavljenih nepodmirenih obveza visokih 93,31%), tablica 22, slika 19.

Tablica 22. Prijavljene dospjele nepodmirene obveze pravnih osoba prema trajanju blokade računa – stanje na dan 31. lipnja 2011. godine., iznosi u tisućama kuna

Trajanje blokade	Broj insolventnih pravnih osoba	Struktura u %	Broj zaposlenih kod insolventnih pravnih osoba	Struktura u %	Iznos prijavljenih nepodmirenih obveza	Struktura u %
do 30 dana	106	2,82	777	157,29	21.917	0,78
31-60 dana	86	2,29	290	58,70	18.133	0,71
61-180 dana	262	6,96	643	130,16	149.261	5,81
181-360 dana	463	12,31	721	145,95	242.183	9,43
više od 360 dana	2.845	75,62	2.473	500,61	2.396.118	93,31
UKUPNO	3.762	100,00	4.904	100,00	2.827.612	100,00

Slika 19. Prijavljene dospjele nepodmirene obveze pravnih osoba prema trajanju blokade računa – stanje na dan 31. lipnja 2011. godine., iznosi u tisućama kuna

Prikazani rezultati poslovanja gospodarstva Županije, kako u prošlosti tako i danas, ukazuju na nužnost njegovog restrukturiranja, a poglavito njene brodogradnje kao jedne od ključnih djelatnosti na području Županije (tablica 19 i 20; Prvitak 1 tablice 1.6 i 1.19-1.21, te slike 1.1.-1.6).

Rezultati poslovanja turizma te poljoprivrede, šumarstva i ribarstva ukazuju da je potrebno posvetiti posebnu pozornost na proces njihovog razvitka, a poglavito iz značaja ovih dviju djelatnosti na ukupno cjelokupno okruženje i doprinos ravnomjernom razvitku Županije.

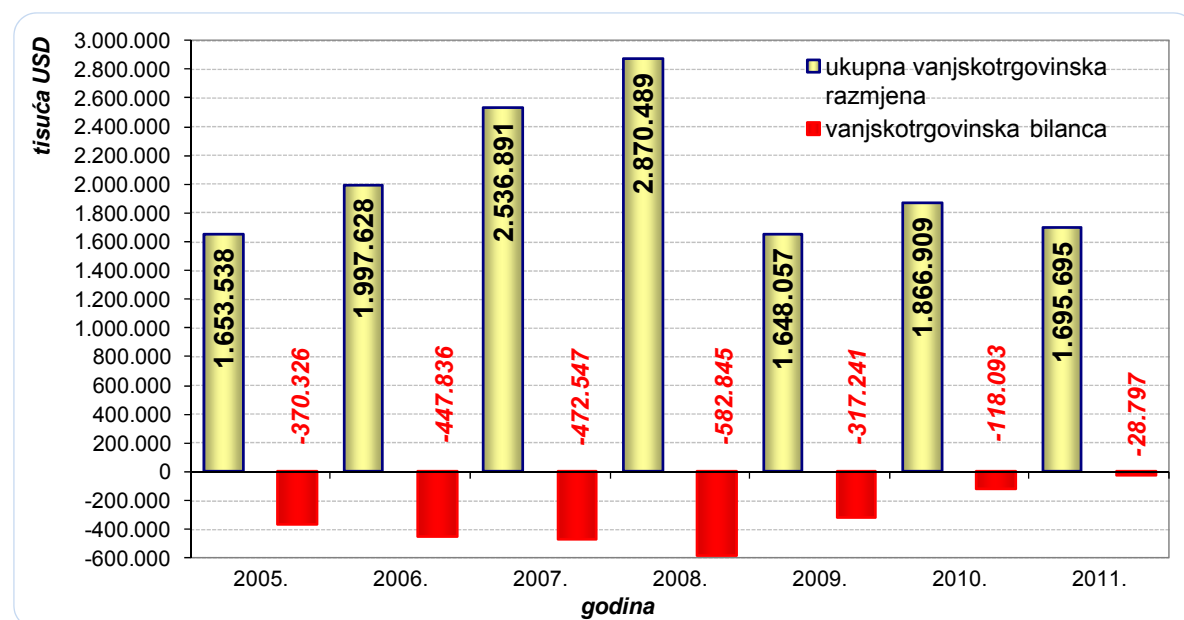
4. VANJSKOTRGOVINSKA RAZMJENA

U 2011. godini u Županiji je ostvaren izvoz od 833,5 milijuna USD (u 2010. godini 874,7 milijuna USD), a uvoz je iznosio 862,2 milijuna USD (u 2010. godini 992,2 milijuna USD), odnosno ukupna vanjskotrgovinska razmjena u 2011. godini smanjena je za 9,17% u odnosu na onu iz 2010. godine., tablica 22.

Manje smanjenje izvoza (4,72%) u odnosu na znatnije smanjenje uvoza (13,1%) rezultiralo je povećanjem koeficijenta pokrivenosti uvoza izvozom sa 0,88 u 2010. godini na 0,97 u 2011. godini, te smanjenjem negativnog salda vanjskotrgovinske razmjene za 75,5%, tablica 23 i slika 15.

Tablica 23. Kretanje vanjskotrgovinske razmjene u Splitsko-dalmatinskoj županiji u razdoblju od 2000. do 2011. godine, u tisućama USD

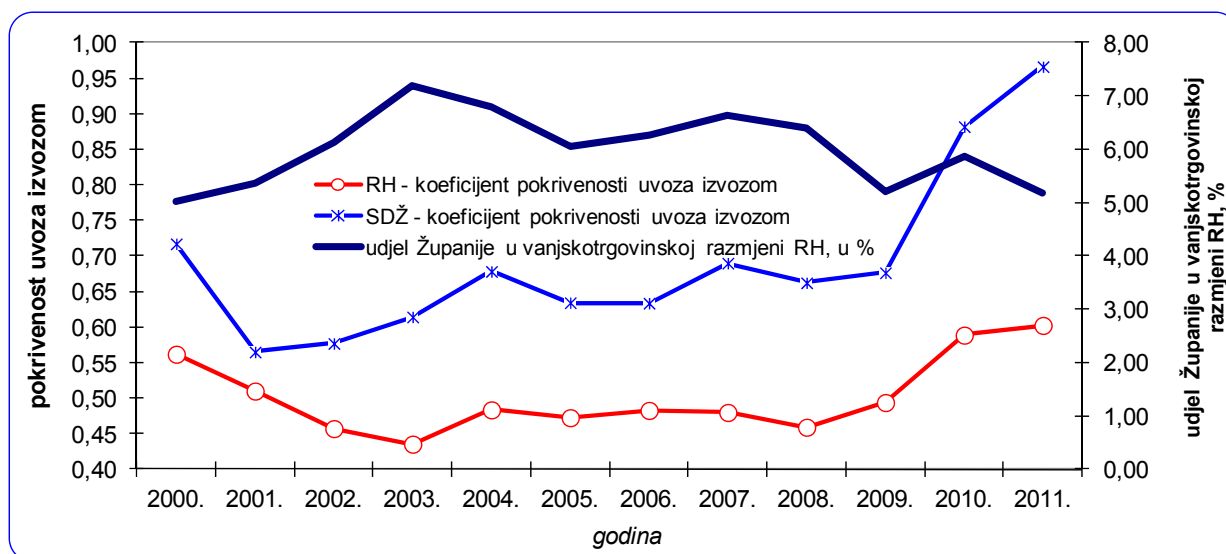
godina	uvoz	izvoz	ukupna vanjskotrgovinska razmjena	koeficijent pokrivenosti uvoza izvozom	vanjskotrgovinska bilanca
2000.	360.000	258.200	618.200	0,72	-101.800
2001.	474.366	268.026	742.392	0,57	-206.340
2002.	606.426	349.956	956.382	0,58	-256.470
2003.	907.483	557.718	1.465.201	0,61	-349.765
2004.	998.102	677.274	1.675.376	0,68	-320.828
2005.	1.011.932	641.606	1.653.538	0,63	-370.326
2006.	1.222.732	774.896	1.997.628	0,63	-447.836
2007.	1.504.719	1.032.172	2.536.891	0,69	-472.547
2008.	1.726.667	1.143.822	2.870.489	0,66	-582.845
2009.	982.649	665.408	1.648.057	0,68	-317.241
2010.	992.194	874.714	1.866.908	0,88	-118.093
2011.	862.246	833.449	1.695.695	0,97	-28.797

Slika 18. Kretanje vanjskotrgovinske bilance gospodarstva Županije u razdoblju od 2005. do 2011. godine

Značajka robne razmjene županije je i dalje neravnomjernost po područjima i lokalnim samoupravama (Privitak 2: tablice 2.26 i 2.27). Tako se uočava da gardovi Županije u njejoj vanjskotrgovinskoj razmjeni sudjeluju s oko 93% (u ukupnom uvozu 91,9%, a u ukupnom izvozu 94,1%), a samo grad Split u ukupnoj vanjskotrgovinskoj razmjeni Županije u 2011. godini sudjelovao je s 53% (u 2010. godini s 55,33%). Nadalje se uočava da se gotovo cjelokupna vanjskotrgovinska razmjena obavlja u priobalnom području Županije (~86,92%). Zagora je u vanjskotrgovinskoj razmjeni u 2011. godini sudjelovala s 10,01% (u 2010. s 7,87%), a otoci s 3,08% (u 2010. 2,03%). Udjel otoka Brača u otočnoj vanjskotrgovinskoj razmjeni je iznosio 81,4%.

Iz slike 16 zorno se uočava veći udjel Županije u izvozu nego u uvozu Republike Hrvatske, i to poglavito zbog utjecaja strukture njene prerađivačke industrije, brodogradnja i proizvodnja ostalih nemetalnih proizvoda – cement, na ukupni izvoz gospodarstva Županije (tablice 24 i 25).

Slika 19. Kretanje udjela vanjskotrgovinske razmjene gospodarstva Županije u vanjskotrgovinskoj razmjeni gospodarstva Republike Hrvatske u razdoblju od 2000. do 2011. godine

Tablica 24. Vanjskotrgovinska razmjena gospodarstva SDŽ po djelatnostima za 2010. i 2011. godinu, u USD

	IZVOZ			UVOZ			pokrivenost uvoza izvozom	
	2010.	2011.	indeks	2010.	2011.	indeks	2010.	2011.
UKUPNO	874.588.576	833.449.291	95,30	992.681.993	862.246.277	86,86	0,88	0,97
POLJOPRIVREDA, ŠUMARSTVO I RIBARSTVO	56.875.329	77.856.845	136,89	22.836.383	26.735.910	117,08	2,50	2,91
RUDARSTVO I VAĐENJE	5.336.717	6.569.239	123,10	4.780.660	5.804.589	121,42	1,07	1,13
PRERAĐIVAČKA INDUSTRIJA	789.292.715	719.778.694	91,19	958.182.415	822.318.517	85,82	0,82	0,88
OSTALE DJELATNOSTI	23.083.815	29.244.513	126,69	6.882.535	7.387.261	107,33	3,35	3,96

Analizom vanjskotrgovinske razmjene po djelatnostima (Privitak 2, tablica 2.28 - 2.31) uočava se i dalje izrazito dominantan udjel prerađivačke industrije u izvozu (86,36%) i uvozu (95,37%) uz koeficijent pokrivenosti uvoza izvozom od 0,88 (u 2010. godini 0,82, a u 2009. godini 0,62).

Tablica 25. Udjel brodogradnje u vanjskotrgovinskoj razmjeni gospodarstva Županije

	2007.	2008.	2009.	2010.	2011.
ukupni uvoz, u 1000 USD	1.504.719	1.726.667	984.309	992.681	862.247
uvoz brodogradnje, u 1000USD	346.418	449.982	129.158	226.020	104.673
<i>udjel brodogradnje u uvozu, u %</i>	<i>30,98</i>	<i>26,06</i>	<i>13,12</i>	<i>22,77</i>	<i>12,14</i>
ukupni izvoz, u 1000 USD	1.032.172	1.143.822	665.811	874.588	833.449
izvoz brodogradnje, u 1000 USD	689.407	735.750	336.254	540.982	452.610
<i>udjel brodogradnje u izvozu, u %</i>	<i>65,82</i>	<i>64,32</i>	<i>50,50</i>	<i>61,86</i>	<i>54,31</i>
brodogradnja - koeficijent pokrivenosti uvoza izvozom	1,99	1,64	2,60	2,39	4,32

Za istaknuti je da bi se preko pomorske flote mogao značajno povećati vanjskotrgovinski i dohodovni učin brodogradnje, te da brodogradnja predstavlja djelatnost tradicijskih obilježja koja s obzirom na uključivanje novih tehnologija istovremeno ima visoke učinke u edukaciji kroz sustav srednjeg i visokog školstva.

Prikaz najznačajnijih zemalja u robnoj razmjeni Splitsko-dalmatinske županije dat je u tablica 26. Gospodarstvo Županije je u 2011. godini najviše izvoza ostvarilo u Francusku (22,52%), Italiju (12,12%) te u Sloveniju (8,05%). U uvozu glavne zemlje partneri gospodarstvu Županije u protekloj godini su bile : Italija 23,87 %, Njemačka 10,3% te Bosna i Hercegovina 10,21%. Po veličini ukupne vanjskotrgovinske razmjene je u 2011. godini najznačajniji partner bila Italija s 18,1% udjela, a na drugom mjestu je bila Francuska s 12,91% udjela (znatan doprinos isporuka broda RO-PAX-a za francuskog brodovlasnika).

Tablica 26. Najznačajnije zemlje u uvozu/izvozu gospodarstva Županije u 2011. godini, u USD

	uvoz			izvoz	
	USD	%		USD	%
ITALIJA	205.842.372	23,87	FRANCUSKA	187.720.309	22,52
NJEMAČKA	88.815.683	10,30	ITALIJA	101.046.887	12,12
BOSNA I HERCEGOVINA	88.006.589	10,21	SLOVENIJA	67.054.012	8,05
KINA	48.030.460	5,57	PANAMA	63.350.709	7,60
MALTA	47.773.797	5,54	BERMUDI	56.878.136	6,82
NIZOZEMSKA	39.561.618	4,59	BOSNA I HERCEGOVINA	56.518.414	6,78
SLOVENIJA	36.438.991	4,23	MALTA	50.974.006	6,12
FRANCUSKA	31.234.033	3,62	KAJMANSKI OTOCI	48.602.005	5,83
POLJSKA	27.936.663	3,24	NJEMAČKA	32.679.160	3,92
AUSTRIJA	23.033.432	2,67	TURSKA	21.651.794	2,60
ukupno prvih deset	636.673.638	73,84	ukupno prvih deset	686.475.432	82,37
ukupan uvoz	862.246.277		ukupan izvoz	833.449.291	

Ukupna vanjskotrgovinska razmjena je ostvarena sa 142 državom, od kojih smo s njih 105 ostvarili deficit u iznosu od 479,7 milijuna USD, a s njih 37 ostvaren je suficit u iznosu od 452,6 milijuna USD. Najveći vanjskotrgovinski deficit u 2011. godini imamo s Italijom i to u iznosu od 104,8 milijun USD (21,9% navedenog vanjskotrgovinskog deficita. Nadalje, isto tako je uočljivo da sa zemljama EU imamo negativnu vanjskotrgovinsku razmjenu, koja je u 2011. godini iznosila 119,1 milijuna USD (u 2010. godini 326,3 milijuna USD) što čini 24,8% navedenog vanjskotrgovinskog deficita (Privitak 2, tablica 2.33).

Najviše ostvareni izvoz je u Francusku s kojima je ostvaren suficit u iznosu od 156,5 milijuna USD, odnosno 34,7% od ukupno iskazanog deficita.

Vanjskotrgovinski deficit s graničnim državama u 2011. godini iznosio je 105,9 milijuna USD (u 2010. godini 150,6 milijuna USD), a od čega na države bivše države otpada 31,14 milijuna USD, odnosno deficit je ostvaren samo s Bosnom i Hercegovinom, tablica 27.

Tablica 27. Vanjskotrgovinska razmjena Županije u 2011. godini s graničnim državama, u USD

	IZVOZ		UVOZ		bilanca
	kune	USD	kune	USD	
Splitsko-dalmatinska županija	4.455.700.509	833.449.291	4.564.911.066	862.246.277	-28.796.986
CRNA GORA	82.198.305	15.468.527	997.060	185.278	15.283.249
SLOVENIJA	359.008.275	67.054.012	194.235.933	36.438.991	30.615.021
BOSNA I HERCEGOVINA	300.589.199	56.518.414	468.824.208	88.006.589	-31.488.175
ITALIJA	518.634.405	101.046.887	1.075.290.961	205.842.372	-104.795.485
SRBIJA	37.405.940	7.005.497	35.408.246	6.657.446	348.051
MAĐARSKA	19.419.799	3.675.584	104.177.673	19.552.225	-15.876.641
ukupno granične zemlje	1.317.255.923	250.768.921	1.878.934.081	356.682.901	-105.913.980
udjel graničnih, u %		30,09		41,37	

Unatoč značajnom smanjenju vanjskotrgovinskog deficita njegova i dalje visoka razina te i struktura ukazuje na nužno sustavno poticanje razvitka djelatnosti/proizvoda s višom dodanom vrijednošću kako bi smo uspjeli znatnije povećati izvoz i tako doprinijeti smanjenju vanjskotrgovinskog deficita gospodarstva Županije.

5. FINANCIJSKI REZULTATI

Ocjena financijskih rezultata gospodarstva Splitsko-dalmatinske županije u 2011. godini temelji se na podacima o financijskim rezultatima poslovanja gospodarstva Županije koji su dobiveni od financijske agencije FINA. Cilj informacije je da pruži osnovne podatke o dinamici financijskih rezultata gospodarstva, kretanju dobiti i gubitka, stanju solventnosti u usporedbi s gospodarstvom Republike Hrvatske (Privitak 1 – po županijama i na razini RH; Privitak 2 – pokazatelji poslovanja gospodarstva Splitsko-dalmatinske županije, tablice 2.6-2.22 te slike 2.2-2.10).

Ovom analizom nije obuhvaćeno ukupno gospodarstvo. Naime, analizaom su obuhvaćene pravne osobe te dio obrtnika koji su obveznici poreza na dobit. Veći dio obrtnika, njih oko 97% od ukupnog broja, ne predaju svoje godišnje financijske izvještaje u Registar godišnjih financijskih izvještaja pa nisu uključeni u ovu analizu (za obrtnike su korišteni pokazatelji Porezne uprave-Područna služba Split i to za 2010. godinu, koji su objavljeni u ožujku 2010. godine, Privitak 2 slika 2.10).

U Županiji je prema podacima agencije FINA u 2011. godini poslovalo ukupno 11.318 poduzetnika s prosječno 71.301 zaposlenih, a od toga:

- malih 11.189 sa 41.672 zaposlenih (u 2010. godini: 10.809/41.451)
- srednje velikih 101 sa 12.818 zaposlenih (u 2010. godini: 116/13.136)
- velikih 28 sa 16.811 (u 2010. godini: 27/18.151).

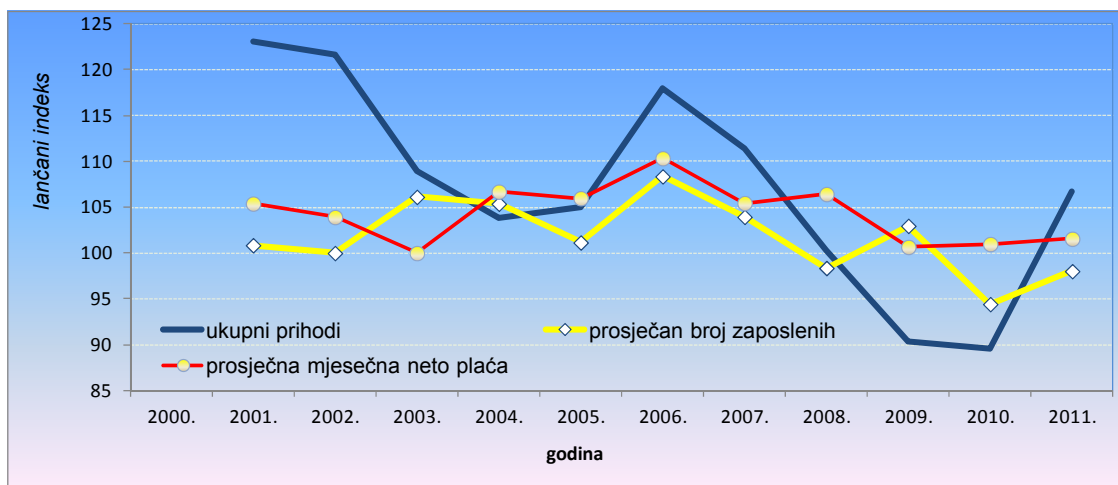
Daljnje smanjivanje gospodarskih aktivnosti, poglavito u građevinarstvu, te s obzirom na znatno povećani prihod i dobit prerađivačke industrije u 2011 u odnosu na prethodnu 2010. godinu u konačnosti je rezultiralo pozitivnim rezultatom gospodarstva Županije, tablice 28-31 te slike 20 i 21.

Tablica 28. Prikaz financijskog poslovanja županijskog gospodarstva za period 2000.–2011. godina

	2000.	2005.	2007.	2008.	2009.	2010.	2011.	indeks 2011./2010.
	(u 1000 kn)	(u 1000 kn)	(u 1000 kn)	(u 1000 kn)	(u 1000 kn)	(u 1000 kn)	(u 1000 kn)	
Ukupni prihodi	20.071.884	35.650.359	48.810.375	46.959.515	42.416.388	37.968.080	40.516.073	106,71
Ukupni rashodi	20.580.576	35.303.074	45.547.742	47.029.954	42.488.015	38.950.159	39.837.174	102,28
Dobit prije oporezivanja	591.476	1.615.504	2.938.442	2.341.216	1.968.159	1.816.183	3.569.689	196,55
Gubitak prije oporezivanja	1.155.000	1.268.218	1.675.810	2.411.656	2.039.787	2.798.263	2.890.790	103,31
Porez na dobit	88.721	253.082	456.843	468.251	356.172	327.958	311.927	95,11
Dobit nakon oporezivanja	478.779	1.362.422	2.481.599	1.872.965	1.611.988	1.488.225	3.257.762	218,90
Prosječni broj zaposlenih	59.184	67.515	76.047	74.807	77.027	72.738	71.301	98,02
Prosječna mjesečna neto plaća	2.632 kn	3.260 kn	3.793 kn	4.037 kn	4.064 kn	4.104 kn	4.168 kn	101,56

Ostvaren je ukupan prihod u iznosu 40.516 milijuna kuna te je u odnosu na 2010. godinu povećan za 6,71%. Ukupni rashodi su isto tako u odnosu na 2010. godinu povećani i to za 2,28% i iznose 39.837 milijuna kuna, što pokazuje da su ukupni prihodi apsolutno veći za 2.548 milijuna kuna, a ukupni rashodi su povećani za 887 milijuna kuna. Ovakvo kretanje ukupnih prihoda i ukupnih rashoda odredili su dinamiku i razinu ostvarene dobiti i gubitka, tablica 28.

Dobit gospodarstva Splitsko-dalmatinske županije u 2011. godini iznosila je 3.257 milijuna kuna i veća je za 118,9% nego u prethodnoj godini. Ostvareni gubitak od 2.890 milijun kuna je veći za 3,31%, tako da je ostvaren pozitivan konsolidirani financijski rezultat od 367 milijuna kuna (u prethodnoj 2010. godini bio je negativan i iznosio je -1.310 milijuna kuna).

Slika 20. Kretanje lančanog indeksa ukupnih prihoda, broja zaposlenih i prosječne neto plaće gospodarstva Županije u periodu od 2000. do 2011. godine

Iz prikaza na gornjoj slici vidljivo je da su lančani indeksi ukupnih prihoda, broja zaposlenih i neto plaća u periodu od 2000. do 2007. godine bili veći od 100, a da je u 2008. godini zabilježen znatan pad indeksa ukupnih prihoda i nešto manje indeksa prosječnog broja zaposlenih, a indeks neto plaća ostao je nešto veći od 100. Prosječan broj zaposlenih nakon pozitivnog trenda u 2009. godini u 2010. godini ponovo je imao pad te ponovni rast u 2011., a prosječne mjesečne plaće i dalje ostvaruju neznatno povećanje u 2010. i 2011. godini.

Tablica 29. Prikaz financijskog poslovanja gospodarstva Splitsko-dalmatinske županije po djelatnostima u 2010. i 2011. godini – ukupni prihodi i rashodi te konsolidirani financijski rezultat u kunama

grupa	opis djelatnosti	broj poduzetnika u 2011.	broj zaposlenih		ukupni prihodi, kuna		ukupni rashodi, kuna		Konsolidirani financijski rezultat, kuna	
			2010.	2011.	2010.	2011.	2010.	2011.	2010.	2011.
O	FIZIČKE OSOBE BEZ DJELATNOSTI	20	4	8	8.150.246	11.163.630	6.152.655	6.631.419	1.496.274	3.437.768
A	POLJOPRIVREDA, ŠUMARSTVO I RIBARSTVO	203	927	955	368.260.462	324.411.944	399.033.285	356.543.205	-33.084.789	-34.599.737
B	RUDARSTVO I VAĐENJE	44	331	328	187.245.612	152.196.872	197.815.443	160.303.214	-11.831.979	-9.345.815
C	PRERADIVAČKA INDUSTRIJA	1.152	19.221	18.547	8.854.445.957	11.749.850.787	9.954.938.697	10.921.702.504	-1.139.124.373	770.087.197
D	OPSKRBA ELEKTRIČNOM ENERGIJOM, PLINOM, PAROM I KLIMATIZACIJA	26	20	29	8.523.856	18.029.102	18.656.631	30.182.619	-10.276.067	-12.386.659
E	OPSKRBA VODOM; UKLANJANJE OTPADNIH VODA, GOSPODARENJE OTPADOM TE DJELATNOSTI SANACIJE OKOLIŠA	70	1.906	1.959	643.900.905	694.197.990	660.361.048	688.043.489	-20.523.530	2.066.984
F	GRAĐEVINARSTVO	1.675	9.899	9.513	5.816.682.794	4.988.941.966	5.845.287.130	5.197.263.235	-81.271.233	244.005.694
G	TRGOVINA NA VELIKO I NA MALO; POPRAVAK MOTORNIH VOZILA I MOTOCIKALA	2.949	17.742	17.169	14.483.682.525	14.472.591.925	14.062.326.112	14.247.782.275	298.087.629	124.607.140
H	PRIJEVOZ I SKLADIŠTENJE	463	4.298	4.357	1.851.881.175	1.934.673.126	1.802.083.567	1.879.244.213	23.906.874	27.819.279
I	DJELATNOSTI PRUŽANJA SMJEŠTAJA TE PRIPREME I USLUŽIVANJA HRANE	1.010	6.205	6.284	1.580.043.255	1.791.043.518	1.962.112.709	2.034.213.330	-388.149.275	248.663.589
J	INFORMACIJE I KOMUNIKACIJE	279	1.508	1.426	702.937.108	645.231.671	645.248.158	613.205.890	52.736.087	25.544.127
K	FINANCIJSKE DJELATNOSTI I DJELATNOSTI OSIGURANJA	46	114	103	19.234.089	34.892.198	20.826.524	33.774.628	-1.964.030	718.328
L	POSLOVANJE NEKRETNINAMA	812	476	560	270.971.527	284.627.362	289.371.711	344.911.607	-20.914.272	-64.598.027
M	STRUČNE, ZNANSTVENE I TEHNIČKE DJELATNOSTI	1.314	3.464	3.494	1.329.034.989	1.366.861.528	1.215.985.113	1.304.523.862	69.880.705	21.805.190
N	ADMINISTRATIVNE I POMOĆNE USLUŽNE DJELATNOSTI	602	3.396	3.253	1.053.855.105	1.081.500.146	1.073.114.771	1.090.799.756	-27.924.726	-17.899.480
O	JAVNA UPRAVA I OBRANA; OBVEZNO SOCIJALNO OSIGURANJE	7	20	23	5.646.626	5.922.557	5.397.992	5.457.378	-25.374	-87.923
P	OBRAZOVANJE	105	597	600	86.258.334	98.360.615	86.548.538	94.651.837	-1.043.250	2.611.295
Q	DJELATNOSTI ZDRAVSTVENE ZAŠTITE I SOCIJALNE SKRBI	123	815	855	153.365.067	160.985.235	139.541.567	151.162.479	10.559.747	6.796.054
R	UMJETNOST, ZABAVA I REKREACIJA	124	782	793	356.434.365	478.011.505	371.941.215	447.003.237	-23.493.428	21.404.335
S	OSTALE USLUŽNE DJELATNOSTI	294	1.013	1.045	187.525.495	222.579.511	193.415.930	229.774.028	-7.078.417	-8.339.083
	UKUPNO SVE DJELATNOSTI	11.318	72.738	71.301	37.968.079.492	40.516.073.188	38.950.158.796	39.837.174.205	-1.310.037.427	366.971.690

Tablica 30. Prikaz financijskog poslovanja gospodarstva Splitsko-dalmatinske županije po djelatnostima u 2010. i 2011. godini – dobit i gubitak razdoblja

opis djelatnosti	broj poduzetnika u 2011.	dobit prije oporezivanja, kuna		gubitak prije oporezivanja, kuna		porez na dobit, kuna		dobit nakon oporezivanja, kuna	
		2010.	2011.	2010.	2011.	2010.	2011.	2010.	2011.
fizičke osobe bez djelatnosti	20	2.472.003	5.434.413	474.412	902.202	501.317	1.094.443	1.970.686	4.339.970
poljoprivreda, šumarstvo i ribarstvo	203	12.564.483	20.181.588	43.337.306	52.312.849	2.311.966	2.468.476	10.252.517	17.713.112
rudarstvo i vađenje	44	6.476.676	7.595.455	17.046.507	15.701.797	1.262.148	1.239.473	5.214.528	6.355.982
prerađivačka industrija	1.152	252.056.267	2.191.474.189	1.352.549.007	1.363.325.906	38.631.633	58.061.086	213.424.634	2.133.413.103
opskrba električnom energijom, plinom, parom i klimatizacija	26	705.314	1.265.711	10.838.089	13.419.228	143.292	233.142	562.022	1.032.569
opskrba vodom; uklanjanje otpadnih voda, gospodarenje otpadom te djelatnosti sanacije okoliša	70	16.576.767	17.861.316	33.036.910	11.706.815	4.063.387	4.087.517	12.513.380	13.773.799
građevinarstvo	1.675	285.191.107	203.668.579	313.795.443	411.989.848	52.666.897	35.684.425	232.524.210	167.984.154
trgovina na veliko i na malo; popravak motornih vozila i motocikala	2.949	592.641.259	492.384.713	171.284.845	267.575.063	123.268.785	100.202.510	469.372.474	392.182.203
prijevoz i skladištenje	463	136.598.572	138.961.111	86.800.964	83.532.198	25.890.734	27.609.634	110.707.838	111.351.477
djelatnosti pružanja smještaja te pripreme i usluživanja hrane	1.010	38.507.507	57.549.865	420.576.961	300.719.677	6.079.821	5.493.777	32.427.686	52.056.088
informacije i komunikacije	279	80.945.831	55.005.700	23.256.881	22.979.919	4.952.863	6.481.654	75.992.968	48.524.046
financijske djelatnosti i djelatnosti osiguranja	46	1.596.765	4.183.403	3.189.200	3.065.833	371.595	399.242	1.225.170	3.784.161
poslovanje nekretninama	812	66.608.052	45.112.135	85.008.236	105.396.380	2.514.088	4.313.782	64.093.964	40.798.353
stručne, znanstvene i tehničke djelatnosti	1.314	209.095.274	202.621.897	96.045.399	140.284.232	43.169.170	40.532.475	165.926.104	162.089.422
administrativne i pomoćne uslužne djelatnosti	602	41.888.795	44.463.274	61.148.461	53.762.884	8.665.060	8.599.870	33.223.735	35.863.404
javna uprava i obrana; obvezno socijalno osiguranje	7	2.386.180	2.632.930	2.137.546	2.167.751	274.008	553.102	2.112.172	2.079.828
obrazovanje	105	3.796.453	5.640.976	4.086.657	1.932.198	753.046	1.097.483	3.043.407	4.543.493
djelatnosti zdravstvene zaštite i socijalne skrbi	123	15.875.337	15.531.495	2.051.837	5.708.739	3.263.753	3.026.702	12.611.584	12.504.793
umjetnost, zabava i rekreacija	124	44.537.375	51.200.281	60.044.225	20.192.013	7.986.578	9.603.933	36.550.797	41.596.348
ostale uslužne djelatnosti	294	5.663.232	6.919.834	11.553.667	14.114.351	1.187.982	1.144.566	4.475.250	5.775.268
UKUPNO SVE DJELATNOSTI	11.318	1.816.183.249	3.569.688.865	2.798.262.553	2.890.789.883	327.958.123	311.927.292	1.488.225.126	3.257.761.573

U 2011. godini najveći gubitak iskazala je prerađivačka industrija u iznosu od 1.363 milijuna kuna (indeks 100,8) što čini 47,15% ukupnih gubitaka, od toga na grane otpada:

- proizvodnja metala 712 milijuna kuna s učešćem od 24,646% u ukupnim gubicima gospodarstva Županije, odnosno 52,4 gubitaka prerađivačke industrije
- građevinarstvo 412 milijuna kuna s učešćem od 14,25% u ukupnim gubicima gospodarstva Županije
- djelatnosti pružanja smještaja te pripreme i usluživanja hrane 301 milijuna kuna s učešćem od 10,42% u ukupnim gubicima gospodarstva Županije
- trgovina 268 milijuna kuna s učešćem od 9,27% u ukupnim gubicima gospodarstva Županije
- stručne, znanstvene i tehničke djelatnosti od 140 milijuna kuna s učešćem od 4,84% u ukupnim gubicima gospodarstva Županije.

Iz podataka je uočljivo da su proizvodnja ostalih prometnih sredstava i proizvodnja pića u odnosu na prethodne godine povećali udjel u dobitima u prerađivačkoj industriji. Podaci o produktivnosti, rentabilnosti i ekonomičnosti, tablica 31, ukazuju na slabosti koje treba promijeniti kako bi pozitivni učinci bili zadržani i unaprijeđeni na poželjnu razinu.

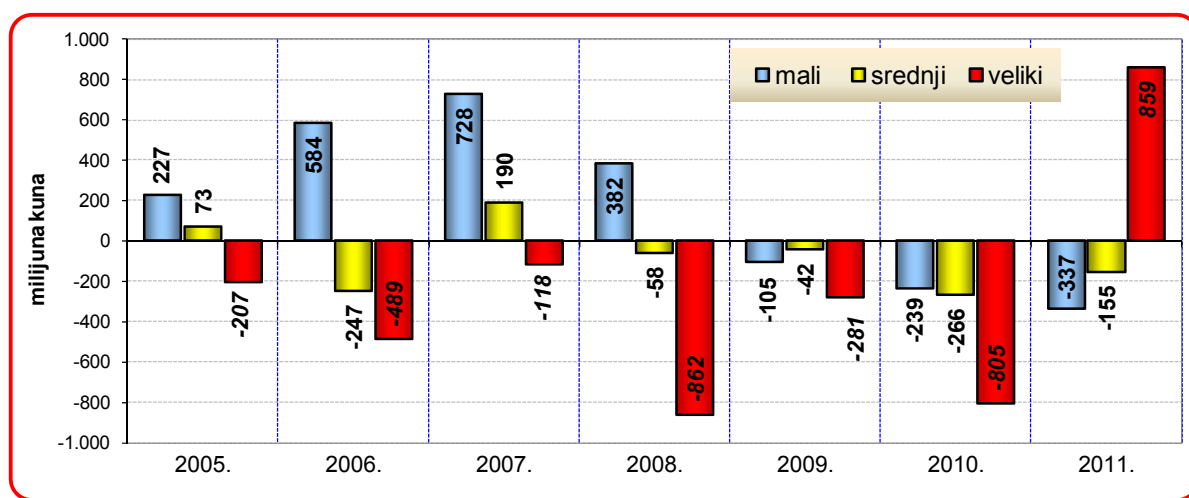
Tablica 31. Pokazatelji produktivnosti, ekonomičnosti i rentabilnosti poduzetnika županija u 2011.

	Ukupni prihodi po zaposlenom (u 000 kn)	Neto dobit ili gubitak po zaposlenom (u kn)	Ekonomičnost poslovanja (u %)	Rentabilnost prometa (u %)	Rentabilnost ukupne imovine (u %)	Rentabilnost vlastitog kapitala (u %)
Republika Hrvatska	734	8.433	102,03	1,15	0,67	1,92
Splitsko-dalmatinska županija	568	5.147	101,70	0,9	0,5	3,10

Iz prikaza kretanja konsolidiranog financijskog rezultata poslovanja gospodarstva Županije po veličini poduzetnika vidljivo je da je u recesijskom periodu segment malog gospodarstva ima negativni konsolidirani financijski rezultat (u predrecesijskom periodu pozitivno poslovanje), a veliki poduzetnici ostvaruju, izuzev 2011. godine (zbog povećanog prihoda brodogradnje), negativni konsolidirani financijski rezultat, slika 21 tablica 32. Analizom rezultata po djelatnostima uočava se da na visinu iskazanog konsolidiranog financijskog rezultata u osnovi najveći utjecaj ima poslovanje proizvodnje ostalih prometnih sredstava (brodogradnja), a što je u skladu s postojećom gospodarskom strukturom gospodarstva Županije.

Tablica 31. Konsolidirani financijski rezultati gospodarstva Splitsko-dalmatinske županije, u kunama

	2007.	2008.	2009.	2010.	2011.
sve veličine	800.296.635	-538.690.786	-427.798.932	-1.310.037.427	366.971.690
mali	728.258.829	381.824.428	-104.664.937	-238.584.428	-336.859.541
srednji	189.868.412	-58.468.311	-42.351.525	-266.270.143	-155.206.641
veliki	-117.830.606	-862.046.903	-280.782.470	-805.182.856	859.037.872

Slika 21. Kretanje konsolidiranog financijskog rezultata poslovanja gospodarstva Županije, po veličini

Jedan od bitnih pokazatelja za promišljanje svekolikog razvitka Županije je i rezultat poslovanja gospodarstva Županije po njenim područjima, Privatka 2: tablice 2.22, 2.26 i 2.27. Prikazani rezultati kako oni osnovni financijski tako i pokazatelji raspodjele prosječnog broja zaposlenih, broja gospodarskih subjekata i vanjskotrgovinske razmjene ukazuju na veliku razliku u poslovanju odnosno razvoju područja Županije. Naime iz tablica je vidljivo da gradovi sudjeluju s preko 90% kako u ukupnim prihodima tako i u ostalim pokazateljima financijskih rezultata poslovanja gospodarskih subjekata. U gradovima Trogiru, Kaštelima, Solinu i Splitu se realizira ~75% ukupnog prihoda i u njima je zaposleno oko 70% ukupnog broja zaposlenih u Županiji.

U strukturi ukupnih prihoda gospodarstvo priobalja sudjeluje s oko 90%, gospodarstvo otoka s 3,5%, a onog u zaobalju s 6,5%. Razmatrajući izdvojeno gospodarstvo otoka vidljivo je da gospodarstva otoka Brača sudjeluje sa preko 50% u ukupnim prihodima otočnog gospodarstva, a otoka Hvara s približno 30%.

Prema obrađenim podacima (FIN-a) prosječne neto plaće zaposlenih u gospodarstvu su porasle za 1,57% u odnosu na 2010. godinu. Prosječna mjesečna neto plaća iznosila je 4.169 kuna, pri čemu se prosjek po pojedinim djelatnostima kretao od 3.119 kn u djelatnosti poljoprivrede, šumarstva i ribarstva do 5.627 kuna u djelatnosti opskrbe vodom.

Poduzetnici Splitsko-dalmatinske županije na kraju 2011. godine ostvarili su vrijednost ukupne aktive od 71,5 milijarde kuna (6,4% ukupne aktive RH), dakle porasla je u odnosu na prethodnu godinu za 5,6% pri čemu je dugotrajna imovina ostvarila pad za 1,5%, a kratkotrajna imovina rast za 17,7%, tablica 33.

Tablica 33. Imovina poduzetnika Splitsko-dalmatinske županije u mil. kuna za razdoblje 2008. – 2011. god.

	2008.	2009.	2010.	2011.
ukupno aktiva, <i>mil. kuna</i>	69.626	66.177	68.791	71.453
temeljni kapital	15.677	15.328	15.795	15.716
dugotrajna imovina	38.620	39.389	41.270	40.633
kratkotrajna imovina	28.147	25.789	25.551	30.079
dobitak poslovne godine	2.058	1.601	1.478	3.249
gubitak poslovne godine	2.412	2.029	2.789	2.879
preneseni gubitak	-5.989	-8.308	-9.565	-11.582
dugoročne obveze	20.251	18.767	21.364	22.615
kratkoročne obveze	30.063	31.020	31.030	33.465

U strukturi aktive najveći udjel ima dugotrajna imovina i to 56,9 %, a kratkotrajna imovina sudjeluje s 42,1%. Nezadovoljavajuću strukturu imovine prati nepovoljna struktura kapitala i obveza obveza, a što se izravno odražavalo na financijsku stabilnost. Krajem 2011. godine kod poduzetnika Republike Hrvatske u financiranju imovine vlastiti izvori činili su ukupno 35,9%, a tuđi 64,1%.

Postojeća financijska struktura gospodarstva i brzina obrtaja kapitala uzrokovale su probleme u međusobnom plaćanju te blokiranim računima gospodarskih subjekata a što onda u konačnosti rezultira povećanjem insolventnosti, (slike 13 i 14, tablice 10, 21 i 22; tablica 1.10 u Priritku 1).

6. ZAPOSLENOST I NEZAPOSLENOST

Kretanje broja zaposlenih u Županiji (tablice 2 i 34 te slika 19) već treću godinu za redom bilježi pad (u 2009. godini ~4%, u 2010. godini daljnjih 3,4% te u 2011. godini dodatnih 1,28%).

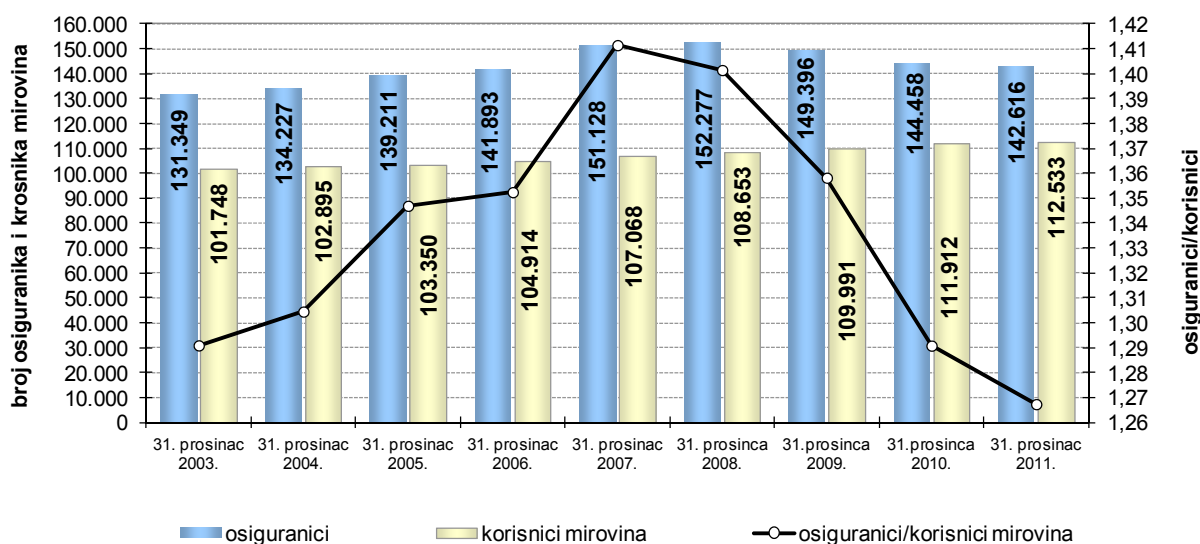
Prema podacima statističkih izvora u Splitsko-dalmatinskoj županiji je na dan 31. prosinca 2011. bilo 184.935 aktivne populacije (zaposlene osobe + registrirane nezaposlene osobe). Registrirana zaposlenost u 2011. godine (31. prosinca) bila je 141.710, što je u usporedbi s prethodnom godinom smanjenje za 1,3% odnosno 1.824 manje zaposlenih osoba.

Od statističkih izvora koji se mogu pratiti u kraćim razdobljima najpotpuniji su podaci mirovinskog osiguranja. Naime, radi se o najširem obuhvatu od svih statističkih evidencija, pri čemu su obuhvaćeni uposlenici u svim oblicima vlasništva, samozaposleni i individualni poljoprivrednici, radnici na ugovor i pomažući članovi u obiteljskom poslu. Prema njima je u 2011. godine na dan 31. prosinca u Splitsko-dalmatinskoj županiji bilo registrirano 142.618 osiguranika, što je u usporedbi s prethodnom godinom smanjenje za 1,28% odnosno 1.842 manje osiguranih osoba, tablica 3. Broj korisnika mirovine u 2011. godini je 112.533 što daje odnos osigurani/korisnik od 1,27 (u prosincu 2010. godine na razini RH ovaj omjer iznosio je 1,23, a u prosincu 2011. njegova vrijednost je bila 1,21), slika 19.

Tablica 34. Zaposleni u pravnim osobama, prema spolu i NKD-u 2007., stanje 31 ožujka 2011. godine

Djelatnost prema NKD-u 2007	Republika Hrvatska			Splitsko-dalmatinska županija		
	ukupno	žene	udjel žena %	ukupno	žene	udjel žena %
A Poljoprivreda, šumarstvo i ribarstvo	24.192	6.398	26,45	1.261	523	41,48
B Rudarstvo i vađenje	6.273	966	15,40	301	33	10,96
C Prerađivačka industrija	214.582	76.868	35,82	17.379	4.080	23,48
D Opskrba električnom energijom, plinom, parom i klimatizacija	16.700	3.582	21,45	1.675	397	23,70
E Opskrba vodom; uklanjanje otpadnih voda, gospodarenje otpadom te djelatnosti sanacije okoliša	21.879	4.233	19,35	1.958	368	18,79
F Građevinarstvo	84.258	10.312	12,24	9.210	1.234	13,40
G Trgovina na veliko i na malo; popravak motornih vozila i motocikala	186.585	99.060	53,09	20.021	10.971	54,80
H Prijevoz i skladištenje	62.311	15.582	25,01	5.929	1.666	28,10
I Djelatnosti pružanja smještaja te pripreme i usluživanja hrane	40.277	21.781	54,08	5.376	2.705	50,32
J Informacije i komunikacije	33.071	12.930	39,10	2.048	830	40,53
K Financijske djelatnosti i djelatnosti osiguranja	36.549	25.425	69,56	2.686	1.957	72,86
L Poslovanje nekretninama	5.989	2.632	43,95	630	263	41,75
M Stručne, znanstvene i tehničke djelatnosti	52.313	24.145	46,15	4.204	1.778	42,29
N Administrativne i pomoćne uslužne djelatnosti	33.797	14.216	42,06	4.109	1.449	35,26
O Javna uprava i obrana; obvezno socijalno osiguranje	106.352	48.364	45,48	8.841	4.019	45,46
P Obrazovanje	107.659	82.689	76,81	12.179	9.319	76,52
Q Djelatnosti zdravstvene zaštite i socijalne skrbi	82.962	65.638	79,12	7.003	5.696	81,34
R Umjetnost, zabava i rekreacija	20.242	11.469	56,66	2.518	1.395	55,40
S Ostale uslužne djelatnosti	14.316	8.427	58,86	1.464	736	50,27
UKUPNO SVE DJELATNOSTI	1.150.307	534.717	46,48	108.792	49.419	45,43

U skladu s općim tendencijama razvitka gospodarstva mijenjala se struktura zaposlenosti po djelatnostima. Usprkos smanjenju aktivnosti u odnosu na predratnu razinu, industrija i dalje uz trgovinu ostaje glavni poslodavac u Županiji. Žene čine 45,43 % zaposlenih osoba u Županiji, pri čemu se pojedine djelatnosti razlikuju, pa su tako rudarstvo i vađenje, te građevinarstvo ekstremni primjeri s 80 do 90 %, muškaraca. Nadalje, i u prerađivačkoj industriji muškarci čine preko 75% zaposlenih, tablica 34. Nasuprot tome izrazito su feminizirani zdravstvo s 81,34 %, a za njim s malim zaostatom obrazovanje i financijsko posredovanje.

Slika 22. Kretanje broja osiguranika i korisnika mirovine, 2003. – 2011. godina

Područna služba Split je tijekom 2011. godine registrirala ukupno 12.708 prijavljenih potreba za radnicima, što je za 3.529 ili 38,4% prijavljenih potreba više u odnosu na 2010. godinu kada je bilo 9.179 prijavljenih potreba. Promatrajući broj i udio prijavljenih potreba po djelatnostima, dominiraju one djelatnosti koje određuju kretanja u gospodarstvu, a to su djelatnosti prije svega sezonskog karaktera, kao npr. hoteli i restorani (20,7%; u prethodnoj godini 26,3%) i trgovina (9,8%, u 2010. 14,2%). Visok udio zauzima i djelatnost obrazovanja, a uzrok tome su česte zamjene djelatnika u obrazovanju. U prerađivačkoj industriji iskazana je potreba za 863 radnika (6,8%). Od ukupnog broja prijavljenih potreba potrebe za sezoncima iznose 4.242, što čini 33,3% svih ukupnih potreba. Najviše potreba je iskazano u području uslužnih i trgovačkih zanimanja i to njih 3.877 ili 30,5% (u prethodnoj godini 2.943; odnosno 32,1%), zatim 2.985 odnosno 23,5% (u prethodnoj godini 1.8570, odnosno 20,2%) u području jednostavnih zanimanja, te slijedno 1.986 (15,6%) potreba za stručnjacima i znanstvenicima (u prethodnoj godini 1.374 ili 14,3%). Najveći broj potreba je i dalje na određeno vrijeme, njih 10.254 (80,7%) što predstavlja povećanje u odnosu na prethodnu godinu kada je broj prijavljenih potreba za rad na određeno vrijeme iznosio 7.686.

Područna služba Split je tijekom 2011. godine evidentirala ukupno zaposlenih 22.773 osoba što je za 5.658 osoba (33,1%) više u odnosu na 2010. godinu, kada je bilo zaposleno 17.115 osoba, tablica 35. Struktura zapošljavanja pokazuje da je zaposleno više žena i to njih 13.498 ili 59,3% (u 2010. - 10.331 ili 60,4%), dok je broj zaposlenih muškaraca 9.275 ili 40,7% (u 2010. - 6.784 ili 39,6) ukupno zaposlenih. Prema razini obrazovanja najveći udio imaju osobe sa srednjom školom u trajanju od tri i četiri godine 65,8%, te slijedno osobe sa završenim fakultetom 14,2% (u 2010. - 12,2%), osobe sa završenom osnovnom školom 10,1%, osobe sa završenom višom školom 9,4%, te na kraju osobe bez završene osnovne škole 0,5%.

Tablica 35. Kretanje zapošljavanja osoba s evidencije u Splitsko-dalmatinskoj županiji, 2005.-2011. godina

godina	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.	VIII.	IX.	X.	XI.	XII.	Σ
2005.	971	1.269	1.399	1.651	2.137	2.259	2.007	1.183	935	957	1.024	-	15.792
2006.	1.121	1.373	1.514	1.230	2.377	2.384	1.877	1.125	1.091	1.107	1.231	1.261	17.691
2007.	1.070	1.031	1.664	1.979	2.279	2.476	1.835	1.273	778	1.687	1.155	1.052	18.279
2008.	882	1.182	1.341	2.008	2.167	2.176	1.733	645	1.107	1.180	972	865	16.258
2009.	656	817	948	1.511	1.922	2.324	1.837	837	1.102	987	1.037	874	14.852
2010.	499	907	1.210	1.571	2.356	2.384	2.619	780	1.352	974	1.226	1.237	17.115
2011.	914	1.195	1.595	3.611	3.224	2.703	1.900	1.483	2.145	1.486	1.465	1.052	22.773
Indeks													
2011. 2010.	183,17	131,75	131,82	229,85	136,84	113,38	72,55	190,13	158,65	152,57	119,49	85,04	133,06

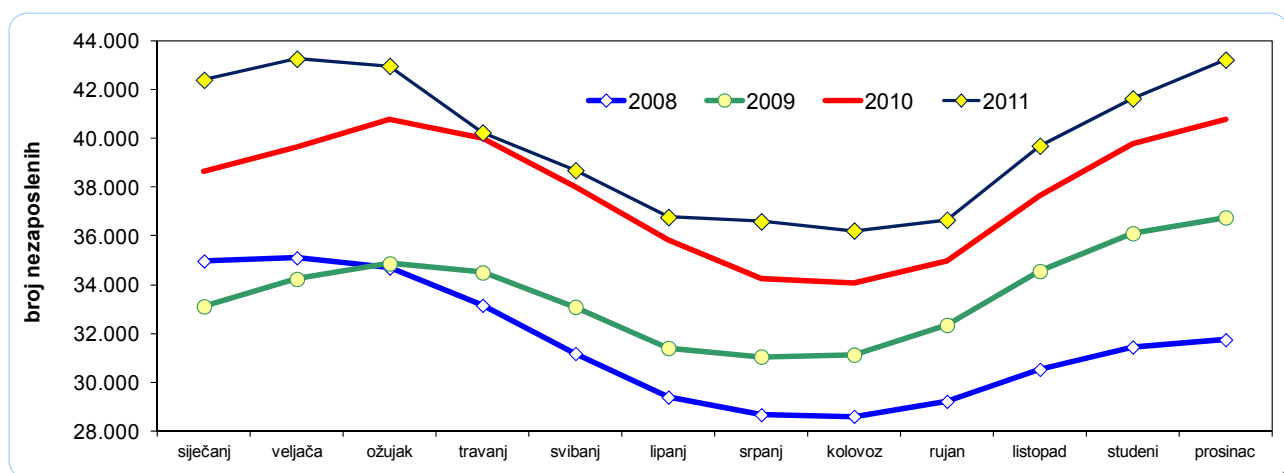
U 2011. godini zaposleno je ukupno 5.790 sezonaca što je povećanje za 34,8% u odnosu na prethodnu godinu, kada je bilo zaposleno ukupno 4.296 sezonaca. Najveći dio sezonaca njih 69,7% je zaposleno u periodu između svibnja i srpnja.

Temeljem Nacionalnoga akcijskog plana zapošljavanja za razdoblje od 2011. do 2012. godine, izrađen je plan poticanja zapošljavanja za 2011. godinu s provedbenim mjerama. Broj osoba uključenih u mjere u 2011. godini je iznosio 3.918, a od toga njih 1.554 bili su korisnici mjere *javni radovi*.

Nezaposlenost u našoj Županiji i dalje ostaje kao jedan od najvećih problema s kojim smo se suočavali i tijekom proteklih godina. Nakon višegodišnjeg kontinuiranog smanjivanja broja nezaposlenih (s ~50 tisuća na početku 2001. godine nezaposlenost je kontinuirano smanjivana sve do kolovoza 2008. godine kada je ukupan broj nezaposlenih bio 28.604) u 2009. godini ona je kontinuirano rasla tako da je u prosincu 2010. godine iznosila 40.777 nezaposlenih osoba, a u prosincu 2011. godine dosegla vrlo visokih 43.225, te nastavila rast tako da je u ožujku 2012. dosegla rekordan broj nezaposlenih od 46.360, tablica 36 i slika 20.

Tablica 36. Kretanje broja nezaposlenih u Splitsko-dalmatinskoj županiji po mjesecima u periodu siječanj 2000. – travanj 2012. godine

god.	siječanj	veljača	ožujak	travanj	svibanj	lipanj	srpanj	kolovoz	rujan	listopad	studeni	prosinač
2000.	46.311	46.758	46.997	46.959	46.506	44.943	44.999	44.910	47.799	48.413	49.378	49.302
2001.	50.140	50.214	49.965	49.651	48.534	46.617	46.561	46.484	48.056	48.780	48.852	49.829
2002.	51.587	52.062	52.009	51.432	49.730	48.125	47.709	47.313	47.542	48.024	47.941	48.016
2003.	48.199	47.061	46.465	45.809	43.711	41.998	41.286	40.733	41.573	41.971	42.840	42.829
2004.	43.208	43.151	42.901	42.134	40.547	38.908	38.237	37.908	38.875	40.584	41.578	41.697
2005.	42.199	42.058	41.976	41.030	39.465	37.803	36.796	36.113	36.952	38.391	39.373	39.653
2006.	39.929	39.714	39.505	38.792	36.904	34.909	34.158	33.993	35.658	38.205	39.090	38.836
2007.	39.186	39.325	38.633	37.088	35.121	32.906	32.215	31.461	32.359	33.182	34.208	34.236
2008.	34.975	35.106	34.688	33.156	31.183	29.397	28.675	28.609	29.222	30.534	31.451	31.750
2009.	33.116	34.239	34.874	34.505	33.095	31.410	31.056	31.136	32.354	34.562	36.111	36.760
2010.	38.663	39.633	40.783	40.017	38.012	35.821	34.243	34.084	34.974	37.674	39.775	40.777
2011.	42.399	43.261	42.970	40.240	38.694	36.776	36.597	36.221	36.661	39.698	41.638	43.225
2012.	45.131	46.331	46.360	44.507								

Slika 23. Kretanje broja nezaposlenih po mjesecima u Županije za period siječanj 2008. – prosinač 2011.

Od ukupno 43.225 nezaposlenih osoba u prosinu 2011., 24.535 nezaposlenih je žena, što je 56,76% udjela, tablica 37 slika 3. Tijekom 2011. godine prosječno mjesečno je bilo evidentirano 22.776 nezaposlenih žena, što je za 2,1% više od prosjeka 2010. godine.

Tablica 37. Kretanje broja nezaposlenih u Županije za period 2005. – 2011.

godina	ukupno	muškarci	žene	udio žena u nezaposlenim, u %
2005.	39.317	15.017	24.300	61,81
2006.	37.474	13.960	23.514	62,75
2007.	34.993	12.752	22.241	63,56
2008.	31.562	11.276	20.286	64,27
2009.	33.602	12.672	20.930	62,29
2010.	37.871	15.561	22.310	58,91
2011.	39.865	17.089	22.776	57,13

Stopa registrirane nezaposlenosti u prosincu 2011. godine iznosila je 23,4% i ona je povećana za 1,3% u odnosu na prosinac 2010. godine. Na kraju 2011. godine stopa nezaposlenosti na državnoj razini iznosila je 17,8%, dok je godinu dana ranije ona iznosila 17,9%, tablica 38.

Tablica 38. Kretanje stope nezaposlenosti po kvartalima u Republici Hrvatskoj i Splitsko-dalmatinskoj županiji za period 2009. – 2011. godine, u %

	2009.				2010.				2011.			
	III	VI	IX	XII	III	VI	IX	XII	III	VI	IX	XII
Republika Hrvatska	14,5	13,5	14,2	16,1	17,6	15,8	16,1	17,9	18,4	16,0	15,9	17,8
Splitsko-dalmatinska županija	18,7	16,6	17,3	19,8	22,0	19,0	18,8	22,1	23,1	19,5	19,7	23,4

Broj i struktura nezaposlenih osoba, kako po stručnoj spremi tako i po dobi i spolu (Privitak 2: tablica 2.40 i 2.41, slika 2.21 i 2.22) predstavlja složen problem Županije čije rješavanje traži sustavne i dugotrajne mjere i aktivnosti na svim razinama.

U strukturi nezaposlenih osoba prema dobi, krajem prosinca 2011. godine, najviše je bilo mladih osoba od 25-29 godine starosti, njih 6.261. Nadalje, krajem prosinca 2011. godine u odnosu na prosinac 2010. godine nastavljen je trend povećanja udjela mlađih (do 29 godina; sa 32,22% na 33,08%) uz istovremeno zadržavanje visokog udjela starijih dobnih skupina u ukupnoj nezaposlenosti. Prosječan udio nezaposlenih osoba prema dobnim skupinama tijekom 2011. godine bilo je kako slijedi (Privitak 2, tablica 2.41, slika 2.22):

- 2.045 (4,73%) osoba od 15 do 19 godina
- 5.996 (13,87%) od 20 do 24 godine
- 6.259 (14,48%) od 25 do 29 godina
- 5.175 (11,98%) od 30 do 34 godine
- 4.771 (11,04%) od 35 do 39 godina
- 4.578 (10,59%) od 40 do 44 godine
- 4.576 (10,59%) od 45 do 49 godina
- 9.815 (22,71%) preko 50 godina.

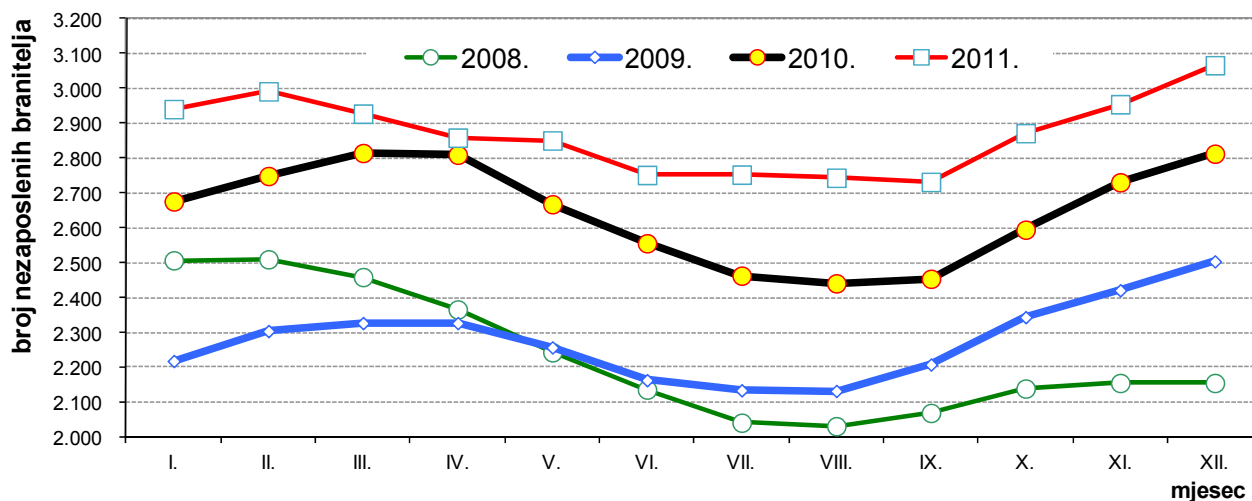
Struktura nezaposlenih osoba prema stručnoj spremi tijekom 2011. godine (prosječno) bila je sljedeća, (Privitak 2, tablica 2.40, slika 2.21):

- 668 osoba bez škole i nezavršenom osnovnom školom (1,55%)
- 6.814 osoba sa osnovnom školom (15,77%)
- 16.310 osoba sa srednjom školom za zanimanja do tri godine (37,74%)
- 11.856 osoba sa srednjom školom u trajanju od četiri godine i više (27,43%)
- 1.718 osoba sa gimnazijom (4,98%)
- 2.661 osoba sa višom školom, te I. stupanj fakulteta i stručnim studijem (6,16%)
- 3.188 osoba sa fakultetom, akademijom, magisterijem i doktoratom (7,38%).

U ukupnoj nezaposlenosti dominiraju dugotrajno nezaposlene osobe, a to su sve one osobe koje bezuspješno traže posao godinu i više dana. U ukupnoj nezaposlenosti, tijekom 2011. godine oni su činili prosječno 18.522 (u 2010. godini 17.468; 46,1%) ili 46,6% nezaposlenih osoba, dok u strukturi nezaposlenih koje traže posao čak tri i više godina nalazi se prosječno jedna petina odnosno 8.310 (20,8%) nezaposlenih osoba.

Skupinu nezaposlenih osoba koje su ušle u nezaposlenost zbog likvidacija i stečajeva poduzeća, te prestanka rada poslodavaca, tijekom 2011. godine činilo je prosječno 2.040 osoba, ili 5,1% od prosječnog broja nezaposlenih. U usporedbi s 2010. godinom to je mjesečno prosječno povećanje za 3,4%. Ukupno na kraju mjeseca prosinca 2011. godine takvih je osoba bilo 1.974 od čega je žena bilo 1.126 (57%).

Tijekom 2011. godine na području Županije bila su evidentirana prosječno mjesečno 2.842 nezaposlena hrvatska branitelja, što je za 8,35% prosječno više nego 2010. godine kada je bilo prosječno 2.623 nezaposlenih branitelja, slika 21.

Slika 24. Kretanje broja nezaposlenih branitelja po mjesecima u Splitsko-dalmatinskoj županiji za period siječanj 2008. – travanj 2011.

Jedan od faktora koji utiču na razinu nezaposlenosti je broj novoprijavljenih osoba. Tijekom 2011. godine na evidenciju Zavoda za zapošljavanje u Splitsko-dalmatinskoj županiji bilo je ukupno 40.220 osoba, što je za 11% ili 3.993 osoba više nego 2010. godine.

Novoprijavljenih žena u 2011. godini bilo je 21.887 što čini 54,4% ukupnog broja novoprijavljenih osoba, dok je muškaraca bilo 18.333 ili 45,6%. Većina novoprijavljenih bila je zaposlena, njih 21.859 ili 61,8% došlo je direktno iz radnog odnosa, a što predstavlja direktnu posljedicu recesije u gospodarstvu.

7. AKTIVNOSTI UPRAVNOG ODJELA ZA GOSPODARSTVO, RAZVITAK I EUROPSKE INTEGRACIJE

Na putu prema uspostavi poželjne razine gospodarske aktivnosti zasigurno bitnu pretpostavku čini odlučnost županijskog vodstva u kreiranju učinkovitijih institucionalnih okvira za provođenje temeljnih razvojnih ciljeva sukladno svojim strateškim dokumentima (Županijske razvojne strategije), a što se već očituje kroz pozitivne pomake na započetim programima:

- Program poticanja malog i srednjeg poduzetništva
- Program poticanja izgradnje poduzetničkih zona u SDŽ za razdoblje 2008.-2012.godine
- Program uspostave znanstvenotehnološkog parka Splitsko-dalmatinske županije
- Program razvitka poljoprivrede i agroturizma
- Program ribarstva i ruralnog razvoja
- Program plinifikacije
- Program sustavnog gospodarenja energijom
- Program brzobrodskog povezivanja otoka s kopnom.

Temeljni ciljevi navedenih programa su poticanje gospodarske aktivnosti i zapošljavanja putem:

- povoljnijih uvjeta financiranja
- izgradnje poduzetničke infrastrukture (zona)
- razvoja poljoprivrede i agroturizma na području Županije.

U prezentaciji ukupnih aktivnosti UO u svezi poticanja gospodarstva objedinili smo učinke programa poticanja obrta, malog i srednjeg poduzetništva, poljoprivrede i agroturizma na gospodarski razvitak i zapošljavanje. Navedeni programi sastoje se od subvencioniranja kamata na poduzetničke kredite (Program lokalni projekti razvitka – Poduzetnik), jamstva (Regionalni jamstveni instrumenti), poticanja izgradnje poduzetničke infrastrukture (Program poticanja poduzetničkih zona u SDŽ), te kreditiranja poljoprivrednih obiteljskih gospodarstava i agroturizma (Fond za razvitak poljoprivrede i agroturizma).

Nadalje, intenzivirane su i aktivnosti na međunarodnoj suradnji, i to poglavito na iznalaženju partnera u realizaciji Znanstveno tehnološkog parka te većem korištenju raspoloživih europskih fondova (uz već započeti razvojno istraživački projekt iz energetike na području otoka Hvara, koji će rezultirati ukupnom investicijom od 5,5 milijuna eura, u okviru IPA Adriatic Cross-border_Cooperation Programme 2007-2013 u prosincu 2011. godine je započeta realizacija strateškog projekta ALTERENERGY, unutar kojega će se na području grada Vrgorca temeljem izrađenog energetskega plana realizirati jedno pilot postrojenje).

Rezultati koji su ostvareni tijekom dosadašnjeg operativnog provođenja Programa poticanja malog i srednjeg poduzetništva te Programa razvoja poslovnih zona kao i poticanjem poljoprivrede u Splitsko-dalmatinskoj županiji, potvrđuju da se zajedničkim naporima (sinergijom) svih zainteresiranih subjekata mogu ostvariti respektabilni učinci.

Naime, zahvaljujući ulaganjima Splitsko-dalmatinske županije i drugih subjekata, koji su uključeni u realizaciju programa, tijekom protekle godine nastavljena je izgradnja već započetih poduzetničkih zona, te započeta izgradnja novih zona, podignuto je nekoliko desetina hektara novih nasada vinograda, maslinika i voćnjaka, izgrađeno je nekoliko novih farmi, kupljeno i opremljeno nekoliko ribarskih brodova, adaptirano više objekata agroturizma te otvoren znatan broj novih radnih mjesta.

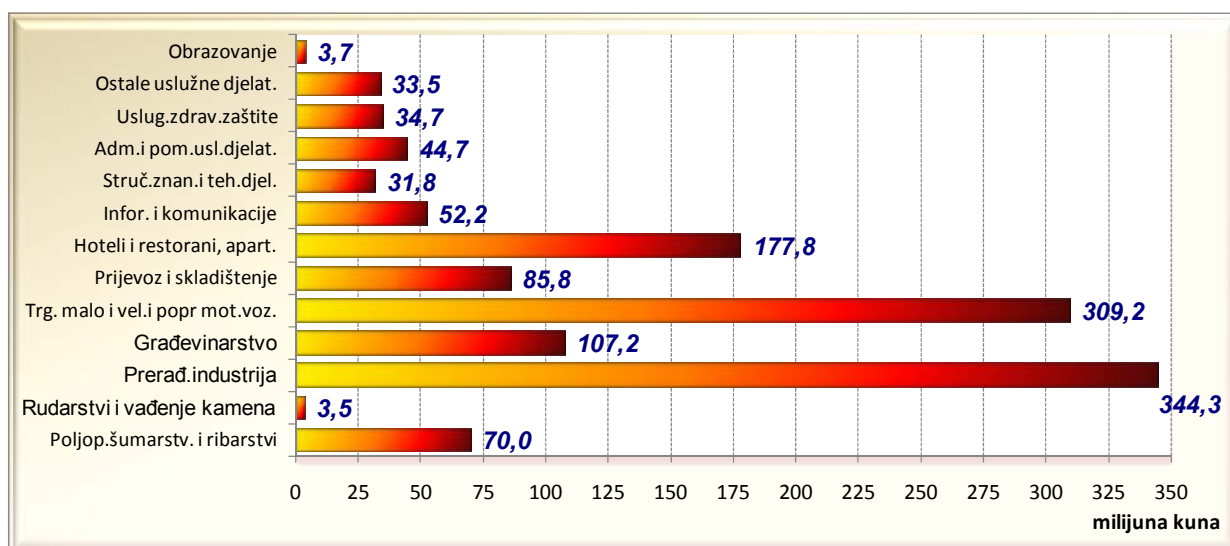
Svi programi realiziraju se u suradnji s nadležnim ministarstvima, Fondom za regionalni razvoj RH, jedinicama lokalne samouprave, poslovnim bankama, javnim i komunalnim poduzećima, obrtnicima, malim i srednjim poduzetnicima te obiteljskim poljoprivrednim gospodarstvima.

➤ PROGRAMA POTICANJA MALOG I SREDNJEG PODUZETNIŠTVA

Sukladno Operativnom planu Vlade RH za poticanje malog gospodarstva, Splitsko-dalmatinska županija u suradnji s Ministarstvom gospodarstva, rada i poduzetništva te poslovnim bankama, je i tijekom 2011. godine nastavila provoditi subvencioniranje kamatnih stopa odobrenim kreditima kroz važeće kreditne linije/projekte. Prikaz postignutih rezultata dat je u tablici 39, a na slici 25 dat je prikaz raspodjele kreditnih sredstava po djelatnostima za završene Programe (Poduzetnik 1, 2 & Gruda snijega, te Lokalni projekti razvoja - Poduzetnik za 2004. godine).

Tablica 39. Realizacija Programa poticanja malog i srednjeg poduzetništva, 2004. - 2010. godina

	Broj kredita	iznos odobrenih sredstava, kuna
Realizirani krediti do 31.12. 2004.	586	366.197.918,00
Realizirani krediti tijekom 2005.-2007. godine	641	925.507.066,00
mikrokreditiranje u 2008. - 2009. godini	126	21.225.000,00
kreditiranje u 2010. godini	27	54.180.430,00
kreditiranje u 2011. godini	44	96.414.926,00
UKUPNO	1.424	1.471.113.837,00

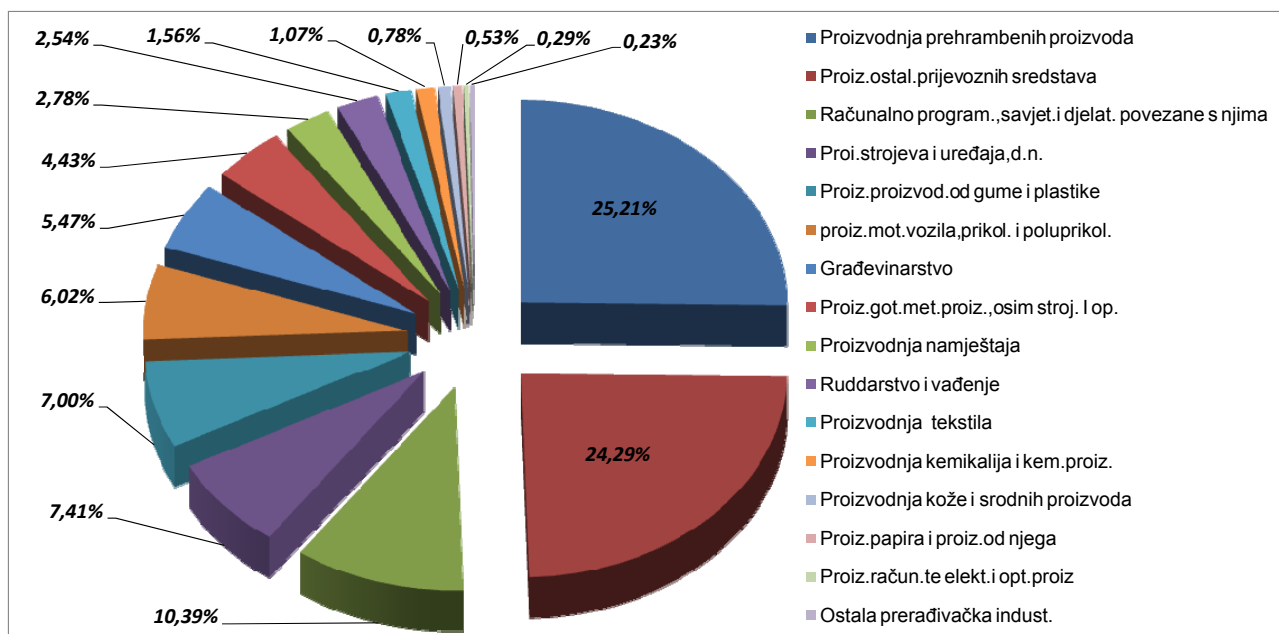

Slika 25. Raspodjela kredita po djelatnostima za završene Programe (po broju kredita i iznosima sredstava)

Do kraja 2011. godine u bankama je realizirano 38 poduzetničkih projekata sa 71.684.647,00 kuna odobrenih kreditnih sredstava (slika 25, tablica 40). U strukturi odobrenih kredita djelatnost proizvodnja prehrambenih proizvoda sudjeluje s 25,21%, proizvodnja ostalih prijevoznih sredstava (mala brodogradnja) sa 24,29% te računalno programiranje sa 10,39%. U prostornoj raspodjeli i dalje dominira priobalje s 55.134.957 kuna u odnosu na područje zagore na kojem je realizirano približno trećina kredita, a poduzetnici na otocima realizirali su 2.450.000 kuna (3,37% od ukupno odobrenih kredita).

Tablica 40. Realizacija Programa poticanja malog i srednjeg poduzetništva u 2011. godini, po područjima

područje	broj odob.kredita	visina kredita u tisućama kuna	udjel u %
priobalje	27	55.135	75,29
Otoci	2	2.450	4,13
zagora	9	15.070	20,58
ukupno	38	73.235	100,00

Slika 26. Struktura odobrenih kredita u 2011 godini

Osim navedenih projekta čiji je natječaj bio otvoren tijekom cijele 2011. godine, Županija uredno ispunjava svoje "stare" obveze kroz subvencioniranje kamata na projekte koji su realizirani tijekom 2000. do 2007. godine, a odnosili su se na "Poduzetnik 1", "Poduzetnik 2", "Gruda snijega", "Lokalni projekti razvitka - Poduzetnik" za 2004. godinu (rezultati na slici 25). Suština prva tri projekta sastojala se u osiguranju kreditnog potencijala (sredstva Županije i Ministarstva gospodarstva, rada i poduzetništva uz multiplikator banke) iz kojeg se kreditiralo poduzetnike pod povoljnijim uvjetima uz obveznu subvenciju kamatne stope. Dakle, osim osiguranja dijela kreditnog depozita Županije je kroz svoj proračun osiguravala sredstva za subvencioniranje kamatne stope odobrenim kreditima, potičući većim subvencijama investicije u zagori i na otocima.

Svi navedeni programi kreditiranja malog i srednjeg poduzetništva kontinuirano potiču nova ulaganja i isti se namjenski koriste za nove investicije, s tim da je u posljednjih 5 godina ostvareno preko 1,0 milijarda kuna direktnih investicije u gospodarstvo Splitsko-dalmatinske Županije.

Iz navedenih podataka o rezultatima poticanja malog i srednjeg poduzetništva u 2010. godini zaključujemo da je malo gospodarstvo ostvarilo određeni pozitivan pomak u odnosu na prethodnu godinu, te je za pretpostaviti da će osigurana sredstva u proračunu Županije za 2012. godine za projekte poticanja malog i srednjeg poduzetništva (obzirom na uvjete kreditiranja vlada veliki interes potencijalnih korisnika) učinkovitije pokrenuti proces oživljavanja malog gospodarstva kroz poticanje kreditiranja malog i srednjeg poduzetništva.

➔ **PROGRAMA POTICANJA IZGRADNJE PODUZETNIČKIH ZONA**

U razdoblju 2004.-2011. godina Splitsko-dalmatinska županija je poticala izgradnju poduzetničkih zona i to kako u zaleđu obalnih gradova, tako i na otocima. Zahvaljujući navedenim poticajima otvoreno je desetak zona koje u u funkciji, isto toliko je u visokoj fazi pripreme a desetak zona je u prostornim planovima. Izgradnju zona prati otvaranje novih proizvodnih, skladišno-pretovarnih, prodajnih i servisnih pogona te zapošljavanje nove radne snage.

Trenutno su u zonama otvorena 174 proizvodna, skladišna, prodajna, servisna i uslužna pogona te otvoreno cc 4.200 novih radnih mjesta. Ukupno uložena sredstva u izgradnju zona u razdoblju 2004.-2011.g. (bez sredstava JLS i investitora), iznose 86.869.309 kuna, od čega na SDŽ otpada 27.734.309 kuna, a na Ministarstvo gospodarstva i Fond za regionalni razvoj RH 59.135.000 kuna.

Tablica 42. Prikaz ulaganja u poduzetničke zone 2004.-2011. godine, u kunama

IZVORI FINANCIRANJA	2004.-2010.	2011.	UKUPNO
Splitsko-dalmatinska županija	22.554.309,25	2.740.000,00	25.294.309,25
Ministarstvo gospodarstva, rada i poduzetništva	41.730.000,00	5.200.000,00	46.930.000,00
Fond za regionalni razvoj RH	7.705.000,00	-	7.705.000,00
SVEUKUPNO	71.989.309,25	7.940.000,00	79.929.309,25

O učinjenom u 2011. godini svjedoče slijedeći podaci:

- Nakon dužih priprema započela je izgradnja poduzetničke zone Bristovača-Trištenica u općini Primorski Dolac. Ova zona se nalazi u zaleđu Kaštela neposredno uz autocestu Zagreb-Split. Komunalno je opremljeno cca 34 ha i zona je spremna za prihvat investitora.
- Nastavljeni su radovi na komunalnom opremanju poslovne zone Dicmo (prva i druga faza);
- Nastavljeni su radovi na proširenju I. faze u gospodarskoj zoni Kukuzovac.
- U poslovnoj zoni Hrvace završeni su pripremni radovi i očekuje se početak radova na komunalnom opremanju ove zone u 2012. godini.
- U tijeku su pripreme za širenje zone Čaporice – Trilj. Naime, poslije uspješne izgradnje I. faze, koja je u cijelosti komunalno opremljena i popunjena korisnicima, započele su pripreme za izgradnju II. faze.
- U Zadvarju su započeli radovi na komunalnom opremanju zone. Interes investitora za ovu zonu je velik pa se očekuje izgradnja više objekata u 2012. godini.
- U Vrgorcu su završene pripreme za početak izgradnje zone Ravča te se očekuje početak komunalnog opremanja ove zone u prvoj polovici 2012. godine.
- Posebno bi izdvojili početak izgradnje manje poslovne zone u Postirama o. Brač. Izgradnja ove zone omogućit će preseljenje tvornice "Sardina" u zaleđe naselja, novo zapošljavanje te prenamjenu postojeće lokacije u turističke sadržaje. Držimo da je izgradnja zone u Postirama najbolji dokaz da je moguć "suživot" turizma, poljoprivrede i preradbene industrije.
- I na otoku Visu završene su pripreme za početak prenamjene bivših vojarni u Visu u manje servisne zone.

Osim navedenih aktivnosti, tijekom 2011. godine, Županija je organizirala I. Nacionalno savjetovanje o poduzetničkim zonama, koje je organizirano u hotelu katarina u Dugopolju. Savjetovanje je pobudilo velik interes, te je predloženo da isto postane tradicionalno okupljanje, kako bi se razmjenjivala iskustva te unaprijedio sustav poticanja izgradnje poduzetničke infrastrukture.

Trenutno u Splitsko-dalmatinskoj županiji, u prostornim planovima, postoji velik broj poduzetničkih zona. Od planiranih zona jedna trećina je u funkciji, druga trećina je u visokoj fazi priprema, a preostala trećina egzistira samo u planovima.

Držimo, da bi u narednom razdoblju trebalo diferencirati zone koje su u izgradnji od zona koje su u planovima i kod kojih nisu zabilježene nikakve aktivnosti. Prigodom selekcije zahtjeva za sufinanciranje prednost će se davati proizvodnim, izvozno orijentiranim programima i visokim tehnologijama.

➤ PROGRAMA USPOSTAVE ZNANSTVENO-TEHNOLOŠKOG PARKA SPLITSKO-DALMATINSKE ŽUPANIJE

Temeljem pozitivnih svjetskih iskustava u načinu promišljanja i realizaciji razvojnih gospodarskih programa lokalnih/područnih samouprava u svojim razvojnim programima (Strategija gospodarskog razvitka, Regionalni operativni plan i Program poticanja izgradnje poduzetničkih zona) Županija se opredijelila za nov pristup u rješavanju problema gospodarstva, koji ukazuje na značaj institucionalizacije svekolikog razvitka (tehnološki parkovi, inkubatori, tehnološki centri, gospodarske zone).

Sukladno navedenom opredjeljenju za uspostavu nove strukture gospodarstva temeljene na suvremenim tehnologijama, tijekom 2010.-2011.godini započele su intenzivne aktivnosti na pripremama za gradnju znanstveno tehnološkog parka Splitsko-dalmatinske županije. O učinjenom svjedoče slijedeći podaci:

- U suradnji s Općinom Klis izrađen je Urbanistički plan uređenja ZTP, koji je usvojen od strane Općinskog vijeća Klisa dana 25. listopada 2010. godine
- S Općinom Klis zaključen je Sporazum o kupnji, pripremi i komunalnom opremanju građevinskog zemljišta za Znanstveno-tehnološki park unutar zone Vučevica
- Izrađena je Studija izvodljivosti tehnološkog parka
- Izvršeno je izdvajanja 55,54 ha zemljišta iz šumsko-gospodarskog područja, kojim gospodare Hrvatske šume d.o.o., a za potrebe izgradnje Znanstveno-tehnološki parka.
- pripremljen je projektni zadatak za projektiranje nadvožnjaka kojim se ZTP spaja na širu gospodarsku zonu Vučevica (UPU 22.) i širu prometnu mrežu;
- u suradnji s Veleposlanstvom SR Njemačke dana 12.09.2011. godine organizirana je Konferencija o hrvatsko-njemačkoj suradnji na razvojno-istraživačkim projektima;
- održan je radni sastanak sa veleposlanikom Njemačke gosp. Dr. Bernd Fischer u svezi pripreme konferencije o suradnji njemačkih razvojno-istraživačkih institucija i gospodarstvenika sa Županijom i Sveučilištem u Splitu, koja će se održati 21.-23.05.2012. godine u Splitu i dr.
- Temeljem javne nabave odabran je IGH kao izvođač za izradu projektne dokumentacije komunalne infrastrukture Znanstveno-tehnološkog parka.
- Izrađena je dokumentacija za ishođenje lokacijskih dozvola komunalne infrastrukture (u tijeku je ishođenje lokacijskih dozvola).

Osim navedenih aktivnosti, tijekom 2011. godine, obavljani su kontakti s potencijalnim partnerima u inozemstvu, kao što su: Sofia Antipolis u Francuskoj, tehnološki parkovi u Rostocku i Berlinu, te institutima Fraunhofer iz Freiburga i Berlina, kao i ZTP u Birminghamu i Wessex Institute of Technology iz Engleske.

➤ **FOND ZA RAZVITAK POLJOPRIVREDE I AGROTURIZMA SPLITSKO-DALMATINSKE ŽUPANIJE**

Cilj programa je poticanje poljoprivredne proizvodnje i stočarstva kako u zagorskom dijelu Županije, tako i na otocima i priobalju. Korisnici kreditnih sredstava su obiteljska poljoprivredna gospodarstva, obrtnici i trgovačka društva iz djelatnosti poljoprivrede i agroturizma.

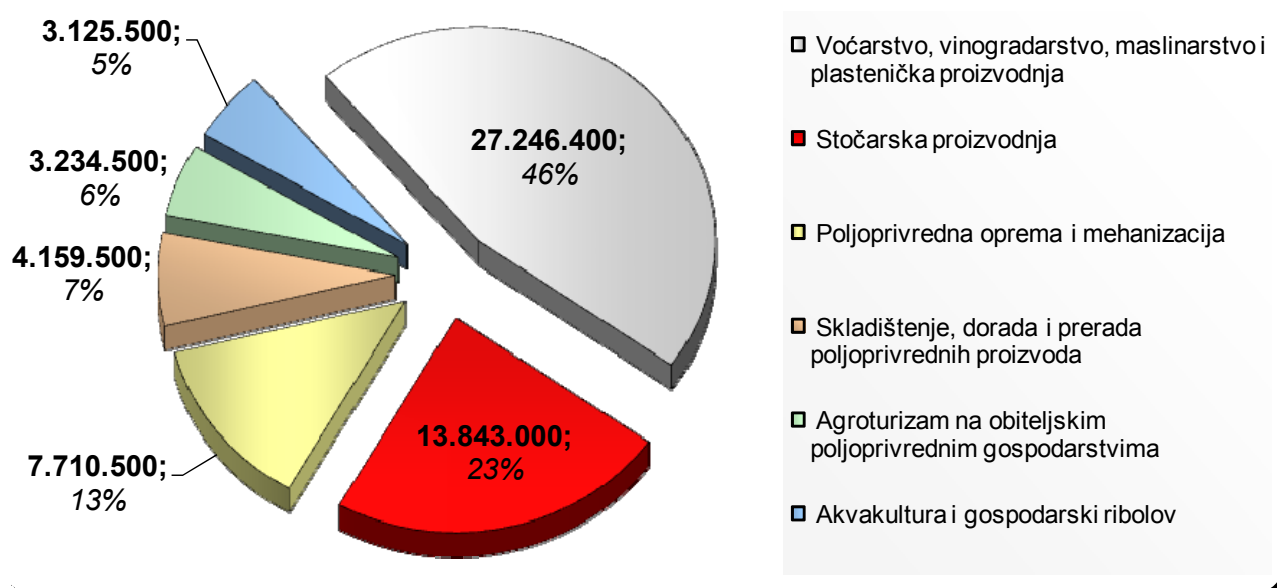
U dosadašnjem tijeku korištenja Fonda za period 2001.-2011. godina zaprimljeno je 1.448 kreditna zahtjeva, od čega je realizirano 587 kredita s ukupnim plasmanom 59.319.400,00 kuna, tablica 43. Od ukupno realiziranih 587 kredita najviše je uloženo u voćarstvo i vinogradarstvo, zatim slijede ulaganja u stočarsku proizvodnju. Struktura utrošenih sredstava prikazana je na slici 28.

Tablica 43. Pregled realiziranih kredita tijekom 2001-2011. godine

GODINA	BROJ ZAPRIMLJENIH ZAHTJEVA	POVJERENSTVO POZITIVNO RIJEŠILO	BROJ REALIZIRANIH KREDITA	IZNOS REALIZIRANIH KREDITA (u kunama)
2001	145	80	41	2.175.000,00
2002	308	181	51	3.952.000,00
		subvencionirani	73	4.510.000,00
2003	163	116	76	7.915.400,00
2004	156	133	65	7.114.000,00
2005	235	126	83	7.251.500,00
2006	134	113	73	6.642.500,00
2007	54	49	34	4.380.000,00
2008	68	53	32	4.728.000,00
2009	67	53	30	6.103.000,00
2010	66	39	21	3.287.000,00
2011	52	40	8	1.261.000,00
UKUPNO	1.448	989	514	54.809.400,00
SVEUKUPNO	1.448	989	587	59.319.400,00

OPASKA: Godine realizacije prikazane u tablici ne odgovaraju godini kreditiranja. Krediti se realiziraju u suradnji sa HVB/SG Splitskom bankom d.d.

Kako je razvidno iz tablice 43 tijekom prikazanih godina mijenja se broj kako zaprimljenih tako i realiziranih kredita uz istodobno povećanje prosječne visine kredita sa 53.048,78 na 156.523,81,00 kunai.

Slika 27. Struktura utrošenih sredstava Fonda u razdoblju 2001. – 2011. godina

Kreditna sredstva Fonda za poljoprivredu značajno su poboljšala strukturu rada i opremljenosti kao i tehnološke promjene kod obiteljskih poljoprivrednih gospodarstava.

8. ZAKLJUČAK

Gospodarska kretanja u Splitsko-dalmatinskoj županiji, kao i u Republici Hrvatskoj, u 2011. godini karakterizirana su ukupnim smanjenjem gospodarskih aktivnosti, koja su i onako nepovoljan element gospodarskih kretanja visoku stopu nezaposlenosti u Županiji dodatno popovećali.

Pozitivni pokazatelji u financijskom dijelu poslovanja su uglavnom rezultat neto dobiti u djelatnosti brodogradnje kao rezultat jednokratnog prihoda za izvlaštenu imovinu prema odluci Vlade RH.U odnosu na prethodnu godinu ostvaren je:

- rast ukupnih prihoda za 6,71%
- rast ukupnih rashoda za 2,28%
- pozitivni konsolidirani financijski rezultat u iznosu od 367 milijuna kuna (u 2010. godini ostvaren je negativni konsolidirani iznos od 1,3 milijarde kuna)
- povećanje dobiti razdoblja za 118,9%
- povećanje gubitka za 3,31%
- smanjenje investicija u novu dugotrajnu imovinu za 8,86%
- rast turističkog prometa: broja turista za 3,68% te noćenja za 4,58%, Pravitak 2 slika 2.14 i 2.15 te tablice 2.33-2.37
- pad broja ukupno zaposlenih za 1.467, odnosno za 1,07% (tablica 1)
- porast nezaposlenih za 5,27%
- smanjenj prihoda od prodaje u inozemstvu za 4,88%
- smanjenje vanjskotrgovinske razmjene za 9,17% uz smanjenje vanjskotrgovinskog deficita za 75,5%.

Nepovoljan element gospodarskih kretanja i dalje je visoka stopa nezaposlenosti u Županiji, dugotrajni stečajevi i nezavršen proces privatizacije, poglavito njene brodogradnje.

Ublažavanju negativnih posljedica recesijskih učina na gospodarstvo zasigurno su doprinjeli programi Županije na poticanju razvoja malog i srednjeg poduzetništva, poljoprivrede i turizma, a koji se nastavljaju realizirati i u u ovoj godini.

Programi kreditiranja malog i srednjeg poduzetništva kontinuirano potiču nova ulaganja i isti se namjenski koriste za nove investicije, s tim da je u posljednjih 5 godina ostvareno preko 1,5 milijarda kuna direktnih investicije u gospodarstvo Splitsko-dalmatinske Županije, a prikazani rezultati pokazuju opravdanost nastavka ulaganja u malo i srednje poduzetništvo.

Kreditna sredstva Fonda za poljoprivredu značajno su poboljšala strukturu rada i opremljenosti kao i tehnološke promjene kod obiteljskih poljoprivrednih gospodarstava unatoč nepovoljnim kretanjima u gospodarstvu, kako na lokalnoj tako i na globalnoj razini. Interes i potreba za ovaj poticajni program raste te ga je nužno i dalje provoditi i unapređivati.

Nadalje, temeljem usvojenih strateških dokumenata intezivirana je priprema bitnih razvojnih projekata, koji će se kandidirati za realizaciju kroz europske strukturne fondove te FP7 - sedmi okvirni razvojno istraživački program.

U realizaciji prihvatljivog svekolikog razvitka Županije, Znanstveno-tehnološki park je zasigurno ključni čimbenik uspjeha umrežavanje svih relevantnih gospodarskih i razvojnih aktera Splitsko-dalmatinske županije – od tijela Županije do Sveučilišta i samih tvrtki, odnosno uspostavljanje funkcionalnog regionalnog inovacijskog sustava koji će povezivati akademski, javni i privatni sektor. Dobar iskorak zasigurno predstavlja i potpisana izjava o suradnji između Fraunhofer instituta za solarnu energiju iz Freiburga, Sveučilišta u Splitu i Fakulteta elektrotehnike, strojarstva i brodogradnje. Za istaknuti je da osnivanje Projektnog centra predstavlja značajan iskorak na putu prema uspostavi Znanstveno tehnološkog parka Splitsko-dalmatinske županije. Naime, u okviru Centra realizirati će se razvojno-istraživačka aktivnost na novim tehnologijama i proizvodima, koja će predstavljati jezgru spin-off tvrtki.

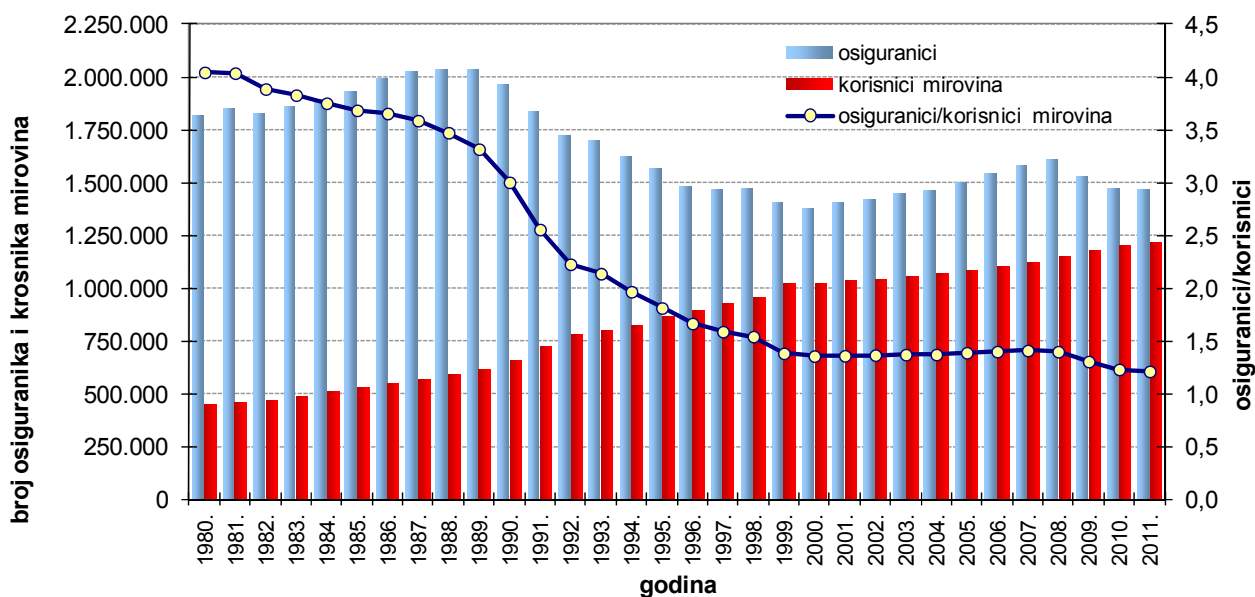
PRIVITAK-1

Tablica 1.1 Kretanje bruto društvenog proizvoda i ukupnih prihoda Republike Hrvatske

razdoblje	indeks rasta BDP-a	indeks rasta ukupnih prihoda
2001/2000	103,8	112,2
2002/2001	105,2	115,5
2003/2002	104,2	113,7
2004/2003	103,8	109,4
2005/2004	104,3	110,0
2006/2005	104,7	115,8
2007/2006	105,5	113,6
2008/2007	102,4	110,6
2009/2008	97,2	89,4
2010/2009	99,8	98,0
2011/2010	100,0	99,6

Tablica 1.2 Osnovni makroekonomski pokazatelji hrvatskog gospodarstva

Pokazatelj	2009.	2010.	2011.
1. Realni sektor			
BDP, tekuće cijene u milijunima kuna	335.189	334.564	341.206
BDP, stope rasta u %	-5,8	-1,2	0,0
Fizički opseg industrijske proizvodnje, stopa rasta u %	-9,2	-1,4	-1,2
Promet od trgovine na malo, realna stopa rasta u %	-15,3	-1,8	1,0
Građevinski radovi - fizički opseg, stopa rasta u %	-6,5	-15,9	-9,1
Noćenja turista, stopa rasta u %	-1	2,6	7,0
2. Cijene			
Cijene na malo, prosjek, u %	2,4	1,1	2,3
Proizvođačke cijene industrijskih proizvoda, prosjek, u %	-0,4	4,3	6,3
3. Zaposlenost i plaće			
Ukupan broj zaposlenih u tisućama, prosjek	1.498,80	1.432,50	1.411,2
Zaposleni u pravnim osobama u tisućama, prosjek	1.211,10	1.168,20	1.159,7
Ukupan broj nezaposlenih u tisućama (registriranih), prosjek	263,2	302,4	305,3
Stopa registrirane nezaposlenosti, u % od ukupne radne snage, prosjek	14,9	17,4	17,8
Prosječna bruto plaća u kunama	7.711	7.679	7.796
Prosječna bruto plaća, nominalna stopa rasta u %	2,2	-0,4	1,5
Prosječna neto plaća u kunama	5.311	5.343	5.441
Prosječna neto plaća, nominalna stopa rasta u %	2,6	0,6	1,8
4. Tržište novca i kamatne stope			
Kratkoročni krediti HNB-a za održavanje likvidnosti (XII.), u %, na godišnjoj razini	9	9	6,25
Kamatne stope poslovnih banaka na:			
- kratkoročne kunske kredite bez valutne klauzule (XII.), u %, na godišnjoj razini	11,22	9,9	9,36
- dugoročne kunske kredite s valutnom klauzulom (XII.), u %, na godišnjoj razini	8,11	7,87	6,92
Kamatna stopa na tržištu novca na prekonoćne kredite (XII.), u %, na godišnjoj razini	1,2	1,28	0,61
5. Proračun konsolidirane opće države			
a) ukupni prihodi u milijunima kuna	114.086	110.832	107.070
b) ukupni rashodi u milijunima kuna	120.554	122.584	119.940
c) promjena neto financijske imovine u milijunima kuna	7.364	2.817	-618
d)=a-b-c ukupno neto zaduživanje u milijunima kuna	-13.832	-14.569	-12.252
Unutarnji dug konsolidirane središnje države, u milijunima kuna, krajem razdoblja	72.261	84.361	90.340
6. Ekonomski odnosi s inozemstvom			
Tečaj kn/USD, prosjek	5,28037	5,500015	5,343508
Tečaj kn/EURO, prosjek	7,33955	7,286230	7,434204
Izvoz robe u milijunima EURA	7.529	8.902	9.590
Uvoz robe u milijunima EURA	15.220	15.127	16.276
Saldo robne razmjene u milijunima EURA	-7.691	-6.225	-6.686
Tekući račun platne bilance u milijunima EURA	-2.506,00	-654,3	-446,3
Međunarodne pričuve HNB-a u milijunima EURA, krajem razdoblja	10.375,80	10.660,30	11.194,9
Ukupni vanjski dug Republike Hrvatske, u milijunima EURA, krajem razdoblja	44.606,50	45.768,50	45.739,4

Slika 1.1. Kretanje broja osiguranika i korisnika mirovine u periodu 1980.-2011. god.

Tablica 1.3 Broj poduzetnika i broj zaposlenih kod poduzetnika Hrvatske 2006. - 2011. godine

	2006.	2007.	2008.	2009.	2010.	2011.
Ukupan broj poduzetnika	78.509	83.532	89.656	91.320	96.758	98.530
- broj poduzetnika koji su poslovali s dobiti	54.132	54.037	58.333	54.317	55.541	57.244
- broj poduzetnika koji su poslovali s gubitkom	24.377	24.854	31.323	37.003	41.217	41.286
Broj zaposlenih	844.307	888.798	898.155	885.289	843.948	851.386

Tablica 1.4 Ukupni prihodi i rashodi poduzetnika Hrvatske 2006. - 2011. godine (iznosi u milijunima kuna)

	2006.	2007.	2008.	2009.	2010.	2011.
Ukupni prihodi	577.103	685.723	610.147	598.187	590.499	624.807
Ukupni rashodi	550.941	662.638	602.979	593.810	582.228	612.393
Ukupni prihodi prema rashodima, u %	104,75	103,48	101,19	100,74	101,4	102,03

Tablica 1.5 Struktura ukupnih prihoda poduzetnika Hrvatske u 2010. i 2011. godini,

iznosi u milijunima kuna, struktura u %

Vrsta prihoda	2010.		2011.		indeks 2011./2010.
	iznos	struktura	iznos	struktura	
Poslovni prihodi	570.334	96,6	603.948	96,7	105,9
Financijski prihodi	15.553	2,6	17.117	2,7	110,1
Udio u dobiti od pridruženih poduzetnika	46	0	26	0	56,5
Izvanredni-ostali prihodi	4.567	0,8	3.714	0,6	81,3
Ukupni prihodi	590.499	100	624.807	100	105,8

Tablica 1.6 Rang lista prvih deset poduzetnika Hrvatske po ukupnom prihodu i ukupnoj dobiti 2011. godine

	<i>Naziv</i>	<i>Mjesto</i>	<i>Ukupni prihodi, kuna</i>
1.	INA D.D.	Zagreb	28.103.578.618
2.	KONZUM D.D.	Zagreb	13.359.497.278
3.	HRVATSKA ELEKTROPRIVREDA D.D.	Zagreb	13.053.139.152
4.	HRVATSKI TELEKOM D.D.	Zagreb	7.838.682.931
5.	PRIRODNI PLIN D.O.O.	Zagreb	7.060.118.360
6.	OMV HRVATSKA D.O.O.	Zagreb	4.652.426.116
7.	HEP- PROIZVODNJA D.O.O.	Zagreb	4.092.209.643
8.	HEP-OPERATOR DISTRIBUCIJSKOG SUSTAVA D.O.O.	Zagreb	3.990.613.282
9.	ZAGREBAČKI HOLDING D.O.O.	Zagreb	3.750.321.455
10.	BRODOSPLIT-BRODOGRADILIŠTE D.O.O.	Split	3.513.268.843
	Ukupno 10 najvećih po ukupnom prihodu		89.413.855.678
	<i>Naziv</i>	<i>Mjesto</i>	<i>dobit razdoblja, kuna</i>
1.	BRODOGRAĐEVNA INDUSTRIJA 3. MAJ D.D.	Rijeka	2.624.780.199
2.	INA D.D.	Zagreb	1.966.735.423
3.	HRVATSKI TELEKOM D.D.	Zagreb	1.813.295.188
4.	BRODOSPLIT-BRODOGRADILIŠTE D.O.O.	Split	1.565.759.782
5.	ADRIS GRUPA D.D.	Rovinj	586.394.131
6.	HRVATSKA ELEKTROPRIVREDA D.D.	Zagreb	470.098.449
7.	PLIVA HRVATSKA D.O.O.	Zagreb	417.665.900
8.	VIPNET D.O.O.	Zagreb	389.400.996
9.	KONZUM D.D.	Zagreb	345.228.963
10.	TDR D.O.O.	Rovinj	293.356.889
	Ukupna dobit prvih deset poduzetnika		10.472.715.920

Tablica 1.7. Zbirni pregled rezultata poslovanja poduzetnika po županijama u 2011. godini

Županija	ukupan prihod, milijuna kuna	indeks	dobit nakon oporezivanja	indeks	gubitak nakon oporezivanja	indeks	konsolidirani financijski rezultat	broj poduzetnika s dobiti	Udjel u broju poduzetnika u županiji u %	broj poduzetnika s gubitkom	Udjel u broju poduzetnika u županiji u %	investicije, u milijuna kuna	indeks
Bjelovarsko-bilogorska	7.213	111,8	197	107,0	179	74,8	18	1.015	68,7	463	31,3	252	85,5
Brodsko-posavska	7.719	110,0	194	97,9	253	71,6	-59	981	64,4	542	35,6	260	80,0
Dubrovačko-neretvanska	8.834	103,6	494	152,6	872	96,6	-378	1.964	55,5	1.573	44,5	370	77,7
Grad Zagreb	329.321	104,6	16.502	96,2	10.655	94,1	5.847	19.535	60,8	12.609	39,2	16.414	78,5
Istarska	29.286	95,1	2.012	105,0	1.960	173,7	52	4.226	46,5	4.864	53,5	1.843	73,9
Karlovačka	7.583	109,2	660	114,0	242	79,0	418	1.026	55,5	821	44,5	563	99,2
Koprivničko-križevačka	9.541	106,7	247	112,1	163	111,2	84	874	63,3	507	36,7	321	118,9
Krapinsko-zagorska	9.829	105,2	385	128,2	543	151,5	-157	992	61,2	629	38,8	443	118,8
Ličko-senjska	1.801	109,4	74	79,6	77	65,3	-3	384	61,9	236	38,1	197	109,5
Međimurska	10.674	107,2	422	120,1	242	106,8	180	1.538	64,4	850	35,6	523	89,7
Osječko-baranjska	25.958	113,1	827	130,5	1.299	91,7	-472	2.393	59,3	1.645	40,7	2.052	118,6
Požeško-slavonska	3.238	104,6	77	104,9	117	108,1	-40	343	55,2	278	44,8	122	63,1
Primorsko-goranska	36.479	114,5	4.195	353,5	1.679	96,0	2.515	4.798	54,5	4.007	45,5	2.262	100,9
Sisačko-moslavačka	10.046	114,0	284	149,4	1.107	139,4	-823	995	58,6	702	41,4	350	94,3
Splitsko-dalmatinska	40.516	106,7	3.246	219,6	2.879	103,3	367	6.254	55,3	5.064	44,7	1.719	91,1
Šibensko-kninska	6.260	109,0	170	106,7	383	74,7	-213	968	48,1	1.043	51,9	413	84,0
Varaždinska	21.210	108,1	770	125,2	478	80,2	291	1.733	62,1	1.058	37,9	1.158	122,6
Virovitičko-podravska	4.471	110,3	223	200,8	170	87,9	53	545	64,7	297	35,3	161	111,3
Vukovarsko-srijemska	9.481	104,6	301	83,6	400	152,9	-99	1.062	66,5	535	33,5	716	121,5
Zadarska	10.705	102,4	417	90,9	906	94,1	-489	1.626	52,2	1.490	47,8	1.377	193,2
Zagrebačka	34.641	107,3	1.215	109,1	1.127	123,4	88	3.992	65,8	2.073	34,2	1.473	94,3
Ukupno RH	624.807	105,8	32.911	118,8	25.731	101,3	7.180	57.244	58,1	41.286	41,9	32.990	88,4

Tablica 1.8 Rezultati poslovanja poduzetnika po županijama u 2011. godini

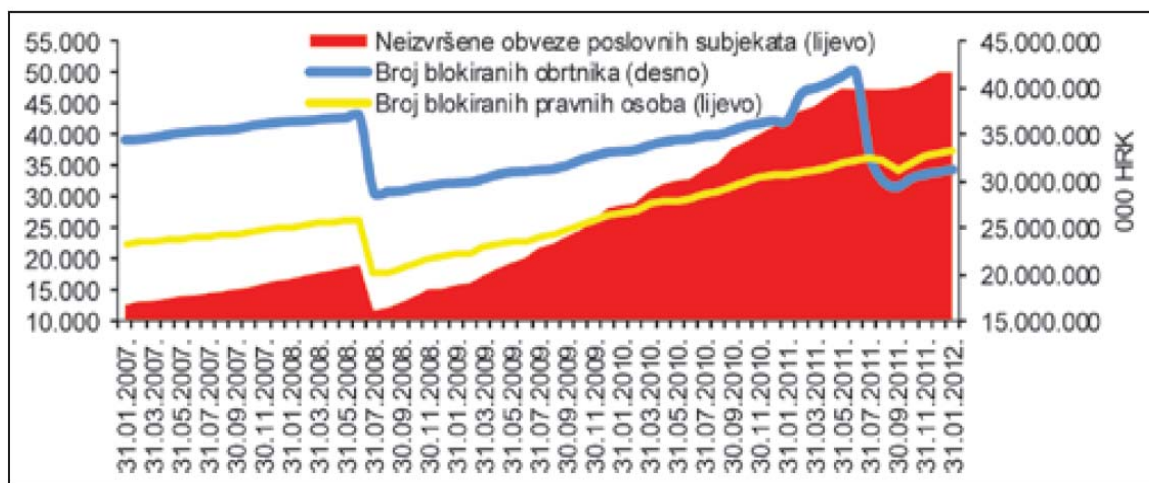
Županija	broj poduzetnika	udjel, u %	broj zaposlenih	indeks	prosječna neto plaća, kuna	indeks	troškovi za osoblje, milijuna kuna	indeks	ukupni prihod po zaposlenom, 1000 kuna	dobit /gubitak po zaposlenom, u 1000 kuna	rentabilnost ukupne imovine, u %	rentabilnost vlastitog kapitala, u %
Bjelovarsko-bilogorska	1.478	1,50	15.210	102,2	3.509	101,1	1.006	102,1	474	1.155	0,2	0,9
Brodsko-posavska	1.523	1,55	15.659	99,9	4.032	98,5	1.137	97,7	493	-3.787	-0,6	-2,8
Dubrovačko-neretvanska	3.537	3,59	19.477	98,6	4.625	103,0	1.767	100,5	454	-19.395	-1,5	-4,1
Grad Zagreb	32.144	32,62	339.072	99,9	5.608	101,1	38.700	99,6	971	17.244	0,9	2,3
Istarska	9.090	9,23	44.926	102,2	4.679	100,3	4.123	101,4	652	1.168	0,1	0,2
Karlovačka	1.847	1,87	14.766	99,8	4.180	101,8	1.173	100,3	514	28.324	4,3	10,2
Koprivničko-križevačka	1.381	1,40	16.289	98,5	4.349	104,7	1.372	102,2	586	5.170	0,8	2,2
Krapinsko-zagorska	1.621	1,65	16.857	99,3	3.938	102,7	1.275	101,2	583	-9.337	-1,2	-6,1
Ličko-senjska	620	0,63	4.736	106,6	3.747	102,7	336	109,4	380	-664	-0,1	-0,1
Međimurska	2.388	2,42	24.448	102,5	3.733	101,8	1.717	103,6	437	7.356	1,5	4,0
Osječko-baranjska	4.038	4,10	42.560	100,8	3.882	104,3	3.134	103,9	610	-11.080	-1,2	-5,0
Požeško-slavonska	621	0,63	7.786	97,3	3.579	101,4	523	98,0	416	-5.145	-0,9	-4,0
Primorsko-goranska	8.805	8,94	61.789	106,9	4.280	96,4	5.153	102,5	590	40.706	4,5	18,2
Sisačko-moslavačka	1.697	1,72	18.951	103,1	4.094	102,1	1.487	104,2	530	-43.427	-8,4	-26,6
Splitsko-dalmatinska	11.318	11,49	71.301	98,0	4.169	101,6	5.733	98,7	568	5.147	0,5	3,1
Šibensko-kninska	2.011	2,04	11.423	99,5	4.021	101,6	885	101,0	548	-18.665	-1,6	-8,3
Varaždinska	2.791	2,83	36.488	103,4	3.722	101,5	2.565	104,0	581	7.988	1,2	3,5
Virovitičko-podravska	842	0,85	8.072	99,2	3.364	100,0	504	98,5	554	6.513	0,8	2,4
Vukovarsko-srijemska	1.597	1,62	17.468	103,8	3.541	100,2	1.160	102,8	543	-5.681	-0,7	-1,9
Zadarska	3.116	3,16	20.271	100,4	4.580	100,2	1.681	100,3	528	-24.125	-2,0	-9,3
Zagrebačka	6.065	6,16	43.837	102,5	4.653	102,1	4.092	104,2	790	2.009	0,2	0,6
Ukupno RH	98.530	100,00	851.386	100,9	4.729	100,9	79.520	100,7	734	8.433	0,7	1,9

Tablica 1.9 Rezultati poslovanja obrtnika po područnim uredima za 2010. godinu

područni ured	PRIMICI kuna	IZDACI kuna	Dohodak kuna	Gubitak kuna	broj zaposlenih	broj prijava	gubitak po zaposlenom	primici po zaposlenom	dohodak po zaposlenom
Split	2.389.480.526	1.939.741.786	474.206.833	24.468.093	9.635	10.719	2.539,50	248.000	49.217
Zagrebačka županija	1.866.240.934	1.619.340.850	270.580.854	23.680.770	6.316	7.844	3.749,33	295.478	42.841
Zagreb	3.872.140.221	3.182.378.097	741.792.241	52.030.117	13.538	17.979	3.843,26	286.020	54.793
Krapina	760.198.823	670.626.557	99.280.014	9.707.748	2.894	3.112	3.354,44	262.681	34.305
Sisak	809.485.945	734.902.333	100.938.073	26.354.462	2.711	3.666	9.721,31	298.593	37.233
Karlovac	673.586.043	608.026.976	85.548.311	19.989.244	2.634	2.898	7.588,93	255.727	32.478
Varaždin	1.021.921.938	909.646.143	132.426.707	20.150.911	3.492	4.029	5.770,59	292.647	37.923
Koprivnica	813.431.656	739.586.002	96.387.625	22.541.971	1.906	3.220	11.826,85	426.774	50.571
Bjelovar	880.234.083	764.810.156	125.341.407	9.917.479	1.952	3.108	5.080,68	450.940	64.212
Rijeka	2.197.465.854	1.866.617.178	367.664.189	36.815.514	7.632	9.944	4.823,84	287.928	48.174
Gospić	294.364.101	253.941.515	45.331.747	4.909.161	1.143	1.386	4.294,98	257.536	39.660
Virovitica	11.987.015	10.620.497	1.859.417	492.900	77	145	6.401,30	155.676	24.148
Požega	500.482.985	456.423.022	60.557.859	16.497.896	1.396	1.999	11.817,98	358.512	43.380
Slavonski Brod	870.577.381	781.650.200	104.933.684	16.006.502	2.719	3.680	5.886,91	320.183	38.593
Zadar	1.075.319.150	918.179.039	172.999.966	15.859.856	4.520	5.161	3.508,82	237.902	38.274
Osijek	1.887.824.572	1.684.342.427	244.241.635	40.759.492	4.609	7.127	8.843,46	409.595	52.992
Šibenik	612.280.368	538.512.561	90.643.816	16.876.009	2.551	3.236	6.615,45	240.016	35.533
Vukovar	1.315.219.608	1.130.833.425	198.727.439	14.341.256	3.508	5.131	4.088,16	374.920	56.650
Pazin	2.123.517.556	1.869.242.843	301.615.271	47.340.559	7.399	8.928	6.398,24	287.001	40.764
Dubrovnik	658.915.875	555.117.686	112.163.657	8.365.468	2.542	3.199	3.290,90	259.212	44.124
Čakovec	668.103.924	593.284.950	85.023.239	10.204.265	2.255	2.637	4.525,17	296.277	37.704
ukupno RH	26.065.599.473	22.528.540.974	3.997.071.289	460.012.792	87.181	112.000	5.276,53	298.983	45.848

Tablica 1.10 Broj insolventnih pravnih i fizičkih osoba, broj zaposlenih, iznos nepodmirenih naloga za plaćanje u RH za period prosinac 1998. – ožujak 2012. godine

STANJE KRAJEM MJESECA	pravne osobe			fizičke osobe (obrtnici)			Ukupno		
	BROJ INSOLVENTNIH	BROJ ZAPOSLENIH	DOSPJELI PRIJAVLJENI NALOZI ZA PLAĆANJE (000 kuna)	BROJ INSOLVENTNIH	BROJ ZAPOSLENIH	IZNOS PRIJAVLJENIH NEPODMIRENIH OBVEZA (000 kuna)	BROJ INSOLVENTNIH	BROJ ZAPOSLENIH	DOSPJELI PRIJAVLJENI NALOZI ZA PLAĆANJE (000 kuna)
XII/1998	26.502	182.301	14.433.794	22.392	0	1.269.662	48.894	182.301	15.703.456
XII/1999	30.278	164.976	26.582.795	29.458	0	2.070.763	59.736	164.976	28.653.558
XII/2000	32.717	128.346	20.249.266	32.234	0	2.385.072	64.951	128.346	22.634.338
XII/2001	33.853	100.277	17.388.371	30.889	0	2.419.593	64.742	100.277	19.807.964
XII/2002	27.331	48.364	14.255.486	30.862	0	2.509.166	58.193	48.364	16.764.652
XII/2003	21.829	33.731	12.805.552	23.739	9.742	2.283.172	45.568	43.473	15.088.724
XII/2004	19.720	30.648	11.108.712	29.167	14.070	3.172.416	48.887	44.718	14.281.128
XII/2005	20.446	36.230	10.979.464	34.894	16.675	3.974.115	55.340	52.905	14.953.579
XII/2006	22.349	29.853	12.117.281	38.597	17.487	4.507.567	60.946	47.340	16.624.848
XII/2007	24.992	30.120	14.316.302	41.857	18.508	5.003.869	66.849	48.628	19.320.171
XII/2008	20.350	32.354	14.409.606	32.036	20.506	4.082.640	52.386	52.860	18.492.246
XII/2009	26.997	48.454	21.991.013	37.031	24.526	5.120.570	64.028	72.980	27.111.583
XII/2010	33.521	44.807	29.557.071	42.139	25.040	6.262.063	75.660	69.847	35.819.134
I/2011							70.749	-	36.721.308
II							80.261	-	37.560.308
III							81.699	-	38.036.225
IV							82.884	-	39.136.503
V							84.692	-	39.944.249
VI							85.666	-	39.894.225
VII							72.731	-	39.853.203
VIII							68.336	-	39.839.669
IX							65.833	-	39.962.020
X							68.489	-	40.187.218
XI							70.061	-	40.890.010
XII							71.028	-	41.689.207
I/2012							71.874	-	41.699.620
II							72.599	-	42.771.104
III							72.959	-	43.430.185
IV							-	-	-

Izvor: FINA; obrada: HGK

Izvor: FINA, HNB, HGK

Tablica 1.11 Indeksi industrijske proizvodnje u RH za period 2009. ožujak 2012. godine

	STRUKTURA													2012			STOPE		
	%	2011														III '12 /			
	STRUCTURE	2010	2011	I-III 2012	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I	II	III	II '12 /	
	2009	2010	I-III 2011	Prosjeak 2011=100 / Average 2011=100													% of change		
UKUPNO	100,00	98,6	98,8	94,7	104,3	102,9	106,1	100,9	105,7	91,2	104,9	104,1	103,0	99,7	81,5	90,0	94,6	5,1	TOTAL
B RUDARSTVO I VAĐENJE	6,83	90,8	95,1	90,6	100,6	104,4	112,0	107,9	107,8	107,7	101,7	101,3	92,5	84,5	87,8	78,8	87,6	11,2	B MINING AND QUARRYING
06 Vađenje sirove nafte i prirodnog plina	4,94	96,2	91,5	85,4	108,0	103,3	104,0	101,4	104,2	101,9	87,8	94,0	92,2	95,2	93,8	84,9	91,1	7,3	06 Extraction of crude petroleum and natural gas
08 Ostalo rudarstvo i vađenje	1,06	78,5	104,3	75,5	82,5	109,0	133,9	126,5	120,8	120,6	125,8	117,0	89,0	55,6	53,8	38,2	60,4	58,1	08 Other mining and quarrying
09 Pomoćne uslužne djelatnosti u rudarstvu	0,83	102,0	94,3	100,9	106,0	99,8	101,4	97,8	96,6	105,8	111,8	100,5	100,5	97,3	95,4	94,1	101,9	8,3	09 Mining support service activities
C PRERAĐIVAČKA INDUSTRIJA	80,04	97,9	99,8	94,8	103,4	104,2	109,0	102,4	107,4	89,9	106,9	105,7	104,0	99,4	76,1	86,7	94,6	9,1	C MANUFACTURING
10 Proizvodnja prehrambenih proizvoda	17,96	100,6	102,2	103,6	94,4	102,5	102,5	99,2	108,5	100,0	111,4	112,7	110,9	99,7	79,8	83,0	98,8	19,0	10 Manufacture of food products
11 Proizvodnja pića	5,11	91,2	106,5	106,7	80,4	100,4	113,3	126,2	153,4	132,4	107,3	96,0	76,8	108,2	52,2	59,3	86,7	46,2	11 Manufacture of beverages
12 Proizvodnja duhanskih proizvoda	1,28	116,1	87,5	116,6	79,7	95,8	115,5	101,3	117,1	112,8	103,5	91,9	117,8	130,4	64,0	78,9	106,1	34,5	12 Manufacture of tobacco products
13 Proizvodnja tekstila	0,95	111,6	89,0	93,4	112,7	102,2	108,5	99,6	108,5	78,2	107,3	100,4	100,1	87,2	83,5	97,7	106,1	8,6	13 Manufacture of textiles
14 Proizvodnja odjeće	2,16	94,1	105,0	91,9	120,3	105,4	113,1	95,5	102,8	63,5	105,4	92,9	103,1	99,1	88,7	102,1	102,5	0,4	14 Manufacture of wearing apparel
15 Proizvodnja kože i srodnih proizvoda	0,90	129,4	103,4	87,3	121,4	90,7	95,4	99,3	83,3	82,2	109,6	108,9	96,8	101,7	77,5	99,6	113,1	13,6	15 Manufacture of leather and related products
16 Prerada drva i proizvoda od drva i pluta, osim namještaja; proizvodnja predmeta od slame i pletarskih materijala	2,77	86,2	101,1	89,9	108,5	115,8	110,9	101,6	101,4	75,4	107,1	111,7	107,1	90,2	77,4	83,1	89,8	8,1	16 Manufacture of wood and of products of wood and cork, except furniture; manufacture of articles of straw and plaiting materials
17 Proizvodnja papira i proizvoda od papira	2,13	115,5	99,2	105,4	92,8	96,4	97,1	110,2	123,2	107,7	103,3	106,3	99,8	100,4	82,6	86,4	100,2	16,0	17 Manufacture of paper and paper products
18 Tiskanje i umnožavanje snimljenih zapisa	2,74	95,7	96,3	91,9	105,7	100,5	101,9	101,0	105,8	84,2	105,3	98,5	109,8	110,2	78,6	85,1	96,0	12,8	18 Printing and reproduction of recorded media
19 Proizvodnja koksa i rafiniranih naftnih proizvoda	2,68	88,0	82,7	79,9	129,0	115,4	122,1	109,7	100,0	101,5	69,6	103,4	67,8	77,9	86,0	90,7	89,4	-1,4	19 Manufacture of coke and refined petroleum products
20 Proizvodnja kemikalija i kemijskih proizvoda	2,97	106,7	99,4	92,8	108,5	106,9	106,4	97,7	175,6	107,7	99,8	88,4	81,8	69,9	56,3	79,9	110,7	38,5	20 Manufacture of chemicals and chemical products
21 Proizvodnja osnovnih farmaceutskih proizvoda i farmaceutskih pripravaka	3,07	131,1	93,7	96,6	116,2	127,7	132,7	83,7	79,4	49,4	87,5	89,5	89,8	123,1	110,2	124,0	91,6	-26,1	21 Manufacture of basic pharmaceutical products and pharmaceutical preparations
22 Proizvodnja proizvoda od gume i plastike	2,63	98,0	104,1	99,6	117,6	95,3	109,8	98,5	100,7	82,6	109,4	107,3	108,9	88,5	94,0	94,5	109,5	15,9	22 Manufacture of rubber and plastic products
23 Proizvodnja ostalih nemetalnih mineralnih proizvoda	5,21	79,8	97,4	91,0	97,5	111,0	122,4	114,2	111,2	99,9	109,1	110,5	101,2	80,2	72,4	61,3	85,3	39,2	23 Manufacture of other non-metallic mineral products
24 Proizvodnja metala	1,28	105,7	98,2	81,1	116,4	112,9	116,2	101,5	108,1	94,8	97,0	103,7	106,1	67,4	75,4	73,1	88,2	20,7	24 Manufacture of basic metals
25 Proizvodnja gotovih metalnih proizvoda, osim strojeva i opreme	6,56	86,9	101,6	81,1	105,0	100,3	112,4	95,4	100,6	84,4	112,4	106,4	101,7	103,5	76,1	68,8	84,5	22,8	25 Manufacture of fabricated metal products, except machinery and equipment
26 Proizvodnja računala te elektroničkih i optičkih proizvoda	0,74	99,9	45,8	38,7	133,2	55,0	158,7	123,6	44,3	49,8	95,2	97,6	96,9	47,2	43,7	57,0	65,8	15,4	26 Manufacture of computer, electronic and optical products
27 Proizvodnja električne opreme	2,99	92,3	89,5	102,4	106,4	111,7	92,4	92,7	89,9	90,5	136,9	106,9	122,6	115,8	47,5	124,0	74,7	-39,8	27 Manufacture of electrical equipment
28 Proizvodnja strojeva i uređaja, d. n.	4,01	101,3	130,3	74,5	113,4	113,4	113,9	103,5	83,0	61,4	103,2	114,3	113,1	98,8	66,0	84,8	69,5	-18,0	28 Manufacture of machinery and equipment n.e.c.
29 Proizvodnja motornih vozila, prikolica i poluprikolica	0,46	76,2	101,8	112,6	119,4	116,5	113,2	98,0	107,3	52,8	75,2	107,3	99,6	111,6	90,0	125,5	143,7	14,5	29 Manufacture of motor vehicles, trailers and semi-trailers
30 Proizvodnja ostalih prijevoznih sredstava	3,44	78,2	102,5	136,6	93,9	125,4	92,9	130,3	93,2	91,7	92,9	101,8	117,0	97,9	98,1	130,1	124,0	-4,7	30 Manufacture of other transport equipment
31 Proizvodnja namještaja	2,48	102,6	104,8	100,3	111,5	100,4	106,1	105,0	100,7	76,8	111,9	99,0	99,5	106,4	82,1	103,7	109,8	5,9	31 Manufacture of furniture
32 Ostala prerađivačka industrija	0,53	94,3	70,9	72,6	97,3	95,9	109,4	96,6	96,1	65,9	139,8	133,3	96,1	97,5	62,7	64,1	68,6	7,0	32 Other manufacturing
33 Popravak i instaliranje strojeva i opreme	4,99	112,6	112,8	94,9	99,1	89,2	106,0	96,6	90,0	80,3	107,2	119,0	120,1	118,4	70,7	94,0	94,1	0,1	33 Repair and installation of machinery and equipment
D OPSKRBA ELEKTRIČNOM ENERGIJOM, PLINOM, PAROM I KLIMATIZACIJA	13,13	106,4	93,0	91,6	113,7	92,7	81,9	86,2	92,2	93,7	91,7	94,9	101,2	109,9	111,1	116,1	97,9	-15,7	D ELECTRICITY, GAS, STEAM AND AIR CONDITIONING SUPPLY
35 Opskrba električnom energijom, plinom, parom i klimatizacija	13,13	106,4	93,0	91,6	113,7	92,7	81,9	86,2	92,2	93,7	91,7	94,9	101,2	109,9	111,1	116,1	97,9	-15,7	35 Electricity, gas, steam and air conditioning supply

Izvor: FINA, HNB, HGK

Tablica 1.12 Zaposlenici - osiguranici MIO kod fizičkih osoba po županijama 2005. -2011. godina, stanje: 31.prosinca

r.br.	Županija	2005.	2006.	2007.	2008.	2009.	2010.	2011.
1	Zagrebačka	11.062	11.308	11.903	11.252	9.844	8.768	8.205
2	Krapinsko-zagorska	6.253	6.153	6.423	6.103	5.340	4.618	4.428
3	Sisačko-moslavačka	4.748	4.655	5.005	4.726	4.015	3.536	3.364
4	Karlovačka	4.698	4.603	4.930	4.559	4.137	3.712	3.605
5	Varaždinska	6.808	6.850	7.356	6.803	5.905	5.299	5.081
6	Koprivničko-križevačka	3.217	3.251	3.498	3.180	2.805	2.431	2.297
7	Bjelovarsko-bilogorska	3.102	3.234	3.492	3.260	2.830	2.486	2.466
8	Primorsko-goranska	11.690	11.128	12.230	10.547	9.216	8.185	7.761
9	Ličko-senjska	1.753	1.776	1.971	2.005	1.765	1.572	1.526
10	Virovitičko-podravaska	2.746	2.649	2.842	2.790	2.491	2.267	2.130
11	Požeško-slavonska	2.357	2.327	2.535	2.401	1.966	1.785	1.699
12	Brodsko-posavska	5.947	6.091	6.689	6.184	4.954	4.102	3.846
13	Zadarska	5.965	6.018	7.124	6.226	5.505	4.961	4.665
14	Osječko-baranjska	8.377	8.089	8.870	8.177	6.955	6.428	6.356
15	Šibensko-kninska	3.910	4.037	3.915	3.697	3.332	2.851	2.766
16	Vukovarsko-srijemska	6.366	6.500	6.840	6.607	5.892	5.110	4.655
17	Splitsko-dalmatinska	16.929	17.774	19.268	17.356	15.862	14.082	13.019
18	Istarska	10.807	11.081	11.859	10.897	9.757	8.837	8.406
19	Dubrovačko-neretvanska	3.978	4.010	4.302	4.017	3.533	3.274	3.123
20	Međimurska	4.252	4.372	4.531	4.178	3.584	3.074	2.795
21	Grad Zagreb	24.947	23.980	27.148	23.436	20.575	17.976	16.858
UKUPNO		149.912	149.886	162.731	148.401	130.263	115.354	109.051

Tablica 1.13 Obrtnici - osiguranici MIO po županijama 2005. - 2011., stanje 31. prosinca

r.br.	Županija	2005.	2006.	2007.	2008.	2009.	2010.	2011.
1	Zagrebačka	6.021	6.032	5.945	5.784	5.563	5.218	4.942
2	Krapinsko-zagorska	2.821	2.756	2.720	2.670	2.570	2.422	2.305
3	Sisačko-moslavačka	2.287	2.223	2.167	2.122	2.054	1.919	1.856
4	Karlovačka	2.255	2.210	2.215	2.148	2.043	1.935	1.836
5	Varaždinska	2.950	2.911	2.873	2.790	2.664	2.539	2.455
6	Koprivničko-križevačka	1.599	1.554	1.497	1.412	1.337	1.243	1.178
7	Bjelovarsko-bilogorska	1.585	1.531	1.479	1.424	1.348	1.235	1.168
8	Primorsko-goranska	8.098	8.198	8.188	7.780	7.290	6.839	6.558
9	Ličko-senjska	1.092	1.121	1.156	1.101	1.017	957	909
10	Virovitičko-podravaska	1.268	1.175	1.122	1.104	1.040	1.000	1.018
11	Požeško-slavonska	1.046	1.043	1.046	1.007	965	915	908
12	Brodsko-posavska	2.945	2.837	2.760	2.674	2.462	2.235	2.130
13	Zadarska	4.106	4.071	4.044	3.943	3.704	3.518	3.416
14	Osječko-baranjska	4.199	4.142	4.039	3.871	3.651	3.500	3.399
15	Šibensko-kninska	2.368	2.374	2.336	2.279	2.182	2.060	1.977
16	Vukovarsko-srijemska	2.821	2.789	2.815	2.729	2.619	2.563	2.446
17	Splitsko-dalmatinska	9.088	9.036	8.901	8.667	8.260	7.761	7.575
18	Istarska	7.540	7.629	7.732	7.482	7.172	6.740	6.382
19	Dubrovačko-neretvanska	2.231	2.219	2.273	2.204	2.126	2.087	2.112
20	Međimurska	1.770	1.723	1.674	1.613	1.488	1.374	1.313
21	Grad Zagreb	15.659	15.162	14.963	14.345	13.496	12.556	12.115
UKUPNO		83.749	82.736	81.945	79.149	75.051	70.616	67.998

Tablica 1.14 Cehovski ustroj u aktivnim obrtima prema oznaci glavne djelatnosti, stanje: 31. 06. 2011.

	Proizvodno zanatstvo	Uslužno zanatstvo	Ugostiteljstvo i turizam	Trgovina	Prijevoz osoba i stvari	Ribarstvo, marikultura, poljodjelstvo	Frizeri, kozmetičari, njege tijela, fitnes	UKUPNO
Zagrebačka	1.081	2.418	752	810	602	125	363	6.151
Krapinsko-zagorska	492	1.126	339	337	271	59	152	2.776
Sisačko-moslavačka	282	872	338	398	222	113	136	2.361
Karlovačka	306	779	354	383	180	98	155	2.255
Varaždinska	408	1.050	339	392	419	115	192	2.915
Koprivničko-križevačka	225	592	158	188	101	89	80	1.433
Bjelovarsko-bilogorska	184	436	159	247	123	128	90	1.367
Primorsko-goranska	835	3.132	1.635	1.311	674	488	555	8.630
Ličko-senjska	93	344	369	177	128	98	53	1.262
Virovitičko-podravska	152	445	188	304	96	129	77	1.391
Požeško-slavonska	157	356	142	171	79	82	70	1.057
Brodsko-posavska	402	882	366	500	274	176	131	2.731
Zadarska	348	1.479	1.259	827	384	379	229	4.905
Osječko-baranjska	512	1.500	619	692	326	440	279	4.368
Šibensko-kninska	234	948	926	566	213	226	137	3.250
Vukovarsko-srijemska	347	863	421	490	187	380	169	2.857
Splitsko-dalmatinska	882	3.004	2.552	1.819	942	512	636	10.347
Istarska	726	2.830	1.557	1.300	616	771	421	8.221
Dubrovačko-neretvanska	250	784	699	508	517	329	149	3.236
Međimurska	290	698	168	171	134	80	77	1.618
Grad Zagreb	1.746	5.678	1.881	2.858	1.546	59	1.237	15.005
UKUPNO	1.081	2.418	752	810	602	125	363	6.151

Tablica 1.15 Vlasnici/ortaci u aktivnim obrtima po županijama i po spolu, lipanj 2011. godine

	vlasnici/ortaci			udjel, u %	
	žene	muškarci	ukupno	žene	muškarci
Zagrebačka	1.881	4.428	6.309	29,80	70,20
Krapinsko-zagorska	800	2.053	2.853	28,00	72,00
Sisačko-moslavačka	804	1.618	2.422	33,20	66,80
Karlovačka	795	1.512	2.307	34,50	65,50
Varaždinska	967	2.001	2.968	32,60	67,40
Koprivničko-križevačka	430	1.020	1.450	29,70	70,30
Bjelovarsko-bilogorska	443	937	1.380	32,10	67,90
Primorsko-goranska	2.863	6.053	8.916	32,10	67,90
Ličko-senjska	408	897	1.305	31,30	68,70
Virovitičko-podravska	461	957	1.418	32,50	67,50
Požeško-slavonska	300	780	1.080	27,80	72,20
Brodsko-posavska	939	1.859	2.798	33,60	66,40
Zadarska	1.508	3.519	5.027	30,00	70,00
Osječko-baranjska	1.420	3.060	4.480	31,70	68,30
Šibensko-kninska	1.200	2.135	3.335	36,00	64,00
Vukovarsko-srijemska	910	1.998	2.908	31,30	68,70
Splitsko-dalmatinska	3.390	7.157	10.547	32,10	67,90
Istarska	2.401	6.175	8.576	28,00	72,00
Dubrovačko-neretvanska	1.031	2.290	3.321	31,00	69,00
Međimurska	398	1.245	1.643	24,20	75,80
Grad Zagreb	5.568	9.753	15.321	36,30	63,70
UKUPNO	28.917	61.447	90.364	32,00	68,00

Tablica 1.16 Aktivni obrti po županijama, s prikazom broja evidentiranih djelatnosti za 2011. godinu

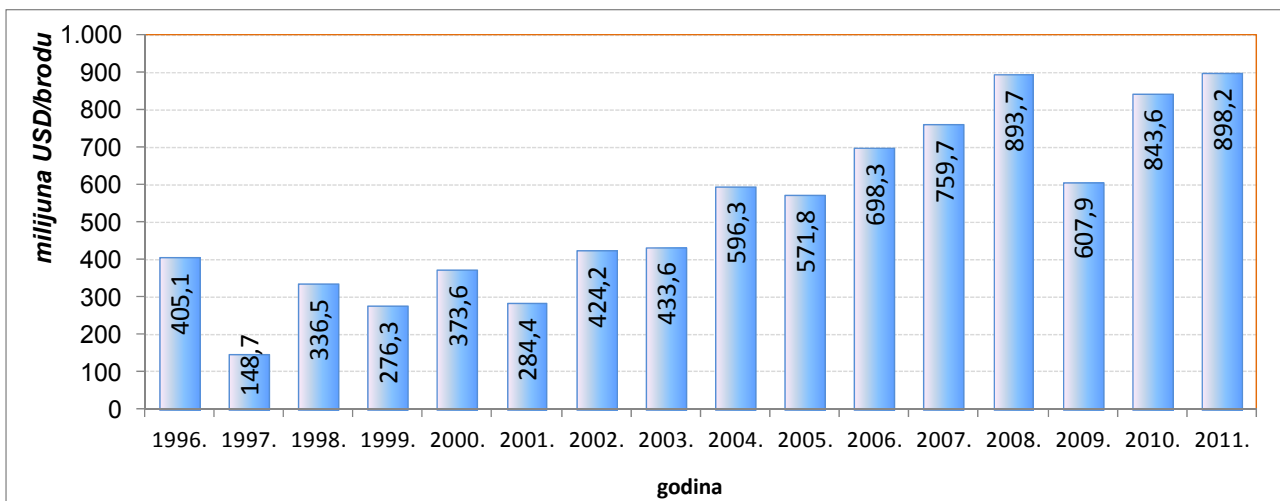
	31.VI. 2011.		31.XII.2010.		31.XII.2009.		31.XII.2008.		Evidentirane djelatnosti za 2010. godinu	
	broj	udjel u %	broj	udjel u %	broj	udjel u %	broj	udjel u %	broj	prosječan broj djelatnosti
Zagrebačka	6.621	6,27	6.231	7,05	6.763	7,27	7.431	7,37	22.003	3,53
Krapinsko-zagorska	1.583	1,50	2.817	3,19	3.070	3,30	3.292	3,27	12.267	4,35
Sisačko-moslavačka	1.706	1,62	2.375	2,69	2.527	2,72	2.660	2,64	9.860	4,15
Karlovačka	1.812	1,72	2.290	2,59	2.427	2,61	2.565	2,55	9.291	4,06
Varaždinska	2.929	2,78	2.964	3,36	3.093	3,33	3.278	3,25	10.635	3,59
Koprivničko-križevačka	1.326	1,26	1.462	1,65	1.560	1,68	1.671	1,66	5.556	3,80
Bjelovarsko-bilogorska	1.557	1,48	1.409	1,59	1.538	1,65	1.665	1,65	3.702	2,63
Primorsko-goranska	9.558	9,06	8.617	9,75	9.150	9,84	10.204	10,13	28.670	3,33
Ličko-senjska	613	0,58	1.260	1,43	1.305	1,40	1.422	1,41	3.597	2,85
Virovitičko-podravska	846	0,80	1.361	1,54	1.411	1,52	1.524	1,51	5.788	4,25
Požeško-slavonska	625	0,59	1.050	1,19	1.091	1,17	1.159	1,15	3.853	3,67
Brodsko-posavska	1.625	1,54	2.743	3,11	2.992	3,22	3.311	3,29	10.591	3,86
Zadarska	3.116	2,95	4.835	5,47	4.976	5,35	5.293	5,25	13.081	2,71
Osječko-baranjska	4.031	3,82	4.344	4,92	4.505	4,85	4.928	4,89	21.767	5,01
Šibensko-kninska	1.977	1,87	3.291	3,73	3.375	3,63	3.563	3,54	11.320	3,44
Vukovarsko-srijemska	1.523	1,44	2.910	3,29	2.998	3,22	3.229	3,20	10.702	3,68
Splitsko-dalmatinska	11.565	10,96	10.241	11,59	10.647	11,45	11.414	11,33	26.099	2,55
Istarska	9.540	9,04	8.190	9,27	8.610	9,26	9.063	8,99	31.042	3,79
Dubrovačko-neretvanska	3.405	3,23	3.157	3,57	3.220	3,46	3.642	3,61	7.899	2,50
Međimurska	2.547	2,41	1.629	1,84	1.727	1,86	1.878	1,86	3.888	2,39
Grad Zagreb	37.032	35,09	15.164	17,17	15.980	17,19	17.585	17,45	46.060	3,04
UKUPNO	105.537	100,00	88.340	100,00	92.965	100,00	100.777	100,00	297.671	3,37

Tablica 1.17 Vanjskotrgovinska razmjena po županijama u 2010. i 2011. godini, u tisućama EUR-a

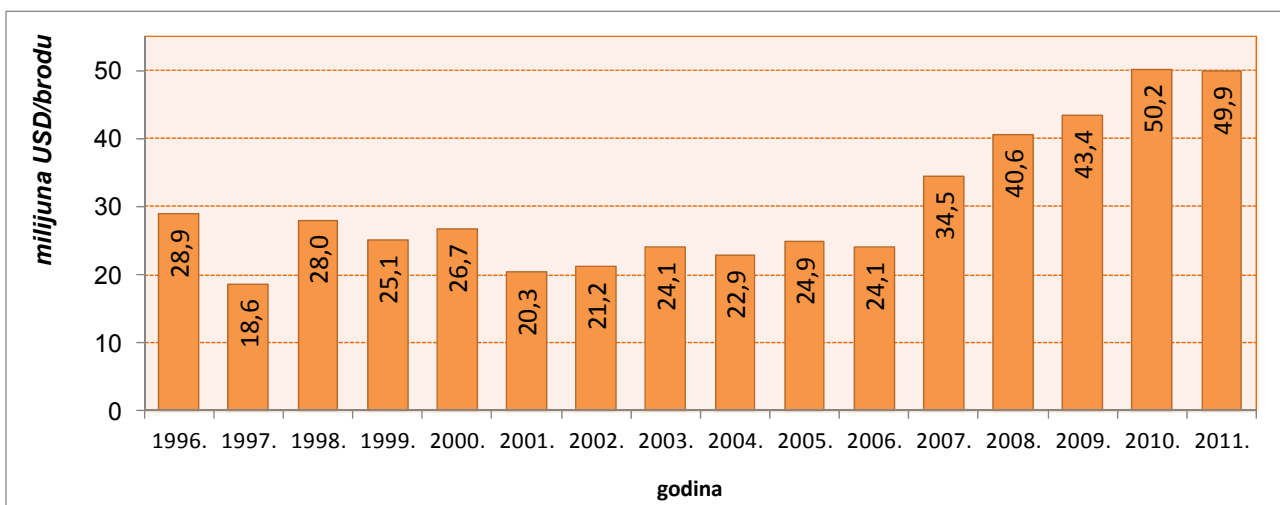
	Izvoz			Uvoz		
	2010.	2011.	indeks 2011/2010	2010.	2011.	indeks 2011/2010
Republika Hrvatska	8.905.242	9.589.673	107,69	15.137.011	16.275.917	107,52
Zagrebačka županija	254.868	295.016	115,75	933.677	1.251.360	134,02
Krapinsko-zagorska županija	295.423	308.719	104,50	232.061	249.488	107,51
Sisačko-moslavačka županija	429.560	539.228	125,53	321.568	297.170	92,41
Karlovačka županija	187.207	201.657	107,72	155.985	171.209	109,76
Varaždinska županija	615.719	726.141	117,93	447.968	557.477	124,45
Koprivničko-križevačka županija	208.953	248.625	118,99	159.470	186.767	117,12
Bjelovarsko-bilogorska županija	98.171	98.659	100,50	113.037	117.456	103,91
Primorsko-goranska županija	446.049	585.543	131,27	761.313	770.857	101,25
Ličko-senjska županija	5.903	10.304	174,56	8.509	13.247	155,68
Virovitičko-podravska županija	100.863	98.003	97,16	37.954	75.149	198,00
Požeško-slavonska županija	83.318	91.439	109,75	62.486	64.501	103,22
Brodsko-posavska županija	127.789	122.436	95,81	107.933	178.272	165,17
Zadarska županija	145.164	175.080	120,61	140.127	143.933	102,72
Osječko-baranjska županija	362.441	465.328	128,39	361.282	421.993	116,80
Šibensko-kninska županija	196.698	209.478	106,50	215.225	223.693	103,93
Vukovarsko-srijemska županija	206.552	154.959	75,02	142.755	181.065	126,84
Splitsko-dalmatinska županija	649.996	599.453	92,22	749.572	614.421	81,97
Istarska županija	929.005	958.957	103,22	759.291	732.331	96,45
Dubrovačko-neretvanska županija	31.087	33.048	106,31	54.376	53.185	97,81
Međimurska županija	318.276	394.120	123,83	262.760	316.427	120,42
Grad Zagreb	3.127.053	3.191.333	102,06	8.910.948	9.478.705	106,37
Neraspoređeno	85.145	82.148	96,48	198.713	177.211	89,18
Značaj primorskih/dalmatinskih županija u vanjskotrgovinskoj razmjeni RH						
ukupno jadranske županije	2.403.902	2.571.863		2.688.413	2.551.667	94,91
ukupno dalmatinske županije	1.022.945	1.017.059		1.159.300	1.035.232	89,30
<i>udjel jadranskih županija u vanjskotrgovinskoj razmjeni RH, u %</i>	26,99	26,82		17,76	15,68	
<i>udjel dalmatinskih županija u vanjskotrgovinskoj razmjeni RH, u %</i>	11,49	10,61		7,66	6,36	
<i>udjel SDŽ u vanjskotrgovinskoj razmjeni RH, u %</i>	7,30	6,25		4,95	3,78	
<i>udjel SDŽ u vanjskotrgovinskoj razmjeni jadranskih županija, u %</i>	27,04	23,31		27,88	24,08	
<i>udjel SDŽ u vanjskotrgovinskoj razmjeni dalmatinskih županija, u %</i>	63,54	58,94		64,66	59,35	

Tablica 1.18 Prosječna vrijednost eura u 2010. i 2011. godini u Republici Hrvatskoj

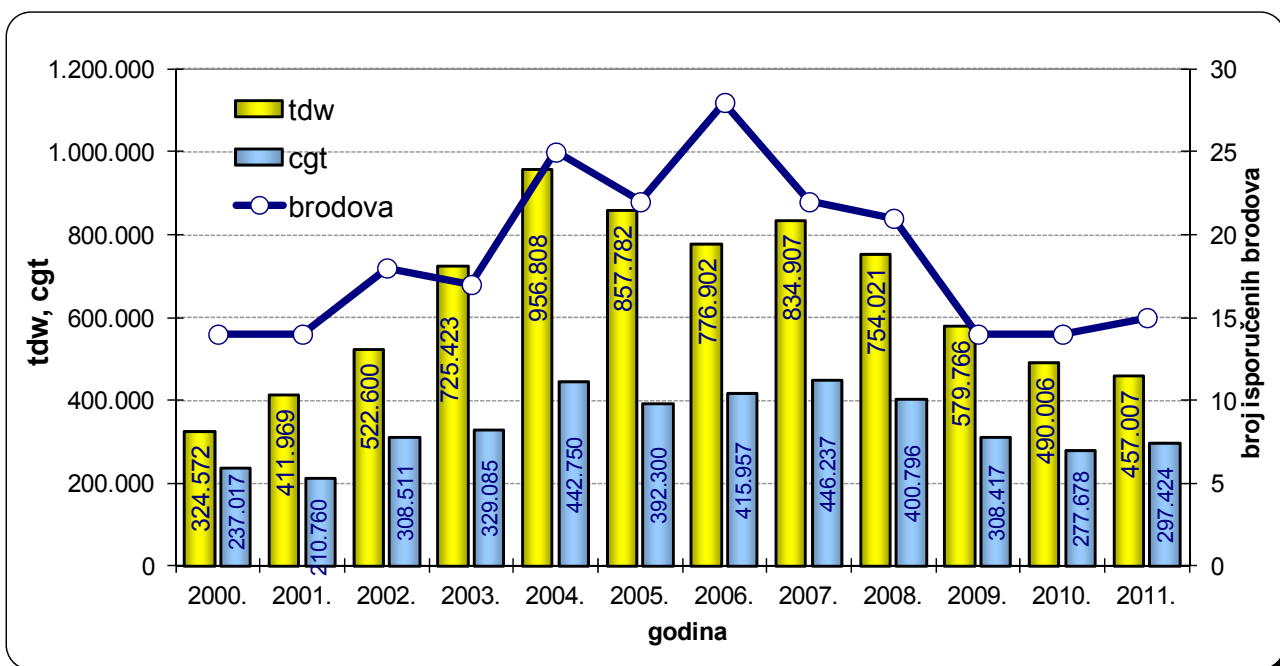
	Izvoz			Uvoz		
	2010.	2011.	indeks 2011/2010	2010.	2011.	indeks 2011/2010
Prosječan tečaj 1 eura u kunama	7,2869	7,4341	102	7,2869	7,4341	7,2869

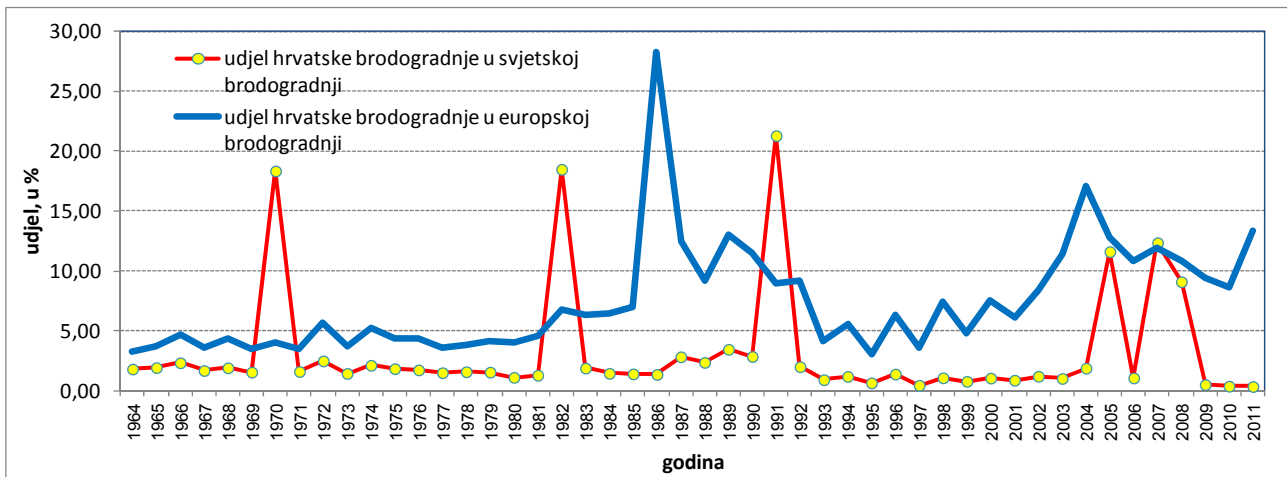
Slika 1.1. Kretanje deviznog priliva hrvatske brodogradnje u periodu 1996.-2011. god.

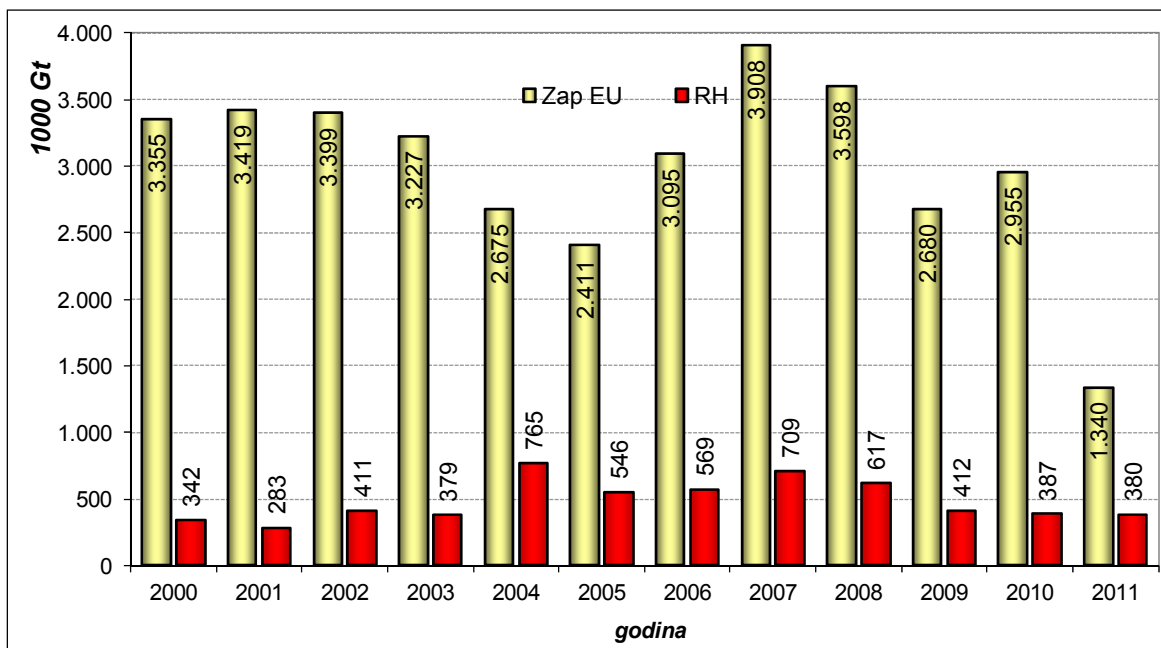
Slika 1.2. Prosječna vrijednost isporučenih brodova hrvatske brodogradnje u periodu 1996.-2011.

Slika 1.3. Kretanje broja isporučenih brodova hrvatske brodogradnje u periodu 2000.-2011. godina

Slika 1.4. Udjel hrvatske brodogradnje u europskoj i svjetskoj brodogradnji u periodu 1964.-2011. godina, temeljem isporučene Gt

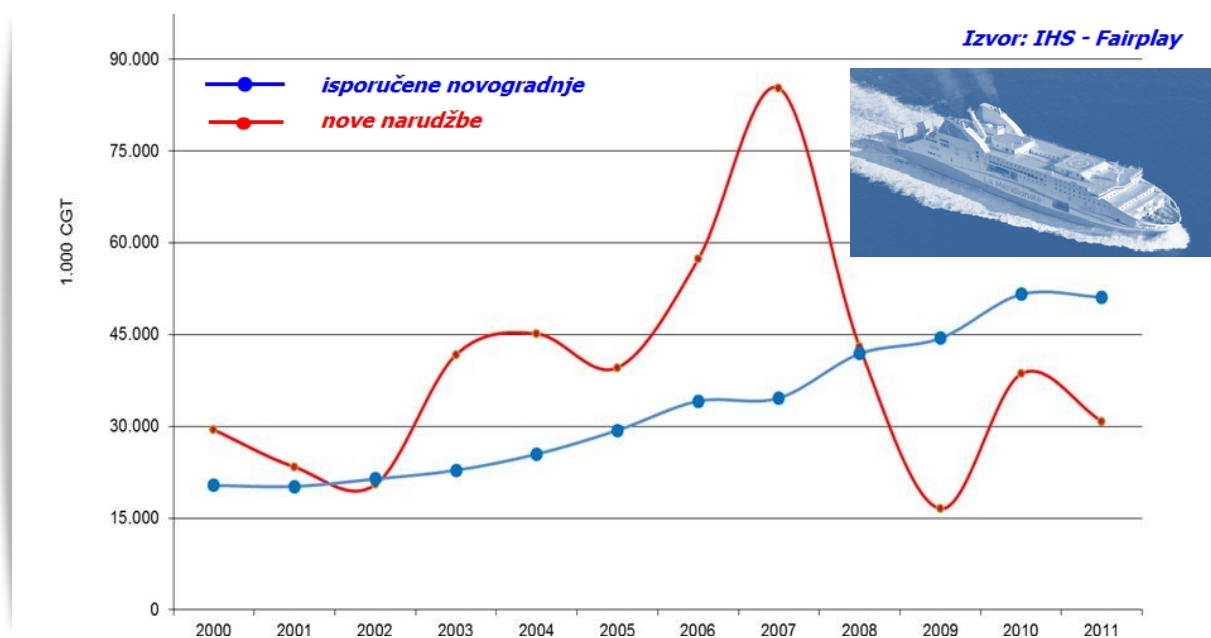
Slika 1.5. Isporučene novogradnje u 1000Gt za period 2000.-2011.

Tablica 1.19. Svjetska knjiga narudžbi novih brodova u periodu 2005.-2011. (izvor: SAJ, ožujak 2012)

Country	2005			2006			2007			2008			2009			2010			2011		
	No.	'000GT	share(%)	No.	'000GT	share(%)	No.	'000GT	share(%)	No.	'000GT	share(%)	No.	'000GT	share(%)	No.	'000GT	share(%)	No.	'000GT	share(%)
Japan	536	16.502	27.5	653	22.557	22.6	616	20.413	12.0	531	14.733	16.7	300	8.509	25.3	427	11.921	14.5	327	7.716	14.5
S. Korea	450	21.609	36.0	699	38.109	38.3	1.201	67.893	40.0	555	34.643	39.4	150	8.522	25.4	473	27.912	33.9	355	25.201	47.2
China	517	10.621	17.7	1.106	27.352	27.5	1.970	61.342	36.2	1.067	29.112	33.1	487	14.947	44.5	1.043	36.118	43.8	554	15.444	29.0
Belgium	0	0	0.0	0	0	0.0	0	0	0.0	0	0	0.0	0	0	0.0	0	0	0.0	0	0	0.0
Denmark	6	594	1.0	1	0	0.0	17	720	0.4	4	238	0.3	1	0	0.0	1	0	0.0	1	0	0.0
France	5	262	0.4	12	395	0.4	9	104	0.1	4	189	0.2	5	5	0.0	8	282	0.3	5	106	0.2
Germany	144	2.669	4.4	74	1.432	1.4	72	1.271	0.7	33	542	0.6	9	8	0.0	22	547	0.7	12	281	0.5
Greece	0	0	0.0	0	0	0.0	0	0	0.0	1	8	0.0	4	3	0.0	0	0	0.0	3	3	0.0
Italy	39	1.058	1.8	31	354	0.4	43	997	0.6	9	539	0.6	5	359	1.1	9	566	0.7	9	161	0.3
Netherlands	126	305	0.5	126	344	0.3	35	165	0.1	35	167	0.2	10	57	0.2	9	22	0.0	42	84	0.2
U.K.	4	1	0.0	2	1	0.0	0	0	0.0	1	0	0.0	2	0	0.0	1	0	0.0	3	1	0.0
Finland	9	465	0.8	4	495	0.5	2	46	0.0	4	98	0.1	1	12	0.0	3	71	0.1	8	111	0.2
Norway	28	118	0.2	90	283	0.3	48	266	0.2	13	45	0.1	14	30	0.1	13	62	0.1	17	74	0.1
Sweden	0	0	0.0	1	10	0.0	0	0	0.0	2	24	0.0	0	0	0.0	0	0	0.0	0	0	0.0
Spain	66	367	0.6	86	412	0.4	70	294	0.2	45	199	0.2	14	45	0.1	24	34	0.0	11	58	0.1
Portugal	4	29	0.0	4	32	0.0	2	0	0.0	0	0	0.0	0	0	0.0	0	0	0.0	0	0	0.0
Europe total	431	5.868	9.8	421	3.757	3.8	298	3.863	2.3	151	2.050	2.3	65	521	1.6	90	1.584	1.9	111	878	1.6
Brazil	8	24	0.0	8	100	0.1	17	504	0.3	50	577	0.7	24	42	0.1	22	92	0.1	42	556	1.0
Poland	59	615	1.0	49	631	0.6	64	202	0.1	36	36	0.0	13	6	0.0	13	83	0.1	27	62	0.1
Singapore	64	120	0.2	46	90	0.1	31	88	0.1	21	121	0.1	12	15	0.0	3	40	0.0	16	54	0.1
Taiwan	18	453	0.8	20	832	0.8	31	1.226	0.7	6	239	0.3	12	264	0.8	8	246	0.3	12	1,028	1.9
U.S.A.	48	346	0.6	94	384	0.4	46	97	0.1	28	24	0.0	23	27	0.1	45	70	0.1	36	276	0.5
Croatia	9	361	0.6	14	275	0.3	27	580	0.3	8	172	0.2	1	24	0.1	6	141	0.2	9	106	0.2
Others	556	3.481	5.8	718	5.513	5.5	1.103	13.392	7.9	807	6.293	7.2	321	723	2.2	650	4.193	5.1	455	2,023	3.8
Sub total	762	5.400	9.0	949	7.825	7.9	1.319	16.089	9.5	956	7.462	8.5	406	1.101	3.3	747	4.865	5.9	597	4.104	7.7
World Total	2.696	60.000	100.0	3.828	99.600	100.0	5.404	169.600	100.0	3.280	88.000	100.0	1.408	33.600	100.0	2.780	82.400	100.0	1.944	53.343	100.0

Tablica 1.20. Isporučene novogradnje u periodu 2005.-2011. (izvor: SAJ, ožujak 2012)

Country	2005			2006			2007			2008			2009			2010			2011		
	No.	'000GT	share(%)	No.	'000GT	share(%)	No.	'000GT	share(%)	No.	'000GT	share(%)	No.	'000GT	share(%)	No.	'000GT	share(%)	No.	'000GT	share(%)
Japan	469	16,434	35.0	534	18,176	34.9	543	17,525	30.6	562	18,656	27.6	576	18,972	24.6	580	20,218	21.0	592	19,360	19.1
S. Korea	326	17,689	37.7	377	18,717	35.9	430	20,593	35.9	520	26,379	39.0	524	28,849	37.4	526	31,698	32.9	571	35,650	35.1
China	420	6,466	13.8	493	7,665	14.7	661	10,553	18.4	861	13,956	20.6	1086	21,969	28.5	1413	36,437	37.8	1406	39,496	38.9
Belgium	0	0	0.0	0	0	0.0	1	3	0.0	0	0	0.0	0	0	0.0	0	0	0.0	0	0	0.0
Denmark	7	493	1.0	5	538	1.0	6	855	1.5	7	566	0.8	8	449	0.6	8	432	0.4	5	89	0.1
France	8	42	0.1	6	241	0.5	8	191	0.3	4	232	0.3	8	146	0.2	8	258	0.3	6	2	0.0
Germany	67	1,236	2.6	59	1,257	2.4	70	1,362	2.4	70	1,350	2.0	50	781	1.0	36	932	1.0	21	418	0.4
Greece	1	8	0.0	1	2	0.0	1	16	0.0	3	2	0.0	8	11	0.0	7	4	0.0	7	6	0.0
Italy	18	356	0.8	22	519	1.0	26	716	1.2	24	700	1.0	22	554	0.7	34	634	0.7	15	382	0.4
Netherlands	72	170	0.4	91	187	0.4	56	194	0.3	43	140	0.2	33	138	0.2	29	138	0.1	34	175	0.2
U.K.	8	3	0.0	4	3	0.0	3	1	0.0	6	2	0.0	6	1	0.0	8	1	0.0	1	0	0.0
Finland	1	7	0.0	4	227	0.4	4	288	0.5	5	308	0.5	3	304	0.4	2	225	0.2	1	48	0.0
Norway	10	10	0.0	16	24	0.0	17	60	0.1	18	71	0.1	15	44	0.1	12	21	0.0	10	13	0.0
Sweden	0	0	0.0	0	0	0.0	2	8	0.0	2	19	0.0	1	9	0.0	1	13	0.0	0	0	0.0
Spain	77	94	0.2	43	99	0.2	70	233	0.4	64	210	0.3	52	217	0.3	56	288	0.3	44	206	0.2
Portugal	4	22	0.0	5	15	0.0	5	28	0.0	2	16	0.0	6	26	0.0	1	9	0.0	2	1	0.0
Europe total	273	2,440	5.2	256	3,112	6.0	269	3,956	6.9	248	3,616	5.3	212	2,680	3.5	202	2,955	3.1	146	1,340	1.3
Brazil	12	25	0.1	11	30	0.1	16	31	0.1	24	48	0.1	25	77	0.1	21	47	0.0	29	101	0.1
Poland	55	787	1.7	57	838	1.6	60	587	1.0	63	672	1.0	60	360	0.5	52	167	0.2	34	102	0.1
Singapore	45	68	0.1	47	156	0.3	43	88	0.2	59	157	0.2	34	47	0.1	41	119	0.1	39	107	0.1
Taiwan	19	629	1.3	21	672	1.3	16	671	1.2	18	622	0.9	18	476	0.6	21	580	0.6	22	767	0.8
U.S.A.	46	431	0.9	58	283	0.5	66	162	0.3	109	165	0.2	99	292	0.4	76	238	0.2	54	118	0.1
Croatia	24	546	1.2	25	569	1.1	25	709	1.2	27	617	0.9	16	412	0.5	16	387	0.4	14	380	0.4
Others	440	1,454	3.1	568	1,900	3.6	653	2,444	4.3	751	2,801	4.1	904	2,938	3.8	800	3,587	3.7	701	4,080	4.0
Sub total	641	3,940	8.4	787	4,448	8.5	879	4,693	8.2	1,051	5,083	7.5	1,156	4,602	6.0	1,027	5,125	5.3	893	5,654	5.6
World Total	2,129	46,970	100.0	2,447	52,118	100.0	2,782	57,320	100.0	3,242	67,690	100.0	3,554	77,073	100.0	3,748	96,433	100.0	3,608	101,501	100.0

Slika 1.6 Kretanje u svjetkoj brodogradnji u periodu 2000. – 2011. godina (izvor: IHS-Fairplay)

Tablica 1.21 Značaj brodogradnje u prerađivačkoj industriji

	zaposleni u 2011. godini	ukupni prihodi		izvoz		uvoz	
		2010.	2011.	2010.	2011.	2010.	2011.
udjel brodogradnje RH u prerađivačkoj industriji RH, u %	5,95	6,26	6,24	14,59	13,01	3,44	2,12
udjel brodogradnje SDŽ u prerađivačkoj industriji SDŽ, u %	19,66	21,25	33,57	68,52	64,88	23,59	15,16
udjel brodogradnje SDŽ u brodogradnji RH, u %	27,30	19,65	38,31	29,39	29,61	34,01	31,95

PRIVITAK-2

Tablica 2.1 Prikaz broja i strukture gospodarskih subjekata po dalmatinskim županijama: prosinac 2007. – prosinac 2011. godine

županija	godina	Registrirane pravne osobe - ukupno -	Trgovačka društva		Poduzeća i zadruge		Registrirane ustanove, tijela, udruge i organizacije	Subjekti u obrtu i slobodnim zanimanjima
			registrirana	aktivna	registrirana	aktivna		
Zadarska	2011.	9.039	4.580	3.318	2.322	113	2.137	4.941
	2010.	8.604	4.123	3.413	2.466	207	2.015	4.953
	2009.	8.416	3.851	3.128	2.628	249	1.937	5.044
	2008.	8.181	3.608	3.019	2.687	273	1.886	5.237
	2007.	7.734	3.237	2.635	2.690	262	1.807	4.797
Šibensko-kninska	2011.	6.394	2.988	2.075	1.733	107	1.673	2.435
	2010.	6.127	2.712	2.186	1.859	157	1.556	2.527
	2009.	6.103	2.631	2.075	1.971	158	1.501	2.622
	2008.	5.937	2.522	2.054	1.975	187	1.440	2.717
	2007.	5.623	2.298	1.817	1.963	160	1.362	2.584
Splitsko-dalmatinska	2011.	34.680	17.483	12.114	11.263	194	5.934	11.214
	2010.	33.404	15.946	12.598	11.920	310	5.538	11.324
	2009.	32.931	15.092	11.823	12.580	370	5.259	11.715
	2008.	32.354	14.573	11.659	12.809	443	4.972	12.142
	2007.	31.187	13.530	10.545	12.957	434	4.700	10.401
Dubrovačko-neretvanska	2011.	7.484	4.660	3.560	478	57	2.346	3.676
	2010.	7.096	4.269	3.631	590	95	2.237	3.690
	2009.	6.820	4.031	3.431	657	116	2.132	3.632
	2008.	6.508	3.803	3.333	666	127	2.039	3.406
	2007.	6.121	3.525	3.054	672	128	1.924	2.619

Tablica 2.2 Prikaz broja i strukture aktivnih pravnih subjekata u RH i SDŽ: stanje 31. prosinac 2011. –

	Republika Hrvatska	Splitsko-dalmatinska županija	Udjel SDŽ u RH, u %
A Poljoprivreda, šumarstvo i ribarstvo	2.729	212	7,77
B Rudarstvo i vađenje	281	55	19,57
C Prerađivačka industrija	13.178	1.240	9,41
D Opskrba električnom energijom, plinom, parom i klimatizacija	495	38	7,68
E Opskrba vodom, uklanjanje otpadnih voda, gospodarenje otpadom i sanacija okoliša	679	83	12,22
F Građevinarstvo	14.784	1.838	12,43
G Trgovina na veliko i malo, popravak motornih vozila i motocikla	31.994	3.237	10,12
H Prijevoz i skladištenje	3.968	470	11,84
I Djelatnost pružanja smještaja te pripreme i usluživanja hrane	6.826	1.089	15,95
J Informacije i komunikacije	4.966	327	6,58
K Financijske djelatnosti i djelatnosti osiguranja	1.090	61	5,60
L Poslovanje nekretninama	5.222	926	17,73
M Stručne, znanstvene i tehničke djelatnosti	15.745	1.343	8,53
N Administrativne i pomoćne uslužne djelatnosti	4.476	673	15,04
O Javna uprava i obrana; obvezno socijalno osiguranje	1.151	130	11,29
P Obrazovanje	2.833	303	10,70
Q Djelatnosti zdravstvene zaštite i socijalne skrbi	2.013	183	9,09
R Umjetnost, zabava i rekreacija	5.014	592	11,81
S Ostale uslužne djelatnosti	11.486	1.198	10,43
ukupno	128.930	13.998	10,86

Tablica 2.3 Kretanje bruto domaćeg proizvoda po stanovniku za period 2002. – 2009. godina

Bruto domaći proizvod po stanovniku u kunama

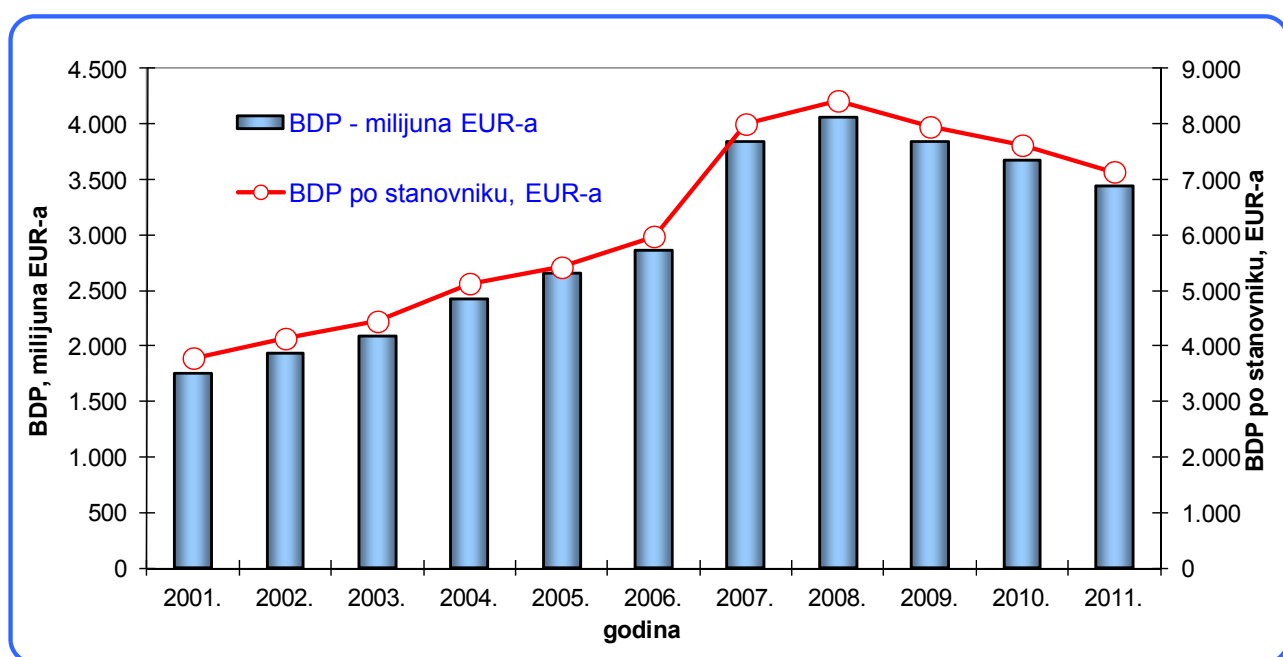
	2002.	2003.	2004.	2005.	2006.	2007.	2008.	2009.
Republika Hrvatska	40.814	44.689	48.426	52.640	57.019	68.453	74.197	74.208
Splitsko-dalmatinska županija	30.636	33.628	38.426	40.116	43.766	58.707	60.833	58.635

Bruto domaći proizvod po stanovniku, EUR - a

	2002.	2003.	2004.	2005.	2006.	2007.	2008.	2009.
Republika Hrvatska	6.345	6.813	7.436	8.112	8.951	9.781	10.770	10.111
Splitsko-dalmatinska županija	4.136	4.446	5.127	5.421	5.977	8.003	8.422	7.952
% od prosjeka RH	65,19	65,26	68,95	66,83	66,77	81,82	78,20	78,64

Bruto domaći proizvod Splitsko-dalmatinske županije

	2002.	2003.	2004.	2005.	2006.	2007.	2008.	2009.
milijuna kuna	14.350	15.839	18.213	19.151	20.985	28.220	29.314	28.161
milijuna EUR-a	1.937	2.094	2.430	2.588	2.866	3.847	4.058	3.837

Slika 2.1 Kretanje bruto domaćeg proizvoda po stanovniku za period 2001. – 2011. godina (*vrijednosti za 2010. i 2011. godinu je procijenjena temeljem udjela BDP Splitsko-dalmatinske županije u BDP Republike Hrvatske)

Tablica 2.4 Kretanje bruto dodane vrijednosti gospodarstva Županije po djelatnostima za period 2001. – 2009. godina, u milijunima kuna

godina	A, B	C, D, E	F	G	H	I	J, K	L, M, N, O, P, Q, R, S, T	UKUPNO
2000.	509	2.151	569	1.541	523	1.311	2.502	2.924	12.030
2001.	523	2.617	651	1.634	603	1.345	2.774	2.823	12.970
2002.	508	2.622	781	1.898	690	1.557	2.954	3.086	14.095
2003.	471	2.361	1.157	2.429	806	1.779	3.400	3.200	15.603
2004.	558	3.528	1.402	2.480	908	1.869	3.674	3.564	17.981
2005.	635	3.196	1.539	2.764	1.033	2.075	4.056	3.737	19.035
2006.	598	3.688	2.123	2.999	1.070	1.916	4.550	3.970	20.914
2007.	704	4.583	2.365	3.096	1.340	2.149	5.783	4.268	24.288
2008.	686	4.249	2.309	3.207	1.454	2.678	6.108	4.614	25.310
2009.	603	3.274	2.518		5.476		2.394	9.948	24.213

Tablica 2.5 Gospodarstvo Splitsko-dalmatinske županije u odnosu na gospodarstvo Republike Hrvatske

godina	broj poduzetnika		
	Republika Hrvatska	Splitsko-dalmatinska županija	udjel županije u %
2000.	58.773	6.046	10,29
2001.	56.987	5.865	10,29
2002.	63.561	6.724	10,58
2003.	68.084	7.141	10,49
2004.	68.981	7.227	10,48
2005.	71.803	7.609	10,60
2006.	78.509	8.511	10,84
2007.	83.532	9.225	11,04
2008.	89.656	10.175	11,35
2009.	91.320	10.402	11,39
2010.	96.758	10.952	11,32
2011.	98.530	11.318	11,49

godina	ukupni prihod, mil. kuna		
	Republika Hrvatska	Splitsko-dalmatinska županija	udjel županije u %
2000.	302.584	20.072	6,63
2001.	339.642	26.080	7,68
2002.	392.243	30.040	7,66
2003.	451.948	32.720	7,24
2004.	484.079	33.956	7,01
2005.	523.712	35.650	6,81
2006.	593.140	42.045	7,09
2007.	655.561	46.810	7,14
2008.	709.827	50.996	7,18
2009.	613.367	42.416	6,92
2010.	590.499	37.968	6,43
2011.	624.807	40.516	6,48

godina	dobit nakon oporezivanja, mil. kuna		
	Republika Hrvatska	Splitsko-dalmatinska županija	udjel županije u %
2000.	12.923	479	3,71
2001.	14.577	1.473	10,10
2002.	22.423	2.464	10,99
2003.	19.994	1.241	6,21
2004.	22.801	1.199	5,26
2005.	27.683	1.362	4,92
2006.	31.121	1.690	2,22
2007.	36.668	2.482	6,77
2008.	34.746	2.058	5,92
2009.	26.438	1.677	6,34
2010.	27.709	1.488	5,37
2011.	32.911	3.246	9,86

godina	broj zaposlenih		
	Republika Hrvatska	Splitsko-dalmatinska županija	udjel županije u %
2000.	698.222	54.544	7,81
2001.	710.551	58.046	8,17
2002.	754.186	62.400	8,27
2003.	796.896	66.748	8,38
2004.	811.776	67.515	8,32
2005.	813.762	68.915	8,47
2006.	865.883	73.610	8,50
2007.	896.013	76.047	8,48
2008.	933.958	81.476	8,72
2009.	889.396	74.255	8,35
2010.	859.808	72.738	8,46
2011.	851.386	71.301	8,37

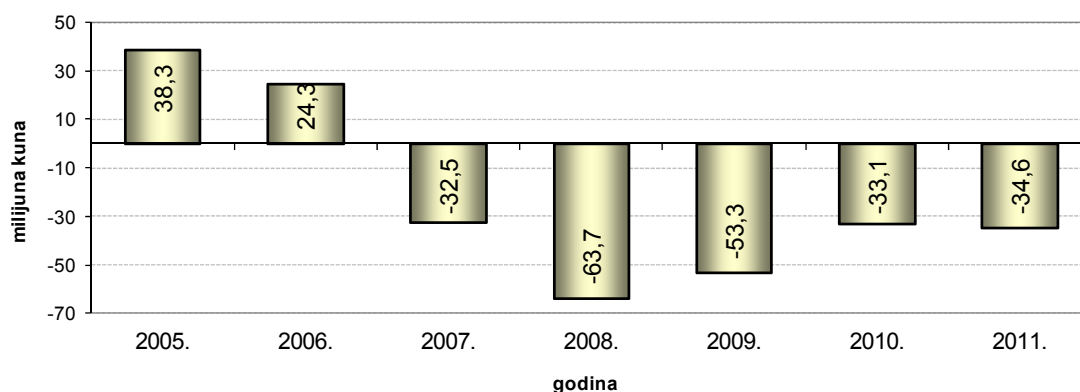
godina	ukupni rashod, mil. kuna		
	Republika Hrvatska	Splitsko-dalmatinska županija	udjel županije u %
2000.	300.609	20.581	6,85
2001.	334.541	26.830	8,02
2002.	378.256	30.217	7,99
2003.	440.959	32.729	7,42
2004.	470.476	34.852	7,41
2005.	502.005	35.303	7,03
2006.	566.387	41.818	7,39
2007.	623.618	45.487	7,30
2008.	685.638	50.872	7,42
2009.	603.876	42.488	7,04
2010.	582.228	38.950	6,69
2011.	612.393	39.837	6,51

godina	gubitak nakon oporezivanja, mil. kuna		
	Republika Hrvatska	Splitsko-dalmatinska županija	udjel županije u %
2000.	13.850	1.155	8,34
2001.	12.079	1.272	10,53
2002.	11.658	2.777	23,82
2003.	12.336	1.406	11,40
2004.	13.039	2.248	17,24
2005.	10.861	1.269	11,68
2006.	10.595	1.841	17,38
2007.	11.826	1.681	14,21
2008.	17.517	2.452	14,00
2009.	22.041	1.977	8,97
2010.	25.393	2.787	10,98
2011.	25.731	2.879	11,19

Tablica 2.6 Poljoprivreda, šumarstvo i ribarstvo Splitsko-dalmatinske županije: poslovanje u periodu 2009.-2011. u kunama s prikazom udjela u ukupnom poslovanju gospodarstva u %

	kn			udjel, u %		
	2009.	2010.	2011.	2009.	2010.	2011.
ukupni prihodi	366.195.186	368.260.462	324.411.944	0,86	0,97	0,80
ukupni rashodi	417.184.039	399.033.285	356.543.205	0,98	1,02	0,90
dobit nakon oporezivanja	9.523.623	10.252.517	17.713.112	0,59	0,69	0,54
gubitak nakon oporezivanja	62.864.623	43.337.306	52.312.849	3,08	1,55	1,81
prosječan broj zaposlenih	-53.341.000	-33.084.789	-34.599.737	73,71	89,31	82,23
prosječna mjesečna neto plaća	2.996	3.665	3.428			

Poljoprivreda, šumarstvo i ribarstvo: konsolidirani financijski rezultat - za period 2005. - 2011. godina

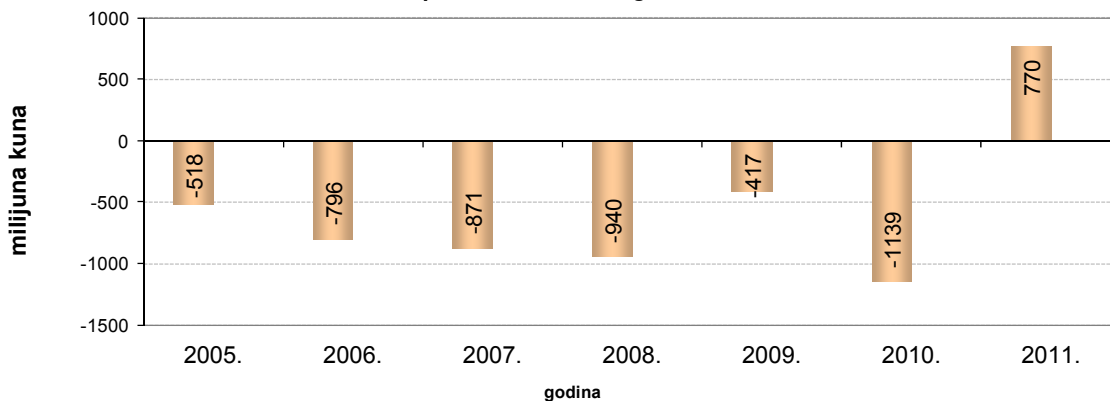

Slika 2.2

Tablica 2.7 Prerađivačka industrija Splitsko-dalmatinske županije: poslovanje u periodu 2009.-2011. u kunama s prikazom udjela u ukupnom poslovanju gospodarstva u %

	kn			udjel, u %		
	2009.	2010.	2011.	2009.	2010.	2011.
ukupni prihodi	10.179.139.659	8.854.445.957	11.749.850.787	24,00	23,32	29,00
ukupni rashodi	10.526.743.663	9.954.938.697	10.921.702.504	24,78	25,56	27,42
dobit nakon oporezivanja	371.479.547	213.424.634	2.133.413.103	23,04	14,34	65,49
gubitak nakon oporezivanja	788.267.631	1.352.549.007	1.363.325.906	38,64	48,34	47,16
prosječan broj zaposlenih	-416.788.084	-1.139.124.373	770.087.197	107,46	105,02	104,24
prosječna mjesečna neto plaća	4.367	4.310	4.345			

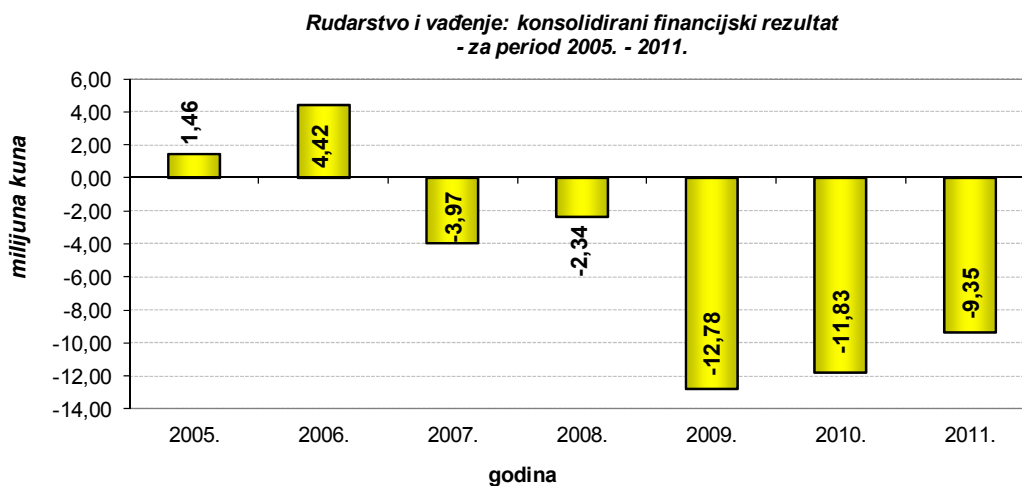
Prerađivačka industrija: konsolidirani financijski rezultat - za period 2005. - 2011. godina

Slika 2.3

Tablica 2.8 Rudarstvo i vađenje kamena Splitsko-dalmatinske županije: poslovanje u periodu 2009.-2011. u kunama s prikazom udjela u ukupnom poslovanju gospodarstva u %

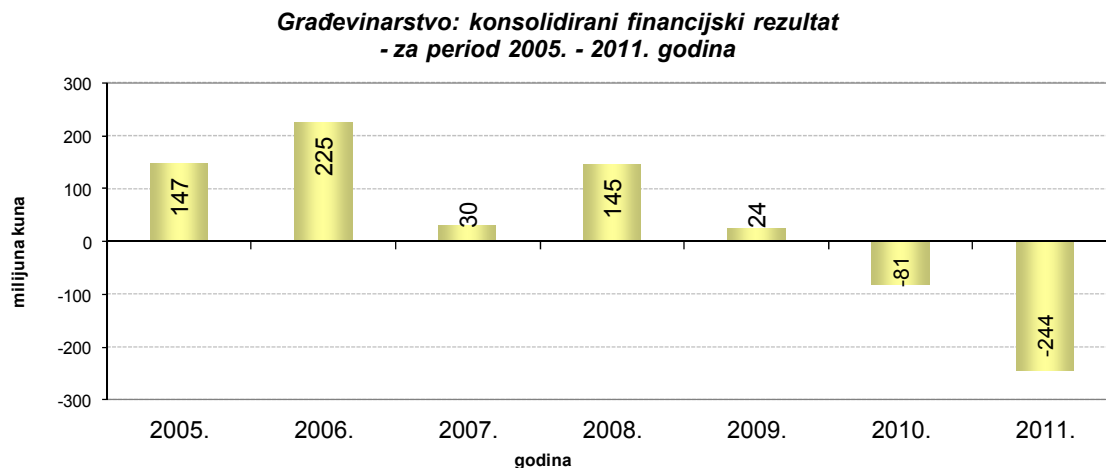
	kn			udjel, u %		
	2009.	2010.	2011.	2009.	2010.	2011.
ukupni prihodi	254.386.072	187.245.612	152.196.872	0,60	0,49	0,38
ukupni rashodi	266.302.077	197.815.443	160.303.214	0,63	0,51	0,40
dobit nakon oporezivanja	3.086.330	5.214.528	6.355.982	0,19	0,35	0,20
gubitak nakon oporezivanja	15.861.505	17.046.507	15.701.797	0,78	0,61	0,54
prosječan broj zaposlenih	-12.775.175	-11.831.979	-9.345.815	107,91	105,43	97,13
prosječna mjesečna neto plaća	4.385	4.327	4.049			

Slika 2.4

Tablica 2.9 Građevinarstvo Splitsko-dalmatinske županije: poslovanje u periodu 2009.-2011. u kunama s prikazom udjela u ukupnom poslovanju gospodarstva u %

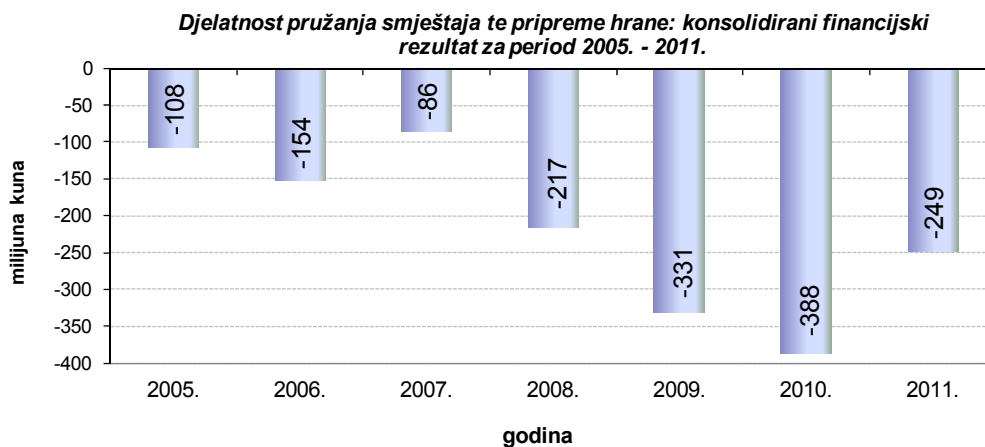
	kn			udjel, u %		
	2009.	2010.	2011.	2009.	2010.	2011.
ukupni prihodi	7.384.880.387	5.816.682.794	4.988.941.966	17,41	15,32	12,31
ukupni rashodi	7.296.480.750	5.845.287.130	5.197.263.235	17,17	15,01	13,05
dobit nakon oporezivanja	264.826.897	232.524.210	167.984.154	16,43	15,62	5,16
gubitak nakon oporezivanja	240.623.813	313.795.443	411.989.848	11,80	11,21	14,25
prosječan broj zaposlenih	24.203.084	-81.271.233	-244.005.694	98,99	97,55	95,57
prosječna mjesečna neto plaća	4.023	4.003	3.984			

Slika 2.5

Tablica 2.10 Djelatnost pružanja smještaja te pripreme i usluživanja hrane Splitsko-dalmatinske županije: poslovanje u periodu 2009.-2011. u kunama s prikazom udjela u ukupnom poslovanju gospodarstva u %

	kn			udjel, u %		
	2009.	2010.	2011.	2009.	2010.	2011.
ukupni prihodi	1.526.626.607	1.580.043.255	1.791.043.518	3,60	4,16	4,42
ukupni rashodi	1.852.403.655	1.962.112.709	2.034.213.330	4,36	5,04	5,11
dobit nakon oporezivanja	31.276.986	32.427.686	52.056.088	1,94	2,18	1,60
gubitak nakon oporezivanja	362.610.314	420.576.961	300.719.677	17,78	15,03	10,40
prosječan broj zaposlenih	-331.333.328	-388.149.275	-248.663.589	98,93	100,46	99,52
prosječna mjesečna neto plaća	4.021	4.123	4.148			

Slika 2.6

Tablica 2.11 Trgovina Splitsko-dalmatinske županije: poslovanje u periodu 2009.-2011. u kunama s prikazom udjela u ukupnom poslovanju gospodarstva u %

	kn			udjel, u %		
	2009.	2010.	2011.	2009.	2010.	2011.
ukupni prihodi	15.840.857.146	14.483.682.525	14.472.591.925	37,35	38,15	35,72
ukupni rashodi	15.432.258.552	14.062.326.112	14.247.782.275	36,32	36,10	35,77
dobit nakon oporezivanja	465.681.235	469.372.474	392.182.203	28,89	31,54	12,04
gubitak nakon oporezivanja	181.951.643	171.284.845	267.575.063	8,92	6,12	9,26
prosječan broj zaposlenih	283.729.592	298.087.629	124.607.140	87,49	88,37	88,35
prosječna mjesečna neto plaća	3.556	3.627	3.683			

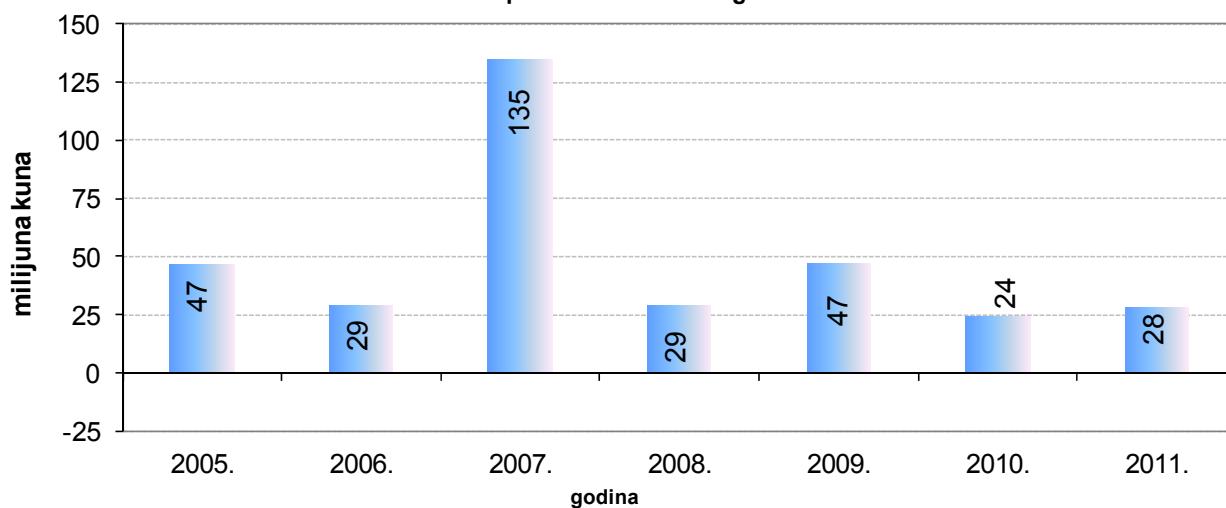

Slika 2.7

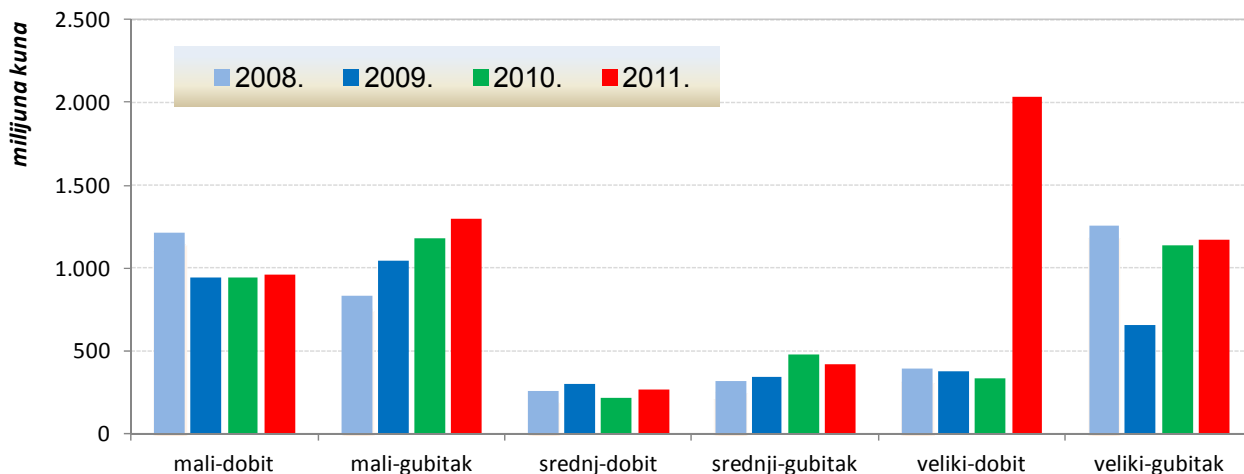
Tablica 2.12 Prijevoz i skladištenje Splitsko-dalmatinske županije: poslovanje u periodu 2009.-2011. u kunama s prikazom udjela u ukupnom poslovanju gospodarstva u %

	<i>kn</i>			<i>udjel, u %</i>		
	<i>2009.</i>	<i>2010.</i>	<i>2011.</i>	<i>2009.</i>	<i>2010.</i>	<i>2011.</i>
ukupni prihodi	2.093.056.436	1.851.881.175	1.934.673.126	4,93	4,88	4,78
ukupni rashodi	2.027.197.627	1.802.083.567	1.879.244.213	4,77	4,63	4,72
dobit nakon oporezivanja	113.818.861	110.707.838	111.351.477	7,06	7,44	3,42
gubitak nakon oporezivanja	66.460.623	86.800.964	83.532.198	3,26	3,10	2,89
prosječan broj zaposlenih	47.358.238	23.906.874	27.819.279	120,44	120,40	120,65
prosječna mjesečna neto plaća	4.895	4.941	5.029			

Prijevoz i skladištenje: konsolidirani financijski rezultat - za period 2005. - 2011. godina

Slika 2.8

Slika 2.9 Rezultati poslovanja gospodarstva Splitsko-dalmatinske županije prema veličini poduzetnika

Tablica 2.13 Kretanje prihoda od prodaje u inozemstvu po djelatnostima za razdoblje 2009.-2011. godina, svi poduzetnici Spitsko-dalmatinske županije

grupa	opis djelatnosti	broj zaposlenih			Investicije u novu dugotrajnu imovinu, kuna			Prihodi od prodaje u inozemstvu, kuna		
		2009.	2010.	2011.	2009.	2010.	2011.	2009.	2010.	2011.
A	POLJOPRIVREDA, ŠUMARSTVO I RIBARSTVO	1.051	957	955	53.674.456	11.222.536	16.944.569	25.397.555	63.174.832	2.485.970
B	RUDARSTVO I VAĐENJE	416	337	328	32.847.000	13.219.229	4.672.883	11.054.480	21.195.296	13.054.969
C	PRERAĐIVAČKA INDUSTRIJA	20.198	19.324	18.547	335.671.563	274.663.052	82.810.239	2.993.271.923	3.021.943.193	244.324.069
D	OPSKRBA ELEKTRIČNOM ENERGIJOM, PLINOM, PAROM I KLIMATIZACIJA	40	32	29	1.713.044	2.205.928	2.009.416	0	115.295	0
E	OPSKRBA VODOM; UKLANJANJE OTPADNIH VODA, GOSPODARENJE OTPADOM TE DJELATNOSTI SANACIJE OKOLIŠA	1.924	1.871	1.959	224.745.149	351.121.168	55.728.522	11.071.451	21.988.639	41.465.879
F	GRAĐEVINARSTVO	11.553	10.263	9.513	234.665.581	228.875.268	116.248.615	130.872.476	132.475.445	29.066.770
G	TRGOVINA NA VELIKO I NA MALO; POPRAVAK MOTORNIH VOZILA I MOTOCIKALA	19.168	18.735	17.169	448.024.822	528.863.210	203.756.478	244.289.514	214.567.171	276.632.762
H	PRIJEVOZ I SKLADIŠTENJE	4.465	4.343	4.357	114.998.700	102.782.676	87.132.178	651.068.840	750.632.904	247.194.188
I	DJELATNOSTI PRUŽANJA SMJEŠTAJA TE PRIPREME I USLUŽIVANJA HRANE	6.302	6.325	6.284	361.985.273	175.614.488	128.141.283	507.194.888	559.398.712	84.839.729
J	INFORMACIJE I KOMUNIKACIJE	1.494	1.482	1.426	39.423.764	30.518.005	21.265.884	36.995.415	50.777.045	59.621.367
K	FINANCIJSKE DJELATNOSTI I DJELATNOSTI OSIGURANJA	104	104	103	1.437.867	75.026	30.052	0	0	0
L	POSLOVANJE NEKRETNINAMA	443	463	560	70.828.635	114.697.400	239.332.436	8.869.071	4.801.790	5.944.638
M	STRUČNE, ZNANSTVENE I TEHNIČKE DJELATNOSTI	3.450	3.465	3.494	50.900.941	32.450.096	34.788.866	98.318.952	85.759.069	105.222.586
N	ADMINISTRATIVNE I POMOĆNE USLUŽNE DJELATNOSTI	3.148	3.387	3.253	87.606.792	33.254.556	59.505.944	128.452.373	142.953.932	204.691.450
O	JAVNA UPRAVA I OBRANA; OBVEZNO SOCIJALNO OSIGURANJE	15	20	23	1.212.154	404.196	102.696	0	0	0
P	OBRAZOVANJE	673	674	600	1.504.996	1.731.894	1.232.987	50.399	301.342	332.618
Q	DJELATNOSTI ZDRAVSTVENE ZAŠTITE I SOCIJALNE SKRBI	738	800	855	1.849.011	12.212.656	1.643.314	0	0	0
R	UMJETNOST, ZABAVA I REKREACIJA	751	713	793	45.010.448	30.026.059	16.788.085	67.970.528	11.637.478	951.480
S	OSTALE USLUŽNE DJELATNOSTI	1.093	1.085	1.045	6.572.795	5.836.604	3.699.860	10.149.350	8.316.785	904.870
	UKUPNO SVE DJELATNOSTI	77.027	74.385	71.301	2.114.717.916	1.949.774.047	1.075.859.321	4.925.027.215	5.090.038.928	1.316.733.345

Tablica 2.14 Rezultati poslovanja gospodarstva Splitsko-dalmatinske županije u 2011. godini po veličinama - *mali poduzetnici*

grupa	opis djelatnosti	broj poduzetnika	broj zaposlenih	neto plaće i nadnice, kuna	ukupni prihodi, kuna	ukupni rashodi, kuna	dobit prije oporezivanja, kuna	gubitak prije oporezivanja, kuna	porez na dobit, kuna	konsolidirani financijski rezultat, kuna
O	FIZIČKE OSOBE BEZ DJELATNOSTI	20	8	413.610	11.163.630	6.631.419	5.434.413	902.202	1.094.443	3.437.768
A	POLJOPRIVREDA, ŠUMARSTVO I RIBARSTVO	200	593	22.234.551	248.895.867	248.132.338	15.323.481	14.559.952	1.731.498	-967.969
B	RUDARSTVO I VAĐENJE	44	328	15.936.893	152.196.872	160.303.214	7.595.455	15.701.797	1.239.473	-9.345.815
C	PRERAĐIVAČKA INDUSTRIJA	1.111	7.032	306.810.104	2.652.173.353	2.636.920.220	182.518.065	167.264.932	34.724.409	-19.471.276
D	OPSKRBA ELEKTRIČNOM ENERGIJOM, PLINOM, PAROM I KLIMATIZACIJA	26	29	1.085.536	18.029.102	30.182.619	1.265.711	13.419.228	233.142	-12.386.659
E	OPSKRBA VODOM; UKLANJANJE OTPADNIH VODA, GOSPODARENJE OTPADOM TE DJELATNOSTI SANACIJE OKOLIŠA	64	865	48.538.942	329.667.706	321.983.373	13.118.118	5.433.785	2.525.534	5.158.799
F	GRAĐEVINARSTVO	1.658	6.031	246.338.410	2.575.290.303	2.761.106.512	146.847.293	332.663.502	28.453.732	-214.269.941
G	TRGOVINA NA VELIKO I NA MALO; POPRAVAK MOTORNIH VOZILA I MOTOCIKALA	2.921	10.319	429.781.721	7.097.691.111	6.993.136.169	304.230.666	199.675.724	60.417.167	44.137.775
H	PRIJEVOZ I SKLADIŠTENJE	454	2.149	103.735.202	1.016.684.562	999.353.386	69.629.886	52.298.710	13.307.984	4.023.192
I	DJELATNOSTI PRUŽANJA SMJEŠTAJA TE PRIPREME I USLUŽIVANJA HRANE	993	3.270	136.375.275	886.846.080	1.005.123.145	37.798.658	156.075.723	6.284.571	-124.561.636
J	INFORMACIJE I KOMUNIKACIJE	277	901	51.827.403	309.709.795	277.976.889	43.818.944	12.086.038	8.435.163	23.297.743
K	FINANCIJSKE DJELATNOSTI I DJELATNOSTI OSIGURANJA	46	103	4.277.990	34.892.198	33.774.628	4.183.403	3.065.833	399.242	718.328
L	POSLOVANJE NEKRETNINAMA	812	560	26.380.279	284.627.362	344.911.607	45.112.135	105.396.380	4.313.782	-64.598.027
M	STRUČNE, ZNANSTVENE I TEHNIČKE DJELATNOSTI	1.314	3.494	183.172.099	1.366.861.528	1.304.523.862	202.621.897	140.284.232	40.532.475	21.805.190
N	ADMINISTRATIVNE I POMOĆNE USLUŽNE DJELATNOSTI	600	3.024	136.118.354	1.016.112.274	1.023.102.531	43.795.472	50.785.729	8.430.291	-15.420.548
O	JAVNA UPRAVA I OBRANA; OBVEZNO SOCIJALNO OSIGURANJE	7	23	1.344.448	5.922.557	5.457.378	2.632.930	2.167.751	553.102	-87.923
P	OBRAZOVANJE	105	600	27.942.091	98.360.615	94.651.837	5.640.976	1.932.198	1.097.483	2.611.295
Q	DJELATNOSTI ZDRAVSTVENE ZAŠTITE I SOCIJALNE SKRBI	123	855	39.209.313	160.985.235	151.162.479	15.531.495	5.708.739	3.026.702	6.796.054
R	UMJETNOST, ZABAVA I REKREACIJA	121	562	32.817.011	245.419.583	222.691.007	33.794.119	11.065.543	7.804.896	14.923.680
S	OSTALE USLUŽNE DJELATNOSTI	293	926	36.508.761	207.793.670	209.308.675	6.919.834	8.434.839	1.144.566	-2.659.571
	UKUPNO SVE DJELATNOSTI	11.189	41.672	1.850.847.993	18.719.323.403	18.830.433.288	1.187.812.951	1.298.922.837	225.749.655	-336.859.541

Tablica 2.15 Rezultati poslovanja gospodarstva Splitsko-dalmatinske županije u 2011. godini po veličinama – *srednji poduzetnici*

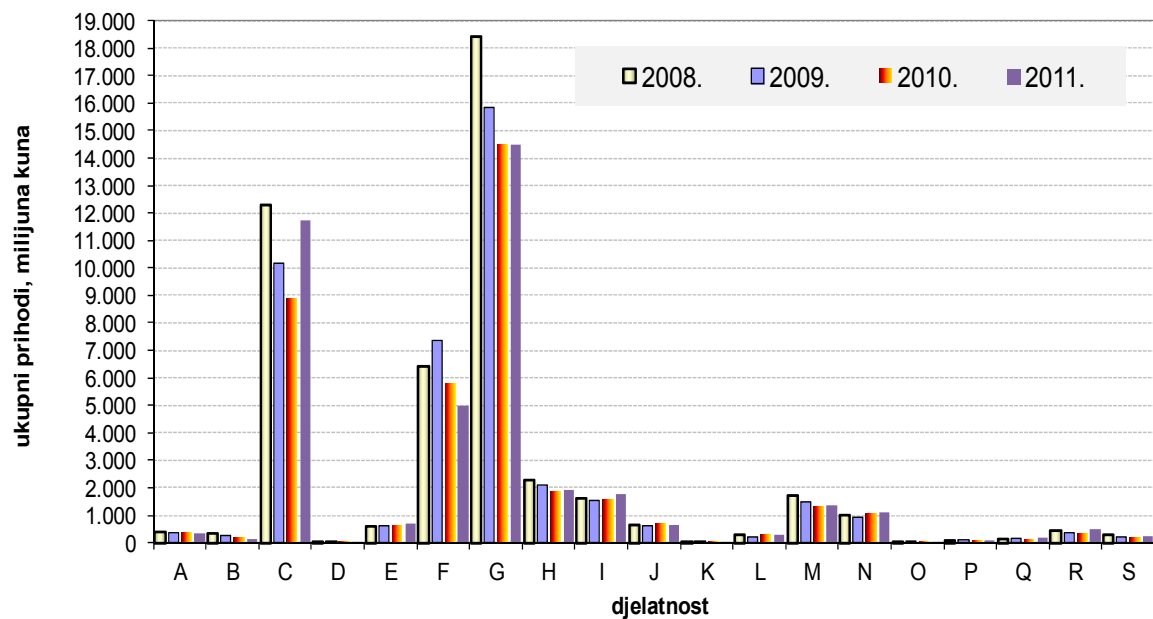
grupa	opis djelatnosti	broj poduzetnika	broj zaposlenih	neto plaće i nadnice, kuna	ukupni prihodi, kuna	ukupni rashodi, kuna	dobit prije oporezivanja, kuna	gubitak prije oporezivanja, kuna	porez na dobit, kuna	konsolidirani financijski rezultat, kuna
A	POLJOPRIVREDA, ŠUMARSTVO I RIBARSTVO	3	362	17.050.389	75.516.077	108.410.867	4.858.107	37.752.897	736.978	-33.631.768
C	PRERAĐIVAČKA INDUSTRIJA	32	4.301	201.717.015	1.815.902.655	1.846.098.890	175.622.423	205.818.658	11.735.889	-41.932.124
E	OPSKRBA VODOM; UKLANJANJE OTPADNIH VODA, GOSPODARENJE OTPADOM TE DJELATNOSTI SANACIJE OKOLIŠA	5	661	50.217.072	179.295.271	174.552.073	4.743.198	0	1.561.983	3.181.215
F	GRAĐEVINARSTVO	14	1.626	105.159.495	1.230.797.468	1.209.953.351	25.545.864	4.701.747	4.935.671	15.908.446
G	TRGOVINA NA VELIKO I NA MALO; POPRAVAK MOTORNIH VOZILA I MOTOCIKALA	21	2.143	114.832.968	2.088.451.141	2.062.560.656	41.528.136	15.637.651	9.131.380	16.759.105
H	PRIJEVOZ I SKLADIŠTENJE	6	1.235	79.561.345	483.058.544	476.240.668	19.948.270	13.130.394	2.893.575	3.924.301
I	DJELATNOSTI PRUŽANJA SMJEŠTAJA TE PRIPREME I USLUŽIVANJA HRANE	13	1.769	98.257.477	457.758.889	567.347.338	4.421.496	114.009.945	-790.794	-108.797.655
J	INFORMACIJE I KOMUNIKACIJE	1	142	10.262.164	180.000.799	190.894.680	0	10.893.881	-1.953.509	-8.940.372
N	ADMINISTRATIVNE I POMOĆNE USLUŽNE DJELATNOSTI	2	229	13.498.646	65.387.872	67.697.225	667.802	2.977.155	169.579	-2.478.932
R	UMJETNOST, ZABAVA I REKREACIJA	3	231	17.430.984	232.591.922	224.312.230	17.406.162	9.126.470	1.799.037	6.480.655
S	OSTALE USLUŽNE DJELATNOSTI	1	119	7.513.673	14.785.841	20.465.353	0	5.679.512	0	-5.679.512
	UKUPNO SVE DJELATNOSTI	101	12.818	715.501.228	6.823.546.479	6.948.533.331	294.741.458	419.728.310	30.219.789	-155.206.641

Tablica 2.16 Rezultati poslovanja gospodarstva Splitsko-dalmatinske županije u 2011. godini po veličinama – *veliki poduzetnici*

grupa	opis djelatnosti	broj poduzetnika	broj zaposlenih	neto plaće i nadnice, kuna	ukupni prihodi, kuna	ukupni rashodi, kuna	dobit prije oporezivanja, kuna	gubitak prije oporezivanja, kuna	porez na dobit, kuna	konsolidirani financijski rezultat, kuna
C	PRERAĐIVAČKA INDUSTRIJA	9	7.214	458.561.998	7.281.774.779	6.438.683.394	1.833.333.701	990.242.316	11.600.788	831.490.597
E	OPSKRBA VODOM; UKLANJANJE OTPADNIH VODA, GOSPODARENJE OTPADOM TE DJELATNOSTI SANACIJE OKOLIŠA	1	433	33.528.005	185.235.013	191.508.043	0	6.273.030	0	-6.273.030
F	GRAĐEVINARSTVO	3	1.856	103.316.674	1.182.854.195	1.226.203.372	31.275.422	74.624.599	2.295.022	-45.644.199
G	TRGOVINA NA VELIKO I NA MALO; POPRAVAK MOTORNIH VOZILA I MOTOCIKALA	7	4.707	214.143.926	5.286.449.673	5.192.085.450	146.625.911	52.261.688	30.653.963	63.710.260
H	PRIJEVOZ I SKLADIŠTENJE DJELATNOSTI PRUŽANJA	3	973	79.661.076	434.930.020	403.650.159	49.382.955	18.103.094	11.408.075	19.871.786
I	SMJEŠTAJA TE PRIPREME I USLUŽIVANJA HRANE	4	1.245	78.193.744	446.438.549	461.742.847	15.329.711	30.634.009	0	-15.304.298
J	INFORMACIJE I KOMUNIKACIJE	1	383	32.973.488	155.521.077	144.334.321	11.186.756	0	0	11.186.756
	UKUPNO SVE DJELATNOSTI	28	16.811	1.000.378.911	14.973.203.306	14.058.207.586	2.087.134.456	1.172.138.736	55.957.848	859.037.872

Tablica 2.17 Rezultati poslovanja gospodarstva Splitsko-dalmatinske županije po djelatnostima za razdoblje 2008. – 2011. godina: *ukupni prihodi*

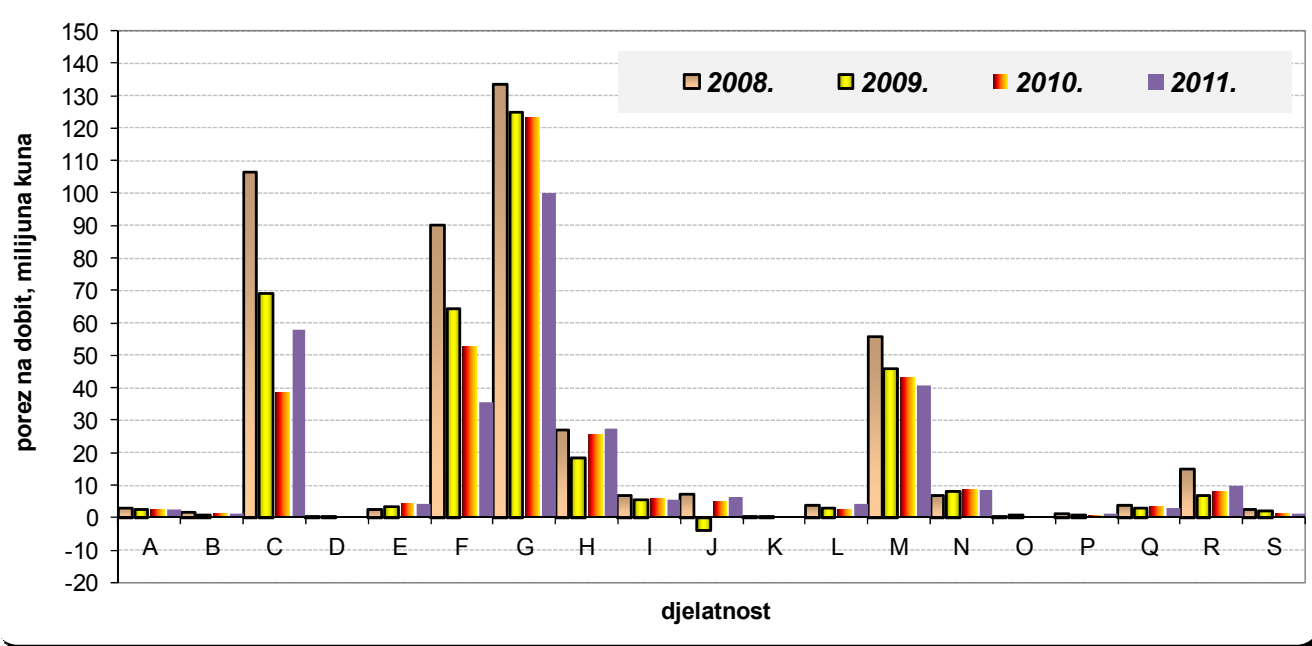
djelatnost	2008.	2009.	2010.	2011.	indeks 2011./2010.
A	391.813.415	366.195.186	368.260.462	324.411.944	88,09
B	361.336.163	254.386.072	187.245.612	152.196.872	81,28
C	12.303.523.848	10.179.139.659	8.854.445.957	11.749.850.787	132,70
D	6.802.202	9.103.001	8.523.856	18.029.102	211,51
E	598.144.217	633.915.195	643.900.905	694.197.990	107,81
F	6.391.380.597	7.384.880.387	5.816.682.794	4.988.941.966	85,77
G	18.410.593.376	15.840.857.146	14.483.682.525	14.472.591.925	99,92
H	2.254.746.222	2.093.056.436	1.851.881.175	1.934.673.126	104,47
I	1.638.835.404	1.526.626.607	1.580.043.255	1.791.043.518	113,35
J	641.645.142	616.333.485	702.937.108	645.231.671	91,79
K	33.683.793	21.936.105	19.234.089	34.892.198	181,41
L	270.462.374	230.016.504	270.971.527	284.627.362	105,04
M	1.729.439.183	1.481.557.251	1.329.034.989	1.366.861.528	102,85
N	980.486.210	915.661.052	1.053.855.105	1.081.500.146	102,62
O	635.470	10.435.839	5.646.626	5.922.557	104,89
P	98.786.340	99.373.018	86.258.334	98.360.615	114,03
Q	122.313.238	145.249.215	153.365.067	160.985.235	104,97
R	436.357.739	376.050.462	356.434.365	478.011.505	134,11
S	288.529.574	226.274.442	187.525.495	222.579.511	118,69
Z	46.959.514.507	42.411.047.062	37.968.079.492	40.516.073.188	106,70

Ukupni prihodi po djelatnostima u 2008. - 2011. godini, u milijunima kuna

Tablica 2.18 Rezultati poslovanja gospodarstva Splitsko-dalmatinske županije po djelatnostima za razdoblje 2008. – 2011. godina: *porez na dobit*

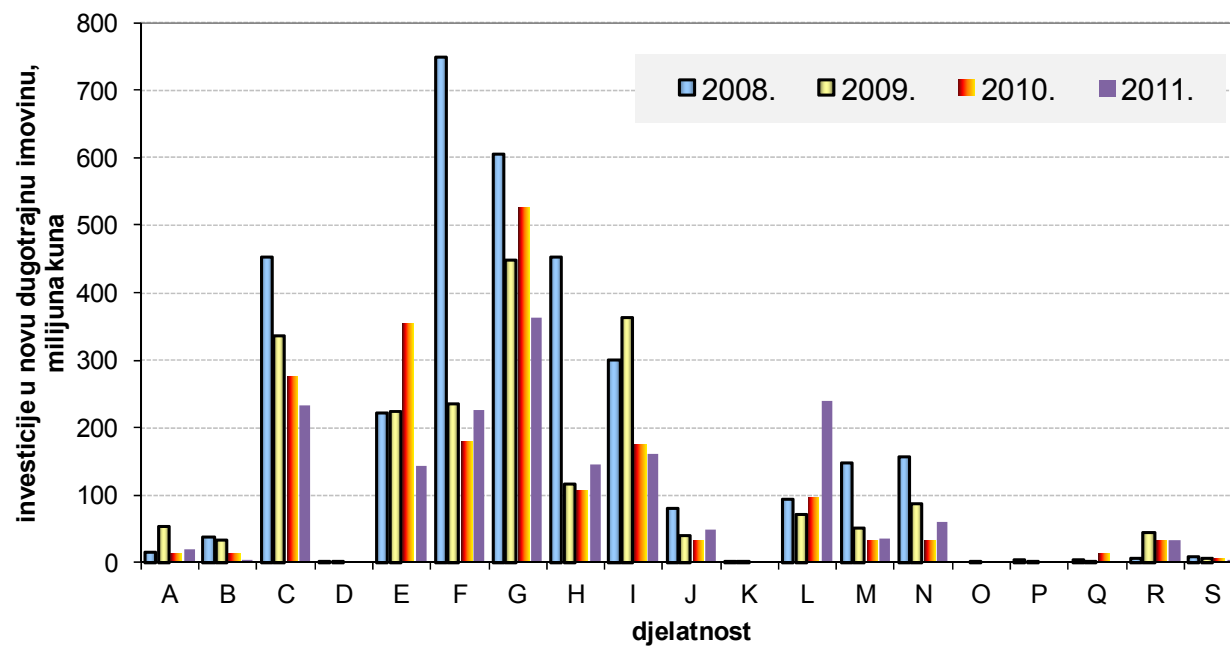
djelatnost	2008.	2009.	2010.	2011.	indeks 2011./2010.
A	2.752.231	2.352.147	2.311.966	2.468.476	106,77
B	1.800.866	859.170	1.262.148	1.239.473	98,20
C	106.474.446	69.184.081	38.631.633	58.061.086	150,29
D	84.214	136.586	143.292	233.142	162,70
E	2.492.199	3.355.417	4.063.387	4.087.517	100,59
F	90.303.343	64.196.552	52.666.897	35.684.425	67,75
G	133.541.133	124.869.002	123.268.785	100.202.510	81,29
H	26.935.214	18.500.571	25.890.734	27.609.634	106,64
I	6.743.362	5.556.280	6.079.821	5.493.777	90,36
J	7.364.889	-4.022.488	4.952.863	6.481.654	130,87
K	542.189	402.608	371.595	399.242	107,44
L	3.799.794	2.995.713	2.514.088	4.313.782	171,58
M	55.889.094	45.877.072	43.169.170	40.532.475	93,89
N	6.831.351	8.023.010	8.665.060	8.599.870	99,25
O	28.710	970.830	274.008	553.102	201,86
P	1.387.946	879.581	753.046	1.097.483	145,74
Q	3.782.399	2.998.117	3.263.753	3.026.702	92,74
R	14.785.375	6.828.514	7.986.578	9.603.933	120,25
S	2.712.300	1.927.080	1.187.982	1.144.566	96,35
Z	468.251.055	355.889.843	327.958.123	311.927.292	94,92

Porez na dobit po djelatnostima u 2008. - 2011. godini, u milijunima kuna

Tablica 2.19 Rezultati poslovanja gospodarstva Splitsko-dalmatinske županije po djelatnostima za razdoblje 2008.–2011. godina: *investicije u dugotrajnu imovinu*

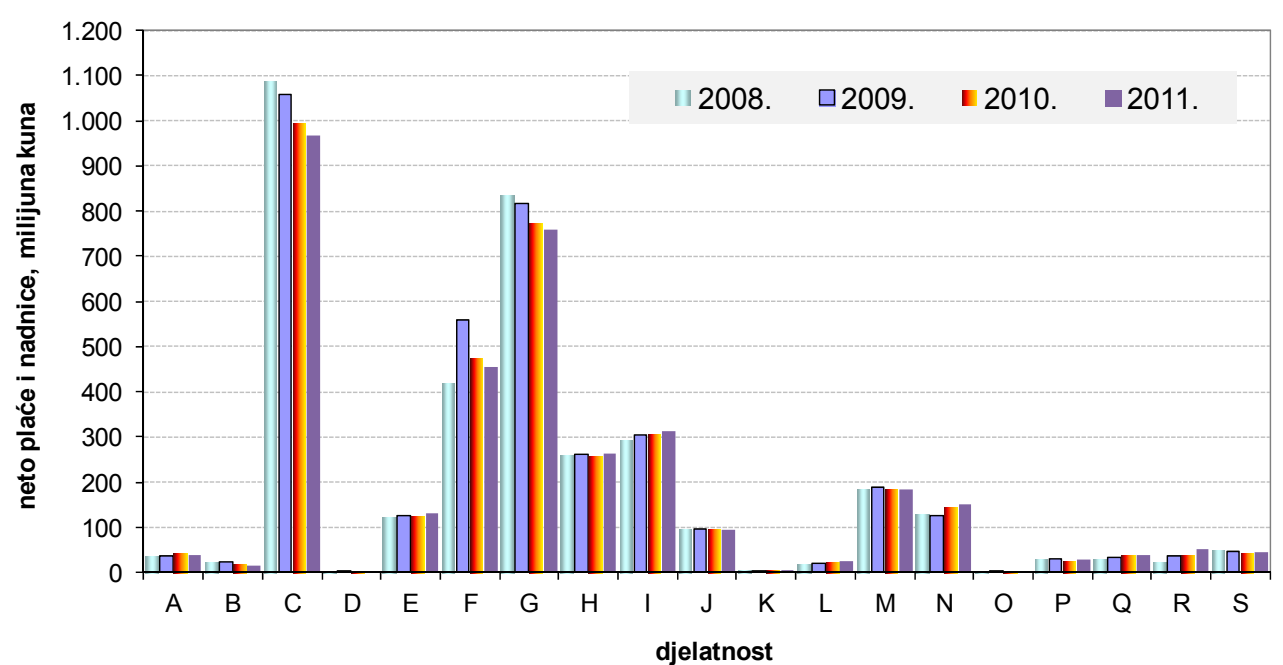
djelatnost	2008.	2009.	2010.	2011.	indeks 2011./2010.
A	15.666.801	53.674.456	11.928.379	19.771.236	165,75
B	38.489.778	32.847.000	13.228.135	4.672.883	35,33
C	451.975.270	335.671.563	275.060.299	233.552.718	84,91
D	208.536	1.713.044	1.317.748	2.009.416	152,49
E	222.154.851	224.745.149	354.056.176	143.168.419	40,44
F	749.122.226	234.665.581	178.077.493	226.357.183	127,11
G	606.001.339	448.024.822	526.048.916	362.724.225	68,95
H	453.319.235	114.998.700	106.458.394	145.288.311	136,47
I	299.420.819	361.985.273	174.409.896	161.251.464	92,46
J	80.023.596	39.423.764	32.642.492	47.925.849	146,82
K	2.307.096	1.437.867	83.541	30.052	35,97
L	92.883.212	70.828.635	94.786.142	239.332.436	252,50
M	147.294.551	50.900.941	33.056.016	34.788.866	105,24
N	157.192.039	87.606.792	33.075.628	59.505.944	179,91
O	0	1.212.154	308.351	102.696	33,30
P	3.859.673	1.504.996	1.854.592	1.232.987	66,48
Q	2.937.639	1.849.011	12.223.611	1.643.314	13,44
R	6.086.398	45.010.448	32.182.750	31.929.172	99,21
S	7.329.157	6.572.795	5.504.894	3.879.327	70,47
Ž	3.336.272.216	2.114.672.991	1.886.303.453	1.719.166.498	91,14

Investicije u dugotrajnu imovinu po djelatnostima u 2008. - 2011. godini, u milijunima kuna

Tablica 2.20 Rezultati poslovanja gospodarstva Splitsko-dalmatinske županije po djelatnostima za razdoblje 2008.–2011.godina: *neto plaće i nadnice*

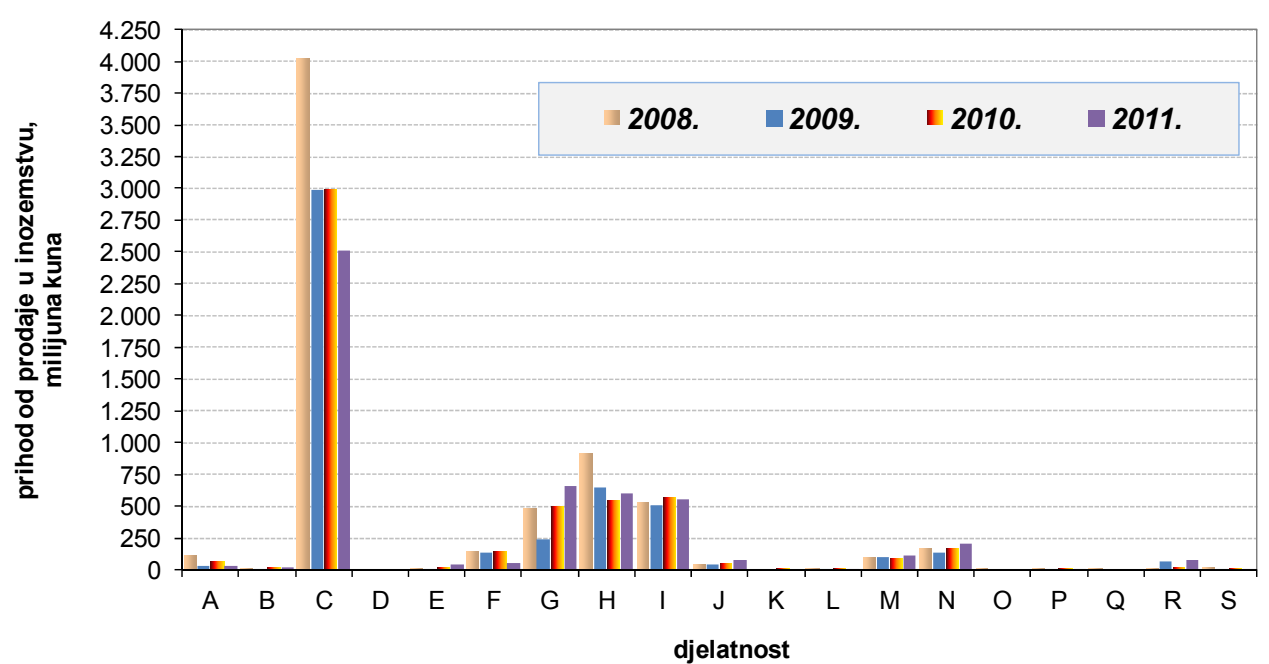
djelatnost	2008.	2009.	2010.	2011.	indeks 2011./2010.
A	35.622.006	37.781.523	40.771.726	39.284.940	96,35
B	20.537.645	21.892.204	17.187.067	15.936.893	92,73
C	1.087.545.182	1.058.459.909	994.117.370	967.089.117	97,28
D	591.416	2.033.867	668.212	1.085.536	162,45
E	121.254.153	124.357.329	125.480.093	132.284.019	105,42
F	417.649.928	557.709.972	475.549.490	454.814.579	95,64
G	834.634.322	817.826.739	772.156.986	758.758.615	98,26
H	261.343.163	262.260.862	254.856.387	262.957.623	103,18
I	291.990.123	304.052.468	307.002.523	312.826.496	101,90
J	94.382.093	96.727.511	94.806.888	95.063.055	100,27
K	5.447.728	4.511.329	4.938.271	4.277.990	86,63
L	19.407.058	20.125.569	21.491.050	26.380.279	122,75
M	182.379.499	188.716.820	182.731.195	183.172.099	100,24
N	126.598.057	126.536.446	142.412.660	149.617.000	105,06
O	20.272	1.037.641	1.591.062	1.344.448	84,50
P	27.723.610	29.194.372	26.669.449	27.942.091	104,77
Q	26.940.263	33.712.849	37.294.664	39.209.313	105,13
R	22.237.064	35.120.476	39.889.893	50.247.995	125,97
S	47.466.439	46.564.597	42.382.003	44.022.434	103,87
3.623.770.021	3.768.622.483	3.581.996.989	3.566.314.522	99,56	

Neto plaće i nadnice po djelatnostima u 2008. - 2011. godini, u milijunima kuna

Tablica 2.21 Rezultati poslovanja gospodarstva Splitsko-dalmatinske županije po djelatnostima za razdoblje 2008. – 2011. godina: *prihodi od prodaje u inozemstvo*

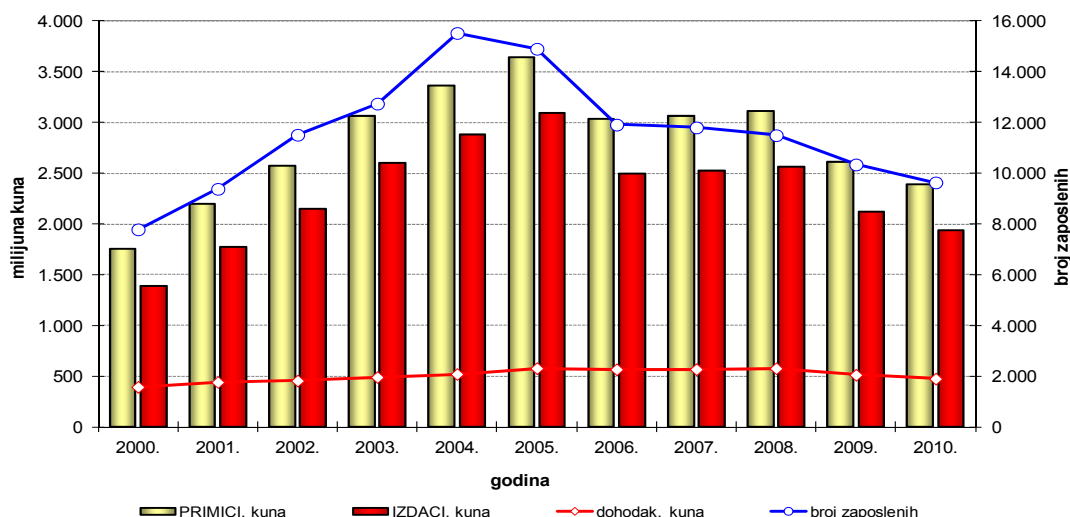
djelatnost	2008.	2009.	2010.	2011.	indeks 2011./2010.
A	107.533.753	25.397.555	63.816.984	23.698.604	37,14
B	1.563.093	11.054.480	21.202.821	13.054.969	61,57
C	4.027.239.799	2.993.271.923	2.987.260.131	2.511.503.458	84,07
D	0	0	0	0	-
E	5.950.424	11.071.451	21.712.437	41.465.879	190,98
F	150.461.817	130.872.476	145.398.804	54.817.312	37,70
G	486.815.836	244.289.514	496.064.723	654.392.837	131,92
H	911.563.585	651.068.840	542.726.620	595.109.534	109,65
I	533.177.357	507.194.888	560.951.176	550.828.961	98,20
J	44.229.915	36.995.415	50.670.353	72.090.470	142,27
K	0	0	42.919	0	-
L	9.517.534	8.869.071	5.685.691	5.944.638	104,55
M	103.955.669	98.318.952	85.218.485	105.222.586	123,47
N	164.725.308	128.452.373	170.324.655	204.691.450	120,18
O	707.229	0	0	0	-
P	90.273	50.399	301.342	332.618	110,38
Q	255.574	0	0	0	-
R	1.164.770	67.970.528	12.962.180	77.773.085	600,00
S	14.200.170	10.149.350	7.709.794	8.836.254	114,61
6.563.152.106	4.925.027.215	5.172.049.115	4.919.762.655	95,12	

Prihodi od prodaje u inozemstvu 2008. - 2011. godini, u milijunima kuna

Tablica 2.22 Rezultati poslovanja poduzetnika po općinama i gradovima za 2011. godinu, u kunama

Naziv općine	Broj poduz.	ukupni prihodi	ukupni rashodi	dobit nakon oporezivanja	Porez na dobit	konsolidirani financijski rezultat	prosječan broj zaposlenih
BAŠKA VODA	147	129.107.429	140.643.887	5.417.862	1.138.574	-12.675.032	338
BOL	81	161.082.842	172.859.364	1.418.753	401.685	-12.178.207	541
CISTA PROVO	20	94.448.854	93.684.059	1.613.685	352.970	411.825	146
DICMO	31	142.426.239	153.243.425	2.258.858	601.405	-11.418.591	290
BRELA	21	96.733.366	86.331.683	11.138.879	15.127	10.386.556	318
MUČ	29	74.691.676	81.733.490	1.394.387	443.687	-7.485.501	175
PROLOŽAC	37	65.477.841	86.581.729	1.249.707	316.292	-21.420.180	215
DUGI RAT	130	249.848.318	223.218.229	24.947.956	6.275.911	20.354.178	421
GRADAC	64	68.106.669	65.407.957	2.958.251	348.669	2.350.043	167
HRVACE	26	72.061.233	67.434.348	3.950.400	935.898	3.690.987	243
HVAR	116	319.765.192	323.761.407	7.939.118	1.599.074	-5.595.289	771
IMOTSKI	173	380.799.137	390.196.331	14.609.939	3.800.447	-13.197.641	963
JELSA	110	127.891.775	137.762.864	4.078.511	732.419	-10.603.508	382
KAŠTELA	495	2.168.489.363	3.000.632.797	89.317.243	8.258.576	-840.402.010	3.880
KLIS	53	195.805.179	189.663.082	6.347.523	1.540.189	4.601.908	290
KOMIŽA	42	56.788.769	64.235.929	910.516	251.541	-7.698.701	242
LOVREČ	22	113.658.315	121.256.673	1.579.264	538.046	-8.136.404	153
MAKARSKA	411	1.055.391.073	1.029.520.432	43.290.937	9.918.626	15.952.015	2.121
MARINA	51	88.932.674	85.212.287	8.896.501	973.946	2.746.441	234
MILNA	95	27.571.698	33.208.965	1.240.208	197.484	-5.834.751	83
NEREŽIŠĆA	29	100.200.544	101.967.770	901.642	230.239	-1.997.465	183
OMIŠ	194	1.641.962.607	1.592.922.513	56.942.006	14.529.700	34.510.394	2.820
OTOK	21	64.624.424	64.230.430	938.032	366.657	27.337	184
PODBABLJE	49	70.169.538	69.861.876	3.601.403	909.559	-601.897	178
PODGORA	54	83.472.914	99.517.861	1.851.983	-456.411	-15.588.536	363
PODSTRANA	216	397.267.668	425.913.568	14.766.330	3.094.732	-31.740.633	969
POSTIRA	41	234.360.714	216.743.927	14.787.010	3.636.667	13.980.120	328
PUČIŠĆA	20	122.893.594	153.636.030	591.852	219.408	-30.961.844	395
SEGET	89	251.487.344	262.007.599	11.750.772	2.613.908	-13.134.163	745
SELCA	64	53.742.157	51.796.079	4.596.020	861.340	1.084.738	164
SINJ	248	551.806.188	553.938.877	16.998.862	4.412.692	-6.545.380	1.440
SOLIN	490	2.689.514.247	2.703.647.888	118.191.295	20.943.497	-35.077.138	4.347
SPLIT	6.237	23.589.516.585	22.101.542.695	2.493.847.280	189.368.454	1.298.605.436	38.978
STARI GRAD	53	100.028.787	122.193.991	5.132.442	1.241.849	-23.407.053	269
SUĆURAJ	9	6.949.467	7.079.152	19.274	19.552	-149.237	19
SUPETAR	172	211.170.099	217.956.532	6.565.235	1.050.224	-7.836.657	634
ŠESTANOVAC	19	24.962.331	24.134.637	1.738.215	438.011	389.683	58
ŠOLTA	59	39.872.942	53.825.070	1.718.261	270.454	-14.222.582	145
TRILJ	93	174.711.536	176.518.203	4.553.468	1.298.142	-3.104.809	410
TROGIR	381	1.749.633.634	1.595.583.941	166.697.580	6.511.301	147.538.391	2.768
VIS	86	46.238.023	60.232.980	1.436.713	230.363	-14.225.320	177
VRGORAC	72	1.334.930.879	1.277.968.676	47.609.920	12.053.657	44.908.546	1.324
VRLIKA	21	47.353.429	45.892.237	4.455.677	320.244	1.140.948	76
ZAGVOZD	5	491.806	20.059.278	1.664	416	-19.567.888	2
ZMIJAVCI	15	63.832.864	65.725.321	434.433	104.681	-1.997.138	127
DUGOPOLJE	108	943.763.732	985.499.499	32.024.972	7.289.818	-49.025.585	1.477
LEČEVICA	10	4.026.815	6.576.382	181.774	39.698	-2.589.265	17
LOKVIČIĆI	8	7.602.755	7.044.538	481.080	131.947	426.270	29
OKRUG	128	39.172.044	38.709.375	4.499.401	981.785	-519.116	104
PRGOMET	3	366.596	480.085	0	0	-113.489	7
PRIMORSKI DOLAC	11	2.938.325	3.443.085	6.039	4.563	-509.323	14
RUNOVIĆI	18	14.918.620	14.331.035	584.631	129.970	457.615	80
SUTIVAN	102	25.613.561	34.425.754	1.309.018	280.513	-9.092.706	53
TUČEPI	38	116.616.683	114.481.149	3.927.996	135.031	2.000.503	414
ZADVARJE	1	20.782.094	20.697.234	60.795	24.065	60.795	30
UKUPNO ŽUPANIJA	11.318	40.516.073.188	39.837.174.205	3.257.761.573	311.927.292	366.971.690	71.301

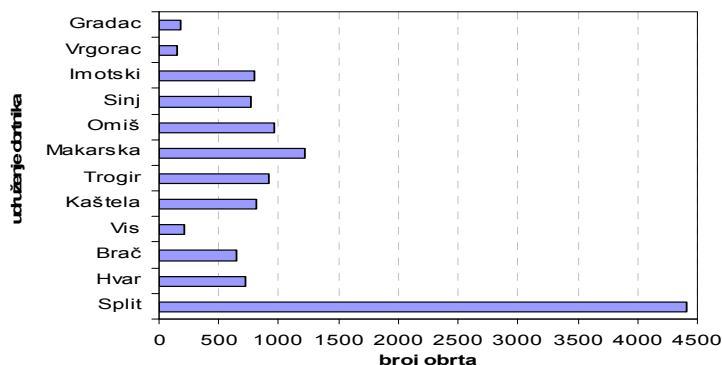
Slika 2.10 Rezultati poslovanja obrtnika Splitsko-dalmatinske županije za period 2000. – 2010. god.

Tablica 2.23 Cehovski ustroj u aktivnim obrtima prema oznaci glavne djelatnosti, 2008.-2011. godina

		Proizvodno zanatstvo	Uslužno zanatstvo	Ugostiteljstvo i turizam	Trgovina	Prijevoz osoba i stvari	Ribarstvo, marikultura, poljodjelstvo	Frizeri, kozmetičari, njega tijela, fitness	UKUPNO
2011.	Ukupno RH	9.952	30.216	15.221	14.449	8.034	4.876	5.388	88.136
	Splitsko-dalmatinska županija	882	3.004	2.552	1.819	942	512	636	10.347
	udjel SDŽ u %	8,86	9,94	16,77	12,59	11,73	10,50	11,80	11,74
2010.	Ukupno RH	10.076	30.160	15.142	14.631	8.075	4.876	5.380	88.340
	Splitsko-dalmatinska županija	876	2.984	2.493	1.806	939	510	633	10.241
	udjel SDŽ u %	8,69	9,89	16,46	12,34	11,63	10,46	11,77	11,59
2009.	Ukupno RH	11.437	31.536	15.483	15.226	8.413	5.447	5.423	92.965
	Splitsko-dalmatinska županija	975	3.162	2.474	1.791	1.021	605	619	10.647
	udjel SDŽ u %	8,52	10,03	15,98	11,76	12,14	11,11	11,41	11,45
2008.	Ukupno RH	12.561	33.461	16.979	17.403	8.990	5.864	5.517	100.777
	Splitsko-dalmatinska županija	1.096	3.388	2.560	1.987	1.079	671	633	11.414
	udjel SDŽ u %	8,73	10,13	15,08	11,42	12,00	11,44	11,47	11,33

Tablica 2.24 Kretanje broja obrtnika-zaposlenika i zaposlenih u obrtu, 2004.-2011. godina

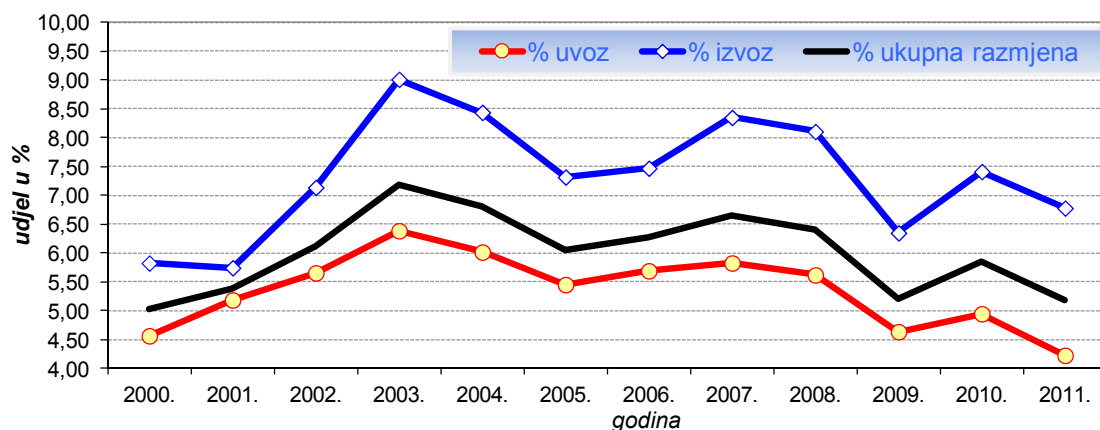
	2004.	2005.	2006.	2007.	2008.	2009.	2010.	2011.
obrnici-osiguranici RH -	83.840	83.749	82.736	81.945	79.149	75.051	70.616	90.364
obrnici-osiguranici SDŽ	9.193	9.088	9.036	8.901	8.667	8.260	7.761	10.547
udjel SDŽ, u %	10,96	10,85	10,92	10,86	10,95	11,01	10,99	11,67
Zaposleni radnici kod obrtnika								
zaposleni kod obrtnika u RH	144.811	149.912	149.886	151.519	148.401	130.263	115.354	126.069
zaposleni kod obrtnika u SDŽ	15.871	16.929	17.774	17.824	17.356	15.862	14.082	16.515
udjel SDŽ, u %	10,96	11,29	11,86	11,76	11,70	12,18	12,21	13,10

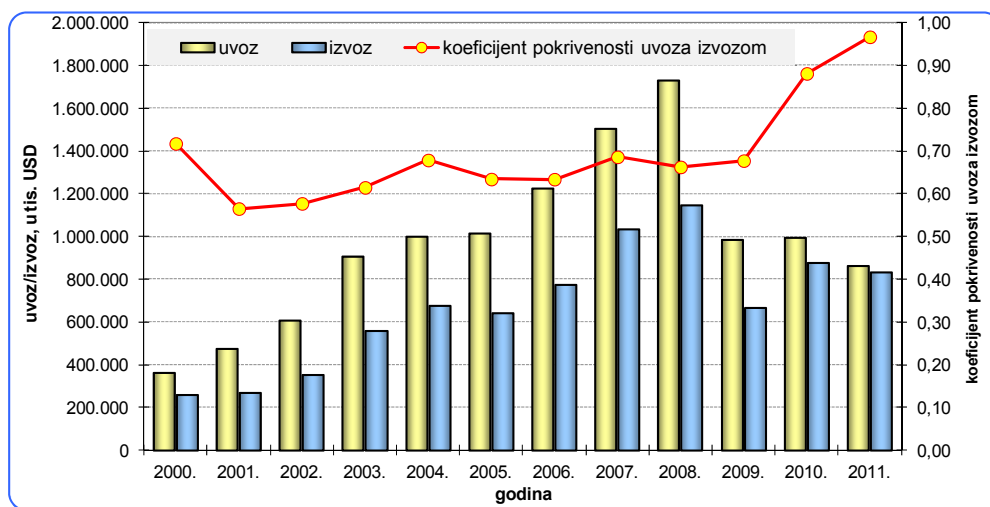
Slika 2.11 Kretanje broj prijava poreza na dohodak od obrta i slobodnih zanimanja po udruženjima

Tablica 2.25 Vanjskotrgovinska razmjena Županije u odnosu na vanjskotrgovinsku razmjenu RH, mil. USD

	Splitsko-dalmatinska županija		Republika Hrvatska		udjel Splitsko-dalmatinske županije, u %			RH - koeficijent pokrivenosti uvoza izvozom	SDŽ - koeficijent pokrivenosti uvoza izvozom
	uvoz	izvoz	uvoz	izvoz	uvoz	izvoz	ukupna razmjena		
2007.	1.505	1.032	25.830	12.360	5,83	8,35	6,64	0,48	0,69
2008.	1.727	1.144	30.728	14.112	5,62	8,11	6,40	0,46	0,66
2009.	983	665	21.203	10.474	4,64	6,35	5,20	0,49	0,68
2010.	992	875	20.053	11.807	4,95	7,41	5,86	0,59	0,88
2011.	862	833	20.397	12.289	4,23	6,78	5,19	0,60	0,97

Slika 2.12

Slika 2.13 Vanjskotrgovinska razmjena Splitsko-dalmatinske županije u razdoblju od 2000. do 2011. godine

Tablica 2.26 Vanjskotrgovinska razmjena po područjima Splitsko-dalmatinske županije u periodu 2008. - 2011. godini, u tisućama USD i %

	Izvoz					Uvoz				
	2008.	2009.	2010.	2011.	indeks 2011./2010.	2008.	2009.	2010.	2011.	indeks 2011./2010.
Splitsko-dalmatinska županija	1.143.822	665.408	874.714	833.450	95,30	1.726.667	982.649	992.194	862.246	86,86
Otoci	28.880	34.068	23.052	36.339	157,63	24.455	20.156	14.781	15.824	106,96
Priobalje	1.087.665	608.681	834.835	777.293	93,26	1.540.310	801.274	847.244	696.550	82,17
Zaobalje	27.277	22.658	16.827	19.818	117,77	161.902	161.219	130.169	149.872	115,13
udjel otoka, u %	2,52	5,12	2,64	4,36		1,42	2,05	1,49	1,84	
udjel priobalja, u %	95,02	91,47	95,44	93,26		89,21	81,54	85,39	80,78	
udjel zaobaljam, u %	2,38	3,41	1,92	2,38		9,38	16,41	13,12	17,38	

Tablica 2.27 Izvoz i uvoz po gradovima i općinama Splitsko-dalmatinske županije, u USD

	Izvoz			Uvoz			koeficijent pokrivenosti uvoza izvozom u 2011. god.
	I. – XII. 2010.	I. – XII. 2011.	indeksi I. – XII. 2011. I. – XII. 2010.	I. – XII. 2010.	I. – XII. 2011.	indeksi I. – XII. 2011. I. – XII. 2010.	
Republika Hrvatska	8.905.242.000	9.589.673.000	107,69	15.137.011.000	16.275.917.000	107,52	0,60
Splitsko-dalmatinska županija	874.588.576	833.449.291	95,30	992.681.993	862.246.277	86,86	0,97
Gradovi							
Hvar	5.451.374	4.679.689	85,84	2.694.266	2.754.593	102,24	1,70
Imotski	1.255.677	2.828.073	225,22	10.907.396	9.651.392	88,48	0,29
Kaštela	73.988.097	64.613.690	87,33	47.343.979	52.531.711	110,96	1,23
Komiža	143.262	280.557	195,83	9.919	3.616	36,46	77,59
Makarska	472.037	410.344	86,93	8.660.109	10.386.780	119,94	0,04
Omiš	4.045.972	3.592.339	88,79	7.430.003	8.792.010	118,33	0,41
Sinj	2.059.416	633.193	30,75	12.490.701	17.565.504	140,63	0,04
Solin	137.599.641	152.669.806	110,95	93.304.407	85.406.942	91,54	1,79
Split	453.837.489	440.514.597	97,06	579.195.991	424.279.555	73,25	1,04
Stari Grad	776.791	2.431	0,31	252.443	182.364	72,24	0,01
Supetar	3.638	127.102	3.493,73	568.853	1.466.438	257,79	0,09
Trilj	518.704	1.110.687	214,13	4.650.795	6.023.413	129,51	0,18
Trogir	153.208.229	108.637.305	70,91	90.859.792	96.217.577	105,90	1,13
Vis	34.789	62.752	180,38	7.130	94.758	1.329,00	0,66
Vrgorac	4.076.207	3.905.124	95,80	65.352.004	76.941.627	117,73	0,05
Vrlika	340.202	197.564	58,07	172.071	219.738	127,70	0,90
Ukupno gradovi	837.811.525	784.265.253	93,61	923.899.859	792.518.018	85,78	0,99
Općine							
Baška Voda	47.864	168.663	352,38	156.128	252.363	161,64	0,67
Bol	0	0		477.654	527.518	110,44	0,00
Cista Provo	132.013	95.324	72,21	299.790	338.626	112,95	0,28
Dicmo	384.361	3.683.140	958,25	3.350.600	3.628.493	108,29	1,02
Brela	0	1.768		16.098	7.607	47,25	0,23
Muč	2.052.522	834.845	40,67	1.316.504	1.445.717	109,81	0,58
Proložac	394.889	454.958	115,21	413.714	533.921	129,06	0,85
Dugi Rat	3.735.774	5.470.723	146,44	6.661.257	3.647.484	54,76	1,50
Gradac	0	3.140		12.061	53.594	444,36	0,06
Hrvace	36.756	2.251	6,12	417.315	1.042.664	249,85	0,00
Jelsa	14.299	36.396	254,54	46.364	46.727	100,78	0,78
Klis	176.970	192.061	108,53	2.888.160	2.853.951	98,82	0,07
Lovreć	21.021	80.840	384,57	133.653	168.809	126,30	0,48
Marina	7.221.084	662.767	9,18	1.771.256	100.183	5,66	6,62
Milna	217.931	0	0,00	65.444	8.896	13,59	0,00
Nerežišća	944.416	1.139.980	120,71	1.461.356	691.404	47,31	1,65
Otok	0	0		90.655	133.741	147,53	0,00
Podbablje	61.550	89.191	144,91	257.013	101.652	39,55	0,88
Podgora	39.062	14.038	35,94	281.683	1.038.248	368,59	0,01
Podstrana	244.246	272.634	111,62	3.113.817	3.912.705	125,66	0,07
Postira	11.737.181	25.457.035	216,89	7.229.617	8.508.891	117,69	2,99
Pučišća	3.027.558	3.335.445	110,17	233.198	350.301	150,22	9,52
Seget	57.065	69.153	121,18	5.679.890	6.405.434	112,77	0,01
Selca	91.053	412.160	452,66	355.014	261.362	73,62	1,58
Sučuraj	18.399	41.738	226,85	416.043	217.029	52,17	0,19
Šestanovac	1.202.697	1.658.957	137,94	808.855	1.034.949	127,95	1,60
Šolta	592.277	747.722	126,25	372.697	323.003	86,67	2,31
Zagvozd	0	0		1.814	0	0,00	
Zmijavci	2.231.481	2.194.961	98,36	1.086.722	950.403	87,46	2,31
Dugopolje	2.034.061	2.020.627	99,34	28.403.508	30.070.909	105,87	0,07
Lečevica	4.704	13.361	284,03	13.827	16.701	120,79	0,80
Lokvičići	20.888	14.265	68,29	1.382	0	0,00	
Okrug	0	14.627		333.324	213.112	63,94	0,07
Prgomet	0	400		0	673		
Runovići	0	0		3.524	2.616	74,23	0,00
Sutivan	0	868		272.048	174.429	64,12	0,00
Tučepi	34.929	0	0,00	340.149	664.144	195,25	0,00
Zadvarje	0	0		0	0		
ukupno općine	36.777.051	49.184.038	133,74	68.782.134	69.728.259	101,38	0,71

Tablica 2.28 Vanjskotrgovinska razmjena prerađivačke industrije Splitsko-dalmatinske županije u 2011. godini, u USD

	IZVOZ		UVOZ		Koefficient pokrivenosti uvoza izvozom u 2011. godini
	2010.	2011.	2010.	2011.	
Splitsko-dalmatinska županija - ukupno	874.588.576	833.449.291	992.681.993	862.246.277	0,97
Prerađivačka industrija - ukupno	789.292.715	719.778.694	958.182.415	822.318.517	0,88
PROIZVODNJA PREHRAMBENIH PROIZVODA	22.253.751	23.362.162	103.087.695	117.805.151	0,20
PROIZVODNJA PIČA	2.476.063	1.777.979	2.776.219	1.944.020	0,91
PROIZVODNJA DUHANSKIH PROIZVODA	672.997	857.790	0	0	
PROIZVODNJA TEKSTILA	899.704	790.954	13.191.144	13.948.105	0,06
PROIZVODNJA ODJEĆE	4.007.569	2.600.488	24.577.211	23.272.184	0,11
PROIZVODNJA KOŽE I SRODNIH PROIZVODA	4.413.305	3.637.437	19.988.417	20.902.093	0,17
PRERADA DRVA I PROIZVODA OD DRVA I PLUTA, OSI	920.516	585.793	16.876.697	12.470.679	0,05
PROIZVODNJA PAPIRA I PROIZVODA OD PAPIRA	693.364	658.197	11.265.458	12.342.463	0,05
TISKANJE I UMNOŽAVANJE SNIMLJENIH ZAPISA	1.714	43.449	3.611	133.746	0,32
PROIZVODNJA KOKSA I RAFINIRANIH NAFTNIH PROIZ	199.179	27.108	11.610.786	12.125.916	0,00
PROIZVODNJA KEMIKALIJA I KEMIJSKIH PROIZVODA	2.791.826	2.371.828	54.335.514	56.911.378	0,04
PROIZVODNJA OSNOVNIH FARMACEUTSKIH PROIZVODA	17.328	36.134	197.928	367.738	0,10
PROIZVODNJA PROIZVODA OD GUME I PLASTIKE	17.116.811	18.169.249	46.652.068	45.539.528	0,40
PROIZVODNJA OSTALIH NEMETALNIH MINERALNIH PRO	70.732.184	61.573.678	39.209.204	31.885.098	1,93
PROIZVODNJA OSNOVNIH METALA	3.555.265	5.807.250	67.114.424	85.179.480	0,07
PROIZVODNJA IZRAĐENIH METALNIH PROIZVODA, OSI	6.193.347	8.961.501	65.683.494	63.731.145	0,14
PROIZVODNJA RAČUNALA TE ELEKTRONIČKIH I OPTIČ	7.774.098	8.472.237	31.358.956	30.991.643	0,27
PROIZVODNJA ELEKTRIČNE OPREME	5.371.313	9.014.755	42.566.930	43.443.622	0,21
PROIZVODNJA STROJEVA I UREĐAJA, D. N.	14.126.165	21.458.840	120.066.869	70.657.825	0,30
PROIZVODNJA MOTORNIH VOZILA, PRIKOLICA I POLU	82.435.138	80.304.381	25.698.210	22.122.795	3,63
PROIZVODNJA OSTALIH PRIJEVOZNIH SREDSTAVA	540.855.236	467.020.262	226.020.376	124.669.973	3,75
PROIZVODNJA NAMJEŠTAJA	429.703	448.108	17.045.572	16.331.164	0,03
PRERAĐIVAČKA INDUSTRIJA, D. N.	1.356.139	1.799.114	18.855.632	15.542.771	0,12

Tablica 2.29 Vanjskotrgovinska razmjena poljoprivrede Splitsko-dalmatinske županije u 2011. godini, u USD

	IZVOZ		UVOZ		Koefficient pokrivenosti uvoza izvozom u 2010. godini
	2010.	2011.	2010.	2011.	
Splitsko-dalmatinska županija - ukupno	874.588.576	833.449.291	992.681.993	862.246.277	0,97
Poljoprivreda, šumarstvo i ribarstvo - ukupno	56.875.329	77.856.845	22.836.383	26.735.910	2,91
BILJNA I STOČARSKA PROIZVODNJA, LOVSTVO I US	38.438.190	52.776.039	21.615.317	25.341.728	2,08
UZGOJ ŽITARICA (OSIM RIŽE), MAHUNARKI I ULJAN	38.038.535	52.115.279	472.998	749.342	69,55
UZGOJ POVRČA, DINJA I LUBENICA, KORJENASTOG I	33.931	143.662	2.117.593	2.760.420	0,05
UZGOJ OSTALIH JEDNOGODIŠNJIH USJEVA (UKLJUČUJ	58.555	70.662	1.568.550	1.495.202	0,05
UZGOJ GROŽĐA	0	0	197.674	272.984	0,00
UZGOJ TROPSKOG I SUPOTROPSKOG VOĆA	0	0	45.351	9.109	0,00
UZGOJ AGRUMA	52.578	16.895	959.527	1.103.160	0,02
UZGOJ JEZGRIČASTOG I KOŠTUNIČASTOG VOĆA	11.696	135.550	574.835	692.257	0,20
UZGOJ BOBIČASTOG, ORAŠASTOG I OSTALOG VOĆA (U	18.259	23.302	411.628	908.557	0,03
UZGOJ ULJANIH PLODOVA	0	0	0	485	0,00
UZGOJ USJEVA ZA PRIPREMANJE NAPITAKA	0	0	851.485	1.094.652	0,00
UZGOJ BILJA ZA UPORABU U FARMACIJI, AROMATSKO	197.930	75.105	123.593	128.031	0,59
UZGOJ OSTALIH VIŠEGODIŠNIH USJEVA (UKLJUČUJU	0	0	93.888	112.372	0,00
UZGOJ SADNOG MATERIJALA I UKRASNOG BILJA	0	0	1.008.848	683.757	0,00
UZGOJ OSTALIH GOVEDA I BIVOLA	0	0	6.779.985	8.527.574	0,00
UZGOJ KONJA, MAGARACA, MULA I MAZGI	0	301	0	0	
UZGOJ OVACA I KOZA	0	0	1.901.316	533.527	0,00
UZGOJ SVINJA	0	0	4.160.918	5.869.752	0,00
UZGOJ PERADI	0	0	185.848	254.994	0,00
UZGOJ OSTALIH ŽIVOTINJA	26.706	195.283	161.280	145.553	1,34
ŠUMARSTVO I SJEČA DRVA	12.068	29.171	279.786	202.491	0,14
UZGOJ ŠUMA I OSTALE DJELATNOSTI U ŠUMARSTVU P	0	0	1.236	0	
SJEČA DRVA	7.600	886	82.207	27.160	0,03
SKUPLJANJE ŠUMSKIH PLODOVA I PROIZVODA, OSIM	4.468	28.285	196.343	175.331	0,16
RIBARSTVO I AKVAKULTURA	18.425.071	25.051.635	941.280	1.191.691	21,02
MORSKI RIBOLOV	18.425.071	25.051.635	826.808	1.082.855	23,13
SLATKOVOĐNI RIBOLOV	0	0	114.472	108.836	0,00

Tablica 2.30 Vanjskotrgovinska razmjena rudarstva Splitsko-dalmatinske županije u 2011. godini, u USD

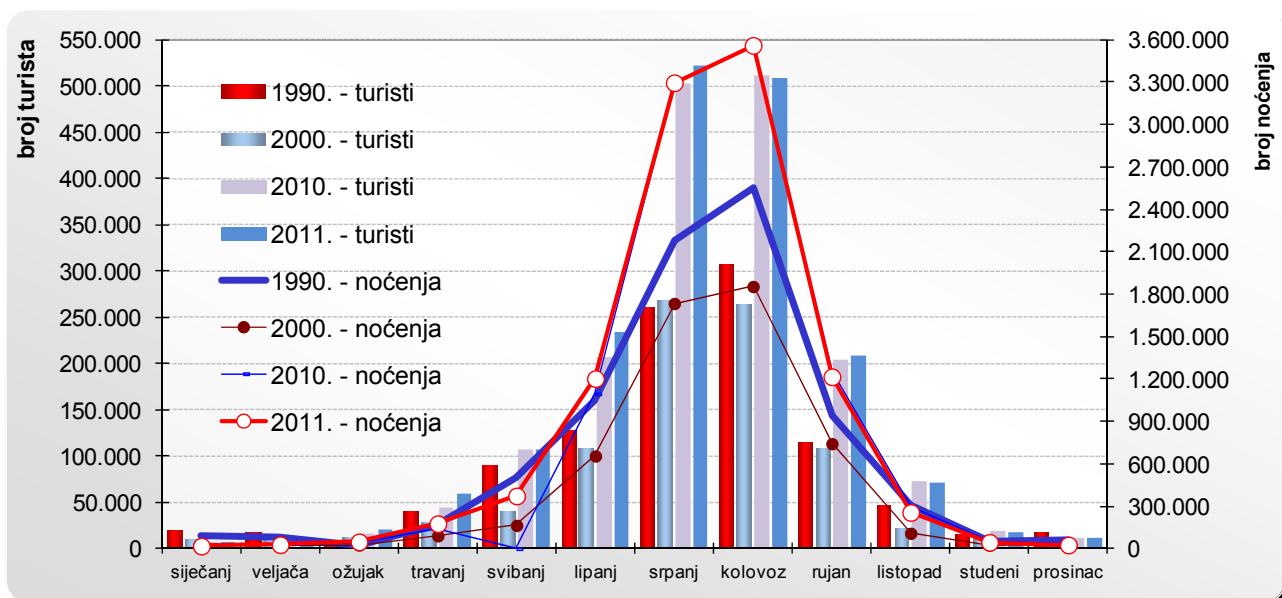
	IZVOZ		UVOZ		Koefficient pokrivenosti uvoza izvozom u 2011. godini
	2010.	2011.	2010.	2011.	
Splitsko-dalmatinska županija - ukupno	874.588.576	833.449.291	992.681.993	862.246.277	0,97
Rudarstvo i vađenje	5.336.717	6.569.239	4.780.660	5.804.589	1,13
vađenje ugljena i lignita	0	0	2.127.975	2.898.158	0,00
vađenje kamenoga ugljena	0	0	606.985	2.695	0,00
vađenje lignita	0	0	1.520.990	2.895.463	0,00
vađenje metalnih ruda	0	0	470.575	71.927	0,00
vađenje ostalih ruda obojenih metala	0	0	470.575	71.927	0,00
ostalo rudarstvo i vađenje	5.336.717	6.569.239	2.182.110	2.834.504	2,32
vađenje ukrasnoga kamena i kamena za gradnju,	4.835.025	5.556.488	751.503	440.025	12,63
djelatnosti šljunčara i pješčara; vađenje gline	25.044	28.524	351.523	225.087	0,13
vađenje minerala za kemikalije i gnojiva	0	651	6.044	279.460	0,00
vađenje i briketiranje treseta	0	0	373.140	338.330	0,00
vađenje soli	476.648	983.181	639.631	1.213.958	0,81
vađenje ostalih ruda i kamena, d.n.	0	395	60.269	337.644	0,00

Tablica 2.31 Vanjskotrgovinska razmjena gospodarstva Splitsko-dalmatinske županije po veličini izvoza i uvoza u 2011. godini (prikaz za izvoz/uvoz veći od 10 milijuna USD), u USD

	IZVOZ		UVOZ		Koefficient pokrivenosti uvoza izvozom u 2011. godini	Bilanca vanjskotrgovinske razmjene u 2011. godini
	2010.	2011.	2010.	2011.		
Splitsko-dalmatinska županija - ukupno	874.588.576	833.449.291	992.681.993	862.246.277	0,97	-28.796.986
C 3011 GRADNJA BRODOVA I PLUTAJUĆIH OBJEKATA	529.924.067	452.609.557	213.201.587	104.673.079	4,32	347.936.478
C 2932 PROIZVODNJA OSTALIH DIJELOVA I PRIBORA ZA MOT	81.761.890	79.534.859	4.784.161	4.062.882	19,58	75.471.977
C 2351 PROIZVODNJA CEMENTA	67.853.377	57.440.153	1.919.172	1.225.410	46,87	56.214.743
A 111 UZGOJ ŽITARICA (OSIM RIŽE), MAHUNARKI I ULJAN	38.038.535	52.115.279	472.998	749.342	69,55	51.365.937
E 3811 SKUPLJANJE BEZOPASNOG OTPADA	19.045.427	27.321.017	4.912.579	5.577.789	4,90	21.743.228
A 311 MORSKI RIBOLOV	18.425.071	25.051.635	826.808	1.082.855	23,13	23.968.780
C 1020 PRERADA I KONZERVIRANJE RIBA, RAKOVA I ŠKOLJK	13.569.747	15.449.418	14.065.255	15.417.411	1,00	32.007
C 3012 GRADNJA ČAMACA ZA RAZONODU I SPORTSKIH ČAMACA	10.856.106	14.345.085	6.648.643	14.807.678	0,97	-462.593
C 2822 PROIZVODNJA UREĐAJA ZA DIZANJE I PRENOŠENJE	5.202.507	11.428.168	10.758.274	6.466.618	1,77	4.961.550
Po veličini uvoza						
C 3011 GRADNJA BRODOVA I PLUTAJUĆIH OBJEKATA	529.924.067	452.609.557	213.201.587	104.673.079	4,32	347.936.478
C 2410 PROIZVODNJA SIROVOGA ŽELJEZA, ČELIKA I FEROLE	3.174.185	5.376.370	43.920.524	59.072.151	0,09	-53.695.781
C 1011 PRERADA I KONZERVIRANJE MESA	3.753.000	3.228.218	39.157.709	51.609.670	0,06	-48.381.452
C 2016 PROIZVODNJA PLASTIKE U PRIMARNIM OBLICIMA	1.430.931	571.876	33.690.960	36.206.915	0,02	-35.635.039
C 2593 PROIZVODNJA PROIZVODA OD ŽICE, LANACA I OPRUG	68.375	333.999	17.701.056	20.398.782	0,02	-20.064.783
C 1520 PROIZVODNJA OBUĆE	3.268.939	2.727.077	16.231.143	17.168.692	0,16	-14.441.615
C 1020 PRERADA I KONZERVIRANJE RIBA, RAKOVA I ŠKOLJK	13.569.747	15.449.418	14.065.255	15.417.411	1,00	32.007
C 2825 PROIZVODNJA RASHLADNE I VENTILACIJSKE OPREME,	540.444	537.572	20.323.959	15.077.943	0,04	-14.540.371
C 3012 GRADNJA ČAMACA ZA RAZONODU I SPORTSKIH ČAMACA	10.856.106	14.345.085	6.648.643	14.807.678	0,97	-462.593
C 2444 PROIZVODNJA BAKRA	26.575	16.791	9.106.370	13.356.437	0,00	-13.339.646
C 2910 PROIZVODNJA MOTORNIH VOZILA	543.368	693.538	15.513.926	12.572.335	0,06	-11.878.797
C 1920 PROIZVODNJA RAFINIRANIH NAFTNIH PROIZVODA	199.179	27.108	11.571.224	12.125.916	0,00	-12.098.808
C 2599 PROIZVODNJA OSTALIH IZRAĐENIH PROIZVODA OD ME	1.330.131	782.093	21.710.308	12.005.234	0,07	-11.223.141
C 2651 PROIZVODNJA INSTRUMENTATA I APARATA ZA MJERENJE	4.779.199	5.313.412	9.335.788	11.696.143	0,45	-6.382.731
C 2511 PROIZVODNJA METALNIH KONSTRUKCIJA I NJIHOVIH	3.795.353	4.938.948	7.545.034	11.499.444	0,43	-6.560.496
C 2221 PROIZVODNJA PLOČA, LISTOVA, CIJEVI I PROFILA	9.067.503	8.106.548	12.261.880	11.173.032	0,73	-3.066.484

Tablica 2.32 Raspodjela vanjskotrgovinske razmjene u 2011. godini po grupacijama zemalja

	IZVOZ		UVOZ		Bilanca vanjskotrgovinske razmjene u 2011. godini u USD
	kune	USD	kune	USD	
Ukupno Splitsko-dalmatinska županija	4.455.700.509	833.449.291	4.564.911.066	862.246.277	-28.796.986
ZEMLJE EU	2.616.916.737	485.894.164	3.197.074.570	604.950.751	-119.056.587
ZEMLJE EFTE	20.735.054	3.924.594	70.145.789	13.034.892	-9.110.298
ZEMLJE CEFTE	497.793.534	93.450.934	609.672.660	114.777.731	-21.326.797
ZEMLJE OPEC-A	17.509.044	3.284.507	5.010.718	920.335	2.364.172
OSTALE EUROPSKE ZEMLJE	188.176.706	35.236.205	71.405.817	13.459.094	21.777.111
OSTALE AZIJSKE ZEMLJE	158.030.825	28.674.034	447.124.524	84.087.027	-55.412.993
OSTALE AFRIČKE ZEMLJE	51.438.020	9.277.473	24.533.340	4.586.284	4.691.189
OSTALE AMERIČKE ZEMLJE	902.630.496	173.241.915	134.139.173	25.368.768	147.873.147
OCEANIJSKE ZEMLJE	2.470.093	465.465	5.804.475	1.061.395	-595.930

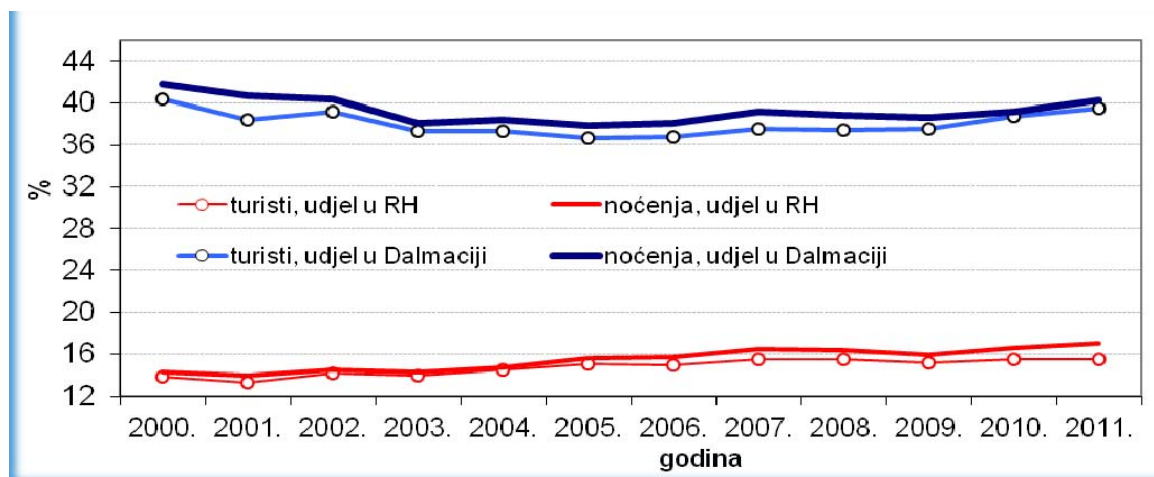
Slika 2.14 Kretanje broja turista i noćenja u Splitsko-dalmatinskoj županiji po mjesecima, 1990. – 2011. god.

Tablica 2.33 Kretanje broja turista u Splitsko-dalmatinskoj županiji po mjesecima, 1990. – 2011. godina

	1990.	2000.	2005.	2007.	2008.	2009.	2010.	2011.
siječanj	19.221	9.890	8.763	9.286	10.929	11.146	7.873	7.432
veljača	17.553	9.961	8.393	12.764	13.688	13.459	9.702	11.754
ožujak	7.870	11.607	20.102	23.750	26.564	21.626	16.482	20.335
travanj	40.569	28.230	45.210	68.998	54.705	51.625	44.114	59.132
svibanj	89.270	40.634	110.008	115.496	124.003	107.978	106.893	107.045
lipanj	128.170	108.845	194.545	238.276	239.707	217.157	207.447	233.712
srpanj	260.216	268.002	413.157	459.844	465.458	447.156	502.637	521.801
kolovoz	306.730	264.088	430.835	477.791	499.435	506.206	511.323	507.860
rujan	115.042	108.886	188.904	218.273	211.440	183.178	203.945	208.447
listopad	45.600	22.541	61.096	72.805	65.953	67.926	72.333	70.909
studeni	14.367	10.665	14.227	20.688	17.170	18.688	19.637	18.130
prosinač	17.623	11.546	10.026	13.068	17.259	11.800	12.135	11.143
ukupno	1.062.231	894.895	1.505.266	1.731.039	1.746.311	1.657.945	1.714.521	1.777.700

Tablica 2.34 Kretanje broja noćenja u Splitsko-dalmatinskoj županiji po mjesecima, 1990. – 2011. godina

	1990.	2000.	2005.	2007.	2008.	2009.	2010.	2011.
siječanj	94.745	31.979	22.345	20.316	28.766	28.039	22.582	18.818
veljača	80.489	25.450	21.466	27.416	30.462	25.053	23.206	28.817
ožujak	23.005	26.723	49.693	52.705	69.382	48.456	40.782	48.935
travanj	172.600	91.694	128.224	199.856	146.882	143.952	139.517	177.098
svibanj	499.271	165.394	393.691	386.643	418.873	359.949	413.758	373.392
lipanj	1.048.577	655.970	932.503	1.086.172	1.158.939	1.046.084	1.094.930	1.203.065
srpanj	2.176.271	1.734.630	2.450.822	2.882.343	2.940.074	2.834.575	3.292.490	3.295.486
kolovoz	2.549.084	1.854.709	2.751.665	3.166.771	3.147.726	3.195.905	3.560.391	3.559.614
rujan	936.836	742.904	985.651	1.099.365	1.074.839	1.004.069	1.249.829	1.216.142
listopad	307.968	109.533	239.386	249.701	215.213	231.116	299.798	256.539
studeni	50.948	25.491	30.768	47.441	40.759	44.479	49.576	45.611
prosinač	64.432	29.791	22.428	28.231	53.543	26.739	28.178	26.698
ukupno	8.004.226	5.494.268	8.028.642	9.246.960	9.325.458	8.988.416	10.215.037	10.250.215
prosječno trajanje noćenja, dana	7,54	6,14	5,33	5,34	5,34	5,42	5,72	5,77

Slika 2.15 Kretanje udjela broja turista i noćenja u Splitsko-dalmatinskoj županiji u turističkom prometu Republike Hrvatske i Dalmacije: po mjesecima za razdoblje 2000. – 2011. godina

Tablica 2.35 Struktura ostvarenih turističkih dolazaka u Županiji i RH, za period 2007. – 2011. godina

Broj ostvarenih turističkih dolazaka u Splitsko-dalmatinskoj županiji u periodu 2007.-2011. godini

SDŽ	2007.	2008.	2009.	2010.	2011.	INDEX 2011./2010.	INDEX 2010./2009.
Domaći	247.989	235.765	213.475	199.811	195.242	102,8 9	95,9
Strani	1.483.050	1.510.546	1.444.470	1.437.845	1.583.706	109,0 0	109,4
UKUPNO	1.731.039	1.746.311	1.657.945	1.637.656	1.778.948	108,2 9	107,6

Broj ostvarenih turističkih dolazaka u Republici Hrvatskoj u periodu 2007.-2011. godini

RH	2007.	2008.	2009.	2010.	2011.	INDEX 2011./2010.	INDEX 2010./2009.
Domaći	1.855.715	1.845.702	1.599.652	1.493.374	1.529.003	102,39	94,72
Strani	9.306.691	9.415.105	9.334.822	9.110.742	9.926.674	108,96	104,80
UKUPNO	11.162.406	11.260.807	10.934.474	10.604.116	11.455.677	108,03	103,25

Tablica 2.36 Struktura ostvarenih turističkih noćenja u Županiji i RH, za period 2007. – 2011. godina

Broj ostvarenih turističkih noćenja u Splitsko-dalmatinskoj županiji u periodu 2007.-2011. godini

SDŽ	2007.	2008.	2009.	2010.	2011.	INDEX 2011./2010.	INDEX 2010./2009.
Domaći	983.184	897.164	833.314	805.387	869.659	98,78	97,4
Strani	8.263.776	8.428.294	8.155.102	8.558.645	9.529.384	106,97	107,2
UKUPNO	9.246.960	9.325.458	8.988.416	9.364.032	10.399.043	106,24	106,2

Broj ostvarenih turističkih noćenja u Republici Hrvatskoj u periodu 2007.-2011. godini

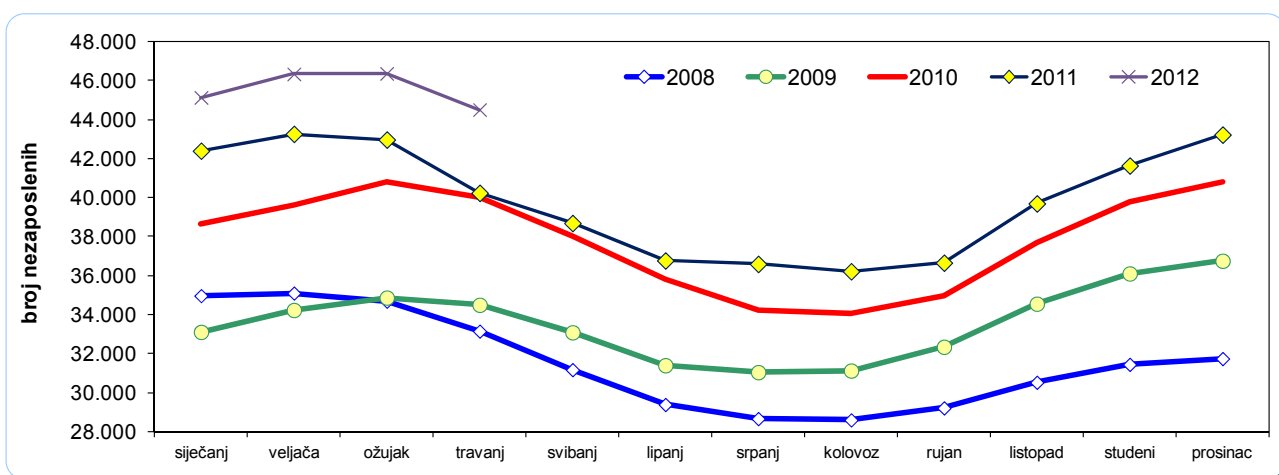
RH	2007.	2008.	2009.	2010.	2011.	INDEX 2011./2010.	INDEX 2010./2009.
Domaći	6.430.862	6.477.972	5.799.030	5.424.058	5.602.970	103,30	94,19
Strani	49.574.630	50.625.522	50.500.617	50.992.321	54.751.305	107,37	103,58
UKUPNO	56.005.492	57.103.494	56.299.647	56.416.379	60.335.275	106,98	102,60

Tablica 2.37 Dolasci i noćenja turista po gradovima i općinama Županije u 2011. godini

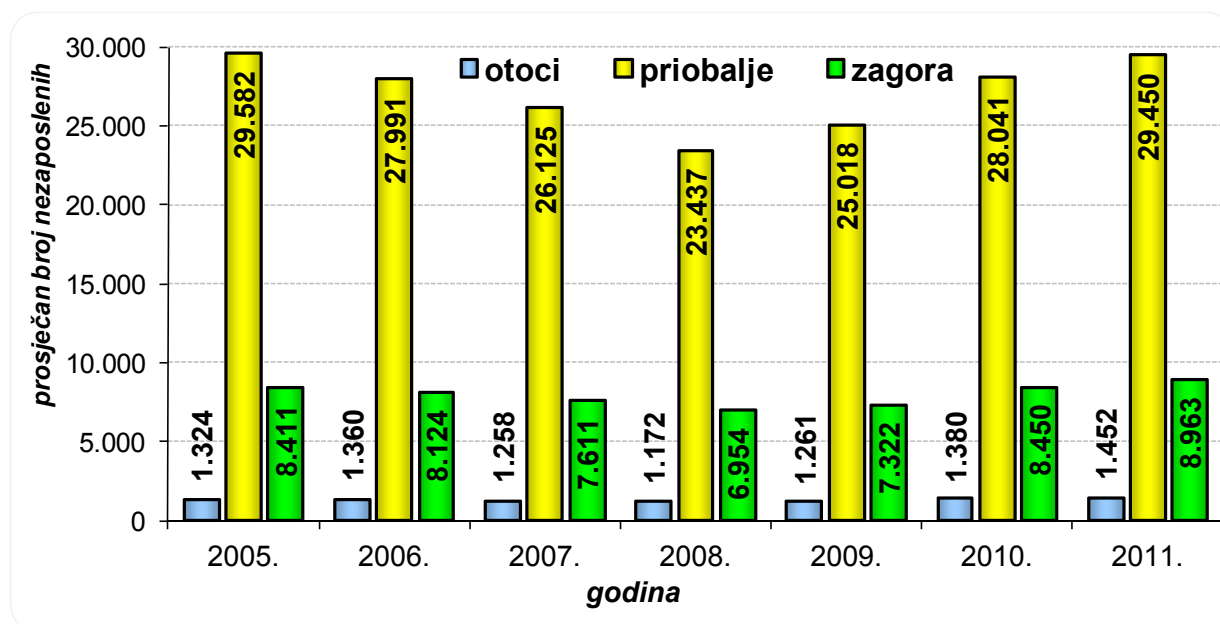
Grad/Općina	TURISTI			NOĆENJA			index noćenja 2011/10
	domaći	strani	ukupno	domaći	strani	ukupno	
GRAD VIS	4.968	11.415	16.383	25.793	81.282	107.075	96,03
GRAD KOMIŽA	3.839	6.712	10.551	23.393	47.962	71.355	107,96
OPĆINA SUĆURAJ	291	5.904	6.195	2.847	48.134	50.981	121,58
OPĆINA JELSA	3.519	41.611	45.130	30.159	337.623	367.782	104,46
VRBOSKA	704	9.173	9.877	7.590	101.527	109.117	89,06
GRAD STARI GRAD	4.147	23.618	27.765	30.001	168.239	198.240	101,71
GRAD HVAR	7.377	87.120	94.497	40.828	427.991	468.819	103,78
DRVENIK	1.005	27.778	28.783	6.403	178.301	184.704	103,15
OPĆINA ŠOLTA	2.843	11.299	14.142	16.032	90.164	106.196	98,85
OPĆINA MILNA	791	5.534	6.325	22.969	59.862	82.831	89,71
GRAD SUPETAR	5.526	50.468	55.994	33.285	396.282	429.567	107,44
OPĆINA POSTIRA	784	10.812	11.596	6.300	95.491	101.791	95,25
OPĆINA PUČIŠĆA	414	1.387	1.801	3.667	8.169	11.836	107,46
OPĆINA SUTIVAN	1.161	8.867	10.028	12.054	86.470	98.524	98,04
OPĆINA BOL	4.411	59.826	64.237	30.846	418.381	449.227	104,64
OPĆINA SELCA	447	6.680	7.127	9.646	77.282	86.928	121,75
OPĆINA MARINA	646	14.918	15.564	4.649	132.907	137.556	142,81
OPĆINA SEGET	20.384	101.780	122.164	65.354	490.837	556.191	102,64
OPĆINA OKRUG	3.475	53.910	57.385	33.276	390.656	423.932	109,20
GRAD TROGIR	3.309	62.029	65.338	18.010	309.190	327.200	108,86
GRAD KAŠTELA	5.109	24.660	29.769	18.090	155.752	173.842	101,60
GRAD SINJ	3.624	4.090	7.714	6.179	5.187	11.366	105,70
GRAD TRILJ	1.035	374	1.409	2.613	1.184	3.797	48,12
GRAD SOLIN	2.814	11.793	14.607	6.411	18.691	25.102	273,89
GRAD SPLIT	49.068	208.391	257.459	107.283	563.797	671.080	109,98
OPĆINA DUGOPOLJE	2.925	8.070	10.995	4.171	9.531	13.702	107,86
OPĆINA PODSTRANA	10.195	47.691	57.886	26.790	234.028	260.818	117,94
OPĆINA DUGI RAT	1.198	28.838	30.036	7.329	192.194	199.523	112,16
GRAD OMIŠ	3.782	80.539	84.321	15.338	494.697	510.035	106,18
OPĆINA BRELA	3.909	61.034	64.943	26.279	458.115	484.394	102,26
OPĆINA BAŠKA VODA	9.637	118.147	127.784	65.263	765.846	831.109	104,48
GRAD MAKARSKA	14.280	115.529	129.809	74.124	802.124	876.248	110,79
OPĆINA TUČEPI	5.448	70.887	76.335	29.907	522.117	552.024	108,91
OPĆINA PODGORA	1.552	81.948	83.500	10.738	576.038	586.776	102,92
ŽIVOGOŠĆE	1.161	42.830	43.991	8.183	290.839	299.022	104,43
OPĆINA GRADAC	6.836	77.069	83.905	33.701	491.301	525.002	106,60
GRAD VRGORAC	360	779	1.139	965	942	1.907	162,16
GRAD IMOTSKI	2.268	196	2.464	3.193	251	3.444	71,25
ukupno županija	195.242	1.583.706	1.778.948	869.659	9.529.384	10.399.043	106,24

Tablica 3.38 Zaposlene osobe s evidencije zavoda za zapošljavanje, po mjesecima u periodu 2009. - 2011.

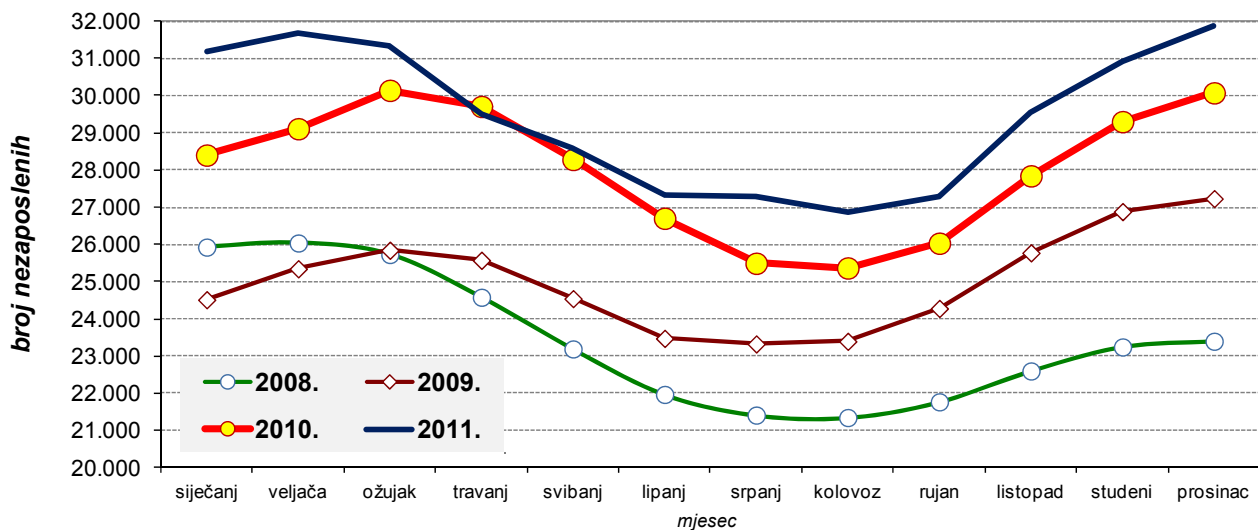
Županija	2009.												Σ
	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.	VIII.	IX.	X.	XI.	XII.	
UKUPNO RH	5.194	7.069	8.774	13.321	13.928	15.396	13.130	7.140	10.376	8.282	8.338	7.338	118.286
Splitsko-dalmatinska županija	656	817	948	1.511	1.922	2.324	1.837	837	1.102	987	1.037	874	14.852
udjel SDŽ, u %	12,63	11,56	10,80	11,34	13,80	15,09	13,99	11,72	10,62	11,92	12,44	11,91	12,56
	2010.												Σ
	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.	VIII.	IX.	X.	XI.	XII.	
UKUPNO RH	4.760	7.507	11.755	16.563	17.955	16.824	16.587	7.321	12.487	9.294	11.376	8.676	141.105
Splitsko-dalmatinska županija	499	907	1.210	1.571	2.356	2.384	2.619	780	1.352	974	1.226	1.237	17.115
udjel SDŽ, u %	10,48	12,08	10,29	9,48	13,12	14,17	15,79	10,65	10,83	10,48	10,78	14,26	12,13
	2011.												Σ
	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.	VIII.	IX.	X.	XI.	XII.	
UKUPNO RH	7.498	10.310	14.988	20.646	21.481	18.870	14.844	10.007	18.293	12.532	10.557	7.505	167.531
Splitsko-dalmatinska županija	914	1.195	1.595	2.296	3.137	2.639	1.833	1.202	1.998	1.369	956	20.470	
udjel SDŽ, u %	12,19	11,59	10,64	11,12	14,60	13,99	12,35	12,01	10,92	10,92	12,66	12,74	12,22
<i>indeks, 2011/2010</i>	<i>76,07</i>	<i>111,02</i>	<i>127,64</i>	<i>103,97</i>	<i>122,58</i>	<i>102,58</i>	<i>142,57</i>	<i>93,19</i>	<i>122,69</i>	<i>98,68</i>	<i>118,23</i>	<i>141,53</i>	<i>115,24</i>

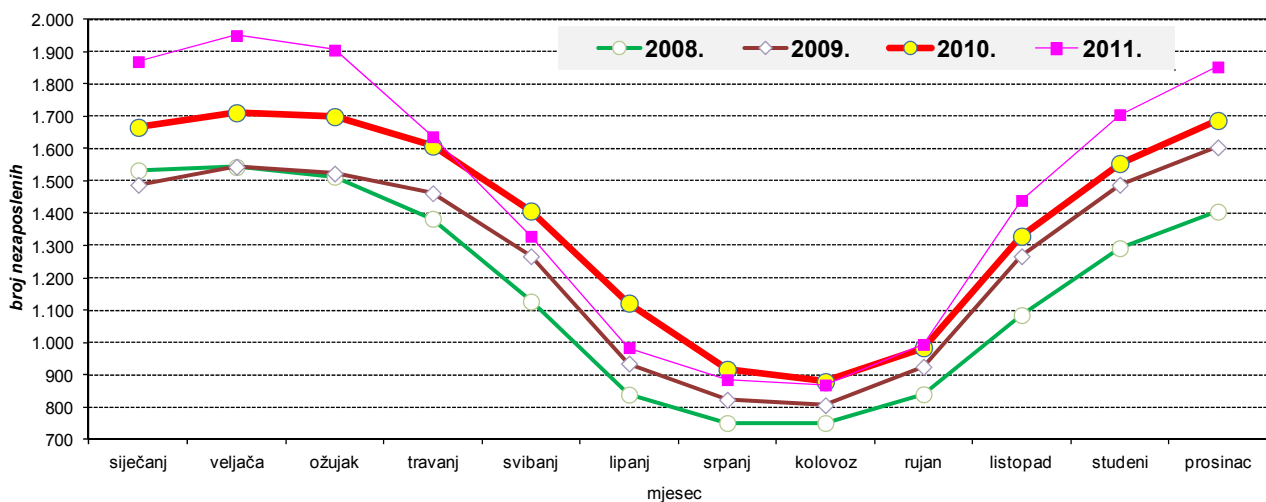
Slika 2.16 Kretanje broja nezaposlenih po mjesecima u Županiji za period siječanj 2008.- travanj 2012.

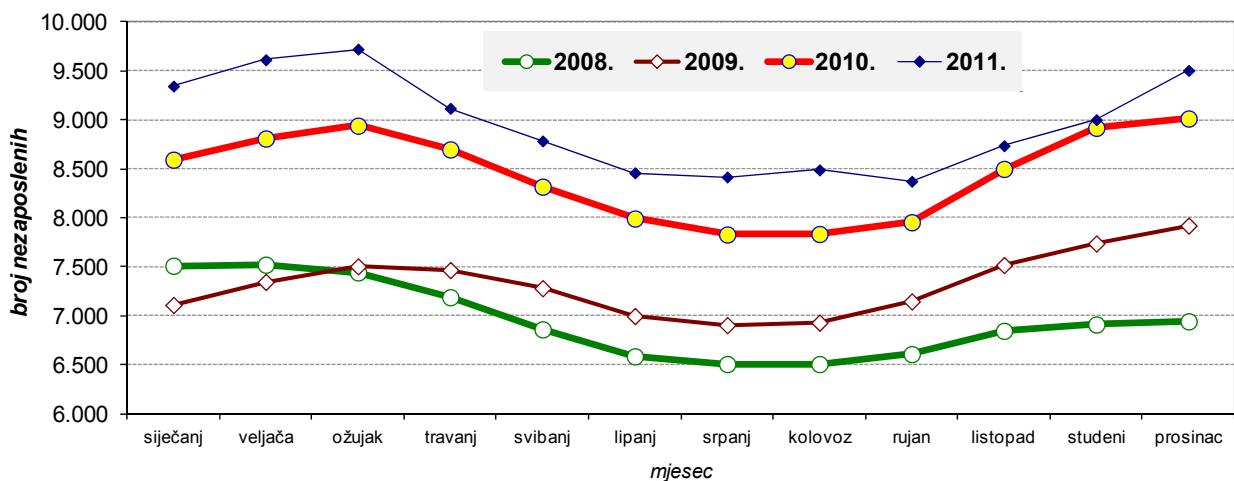
Slika 2.17 Kretanje broja nezaposlenih po područjima Županije za period 2005. – 2011. godina

Slika 2.18 Priobalje - Kretanje broja nezaposlenih po mjesecima za period siječanj 2008. – prosinac 2011.

Slika 2.19 Otoci - Kretanje broja nezaposlenih po mjesecima za period siječanj 2008. – prosinac 2011.

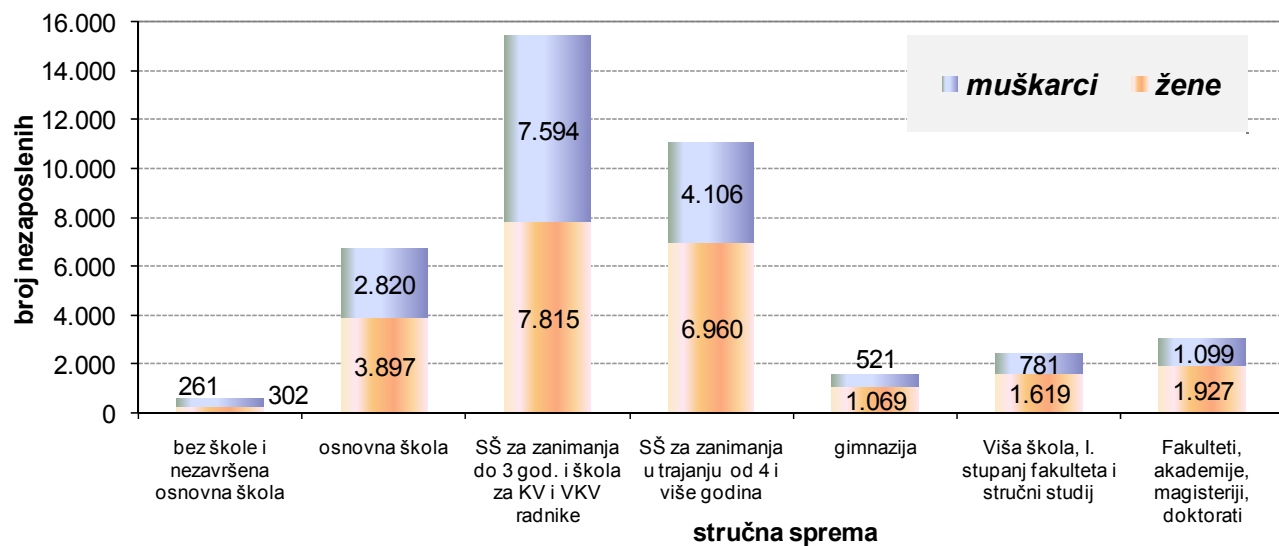
Slika 2.20 Zagora - Kretanje broja nezaposlenih po mjesecima za period siječanj 2008. – prosinac 2011.

Tablica 2.39 Kretanje broja nezaposlenih po gradovima i općinama za period 2008.-2011., stanje 31. prosinca

grad/općina	2008.		2009.		2010.		2011.	
	ukupno	žene	ukupno	žene	ukupno	žene	ukupno	žene
BAŠKA VODA	104	62	139	77	147	81	170	89
BOL	107	56	103	57	120	68	93	47
CISTA PROVO	221	128	244	136	271	154	284	161
DICMO	132	100	169	111	212	127	218	132
BRELA	80	42	86	47	76	45	75	44
MUĆ	272	168	291	177	305	166	371	206
PROLOŽAC	432	273	447	277	521	302	560	321
DUGI RAT	489	276	559	316	521	303	633	334
GRADAC	139	81	156	95	149	75	188	92
HRVACE	225	153	249	153	301	186	299	191
HVAR	223	128	257	138	245	137	313	165
IMOTSKI	1.237	846	1.304	867	1.369	874	1.395	856
JELSA	175	82	205	102	198	92	240	108
KAŠTELA	3.067	1.957	3.682	2.184	3.995	2.267	4.354	2.382
KLIS	213	145	284	177	329	191	369	221
KOMIŽA	151	84	165	87	173	88	177	79
LOVREČ	134	80	153	89	163	82	187	90
MAKARSKA	622	371	788	454	881	497	897	488
MARINA	315	207	368	213	395	233	389	234
MILNA	54	21	66	31	70	27	68	28
NEREŽIŠĆA	52	41	47	35	57	35	64	42
OMIŠ	1.242	710	1.464	780	1.518	823	1.566	832
OTOK	291	212	410	252	555	324	582	340
PODBABLJE	571	380	634	407	629	380	676	400
PODGORA	121	66	169	88	172	92	181	95
PODSTRANA	549	360	611	379	628	389	750	453
POSTIRA	49	24	53	26	61	29	66	29
PUČIŠĆA	68	51	82	45	90	55	88	50
SEGET	346	234	425	271	456	273	454	261
SELCA	60	39	66	38	77	38	78	36
SINJ	1.610	1.120	2.021	1.300	2.436	1.477	2.593	1.570
SOLIN	1.433	1.001	1.814	1.146	1.946	1.168	2.069	1.223
SPLIT	12.416	7.972	14.059	8.593	15.989	9.253	16.920	9.638
STARI GRAD	131	67	159	91	160	78	159	80
SUČURAJ	9	5	12	6	13	8	19	9
SUPETAR	159	93	204	118	225	127	246	150
ŠESTANOVAC	176	94	179	103	224	117	216	111
ŠOLTA	115	66	127	73	143	77	128	74
TRILJ	749	531	866	538	993	589	1.058	614
TROGIR	974	678	1.171	723	1.275	764	1.217	737
VIS	134	57	152	67	167	68	199	90
VRGORAC	618	433	695	438	662	411	683	404
VRLIKA	93	46	99	49	131	56	138	57
ZAGVOZD	119	58	121	60	160	79	170	86
ZMIJAVCI	190	122	192	126	213	136	252	144
DUGOPOLJE	169	119	226	147	258	160	262	151
LEČEVICA	79	38	52	17	52	19	49	18
LOKVIČIĆI	47	32	54	34	114	59	122	62
OKRUG	261	182	332	198	361	211	334	193
PRGOMET	46	35	59	43	57	35	63	34
PRIMORSKI DOLAC	38	20	48	28	53	27	57	34
RUNOVIĆI	237	148	254	150	281	156	286	147
SUTIVAN	30	22	34	21	32	18	42	25
TUČEPI	91	37	111	58	107	47	115	54
ZADVARJE	38	18	33	17	35	16	33	16
ukupno	31.703	20.371	36.750	22.253	40.771	23.589	43.215	24.527
udjel u RH, u %	13,18	13,58	12,61	13,47	12,75	13,64	13,70	14,52
udjel žena u SDŽ, u %		64,26		60,55		57,86		56,76

Tablica 2.40 Kretanje broja nezaposlenih prema razini obrazovanja i spolu u periodu 2005. – 2011. godina (stanje 31. prosinca)

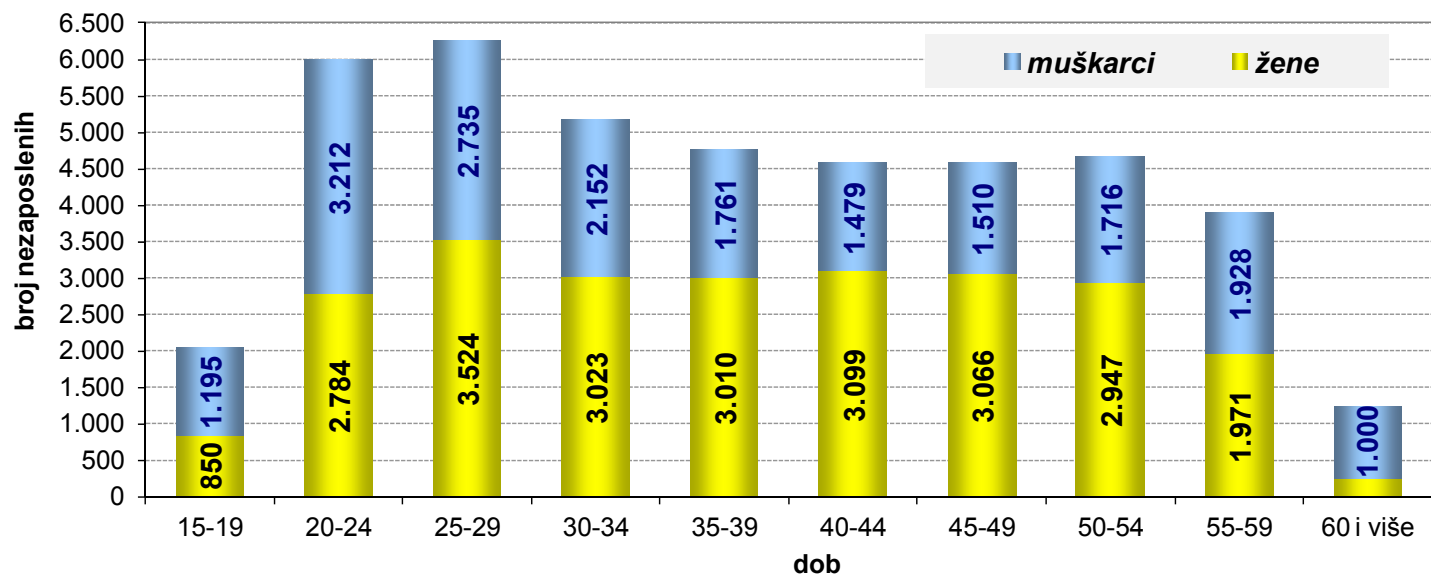
godina		UKUPNO		Bez škole i nezavršena osnovna škola		Osnovna škola		SŠ za zanimanja do 3 god. i škola za KV i VKV radnike		SŠ za zanimanja u trajanju od 4 i više godina		Gimnazija		Viša škola, I. stupanj fakulteta i stručni studij		Fakulteti, akademije, magisterij, doktorat	
		Ukupno	Žene	Ukupno	Žene	Ukupno	Žene	Ukupno	Žene	Ukupno	Žene	Ukupno	Žene	Ukupno	Žene	Ukupno	Žene
2011.	broj nezaposlenih	43.215	24.527	668	339	6.814	3.896	16.310	8.115	11.856	7.266	1.718	1.113	2.661	1.733	3.188	2.065
	udjel u RH, u %	13,70	14,52	3,68	3,87	9,85	10,12	15,07	16,46	15,54	16,02	15,48	15,72	19,34	21,09	17,01	17,60
2010.	broj nezaposlenih	40.771	23.589	563	302	6.717	3.897	15.409	7.815	11.066	6.960	1.590	1.069	2.400	1.619	3.026	1.927
	udjel u RH, u %	12,75	13,64	3,15	3,47	9,21	9,47	13,90	15,40	14,47	15,08	13,60	13,94	19,09	21,31	17,29	17,65
2009.	broj nezaposlenih	36.750	22.253	570	314	6.369	3.859	13.845	7.502	10.004	6.617	1.484	1.038	2.065	1.409	2.413	1.514
	udjel u RH, u %	12,61	13,47	3,09	3,27	9,12	9,29	13,94	15,49	14,59	15,37	13,26	13,58	19,32	21,35	17,90	18,06
2008.	broj nezaposlenih	31.703	20.371	517	318	5.988	3.888	12.155	7.038	8.138	5.748	1.367	985	1.700	1.193	1.838	1.201
	udjel u RH, u %	13,18	13,58	3,06	3,32	9,91	9,93	14,71	15,19	15,24	15,59	14,10	14,35	21,72	23,36	19,17	19,82
2007.	broj nezaposlenih	34.188	21.682	569	353	6.554	4.189	13.357	7.565	8.546	6.040	1.402	1.031	1.758	1.212	2.002	1.292
	udjel u RH, u %	13,43	13,84	3,20	3,57	10,23	10,30	15,08	15,62	15,32	15,56	13,47	13,90	22,24	23,55	20,02	20,32
2006.	broj nezaposlenih	38.773	24.282	730	436	7.157	4.525	15.292	8.488	9.741	6.861	1.593	1.165	1.941	1.321	2.319	1.486
	udjel u RH, u %	13,23	13,67	3,76	4,10	10,18	10,34	14,54	15,18	15,10	15,35	12,81	13,15	21,11	21,77	19,10	19,28
2005.	broj nezaposlenih	39.578	24.623	757	454	7.186	4.502	16.046	8.833	9.800	6.865	1.442	1.095	1.881	1.285	2.466	1.589
	udjel u RH, u %	12,86	13,50	3,88	4,29	9,99	10,29	13,64	14,47	15,02	15,40	11,94	12,55	20,47	21,51	20,14	20,43

Slika 2.21 Broj nezaposlenih prema razini obrazovanja i spolu za 2011. godinu (stanje 31. prosinca)

Tablica 2.41 Broj nezaposlenih po dobi i spolu za period 2005. – 2011.

godina		UKUPNO		15 -19		20 - 24		25 - 29		30 - 34		35 - 39		40 - 44		45 - 49		50 - 54		55 - 59		60 i više	
		Ukupno	Žene	Ukupno	Žene	Ukupno	Žene	Ukupno	Žene	Ukupno	Žene	Ukupno	Žene	Ukupno	Žene	Ukupno	Žene	Ukupno	Žene	Ukupno	Žene	Ukupno	Žene
2011.	broj nezaposlenih	43.215	24.527	2.045	850	5.996	2.784	6.259	3.524	5.175	3.023	4.771	3.010	4.578	3.099	4.576	3.066	4.663	2.947	3.899	1.971	1.253	253
	udjel u RH, u %	13,70	14,52	12,57	12,61	13,61	13,13	14,24	14,31	14,58	14,83	15,34	16,01	15,15	16,32	14,11	15,76	12,58	13,24	11,49	13,15	11,47	16,42
2010.	broj nezaposlenih	40.771	23.589	1.880	743	5.522	2.660	5.736	3.255	4.924	2.952	4.648	3.026	4.520	3.119	4.359	2.896	4.549	2.960	3.529	1.766	1.104	212
	udjel u RH, u %	12,75	13,64	10,77	9,99	12,54	12,12	13,06	13,20	13,66	14,08	15,03	15,86	14,41	15,89	13,15	14,66	11,39	12,10	10,72	12,74	10,94	18,60
2009.	broj nezaposlenih	36.750	22.253	1.628	737	4.718	2.380	5.112	3.072	4.423	2.832	4.204	2.892	4.215	2.973	4.014	2.712	4.355	2.917	3.138	1.553	943	185
	udjel u RH, u %	12,61	13,47	10,39	10,44	12,21	11,80	13,07	13,16	14,04	14,49	15,01	15,90	14,19	15,56	13,04	14,34	11,07	11,55	10,46	12,32	10,74	17,13
2008.	broj nezaposlenih	31.703	20.371	1.419	644	3.783	2.153	3.928	2.538	3.724	2.589	3.769	2.733	3.763	2.741	3.640	2.529	4.099	2.841	2.793	1.439	785	164
	udjel u RH, u %	13,18	13,58	11,71	10,13	12,62	11,47	13,48	12,60	15,33	14,95	16,34	16,64	15,38	16,46	13,64	14,66	11,22	11,51	10,58	12,69	10,08	15,75
2007.	broj nezaposlenih	34.188	21.682	1.646	786	4.177	2.361	4.380	2.808	4.093	2.859	4.170	3.032	4.109	2.896	3.951	2.680	4.334	2.903	2.707	1.237	621	120
	udjel u RH, u %	13,43	13,84	12,21	11,10	13,00	11,71	14,18	13,28	15,88	15,62	16,85	17,53	15,46	16,40	13,39	14,29	11,17	11,40	10,49	12,40	9,14	13,62
2006.	broj nezaposlenih	38.773	24.282	2.110	1.040	5.224	2.966	5.345	3.433	4.728	3.221	4.767	3.398	4.624	3.252	4.370	2.914	4.469	2.892	2.598	1.063	538	103
	udjel u RH, u %	13,23	13,67	11,98	10,99	12,64	11,68	14,28	13,75	15,94	15,75	16,45	17,04	14,94	16,11	12,70	13,38	10,83	11,19	10,23	12,08	8,84	12,50
2005.	broj nezaposlenih	39.459	24.539	2.056	1.024	5.520	3.163	5.597	3.583	5.076	3.465	4.960	3.532	4.766	3.246	4.505	2.910	4.214	2.607	2.360	922	405	87
	udjel u RH, u %	12,82	13,45	11,52	10,82	12,37	11,85	14,36	14,14	15,69	15,86	15,32	16,25	14,16	15,24	11,90	12,42	10,30	10,81	9,85	11,95	7,73	11,21

Slika 2.22 Broj nezaposlenih osoba po dobi i spolu za 2011. godinu, stanje 31. prosinca